

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 156.

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE

1951

99. ÅRGANG

Medical Statistical Report 1951

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1954

Norges Offisielle Statistikk, rekke XI.

Official Statistics of Norway, series XI.

Rekke XI.

Trykt 1953.

Nr.119. Økonomisk utsyn over året 1952. *Economic Survey.*

— 120. Kommunevalgene og ordførervalgene 1951. *Elections in the Rural and Town Municipalities.*

— 121. Meieribruket i Noreg 1951. *Norway's Dairy Industry.*

— 122. Norges private aksjebanker og sparebanker 1950 og 1951. *Commercial and Savings Banks in Norway.*

— 123. Forsikringsselskaper 1951. *Sociétés d'assurances.*

— 124. Norges bergverksdrift 1951. *Norway's Mining Industry.*

— 125. Norges jernbaner 1949—50. *Chemins de fer norvégiens.*

— 126. Lønnsstatistikk 1951. *Statistics on Wages.*

— 127. Jordbruksstatistikk 1952. *Agricultural Statistics.*

— 128. Husholdningsregnskaper oktober 1951—september 1952. *Family Budgets.*

— 129. Norges postverk 1952. *Statistique postale.*

— 130. Norges industri 1951. *Industrial Production Statistics.*

— 131. Forbruksundersøkelse 1952 etter intervjuemetoden. *Family Budgets according to the Interview Method.*

— 132. Norges kommunale finanser 1948/49 og 1949/50. *Municipal Finances.*

— 133. Norske skip i utenrikssfart 1949 og 1950. *Norwegian Vessels in Foreign Trade.*

— 134. Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1952. *Population in rural Districts and Towns.*

— 135. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1952. *Municipal Debt and Cash Balance etc.*

— 136. Telegrafverket 1951—52. *Télégraphes et téléphones de l'Etat.*

— 137. Alkoholstatistikk 1951—1952. *Alcohol Statistics.*

— 138. Syketrygden 1950. *Assurance-maladie nationale.*

— 139. Norges Brannkasse 1950—1952. *National Fire Insurance Office.*

— 140. Veterinærvesenet 1950. *Service vétérinaire.*

— 141. Sinnssykehusenes virksomhet 1951. *Hospitals for Mental Disease.*

— 142. Norges handel 1951. *Foreign Trade of Norway.*

— 143. Nasjonalregnskap 1900—1929. *National Accounts.*

— 144. Statistisk årbok 1953. *Statistical Yearbook of Norway.*

— 145. Folketellingen 1. desember 1950. I. Folkemengde og areal i de ymse administrative inndelinger av landet. Hussamlinger i herredene. *Population census December 1, 1950. I. Population and area of the various administrative sections of the country. Agglomerations in rural municipalities.*

— 146. Folketellingen 1. desember 1950. II. Folkemengden fordelt etter kjønn, alder og ekteskapelig stilling. *Population census December 1, 1950. II. Population by sex, age, and marital status.*

— 147. Ulykkestrygden for industriarbeidere m. v. 1950. *Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers industriels etc.*

— 148. Folkemengdens bevegelse 1951. *Vital Statistics.*

— 149. Norges fiskerier 1951. *Fisheries Statistics of Norway.*

— 150. Norges elektrisitetsverker 1950. *Electricity Plants.*

— 151. Skolestatistikk 1949—50. *Instruction publique.*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 156.

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1951

99. ÅRGANG

Medical Statistical Report 1951

99TH ISSUE

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1954

For årene 1882—1897 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.

—»—	1898—1903	—»—	— IV.
—»—	1904—1911	—»—	— V.
—»—	1912—1916	—»—	— VI.
For året	1917	—»—	— VII, nr. 3.
—»—	1918	—»—	— VII, » 58.
—»—	1919	—»—	— VII, » 108.
—»—	1920	—»—	— VII, » 138.
—»—	1921	—»—	— VII, » 152.
—»—	1922	—»—	— VII, » 188.
—»—	1923	—»—	— VIII, » 13.
—»—	1924	—»—	— VIII, » 29.
—»—	1925	—»—	— VIII, » 59.
—»—	1926	—»—	— VIII, » 81.
—»—	1927	—»—	— VIII, » 116.
—»—	1928	—»—	— VIII, » 142.
—»—	1929	—»—	— VIII, » 174.
—»—	1930	—»—	— IX, » 2.
—»—	1931	—»—	— IX, » 20.
—»—	1932	—»—	— IX, » 49.
—»—	1933	—»—	— IX, » 78.
—»—	1934	—»—	— IX, » 101.
—»—	1935	—»—	— IX, » 125.
—»—	1936	—»—	— IX, » 153.
—»—	1937	—»—	— IX, » 178.
—»—	1938	—»—	— IX, » 194.
—»—	1939	—»—	— X. » 21.
—»—	1940	—»—	— X. » 55.
—»—	1941	—»—	— X. » 97.
—»—	1942—1944	—»—	— X. » 160.
—»—	1945	—»—	— X. » 179.
—»—	1946	—»—	— X. » 191.
—»—	1947	—»—	— XI. » 20.
—»—	1948	—»—	— XI. » 35.
—»—	1949	—»—	— XI. » . 88.
—»—	1950	—»—	— XI. » 114.

Forord.

I beretningen om «Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene» for 1951 er for første gang nyttet den nye internasjonale dødsårsaksliste av 1948 ved klassifikasjonen av dødsårsakene. I oversikten på side 52 har en gjort nøyre rede for prinsippene for denne og for de forskyvninger i statistikken over dødsårsakene som overgangen til den nye ordningen har ført med seg. På side 66 har en stilt opp den forkortede internasjonale klassifikasjonslisten av 1948 (A-listen) med sykdomsbetegnelse på norsk og latin.

For de andre oppgavene vedkommende er statistikken utarbeidd på samme måte som før.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo 7. september 1951

Petter Jakob Bjerve.

Julie E. Bækker.

Innhold.

Oversikt.

	Side
1. Legedistrikter og medisinalpersonale	7
2. Sykehus, sanatorier, tuberkulosehjem og andre anstalter under medisinalvesenet	8
3. Gamlehjem, barnehjem m. v.	14
4. Offentlige varmbad.....	16
5. Vaksinasjon mot kopper	17
6. Den samlede dødelighet	18
7. Oversikt over de viktigste dødsårsaker	20
8. Dødsårsaker for barn under 5 år	23
9. Dødeligheten av tuberkulose	25
10. Dødeligheten av ondartede svulster	28
11. Dødeligheten av sykdommer i kretsløpsorganene	31
12. Voldsom og unaturlig død	32
13. Meldte tilfelle av epidemiske og andre sykdommer	37
14. Meldte tilfelle av tuberkulose	41
15. Meldte tilfelle av veneriske sykdommer	45
16. Spedalskhet	46
17. Fødsler og komplikasjoner ved svangerskap, fødsel og barselseng	46
Sammendrag på engelsk	50
Den nye internasjonale statistiske klassifikasjon av dødsårsaker med engelsk resymé	52

Tabeller.

1. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1951	78
2. Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1951	82
3. Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kyst-hospitaler i 1951	88
4. a. Alle dødsfall i 1951 etter dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet	92
4. b. Dødsfall blant barn under 5 år etter dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet	130
5. Dødsfall etter dødsårsak, kjønn og alder. A-listen. Bygder, byer	136
6. Dødsfall etter dødsårsak og kjønn. A-listen. Fylker, bygder, byer	154
7. Dødsfall etter dødsårsak, kjønn og alder. A-listen. Oslo	172
8. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige aldersgrupper. Fylker, bygder, byer	178
9. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene. Fylker, bygder og byer	180
10. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene. Bygdene etter måned	182
11. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene. Byene etter måned	183
12. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose etter utdrag av tuberkuloseproto-kollene for byer og herreder	184
13. Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1951	192

Contents.

General survey.	Page
1. Health districts, medical and public health personnel	7
2. General hospitals, sanatoriums, hospitals, and nursing homes for tuberculosis, mental diseases etc.	8
3. Homes for old people and children etc.	14
4. Public baths.....	16
5. Vaccination against smallpox.....	17
6. Total mortality	18
7. The most important causes of death.....	20
8. Causes of death among children under 5 years	23
9. Tuberculosis mortality	25
10. Deaths from malignant neoplasms	28
11. Deaths from diseases of circulatory system and vascular lesions affecting central nervous system	31
12. Accidents, suicides, and homicides	32
13. Notified cases of infectious and other diseases	37
14. Registered cases of tuberculosis	41
15. Notified cases of venereal diseases	45
16. Leprosy	46
17. Deliveries and complications of pregnancy, childbirth, and the puerperium....	46
Summary in English	50
The new international statistical classification of causes of death with a summary in English	52

Tables.

1. Public health districts, medical and public health personnel	78
2. Number of beds and patients treated in hospitals	82
3. Number of beds and patients treated in sanatoriums, hospitals, and nursing homes for tuberculosis	88
4. a. Causes of death by sex and age. The whole country	92
4. b. Causes of death among children under 5 years by sex and age	130
5. Causes of death by sex and age. Rural districts and towns	136
6. Causes of death by sex. Counties, rural districts, and towns	154
7. Causes of death by sex and age. Oslo.....	172
8. Deaths from tuberculosis by age. Counties, rural districts, and towns	178
9. Notified cases of infectious and other diseases by physicians. Counties, rural districts and towns.....	180
10. Notified cases of infectious and other diseases by physicians in the rural districts by month	182
11. Notified cases of infectious and other diseases by physicians in the towns by month	183
12. Cases of tuberculosis registered by the Board of Health in urban and rural municipalities	184
13. Births notified by midwives and physicians	192

Oversikt.

1. Legedistrikter og medisinalpersonale.

Health districts, medical and public health personnel.

I tabell 1 i tabellavdelingen finnes en oversikt over landets inndeling i legedistrikter og over tallet på leger, tannleger, jordmødre, sykepleiersker utenfor anstaltene, apoteker og apotekpersonale i de enkelte distrikter.

Ved utgangen av 1951 var landet delt i 398 legedistrikter, herav 11 stadsfysikater og 24 stadslegedistrikter. Dessuten hadde en 3 distriktslekestillinger uten fast distrikt, 2 for hele landet og 1 for Finnmark fylke. Av de to første hadde den ene stasjon i Tromsø og den andre i Bodø.

I 1951 ble det opprettet 1 nytt legedistrikt, idet Kautokeino herred ble utskilt fra Alta legedistrikt som eget distrikt fra 1. juli 1951.

Ved utgangen av 1951 var det ansatt fylkeslege i alle fylker unntatt Oslo og Bergen. I Akershus, Oppland, Aust-Agder, Hordaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og de 3 nordligste fylker var fylkeslekestillingen egen stilling, mens den i 9 fylker var kombinert med distriktslekestilling. I de fleste legedistrikter var den offentlige lege ordfører i helserådet. Unntak fra denne regel er gjort i Sand hvor det var egen helserådsordfører i Sauda herred, i Lærdal hvor det var egen helserådsordfører i Årdal herred, i Ørskog hvor det var egen helserådsordfører i Sykkylven herred og i Evenes hvor det var egen helserådsordfører i Ballangen herred.

I 1951 ble det uteksaminert 162 nye leger, herav 20 kvinner, og det ble gitt licentia practicandi til 3 leger, hvorav 1 kvinne. Av de nye leger hadde 35 tatt eksamen ved fakultetet i Bergen. 38 leger døde i 1951, så nettotilgangen av leger i 1951 var 127. Etter disse oppgaver og den offisielle fortegnelse over leger, tannleger og veterinærer var tallet på autoriserte leger ved utgangen av 1951 3 506. Av legene var 2 854 tatt med i beretningen fra de offentlige leger, og finnes fordelt på de enkelte legedistrikter i tabell 1. 41 leger var bosatt i utlandet.

Det ble uteksaminert 76 nye tannleger i 1951, herav 22 kvinner, og dessuten fikk 3 tannleger licentia practicandi, herav 2 kvinner. Tallet på tannleger ved utgangen av 1951 etter den offisielle fortegnelse over leger og tannleger var 1 839. Av disse var 1 662 tatt med i de offentlige legers beretninger og finnes fordelt på de enkelte legedistrikter i tabell 1. 39 tannleger var bosatt i utlandet.

Etter de offentlige legers årsberetninger var det 1 344 praktiserende jordmødre ved utgangen av 1951. Det ble uteksaminert 74 jordmødre i 1951, herav 25 ved jordmorskolen i Oslo og 49 ved jordmorskolen i Bergen.

Etter de oppgaver som er kommet inn fra de offentlige leger var det ved

utgangen av 1951 1 537 utdannede sykepleiersker som var beskjefteiget utenfor anstaltene.

Ved utgangen av 1951 var det 271 apoteker og filialapoteker i virksomhet. Sannesund apotek i Sarpsborg og Hjorteapoteket i Bergen var ikke i drift. Det eksaminerte personale ved apotekene i 1951 var 803 etter de offentlige legers oppgaver. I 1951 tok 43 kandidater apotekereksamten, herav 28 kvinner.

2. Sykehus, sanatorier, tuberkulosehjem og andre anstalter under medisinalvesenet.

General hospitals, sanatoriums, hospitals, and nursing homes for tuberculosis, mental diseases etc.

Etter de offentlige legers medisinalberetninger fantes det ved utgangen av 1951 følgende anstalter til kur og pleie av legemlig og åndelig syke:

Tabell 1. Medisinale anstalter 1951.

Medical institutions.

Anstalter <i>Medical institutions</i>	I alt Total		Drevet av:									
	Anstalter Number	Senger Beds	Staten		Fylket		Kom- munen		Fylket og kom- munen		Private	
			Anstalter	Senger	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger
Alm. sykehus, klinikker og sykestuer	216	16 087	4	1 055	31	2 748	69	6 569	11	1 771	101	3 944
Anstalter Sanatorier	13	1 520	6	869	1	26	1	246	-	-	5	379
Anstalter Tub.hjem for til kur lungetub.	84	2 784	1	120	26	865	20	665	-	-	37	1 134
og pleie Kysthospitaler ..	3	375	3	375	-	-	-	-	-	-	-	-
av tuber- Kuløse Sykehus for kuløse hud- og kirurgisk tub.	1	115	-	-	-	-	-	-	-	-	1	115
Fødselsklinikker og fødehjem	51	814	2	259	2	42	5	95	-	-	42	418
Hospitaler for spedalske....	1	20	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuranstalter for alkoholikere	9	280	3	160	-	-	-	-	-	-	6	120
Sinnssykehus	22	6 440	6	1 712	7	1 980	3	1 229	3	1 233	3	286
Pleiehjem for sinnssyke	8	372	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
→ epileptikere ...	1	65	1	65	-	-	-	-	-	-	-	-
→ åndssvake ...	12	845	2	405	-	-	-	-	-	-	10	440

Under alminnelige sykehus og klinikker er tatt med alle offentlige og private sykehus, klinikker og sykestuer som for den overveiende del er bestemt for medisinske og kirurgiske pasienter og til isolasjon av epidemiske og veneriske sykdommer. 14 av de alminnelige sykehus var ved utgangen av 1951 kombinert med tuberkulosehjem. Disse teller også med under tallet på tuberkulosehjem, mens plassene er oppgitt for sykehuset og tuberkuloseavdelingen hver for seg.

Tabell 2. Sykeplasser ved sykehus og andre medisinale anstalter.

Beds of medical institutions.

Ved utgangen av året <i>At the end of the year</i>	Alm. sykehus, klinikker og syke- stuer. <i>General hospitals, clinics</i>	Anstalter til kur og pleie av tu- berkulose. <i>Sanatoriums, hospitals and nursing homes for tub.</i>	Fødselsklinikker og fødehjem. <i>Maternity clinics and nursing homes</i>	Hospitaler for spedalske. <i>Hospita- lars for leprosy</i>	Kuranstalter for alkoholikere. <i>Institutions for alcoholics</i>	Sinnsykehus. <i>Mental hospitals</i>	Pleiehjem for <i>Nursing homes for</i>		
							<i>Mental dis- eases</i>	<i>Epileptics</i>	
Tallet på senger. <i>Beds.</i>									
1930	11 352	4 876	383	138	128	5 625	165	60	315
1935	12 355	5 432	416	113	157	5 862	296	60	440
1939	13 770	5 708	469	113	206	6 155	349	60	470
1940	12 780	5 494	526	113	206	6 279	382	60	440
1946	15 280	5 081	629	113	201	6 142	351	62	475
1947	15 357	5 277	634	20	266	6 227	351	65	480
1948	15 749	5 181	673	20	283	6 345	353	65	551
1949	15 898	5 273	773	20	272	6 320	353	67	551
1950	16 073	5 107	815	20	284	6 320	374	65	721
1951	16 087	4 794	814	20	280	6 440	372	65	845
Tallet på senger pr. 100 000 innbyggere. <i>Beds per 100,000 population.</i>									
1930	403.2	173.2	13.6	4.9	4.5	199.8	5.9	2.1	11.2
1935	428.8	188.5	14.4	3.9	5.4	203.4	10.3	2.1	15.3
1939	470.1	194.9	16.0	3.9	7.0	210.1	11.9	2.0	16.0
1940	433.9	186.5	17.9	3.8	7.0	213.2	13.0	2.0	14.9
1946	488.9	162.6	20.1	3.6	6.4	196.5	11.2	2.0	15.2
1947	485.5	166.8	20.0	0.6	8.4	196.9	11.1	2.1	15.2
1948	492.3	162.0	21.0	0.6	8.8	198.3	11.0	2.0	17.2
1949	491.9	163.1	23.9	0.6	8.4	195.5	10.9	2.1	17.0
1950	492.4	156.5	25.0	0.6	8.7	193.6	11.5	2.0	22.1
1951	488.1	145.5	24.7	0.6	8.5	195.4	11.3	2.0	25.6

Av tuberkuloseanstalter var det ved utgangen av 1951 13 sanatorier med 1 520 plasser og 84 tuberkulosehjem med 2 784 plasser, vesentlig til forpleining av lungetuberkulose pasienter. Dessuten hadde vi 3 kysthospitaller med 375 plasser og 1 sykehus med 115 plasser til behandling av skrofulose og kirurgisk tuberkulose. Foruten sykeplassene på disse rene tuberkuloseanstalter ble det oppgitt at 387 plasser på 14 alminnelige sykehus var reservert for tuberkulose pasienter. Ved utgangen av 1951 rådde landet altså over 5 181 plasser for tuberkulose. Det ble i mange tilfelle også tatt imot tuberkulose pasienter på en del av de alminnelige sykehus, uten at disse har oppgitt at de har noen spesiell avdeling eller reserverte plasser for den slags pasienter.

I løpet av 1951 ble 13 tuberkulosehjem med 321 plasser nedlagt, da det ikke lenger var behov for dem. Disse anstalter er for en del blitt ominnredet og skal brukes til andre formål, f. eks. gamlehjem, åndssvakehjem osv.

Ved utgangen av 1951 var det 51 fødselsklinikker og fødehjem i virksomhet: Kvinnekliniklene i Oslo og Bergen, som begge tilhører staten og er forbundet med jordmorskoler, Oslo kommunale kvinneklinik i Oslo og E. C. Dahls stiftelse i Trondheim, og 47 mindre fødehjem og fødselsklinikker. Mange av de private fødehjemmene er imidlertid ganske små, bare 18 av dem hadde 10 plasser eller derover. Foruten disse fødehjemmene fantes det ved en del større sykehus spesielle fødeavdelinger som er regnet med i sengetallet på de alminnelige sykehus. Ved de to kvinnekliniklene i Oslo og ved kvinneklinikken i Bergen var det spesielle avdelinger for kvinnesykdommer.

Den overveiende del av de ordinære sykehus og pleiehjem blir drevet av det offentlige. Av sengetallet på sykehus og pleiehjem falt således 77 pct: på anstalter som ble drevet av det offentlige og bare 23 pct. på anstalter som ble drevet for privat regning. Av de private sykehus og pleiehjem var det 6 diakonisseanstalter med 588 plasser, og 19 sykehus med 1 268 senger ble drevet av katolske organisasjoner. Norske Kvinners Sanitetsforening drev 34 sykehus og pleiehjem med 1 216 senger og Røde Kors 27 med 743 senger. De religiøse organisasjoner og Røde Kors driver fortrinsvis større klinikker i byene, vesentlig beregnet på kirurgiske pasienter. Røde Kors har dessuten 1 tuberkulosesanatorium med 71 senger og har også opprettet en del mindre sykestuer i fiskeridistrikte nordpå, bl. a. en stor del av de nyopprettede sykestuer i Finnmark. Sanitetsforeningen driver mest anstalter til kur og pleie av tuberkuløse. Den driver således 1 sana- torium med 140 senger og 17 tuberkulosehjem med 530 senger. Dessuten driver foreningen Revmatismesykehuet i Oslo med 150 plasser. Lokale tuberkuloseforeninger drev 6 tuberkulosehjem med 210 plasser.

Tabell 3. Sykeplassene på alminnelige sykehus og på tuberkulosehjem i fylkene i 1951.

Beds in general hospitals and nursing homes for tuberculosis in the different counties.

Fylker Counties	Sykeplasser. Beds			Fylker	Sykeplasser		
	På alm. sykehus <i>In general hospitals</i>	På tub.- hjem <i>In nursing homes for tubercu- losis</i>	I alt pr. 1000 innb. ¹⁾		På alm. sykehus	På tub.- hjem	I alt pr. 1000 innb.
Ostfold	636	132	4.1	Hordaland	185	199	1.9
Akershus...	399	137	2.9	Bergen	1 116	—	9.9
Oslo	4 758	96	11.2	Sogn og Fjordane ..	291	100	4.0
Hedmark ..	664	72	4.3	Møre og Romsdal..	526	129	3.4
Oppland ..	452	112	3.5	Sør-Trøndelag	1 011	335	6.8
Buskerud ..	516	117	4.0	Nord-Trøndelag ..	626	183	7.4
Vestfold ..	512	107	4.0	Nordland	1 032	419	6.5
Telemark ..	599	127	5.3	Troms	516	182	5.9
Aust-Agder.	343	98	5.8	Finnmark	400	58	7.1
Vest-Agder.	460	86	5.6	I alt. Total	16 087	2 784	5.7
Rogaland ..	1 045	95	5.4				

¹⁾ Total per 1,000 population.

Følgende forandringer av betydning med hensyn til sykehusenes drift fant sted i 1951:

O s t f o l d : Halden tuberkulosehjem med 35 senger ble nedlagt og brukes til gamle og pleiepasienter.

A k e r s h u s : Tuberkulosejemmet Marie Plahtes Minde ble i sin helhet nyt tet til poliomielittpasienter i 1951. De tuberkuløse ble overført til Asker tuberkulosehjem.

H e d m a r k : Finsal sykehjem som hadde 4 plasser på den alminnelige avdeling og 42 på tuberkuloseavdelingen, ble nedlagt i 1951 og ominnredet til gamlehjem. Vinger tuberkulosehjem med 20 plasser ble også nedlagt.

O p p l a n d : Solås sanatorium for tuberkuløse med 40 plasser som før ble drevet privat, ble overtatt av fylket fra 1. oktober 1951.

B u s k e r u d : Kongsberg sanitetsforenings kursted, Furulund, med 20 plasser ble nedlagt.

V e s t f o l d : Statens sykehus, Horten, ble fra utgangen av året overtatt av Vestfold forente sykehuser under navnet Horten sykehus. Larvik sanitetsforenings tuberkulosehjem, Furubakken, med 30 plasser ble nedlagt som tuberkulosehjem da det ikke lenger var behov for det som sådant. Etter planen skulle hjemmet motta pasienter fra Marthina Hansens hospital og Kysthospitalet i Stavern, men da det ikke var tilstrekkelig stort antall pasienter til å fylle sykehuset, ble det midlertidig nedlagt fra 25. juli 1951.

T e l e m a r k : Solbakken tuberkulosehjem med 37 plasser i Heddal, og Granlien tuberkulosehjem med 20 plasser i Kviteseid ble nedlagt. Det siste ble ominnredet i løpet av året, og skal åpnes i 1952 som hjem for evneveike.

R o g a l a n d : Stavanger sanitetsforenings tuberkulosehjem, Ramsvig, med 48 plasser ble nedlagt fra 30. november 1951.

S o g n o g F j o r d a n e : Måløy sjukeheim for tuberkuløse med 12 plasser ble nedlagt 1. august, og de gjenværende pasienter ble innlagt i Gloppen tuberkulosehjem.

M ø r e o g R o m s d a l : Tuberkuloseavdelingen på 4 plasser ved Herøy sanitetsforenings sjukeheim ble nedlagt, og avdelingen brukes til fødeavdeling.

N o r d - T r ø n d e l a g : Tuberkuloseavdelingen på 26 senger ved Meråker sykehjem ble nedlagt fra 30. juni 1951 og skal ominnredes til rekonesenthjem for kvinner.

N o r d l a n d : I februar 1951 flyttet Stokmarknes sykehus inn i sin nye bygning, foreløpig med den kirurgiske avdeling og røntgenavdelingen, tilsammen 80 plasser. Svolvær epidemilasarett på 9 senger ble nedlagt i mai 1951. Tuberkuloseavdelingen på 9 senger ved Saltdal sykehjem ble nedlagt og plassene nyttet av den alminnelige avdeling.

T r o m s : Nord-Troms kurhjem for tuberkuløse barn og ungdom som ble drevet i det tidligere Lyngen tuberkulosehjem etter at dette var blitt ominnredet, måtte lukke i 1951 på grunn av mangel på betjening. Det vil antakelig bli nedlagt som tuberkulosehjem.

F i n n m a r k : Kvalsund Røde Kors sykestue på 6 plasser ble nedlagt. Tanagård tuberkulosehjem tok i begynnelsen av året i bruk sin nye bygning, men da det ikke var pasienter nok til å fylle hjemmet, ble det nedlagt midlertidig og først tatt i bruk igjen i desember.

Etter forskriftene skal alle sykehus, sanatorier og tuberkulosehjem sende inn årsberetning om sin virksomhet. Oppgavene i tabell 2 og 3 i tabellavdelingen er hentet fra disse beretninger. For de sykehus som er kombinert med tuberkulosehjem, gjelder oppgavene i tabell 2 i tabellavdelingen hele virksomheten, mens det i tabell 3 er gitt særskilt oppgave for tuberkulosehjemmene.

Tabell 4. T i l g a n g o g a v g a n g a v p a s i e n t e r p å s y k e h u s o g t u b e r k u l o s e a n s t a l t e r i 1 9 5 1 .

Admissions and discharges in hospitals and institutions for tuberculosis.

Anstalter <i>Institutions</i>	Innlagt i året <i>Admis-</i> <i>sions</i>	Til- sammen behandlet <i>Treated</i>	Utgått <i>Discharged</i>	
			levende <i>alive</i>	døde <i>dead</i>
Alminnelige sykehus, klinikker og sykestuer ¹⁾ . General hospitals	278 463	289 592	270 650	7 822
Anstalter for behandling av lungetuberkulose:				
Sanatorier. Sanatoriums	4 077	5 431	3 990	30
Tuberkulosehjem. Nursing homes	3 939	6 354	3 733	322
Tilsammen. Total ²⁾	8 016	11 785	7 723	352
Anstalter for behandling av kirurgisk tub. og skrofulose:				
Kysthospitaller ³⁾	607	928	613	4
Sykehus for hud-og kirurgisk tuberkulose ⁴⁾ ..	270	391	274	-
Tilsammen. Total ³⁾	877	1 319	887	4
T u b e r k u l o s e a n s t a l t e r i a l t . Total <i>institutions for tuberculosis</i>	8 893	13 104	8 610	356

¹⁾ Pasienter på tuberkulosehjem som er kombinert med sykehus, er ikke regnet med her, men under tuberkulosehjem.

²⁾ Herav 142 for annen sykdom enn tuberkulose.

³⁾ » 407 » » » » »

⁴⁾ Hospitals for non respiratory tuberculosis.

Tabell 5. Lungetuberkuløse pasienter innlagt i sanatorier og tuberkulosehjem.
Admissions of patients with pulmonary tuberculosis in sanatoriums and nursing homes.

År Year	Sanatorier <i>Sanatoriums</i>	Tuberkulose- hjem <i>Nursing homes</i>	Tilsammen Total
1923—25	gjen-	2 366	1 889
1926—30	nom-	3 094	2 348
1931—35	snitt	3 276	2 661
1936—40	aver-	3 504	2 985
1941—45	age per	3 055	2 976
1946—50	year	3 727	3 578
		3 324	3 664
		3 661	3 494
1947		3 921	3 371
1948		3 896	3 649
1949		3 833	3 726
1950		4 050	3 753
1951			7 803

Fra 1951 av har en oppgave over hvor mange fødsler som finner sted på klinikk eller fødehjem og hvor mange som foregår hjemme. Av de 61 564 fødslene i 1951 foregikk hele 45 253 eller 73.5 pct. på klinikk. Det kan nevnes at etter en undersøkelse som ble foretatt av Helsedirektoratet i 1947, foregikk 62 pct. av fødslene som ble meldt av jordmødre og leger dengang på sykehus, fødehjem m. m.

Hvordan dette forhold var i de enkelte fylker vil ses av følgende tabell:

Tabell 6. Hjemmefødsler og klinikkfødsler i de enkelte fylker i 1951.
Deliveries at home and in clinics and hospitals in the counties.

Fylker <i>Counties</i>	Født hjemme <i>Born at home</i>	Født på sykehus, fødehj. m. m. <i>Born at nur- sing home, hospital etc.</i>	Fødsler i alt <i>Total births</i>	Pct. klinikkf- ødsler <i>Per cent not born at home</i>
Østfold	271	2 948	3 219	91.6
Akershus.....	127	3 235	3 362	96.2
Oslo	44	5 770	5 814	99.2
Hedmark	868	2 157	3 025	71.3
Oppland	1 209	1 751	2 960	59.2
Buskerud	348	2 405	2 753	87.4
Vestfold	251	2 549	2 800	91.0
Telemark	309	2 138	2 447	87.4
Aust-Agder	162	1 134	1 296	87.5
Vest-Agder	501	1 432	1 933	74.1
Rogaland	1 483	3 070	4 553	67.4
Hordaland	1 469	2 879	4 348	66.2
Bergen	26	1 692	1 718	98.5
Sogn og Fjordane	936	989	1 925	51.4
Møre og Romsdal.....	1 969	2 273	4 242	53.6
Sør-Trøndelag	1 126	2 482	3 608	68.8
Nord-Trøndelag	681	1 662	2 343	70.9
Nordland	2 261	2 539	4 800	52.9
Troms	1 398	1 230	2 628	46.8
Finnmark	872	918	1 790	51.3
I alt. Total ..	16 311	45 253	61 564	73.5

3. Gamlehjem, barnehjem m. v.

Homes for old people and children etc.

Tabell 7 viser tallet på gamlehjem og barnehjem i de enkelte fylker. Ved utgangen av 1951 hadde en 583 gamlehjem med 15 829 plasser og 133 barnehjem med 3 173 plasser. Av barnehjemmene var 9 for tuberkulosetruede barn. 3 slike barnehjem ble nedlagt i 1951. For svake og tuberkulosetruede barn hadde en også 2 friluftsskoler med plass for omkring 80 barn. For barn med medfødt syfilis var det 1 hjem i Oslo med 40 plasser.

Tabell 7. Gamlehjem og barnehjem i 1951.
Homes for old people and children.

Fylker Counties	Gamlehjem <i>Old people's homes</i>		Barnehjem <i>Children's homes</i>			
			I alt <i>Total</i>		Herav for tuberkulosetruede <i>Of which for children susceptible to tuber- culosis</i>	
	Tallet på hjem <i>Number</i>	Tallet på plasser <i>Beds</i>	Tallet på hjem	Tallet på plasser	Tallet på hjem	Tallet på plasser
Østfold	29	840	11	255	-	-
Akershus.....	27	698	13	319	1	40
Oslo	66	2 800	23	599	1	66
Hedmark	33	1 099	8	133	-	-
Oppland	37	892	2	28	-	-
Buskerud	26	786	8	193	-	-
Vestfold	29	813	6	100	-	-
Telemark	26	585	7	172	-	-
Aust-Agder.....	28	505	5	73	-	-
Vest-Agder	18	400	6	115	-	-
Rogaland	41	900	9	275	-	-
Hordaland	27	559	8	201	2	45
Bergen	31	1 198	6	223	1	60
Sogn og Fjordane.....	17	344	1	15	-	-
Møre og Romsdal.....	42	825	5	133	2	62
Sør-Trøndelag	30	772	4	87	1	20
Nord-Trøndelag	28	628	3	72	-	-
Nordland	26	673	2	43	-	-
Troms	12	209	2	40	-	-
Finnmark	10	303	4	97	1	20
I alt. Total	583	15 829	133	3 173	9	313

Etter de offentlige legers beretninger ble det opprettet 15 nye gamlehjem i 1951; herav var 2 tidligere tuberkulosehjem, nemlig Halden og Måløy. 4 barnehjem ble nedlagt: Grue sanitetsforenings hjem for tuberkulosetruede barn ble omdannet til pleiehjem for sinnssyke barn i alderen 2—12 år. Bellevue og Mindalen hjem for tuberkulosetruede barn i Risør ble nedlagt og likeledes Harstad

barnehjem. I 1951 er det i legenes årsberetninger omtalt 8 mødrehjem med 107 plasser. Av kontrollstasjoner for mødre og barn var 968 i virksomhet ved årets utgang. I de enkelte fylker var det følgende slike stasjoner:

Tabell 8. Kontrollstasjoner for mødre og barn i 1951.

Maternity services.

Fylker Counties	Byer Towns	Bygd. Rural distr.	Tils. Total	Fylker	Byer	Bygd.	Tils.
Østfold	6	42	48	Hordaland	-	72	72
Akershus.....	1	63	64	Bergen	6	-	6
Oslo.....	33	-	33	Sogn og Fjordane..	1	38	39
Hedmark	2	69	71	Møre og Romsdal..	4	40	44
Oppland	2	98	100	Sør-Trøndelag	4	49	53
Buskerud	7	50	57	Nord-Trøndelag...	3	65	68
Vestfold	7	32	39	Nordland	6	58	64
Telemark	6	54	60	Troms	2	29	31
Aust-Agder	5	33	38	Finnmark	4	18	22
Vest-Agder	4	26	30	I alt. Total	109	859	968
Rogaland	6	23	29				

Tallet på diagnosestasjoner for tuberkulose i de enkelte fylker var:

Tabell 9. Diagnosestasjoner for tuberkulose i 1951.

Tuberculosis dispensaries.

Fylker Counties	Byer Towns	Bygd. Rural distr.	Tils. Total	Fylker	Byer	Bygd.	Tils.
Østfold	5	1	6	Hordaland	-	6	6
Akershus	1	-	1)	Bergen	1	-	1
Oslo.....	1	-	1	Sogn og Fjordane..	1	6	7
Hedmark	2	4	6	Møre og Romsdal	3	2	5
Oppland.....	2	8	10	Sør-Trøndelag	2	11	13
Buskerud	3	2	5	Nord-Trøndelag ..	1	4	5
Vestfold.....	3	2	5	Nordland	5	10	15
Telemark	4	3	7	Troms	2	3	5
Aust-Agder	2	2	4	Finnmark	2	-	2
Vest-Agder	4	-	4	I alt. Total	51	69	120
Rogaland	7	5	12				

1) Akershus fylkes diagnosestasjon ligger i Oslo.

I 1951 var det i virksomhet 3 offentlige skoler for b l i n d e , 1 arbeidsskole og 3 hjem for blinde med tilsammen 213 plasser. For d ø v e hadde en 5 skoler med 288 plasser og 4 hjem med 120 plasser. For e v n e v e i k e var det i virksomhet 9 skoler med 699 plasser og for å n d s s v a k e 15 hjem og skolehjem med tilsammen 910 plasser, og for v a n f o r e 4 skolehjem med 204 plasser og 4 hjem med 113 plasser. Endelig var det et hjem for e p i l e p t i k e r e med 65 plasser.

4. Offentlige varmbad.

Public baths.

I sine årsberetninger skal de offentlige leger gi opplysning om badesakens stilling i sine distrikter og om planer for nye bad. Disse oppgaver er imidlertid ofte meget mangelfulle. Men etter det som er opplyst blir det arbeidd meget for å få reist bad rundt omkring i bygdene, oftest mindre badstubad. I løpet av 1951 ble det åpnet 11 nye bad i landdistriktene, mest mindre badstuer, og dessuten var det en del bad under bygging. Av de bad som fantes, var 14 bad for almenheten og 4 skolebad ikke i drift ved årets utgang.

Ved utgangen av 1951 hadde en etter legenes opplysninger, 750 bad for almenheten, herav 96 i byene og 654 i landdistriktsene. 202 av badene ble drevet for offentlig regning og 548 for privat regning, oftest av sanitetsforeningene eller idrettslag. Foruten disse badene fantes det om lag 50 bedriftsbad og en del klubbbad som bare var tilgjengelige for arbeidere og funksjonærer ved bedriften eller for idrettsklubbene medlemmer. Endelig kan nevnes at i en del av de store fiskeridistriktsene nordpå fantes det bad som bare var åpne under fisket. Ingen av disse bad er regnet med i tabell 10.

Tabell 10. B a d s o m e r å p n e f o r a l m e n h e t e n i 1 9 5 1 .
Public baths.

Fylker Counties	Av badene var:													
	Tallet på bad for almenheten i alt <i>Total public baths</i>		Kombinert off. bad og bad for:				Skole- bad bare for elevene							
			Selvsten- dige anlegg	anlegg, bedrift etc.	skole	sykehus, tub.hjem etc.								
Byer Towns	Bygd. Rural distr.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Bygd.		
Østfold	4	17	4	14	-	-	3	-	-	-	-	6	3	
Akershus.....	2	36	1	23	-	2	1	11	-	-	-	-	21	
Oslo	14	-	10	-	-	-	4	-	-	-	-	16	-	
Hedmark	2	94	2	75	-	6	-	12	-	1	-	3	14	
Oppland	4	41	4	28	-	3	-	10	-	-	-	2	17	
Buskerud	3	47	3	41	-	1	-	5	-	-	-	4	17	
Vestfold	9	15	9	14	-	1	-	-	-	-	-	7	10	
Telemark	7	26	6	21	-	4	-	1	-	1	-	5	13	
Aust-Agder.....	4	15	3	14	-	-	1	1	-	-	-	1	4	
Vest-Agder	4	5	4	4	-	-	-	1	-	-	-	8	11	
Rogaland	14	17	10	11	1	1	3	4	-	-	1	9	8	
Hordaland	-	48	-	23	-	3	-	20	-	2	-	-	34	
Bergen	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	
Sogn og Fjordane	-	21	-	12	-	4	-	3	-	1	-	1	7	
Møre og Romsdal	3	61	3	52	-	1	-	7	-	1	-	8	12	
Sør-Trøndelag ..	3	51	3	36	-	3	-	12	-	-	-	5	16	
Nord-Trøndelag	3	56	3	43	-	7	-	5	-	1	-	3	6	
Nordland	6	39	4	28	-	6	2	4	-	1	-	1	15	
Troms	3	34	3	26	-	1	-	6	-	1	-	1	14	
Finnmark	7	31	7	25	-	4	-	-	-	2	-	3	16	
I alt. Total	96	654	83	490	1	47	11	105	-	10	1	2	93	238

I byene var de fleste bad selvstendige anlegg. Her var det bare 1 bedriftsbad, 11 skolebad og 1 bad ved gamlehjem, som også var åpne for almenheten. Men på landsbygden ble badene oftere drevet i tilknytning til en eller annen bedrift eller institusjon. 47 av badene på landsbygden var således bedriftsbad, 105 skolebad, 10 sykehusbad og 2 bad ved gamlehjem som ved siden av sin egentlige bestemmelse også var åpne for publikum.

Ved utgangen av 1951 fantes det skolebad ved de fleste skoler i de større byer. I alt var det 104 skolebad i byene hvorav 93 bare var for skolens elever, mens skolebadene på landsbygden oftere var kombinerte skole- og folkebad. Av de 343 skolebadene på landsbygden ble således 105 også brukt som folkebad.

5. Vaksinasjon mot kopper.

Vaccination against smallpox.

Ved den animale vaksineavdeling ved Statens Institutt for Folkehelsen ble det produsert 857 g råvaksine i 1951. I alt kom det melding til Instituttet om 38 158 førstegangs vaksinasjoner med 91 pct. anslag og 20 557 revaksinasjoner.

Etter de offentlige legers beretninger ble det i 1951 foretatt 40 230 førstegangs vaksinasjoner med 88 pct. anslag og 20 097 revaksinasjoner. Tallene for de enkelte fylker vil ses av tabell 11.

Tabell 11. Vaksinasjoner og revaksinasjoner i 1951.

Vaccinations and re-vaccinations.

Fylker <i>Counties</i>	Førstegangs vaksinasjoner <i>Vaccinations</i>	Revaksinasjoner <i>Re-vaccinations</i>	Fylker	Førstegangs vaksinasjoner	Revaksinasjoner
Ostfold	2 785	1 769	Hordaland	1 290	510
Akershus	2 259	243	Dømna	1 304	3 395
Oslo	2 033	¹⁾	Sogn og Fjordane	1 954	35
Hedmark	2 857	251	Møre og Romsdal	3 388	888
Oppland	2 447	109	Sør-Trøndelag	2 296	1 660
Buskerud	2 415	88	Nord-Trøndelag	2 289	291
Vestfold	1 785	3 317	Nordland	4 672	1 117
Telemark	992	909	Troms	2 211	399
Aust-Agder	537	1 832	Finnmark	1 071	81
Vest-Agder	536	1 332	Tilsammen. Total	40 230	20 097
Rogaland	2 009	1 871			

¹⁾ Oppgave mangler.

Oversikten i tabell 12 på neste side viser aldersfordelingen hos de vaksinerte som er blitt meldt til de offentlige leger:

Tabell 12. Vaksinerte i 1951 delt etter alder.
Vaccinations by age.

Alder. Age	Vaksinasjoner Vaccinations		Revaksinasjoner Re-vaccinations		Prosentvis aldersfordeling Percentage by age	
	I alt Total	Herav med anslag ¹⁾	I alt	Herav med anslag	Vaksina- sjoner	Re- vaksina- sjoner
0—1 år, year.....	6 910	6 388	41	33	17.3	0.2
1—2 »	12 636	11 851	102	77	31.7	0.5
2—3 »	5 605	5 260	89	73	14.0	0.5
3—4 »	2 746	2 507	44	31	6.9	0.2
4—5 »	1 833	1 708	56	33	4.6	0.3
5—9 »	3 180	3 001	204	116	8.0	1.0
10—14 »	795	716	909	499	2.0	4.6
15 år og over	6 184	3 700	18 393	4 415	15.5	92.7
Uoppgett alder Unknown..	341	206	259	171	—	—
I alt. Total	40 230	²⁾ 35 337	20 097	³⁾ 5 448	100.0	100.0

¹⁾ With accelellated reaction or typical primary vaccinia.

²⁾ Hertil kommer 1 362 hvor utfallet er uoppgett.

³⁾ Hertil kommer 899 hvor utfallet er uoppgett.

I de offentlige legers årsberetninger ble det omtalt 2 tilfelle av postvaksinal encephalitt: 1 tilfelle i Gloppen i Sogn og Fjordane og 1 tilfelle i Haram i Møre og Romsdal som endte med døden. Statens Institutt for Folkehelsen har bare omtalt ett tilfelle i Møre og Romsdal.

6. Den samlede dødelighet.

Total mortality.

I 1951 døde det i alt 27 736 personer eller 8.4 pr. 1 000 innbyggere. Herav var det 217 nordmenn som døde i utlandet. Av de døde var 13 985 menn og 13 751 kvinner, og dødeligheten pr. 1 000 levende var for menn 8.6 og for kvinner 8.3. Dødeligheten i bygdene var 8.2 og i byene 9.0 pr. 1 000 innbyggere.

Sammenliknet med Sverige og Danmark hadde Norge den laveste dødelighet i 1951.

Tabell 13 viser dødeligheten i 1951 sammenliknet med tidligere år:

Tabell 13. Dødeligheten. Mortality.

Årlig gjennomsnitt Annual average	Døde i alt Total no. of deaths			Døde pr. 1000 innbyggere Deaths per 1,000 population				
	M. M.	K. F.	I alt Total	M. M.	K. F.	I alt Total	Bygder Rural districts	Byer Towns
1931—1935.....	14 559	15 002	29 561	10.4	10.3	10.4	10.3	10.6
1936—1940.....	15 241	15 097	30 338	10.5	10.1	10.3	10.2	10.7
1941—1945.....	16 738	14 977	31 715	11.2	9.7	10.5	10.3	11.1
1946—1950.....	14 626	14 628	29 254	9.2	9.1	9.1	8.9	9.9
1950.....	14 878	14 821	29 699	9.2	9.0	9.1	8.8	9.8
1951.....	13 985	13 751	27 736	8.6	8.3	8.4	8.2	9.0

Dødeligheten blant menn og kvinner i de enkelte aldersgrupper mellom 10 og 60 år viste liten forandring fra 1950 til 1951, men i de yngste og de eldste aldersklasser gikk dødeligheten betydelig ned.

Oversikten nedenfor viser dødeligheten for menn og kvinner i de enkelte aldersklasser:

Tabell 14. Døde pr. 10 000 etter kjønn og alder.

Death rates specific for age and sex.

Alder <i>Age</i>	Menn. <i>Males</i>				Kvinner. <i>Females</i>			
	1936 1940	1941 1945	1946 1950	1951	1936 1940	1941 1945	1946 1950	1951
0—4 år, <i>years</i>	121.2	129.3	91.7	69.2	93.6	104.6	69.5	53.0
5—9 » »	14.7	23.0	11.9	9.0	9.7	17.0	7.4	5.8
10—14 » »	11.6	17.7	7.5	6.9	9.5	12.6	4.6	3.6
15—19 » »	22.5	29.1	13.4	10.5	16.6	18.2	9.0	4.4
20—24 » »	38.3	56.6	20.0	17.3	25.0	24.5	12.5	6.9
25—29 » »	41.5	55.0	21.3	15.3	27.9	25.9	14.3	9.7
30—34 » »	42.4	51.8	23.4	20.7	29.9	26.0	15.9	9.8
35—39 » »	45.5	56.8	26.3	22.7	33.5	30.4	18.2	15.2
40—44 » »	53.0	62.1	34.9	25.8	38.6	35.4	25.5	21.2
45—49 » »	68.0	76.7	48.6	42.3	50.8	46.6	36.0	29.4
50—54 » »	91.6	98.5	70.5	69.5	75.1	65.8	51.8	45.3
55—59 » »	130.9	126.7	104.0	101.7	102.5	91.1	76.3	70.4
60—64 » »	198.1	184.8	163.1	147.0	157.0	138.2	124.2	114.1
65—69 » »	315.1	277.6	254.4	244.0	246.5	224.7	206.8	187.0
70—74 » »	492.8	450.2	412.5	396.2	429.8	367.9	363.0	341.7
75—79 » »	821.3	749.4	717.6	689.4	733.1	646.0	636.5	598.4
80 + ...	1882.4	1727.4	1606.9	1554.7	1690.5	1583.3	1500.2	1506.9

Av de døde i 1951 var 1 555 barn under 1 år. Beregnet i forhold til tallet på levendefødte, gir det en spebarndødelighet på 25.7 pr. 1 000 levendefødte for hele landet, 26.3 promille for bygdene og 23.9 promille for byene. For Oslo var dødeligheten i 1ste leveår 21.4 pr. 1 000 levendefødte, mot 21.7 i 1950. Bare Sverige, Nederland og New Zealand har en lavere barnedødelighet enn Norge.

Tabell 15. Døde i 1ste leveår pr. 1 000 levendefødte.

Infant mortality rates (under 1 year of age).

År <i>Years</i>	Riket <i>The whole country</i>			Bygder <i>Rural districts</i>			Byer <i>Towns</i>		
	Gutter <i>Males</i>	Piker <i>Females</i>	Tils. <i>Total</i>	Gutter <i>Males</i>	Piker <i>Females</i>	Tils. <i>Total</i>	Gutter <i>Males</i>	Piker <i>Females</i>	Tils. <i>Total</i>
	50.6	39.0	44.9	49.9	37.7	44.0	53.3	43.8	48.7
1931—1935....	44.3	34.2	39.4	43.9	35.0	39.6	45.6	31.4	38.7
1941—1945....	40.6	33.6	37.3	41.4	34.7	38.1	38.3	30.4	34.5
1946—1950....	35.2	26.6	31.1	35.8	27.0	31.5	33.5	25.5	29.6
1950.....	32.3	23.8	28.2	32.9	24.0	28.6	30.4	23.5	27.0
1951.....	28.9	22.2	25.7	29.3	23.1	26.3	27.8	19.6	23.9

Tabell 16 viser dødeligheten på de enkelte alderstrinn av første leveår. I 1ste uke lå dødeligheten i 1951 7 pct. lavere enn gjennomsnittet i 1946—50. I 1ste måned noteres en nedgang på 10 pct. og i 2.—12. måned på 25 pct.

Tabell 16. Dødsannsynlighet i 1ste leveår pr. 1900.

Infant mortality rates.

År. Years	1. døgn 0—1 day	1. uke 1. week	1. måned 1. month	2.—12. måned 2.—12. months
1931—1935.....	8.3	100.0	16.2	100.0
1936—1940.....	8.3	100.0	16.1	99.4
1941—1945.....	7.3	88.0	12.7	78.4
1946—1950.....	7.0	84.3	12.6	77.8
1950.....	6.2	74.7	11.8	72.8
1951.....	6.6	79.5	11.7	72.2
			14.4	14.4
			64.0	64.0
			11.3	11.3
			49.3	49.3

Sammenlikner en barnedødeligheten i Norge, Sverige og Danmark, vil en se at den lave dødeligheten i Sverige skyldes den overordentlig gunstige dødelighet i 2.—12. måned. I 1ste måned er derimot dødeligheten høyere i Sverige enn i både Norge og Danmark.

Tabell 17. Dødeligheten i 1ste leveår i 1951.

Infant mortality rates.

	Norge	Sverige	Danmark
1. måned. Month	14.4	16.2	14.3
2.—12. måned	11.3	7.1	14.6
I alt i 1. leveår. Total.....	25.7	23.3	28.9

7. Oversikt over de viktigste dødsårsaker.

The most important causes of death.

Dødsårsakene er for 1951 gruppert etter de nye internasjonale regler som ble vedtatt i 1948, og som det er gjort rede for på side 52. Her er også gitt en oversikt over på hvilke punkter den nye klassifikasjonen av diagnosene avviker fra den tidligere brukte.

I tabell 4 a i tabellavdelingen, side 92, finnes oppgave over alle dødsfall delt etter kjønn og alder etter den detaljerte internasjonale diagnosteliste. En gjør merksam på at bare nummer for de årsaker som har forekommet i 1951 er ført opp i tabellen. I tabell 5 er dødsfallene delt etter kjønn og alder for bygder og byer og dødsårsakene er klassifisert etter den internasjonale forkortede liste (A-listen), og endelig er i tabell 6 dødsfallene delt etter kjønn i bygder og byer i de enkelte fylker. Også her er brukt den forkortede diagnostelen.

Av de 27 736 dødsfall som inntraff i 1951 skyldtes 91 pct. sykdom, 6 pct. ulykker, mord og selvmord og for 3 pct. var dødsårsaken uoppgitt eller utilstrekkelig angitt på dødsmeldingen. Tallet på dødsfall med ukjent årsak er som det vil ses av tabellen, gått tilbake i de senere år både absolutt og relativt sett.

Tabell 18. Dødsfall. Deaths.

Årlig gjennomsnitt Annual average	Sykdom Diseases		Ulykker, mord og selvmord <i>Accidents, homicide and suicide</i>		Uoppgett og ubestemt oppgett dødsårsak <i>Unknown and unspecified cause of death</i>		Dødsfall i alt Total deaths	
	Antall Number	%	Antall Number	%	Antall Number	%	Antall Number	%
1941—1945.....	26 009	82	3 439	11	2 267	7	31 715	100
1946—1950.....	25 935	89	1 706	6	1 613	5	29 254	100
1951.....	25 094	91	1 752	6	890	3	27 736	100

Overgangen til det nye klassifikasjonssystem har ført til at oppgavene i dødsårsaksstatistikken for en rekke diagnosers vedkommende ikke direkte lar seg sammenlikne med de offentligjorte oppgavene for tidligere år. Dette har hatt særlig betydning for dødeligheten av diabetes, hjerte- og karsykdommer og nefritt, mens f. eks. dødelighetstallene for tuberkulose og kreft er lite påvirket av systemforandringen. Når det gjelder disse sykdommer, skulle en fremdeles uten videre kunne foreta sammenlikninger bakover i tiden.

I tabell 19 er gitt en oversikt over dødeligheten av de viktigste dødsårsaker i 1951 og 1950 gruppert i samsvar med den forkortede internasjonale listen. For å få sammenliknbare tall er oppgavene over dødsårsakene i 1950 gruppert om etter de nye regler i den utstrekning dette har vært mulig.

Tabell 19. Dødeligheten av de viktigste årsaker.

Deaths from the most important causes.

Dødsårsaker Causes of death	Nr. i den forkortede internasj. nomen- klatur 1948 ¹)	Antall døds- fall Num- ber		Pr. 10 000 innbyggere Per 10,000 population	
		1951	1950²)	1951	1950²)
Tuberkulose i åndedrettsorg. <i>Tub. of the respiratory system</i>	B 1	662	2.01	2.21	
Annen tuberkulose. <i>Tub., other forms</i>	» 2	121	0.37	0.48	
Syfilis. <i>Syphilis</i>	» 3	93	0.28	0.26	
Tyfoidfeber. <i>Typhoid fever</i>	» 4	—	—	—	
Dysenteri, alle former. <i>Dysentery, all forms</i>	» 6	1	—	—	
Skarlagensfeber og streptokokkangina. <i>Scarlet fever and streptocacal sore throat</i>	» 7	3	0.01	—	
Difteri. <i>Diphtheria</i>	» 8	8	0.02	0.09	
Kikhoste. <i>Whooping cough</i>	» 9	9	0.03	0.17	

(fortsettes neste side.)

¹) Abbreviated list of 50 causes (B-list) of 1948.

²) Oppgavene er omgruppert etter de regler som er anvendt for 1951, og de reviderte tall er brukt ved beregning av dødeligheten. The 1950 experience has been completely reclassified according to the 1951 procedure, and the revised figures are used in this table.

Tabell 19 (forts.).

Dødsårsaker	Nr. i den forkortede internasj. nomen- klatur 1948	Antall døds- fall 1951	Pr. 10 000 innbyggere	
			1951	1950
Meningokokkinfeksjoner. <i>Meningococcal infect.</i>	B 10	16	0.05	0.04
Akutt poliomiyelitt. <i>Acute poliomyelitis</i>	» 12.	207	0.63	0.30
Meslinger. <i>Measles</i>	» 14	15	0.05	0.01
Malaria. <i>Malaria</i>	» 16	3	0.01	0.01
Andre infeksjonssykdommer. <i>Other infective and parasitic diseases</i>	» 17	97	0.29	0.37
Ondartede svulster (unnt. lymfogranulomatose, levkemi og alevkemi). <i>Malignant neoplasms excl. Hodgkin's disease, Leukæmia and Aleukæmia</i>	» 18	4 966	15.07	14.62
Lymfogranulomatose, levkemi og alevkemi. <i>Hodgkin's disease, Leukæmia and Aleukæmia</i>		255	0.78	0.99
Ikke maligne svulster og sv. u. oppg. om ond- eller god- artet. <i>Benign and unspecified neoplasms</i>	» 19	163	0.49	0.97
Sukkersyke. <i>Diabetes mellitus</i>	» 20	274	0.83	0.76
Anemier. <i>Anæmias</i>	» 21	68	0.21	0.31
Karlesjoner i sentralnervesystemet. <i>Vascular lesions affecting central nervous system</i>	» 22	3 918	11.98	12.23
Meningitt (ikke meningokokker). <i>Non meningococcal meningitis</i>	» 23	43	0.13	0.17
Revmatisk feber. <i>Rheumatic fever</i>	» 24	14	0.04	0.03
Kronisk revmatisk hjertesykdom. <i>Chr. rheumatic heart disease</i>	» 25	269	0.82	
Arteriosklerotisk og degenerativ hjertesykd. <i>Arterioscl. and degenerative heart disease</i>	» 26	3 883	11.79	18.61
Andre hjertesykdommer. <i>Other diseases of heart</i>	» 27	1 215	3.69	
Hypertensjon med hjertesykdom. <i>Hypertension with heart disease</i>	» 28	490	1.49	
Hypertensjon uten hjertesykdom. <i>Hypertension without mention of heart</i>	» 29	162	0.49	0.56
Influensa. <i>Influenza</i>	» 30	80	0.24	0.34
Pnevmoni. <i>Pneumonia</i>	» 31	1 385	4.20	5.45
Bronkitt. <i>Bronchitis</i>	» 32	187	0.57	0.82
Sår i mage og tolvfingertarm. <i>Ulcer of stomach and duodenum</i>	» 33	140	0.42	0.38
Blindtarmsbetennelse. <i>Appendicitis</i>	» 34	63	0.19	0.20
Brokk og tarmslyng. <i>Intestinal obstr. and hernia</i>	» 35	222	0.67	0.61
Akutt og kron. magetarmkatarr (unnt. diaré hos nyfødte). <i>Gastritis, duodenitis, enteritis and colitis (excl. diarrhæa of newborn)</i>	» 36	143	0.43	0.50
Leverkirrose. <i>Cirrhosis of liver</i>	» 37	80	0.24	0.29
Nefritt og nefrose. <i>Nephritis and nephrosis</i>	» 38	362	1.10	1.33
Prostatahypertrofi. <i>Hyperplasia of prostate</i>	» 39	407	1.24	1.14
Komplikasj. ved svangerskap, fødsel og barselseng. <i>Compl. of pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	» 40	58	0.18	0.20
Medfedte misdannelser. <i>Congenital malformations</i>	» 41	249	0.76	0.64
Fødselsskader, asfyksi hos nyfødte. <i>Birth injuries, postnatal asphyxia</i>	» 42	184	0.56	0.54
Infeksjoner hos nyfødte. <i>Infections of newborn</i>	» 43	38	0.12	0.14
For tidl. fødsel o. a. ubest. sykd. hos barn 0—1 år. <i>Immaturity unequal, and other diseases peculiar to early infancy</i>	» 44	550	1.66	1.71
Ålderdomssvakhet u. psykose, ubest. og ukjente årsaker. <i>Senility without psychosis, ill-def. and unknown causes</i>	» 45	2 470	7.50	10.95
Alle andre sykdommer. <i>All other diseases</i>	» 46	2 411	7.32	7.89
Ulykker, mord, selvmord. <i>Accidents, suicides and homicides</i>	» 47-50	1 752	5.32	4.66
I alt. <i>Total</i>		27 736	84.19	90.98

De fleste dødsfall skyldtes også i 1951 hjertesykdommer og andre kretsløpslidelser. Dødsfall av disse sykdommer utgjorde 27 pct. av alle dødsfall av sykdom, mens dødsfall av ondartede svulster utgjorde 20 pct. og tuberkulose bare 3 pct.

8. Dødsårsaker for barn under 5 år.

Causes of death among children under 5 years.

I tabell 4 b i tabellavdelingen er gitt spesifisert oppgave over dødsårsakene blant barn under 5 år. Tabellen nedenfor viser dødeligheten i 1ste leveår delt på de viktigste årsaker.

Tabell 20. Dødeligheten av de viktigste årsaker i alderen 0—1 år.

Infant mortality from the most important causes of death.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Døde pr. 1000 levendefødte <i>Deaths per 1,000 related live births</i>			
	1936 —40	1941 —45	1946 —50	1951
Misdannelser og medfødt svakhet. <i>Congenital malformations and debility</i>	8.6	7.1	6.4	5.2
For tidlig fødsel. <i>Immaturity</i>	7.4	5.4	5.5	5.5
Fødselstrauma. <i>Birth injuries</i>	0.8	1.3	1.7	2.1
Andre sykdommer hos nyfødte. <i>Other diseases of early infancy</i>	2.6	1.8	1.2	1.9
Tuberkulose. <i>Tuberculosis</i>	0.7	0.3	0.2	0.2
Kikhoste. <i>Whooping cough</i>	0.9	0.8	0.7	0.1
Andre infeksjonssykdommer. <i>Other inf. and paras. diseases</i>	1.3	1.9	0.8	0.6
Bronkitt og lungebetennelse. <i>Bronchitis and pneumonia</i>	6.8	7.4	6.3	4.1
Akkutt gastroenteritt og kolerine. <i>Enteritis and diarrhoea</i>	1.7	1.6	1.2	0.9
Andre sykdommer. <i>Other diseases</i>	4.1	3.3	2.5	2.7
Ulykker, mord. <i>Accidents, homicide</i>	0.3	0.3	0.3	0.3
Uoppgett årsak. <i>Ill-defined and unknown causes</i>	4.2	6.0	4.2	2.1
I alt. <i>Total</i> ...	39.4	37.2	31.0	25.7

Av alle dødsfall i første leveår inntrer om lag halvparten i de første 4 uker etter fødselen. Dødeligheten i de første 4 uker — den neonatale dødelighet — skyldes for en vesentlig del årsaker som henger sammen med forholdene under svangerskapet og fødselen. Senere er det sykdommer i åndedrettssorganene og i fordyvelsesorganene og dels også infeksjonssykdommene som spiller størst rolle. Dette vil framgå av tabell 21, som viser dødeligheten av de forskjellige årsaker i de første 4 uker og i resten av første leveår.

Tabell 21. Dødsfall i første leveår i 1951 delt på de 4
første uker og resten av første leveår.

Deaths in the first year of life.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den internat. inter- nasj. liste av 1948 <i>Internat. detailed list.</i>	Under 4 uker <i>Under 4 weeks</i>		Resten av første leveår <i>Rest of first year of life</i>	
		Antall dødsfall <i>Number</i>	Prosent- vis fordeling <i>%</i>	Antall dødsfall <i>Number</i>	Prosent- vis fordeling <i>%</i>
Tuberkulose. <i>Tuberculosis</i>	001—019	—	—	9	1.3
Kikhoste. <i>Whooping cough</i>	056	—	—	7	1.0
Epid. cerebrospinalmeningitt o. a. me- ningokokkinf. <i>Meningococcal infec- tions</i>	057	—	—	10	1.5
Andre infeksj.sykdommer. <i>Other infec- tive and parasitic diseases</i>	020—055, 058—138	2	0.2	26	3.8
Sykdommer i åndedrettsorg. <i>Diseases of the respiratory syst.</i>	470—527	2	0.2	241	35.2
Sykdommer i fordøyelsesorg. <i>Diseases of the digestive syst.</i>	530—587	6	0.7	61	8.9
Medfødte misdannelser. <i>Congenital mal- formations</i>	750—759	94	10.8	75	11.0
Fødselsskader, asfyksi. <i>Birth injuries, asphyxia</i>	760—762	174	20.0	10	1.5
Infeksj. hos nyfødte. <i>Infections of new- born</i>	763—769	36	4.1	2	—
Andre tilstander hos nyfødte, for tildl. fødsel u. n. a. <i>Other conditions pecu- liar to early infancy, immaturity unqual.</i>	770—776	498	57.2	52	7.6
Andre sykdommer. <i>Other diseases</i>	—	14	1.6	88	12.9
Ulykker og mord. <i>Accidents, homicide</i>	800—983	3	0.4	17	2.5
Uoppg. og ubest. angitt dødsårsak. <i>Ill- defined and unknown causes</i>	795	41	4.8	87	12.8
Alle dødsfall i første leveår. <i>Total deaths under 1 year</i>		870	100.0	685	100.0

I tabell 22 er gitt opplysning om dødeligheten av de viktigste årsaker blant småbarn i alderen fra 1 til 5 år. I denne alder er det ulykkene som spiller den største rolle som dødsårsak, idet 34 pct. av alle dødsfall skyldtes ulykker, 15 pct. av alle dødsfall skyldtes sykdommer i åndedrettsorganene og 9 pct. ondartede svulster. Det kan nevnes at av de 38 dødsfall av ondartede svulster i 1951, var over halvparten levkemi og alevkemi, som etter den nye klassifikasjonsordning blir regnet med blant ondartede svulster. Mer utførlig omtale av dødsfall ved ulykker i de forskjellige aldre vil finnes på side 32 under kapitelet om ulykker.

Tabell 22. Dødsårsaker blant barn i alderen 1—4 år i 1951.

Deaths among children 1—4 years.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den internasj. liste av 1948 <i>Internat. detailed list</i>	Antall dødsfall i alderen: <i>Deaths at ages:</i>				I alt 1—4 år <i>Total 1—4 years</i>	Pr. 10 000 levende <i>Rates per 10,000 living</i>
		1— år <i>year</i>	2— år <i>year</i>	3— år <i>year</i>	4— år <i>year</i>		
Tuberkulose. <i>Tuberculosis</i>	001—019	6	2	2	2	12	0.5
Poliomyelitt. <i>Acute poliomyelitis</i>	080	8	7	6	5	26	1.0
Andre infeksjonssykd. <i>Other infective and parasitic diseases</i>	020—074, 082—138	12	1	3	3	19	0.7
Maligne svulster. <i>Malignant neoplasms</i>	140—205	3	13	12	10	38	1.5
Syk. i åndedrettsorg. <i>Diseases of the respiratory system</i>	470—527	35	13	8	6	62	2.4
Syk. i fordøyelsesorg. <i>Diseases of the digestive system</i>	530—587	9	8	6	2	25	1.0
Medfødte misdannelser. <i>Congenital malformations</i>	750—759	16	5	4	2	27	1.1
Andre sykdommer. <i>Other diseases</i>	—	21	12	5	9	47	1.8
Ulykker. <i>Accidents</i>	800—965	29	51	30	26	136	5.3
Uoppg. eller ubest. angitt dødsårsak. <i>Ill-defined and unknown causes of death</i>	795	9	1	2	2	14	0.6
I alt døde 1—4 år. <i>Total deaths 1—4 years</i> .		148	113	78	67	406	15.9

9. Dødeligheten av tuberkulose.

Tuberculosis mortality.

Oppgave over dødsfall av de forskjellige former av tuberkulose etter kjønn og alder vil finnes i tabell 4 a og 5 i tabellavdelingen, og i tabell 6 er disse dødsfall delt på bygder og byer i de enkelte fylker. I tabell 8 er alle dødsfall av tuberkulose delt etter de dødes alder og hjemsted.

Tallet på dødsfall av tuberkulose var i 1951 sunket til 783, som svarer til en dødelighet på 2.4 pr. 10 000 levende. Hvis en hadde fulgt de gamle regler for klassifisering av dødsfallene, ville ytterligere 61 dødsfall ha blitt registrert under tuberkulose. Dette ville ha svart til en tuberkulosedødelighet i 1951 på 2.6 pr. 10 000.

Til sammenlikning kan nevnes at i 1950 var tallet på registrerte dødsfall av tuberkulose 947, i 1940: 2 415, i 1930: 4 197 og i 1920: 5 843. Dødsfallene av tuberkulose utgjorde i 1920 hele 19 pet. av alle dødsfall av sykdom, mot nå bare 3 pet.

Tabell 23 viser dødeligheten av tuberkulose i alt og av lungetuberkulose i riket, bygdene og byene.

Tabell 23. Dødeligheten av tuberkulose i alt og av lungetuberkulose pr. 10 000 levende.

Mortality from all forms of tuberculosis and tuberculosis of lungs.

År Years.	Tuberkulose i alt <i>All forms of tuberculosis</i>						Lungetuberkulose <i>Tuberculosis of lungs</i>					
	Riket <i>The whole country</i>			Byg- der <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>	Riket			Byg- der <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>		
	M. M.	K. F.	Tils. Total			M.	K.	Tils.				
1921–25.....	19.8	20.9	20.4	20.4	20.3	15.9	16.9	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0
1926–30.....	15.9	16.3	16.1	16.2	16.0	12.3	13.2	12.7	12.6	12.6	13.0	13.0
1931–35.....	12.5	12.4	12.4	12.3	12.7	10.0	10.3	10.2	10.0	10.0	10.6	10.6
1936–40.....	9.6	8.6	9.1	9.1	9.2	7.7	7.1	7.4	7.3	7.3	7.6	7.6
1941–45.....	8.4	6.1	7.2	7.1	7.4	6.9	5.1	6.0	5.8	5.8	6.3	6.3
1946–50.....	5.6	3.9	4.7	1) 4.6	5.0	4.7	3.2	3.9	1) 3.8	3.8	4.3	4.3
1950.....	3.5	2.3	2.9	2.7	3.2	2.9	1.9	2.4	2.2	2.2	2.8	2.8
1951.....	2.9	1.9	2.4	2.3	2.5	2.4	1.6	2.0	1.9	1.9	2.3	2.3

¹⁾ Aker medregnet.

I løpet av de siste 30 år har tuberkulosedødeligheten blant menn gått ned 72 pet. og blant kvinner 81 pet. Utviklingen i de enkelte fylker i samme tidsrom vil ses av tabell 24 i Medisinalberetningen for 1950.

Tabell 24 viser dødeligheten av tuberkulose i de enkelte aldrer. Som nevnt foran er tallet på dødsfall registrert under tuberkulose i 1951 litt lavere enn det ville blitt etter de regler som tidligere er blitt fulgt. Men forskjellen er så vidt liten at den ikke har nevneverdig innflytelse på størrelsen av tuberkulosedødeligheten i de enkelte aldersklasser. Dødelighetskvotientene for 1951 skulle derfor uten videre kunne sammenliknes med oppgavene for tidligere år.

Fra 1951 av har en fordelt alle dødsfall på 5-årige aldersklasser istedenfor som tidligere på 10-årige fra 30-års alderen. I tabell 25 er gitt en oversikt over dødeligheten av tuberkulose i alt og av lungetuberkulose etter 5-årige aldersklasser fra 30—80 år.

Tabell 24. Dødeligheten av tuberkulose etter kjønn og alder.

Tuberculosis mortality by sex and age.

Alder. Age	Døde pr. 10 000 levende Deaths per 10,000 population.						
	1926– 30	1931– 35	1936– 40	1941– 45	1946– 50	1950	1951
Menn <i>Males</i>							
0—4 år, years.....							
0—4 »	9.4	5.6	3.8	2.6	1.3	0.4	0.8
5—9 »	4.5	2.0	1.8	1.7	0.8	0.5	0.1
10—14 »	4.7	3.0	2.0	1.5	0.6	0.2	0.2
15—19 »	15.0	10.1	7.2	5.1	2.8	0.7	0.8
20—24 »	32.1	21.5	13.7	10.9	5.6	1.8	1.2
25—29 »	31.8	23.3	16.0	11.5	7.2	3.2	2.7
30—39 »	22.1	19.1	14.7	11.8	7.3	3.7	4.2
40—49 »	15.6	13.5	11.6	10.7	7.5	5.0	3.3
50—59 »	13.7	11.6	9.4	9.8	7.7	6.3	4.5
60—69 »	15.0	13.9	10.5	10.1	8.5	7.7	4.8
70—79 »	13.3	13.4	10.2	11.7	9.6	7.6	8.8
80 + »	10.5	8.3	7.0	8.3	10.0	9.8	6.9
I alt. Total	15.9	12.5	9.6	8.4	5.6	3.5	2.9
Kvinner <i>Females</i>							
0—4 år, years.....							
0—4 »	8.8	5.9	3.7	2.7	1.4	0.9	0.5
5—9 »	4.5	2.3	2.0	1.3	0.8	0.6	0.5
10—14 »	6.8	4.1	2.7	1.5	1.0	0.6	0.2
15—19 »	21.6	14.6	8.1	4.9	3.4	0.8	0.3
20—24 »	30.7	21.6	14.6	8.8	6.0	2.8	1.5
25—29 »	31.4	23.4	15.4	10.0	6.7	3.7	2.4
30—39 »	21.6	17.7	12.5	8.2	5.0	2.4	2.6
40—49 »	14.5	11.6	7.6	6.6	4.3	2.4	2.4
50—59 »	12.6	9.6	6.8	5.1	3.5	2.6	2.1
60—69 »	13.5	10.5	7.6	7.0	4.0	3.2	2.9
70—79 »	13.4	11.3	8.7	7.3	5.6	5.1	3.7
80 + »	9.4	9.8	8.1	6.4	4.6	5.7	5.2
I alt. Total	16.3	12.4	8.6	6.1	3.9	2.3	1.9

Tabell 25. Tuberkulosedødeligheten i 1951 i 5-årig e aldersklasser.

Tuberculosis mortality by 5-year age groups.

Pr. 10 000 levende Per 10,000 population	Alder. Age									
	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–69	70–74	75–79
Tuberkulose, alle former <i>Tub., all forms</i>	4.5 (M.M) 2.6 (K.F)	4.0 2.6	2.3 2.5	4.4 2.2	4.2 2.3	4.7 1.9	4.2 2.2	5.5 3.8	9.1 4.1	8.3 3.2
Lungetuberkulose <i>Pulmonary tuberculosis</i>	3.9 (M.M) 2.3	3.4 2.5	1.8 2.5	3.9 1.9	3.8 1.6	3.8 1.7	4.0 1.9	4.7 3.5	7.6 3.5	7.9 2.9

10. Dødeligheten av ondartede svulster.

Deaths from malignant neoplasms.

Oppgave over dødsfall av ondartede svulster finnes i de detaljerte tabeller over dødsårsakene, side 94, 138 og 156.

En gjør merksam på at etter de nye regler for klassifikasjon av dødsfallene i medisinalstatistikken som er blitt brukt fra 1951 av, er det dannet en gruppe med titelen: Svulster i de lymfatiske og bloddannende organer. Denne består av følgende diagnoser: lymfosarcoma og reticulosarcoma, malign lymfogranulomatose, andre former av lymfomer (reticulosi), multiple myelomer (plasmocytoma), levkemi og alevkemi og mycosis fungoides. Av disse ble malign lymfogranulomatose etter de tidligere regler klassifisert under infeksjonssykdommer og levkemi og alevkemi under blodsykdommer. For at en skal kunne sammenlikne oppgavene for 1951 med tallene for tidligere år, har en derfor i alle tabeller med tilbakegående oppgaver holdt de to sistnevnte diagnoser utenfor.

I årene 1941—1951 var det samlede antall dødsfall av ondartede svulster følgende:

Tabell 26. Dødsfall av ondartede svulster.

Deaths from malignant neoplasms.

	1941–45 gj.snitt <i>Average</i>	1946–50 gj.snitt	1949	1950	1951
Karcinom. <i>Carcinoma</i>	3 812	4 349	4 494	4 600	4 535
Sarkom. <i>Sarcoma</i>	123	131	140	129	128
Andre ondartede svulster. <i>Other malignant neoplasms</i>	107	125	131	155	303
I alt. <i>Total</i>	4 042	4 605	4 765	4 884	4 966

I 1951 døde 4 966 personer av ondartede svulster, hvorav 2 388 menn og 2 578 kvinner. Hertil kommer 255 dødsfall (143 menn og 112 kvinner) av lymfogranulomatose og levkemi og alevkemi. Disse diagnosene er som nevnt ikke tidligere registrert under ondartede svulster. Regnes disse kreftformer med, blir tallet på dødsfall av ondartede svulster i 1951 5 221 eller 20 pct. av alle dødsfall av sykdom. At ondartede svulster nå spiller så meget større rolle som dødsårsak, skyldes for en stor del at tallet på gamle innen befolkningen stadig øker. I 1951 ble det registrert 49 dødsfall av godartede svulster og 114 av svulster av uspesifisert art.

Tabell 27. Dødsfall av ondartede svulster. Deaths from malignant neoplasms.

Lokalisasjon. Site of neoplasm	Inter- nasj. no- menkl. 1948 ¹⁾	Karcinom <i>Carcinoma</i>		Sarkom <i>Sarcoma</i>		Andre ondartede svulster ²⁾		I alt <i>Total</i>		Prosentvis fordeling %	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Munnhule og svelg. <i>Buccal cavity and pharynx</i>	140-148	71	25	1	-	2	-	74	25	2.9	0.9
Fordøyelsesorg. og bukhinnen. <i>Digestive organs and peritoneum</i>	150-159	1 406	1 236	6	6	6	5	1 418	1 247	56.0	46.4
Åndedrettsorg. <i>Respiratory system</i>	160-165	154	70	5	1	8	5	167	76	6.6	2.8
Brystkjertelen. <i>Breast</i>	170	2	414	-	1	-	1	2	416	0.1	15.5
Urogenitalsystemet. <i>Genito-urinary system</i>	171-181	339	465	1	8	51	31	391	504	15.4	18.7
Andre org. el. uten nærmere oppl. om sete. <i>Other and unspecified sites</i>	190-199	169	184	27	23	69	58	265	265	10.5	9.9
De lymfatiske og bloddannende org. <i>Lymphatic and haemopoietic tissues</i>	200-205	-	-	29	20	185	137	214	157	8.5	5.8
Ondartede svulster i alt. <i>Malignant neoplasms</i>		2 141	2 394	69	59	321	237	2 531	2 690	100.0	100.0

¹⁾ International detailed list. ²⁾ Other malignant neoplasms.

Tabell 28. Dødeligheten av alle ondartede svulster (unntatt lymfogranulomatose, levkemi og aleukemi). Deaths from malignant neoplasms (excl. Hodgkin's disease, Leukæmia and Aleukæmia.)

Døde pr. 10 000 levende. Deaths per 10,000 population.

Alder Age	Menn. <i>Males</i>			Kvinner. <i>Females</i>		
	1941- 1945	1946- 1950	1951	1941- 1945	1946- 1950	1951
Under 30 år, <i>years</i>	0.5	0.5	0.7	0.4	0.4	0.5
30-39 »	1.6	1.9	2.1	2.7	2.8	2.3
40-49 »	6.2	5.9	6.7	9.6	9.7	10.3
50-59 »	19.1	18.8	20.4	23.0	22.6	22.6
60-69 »	51.3	50.0	48.0	44.9	43.7	42.7
70-79 »	116.6	114.1	112.5	84.9	85.6	90.8
80 + »	152.5	179.3	188.2	126.4	136.3	150.0
Tilsammen. <i>Total</i>	12.8	14.0	14.6	13.8	14.8	15.5

For menn under 60 år har det vært en svak tendens til stigning i dødeligheten i de siste årene, mens dødeligheten mellom 60 og 80 år er sunket sammenliknet med forholdet i 1946-50.

For kvinner er forholdene stort sett uforandret opp til 60 års alderen. Mellom 60 og 70 år er det — likesom for menn — en svak nedgang, men vi finner fortsatt stigende dødelighet etter 70 års alderen.

For årene før 1941 har vi sammenliknbare oppgaver bare for karcinom og sarkom. Utviklingen i dødeligheten av disse former av kreft siden 1921 er gitt i tabell 29.

Tabell 29. Dødeligheten av karcinom og sarkom etter kjønn og alder.

Deaths from carcinoma and sarcoma by sex and age.

Døde pr. 10 000 lev. *Deaths per 10,000 population*

Alder. Age	1921– 1925	1926– 1930	1931– 1935	1936– 1940	1941– 1945	1946– 1950	1951
Menn. Males							
Under 30 år, years	0.4	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
30–39 »	2.2	2.0	1.7	1.7	1.6	1.8	1.8
40–49 »	7.9	7.1	7.2	6.4	6.0	5.5	5.7
50–59 »	25.2	23.0	23.7	21.5	18.6	18.0	18.0
60–69 »	60.8	59.2	58.3	56.1	50.8	48.1	45.6
70–79 »	97.4	104.5	110.4	116.4	114.1	111.7	108.2
80 + ...	95.9	116.1	142.5	157.0	150.6	177.9	182.2
Tilsammen. Total	10.9	11.5	12.4	12.9	12.6	13.5	13.6
Kvinner. Females							
Under 30 år, years	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3
30–39 »	3.2	3.2	3.0	2.8	2.6	2.7	2.2
40–49 »	12.1	12.2	11.3	10.4	9.5	9.5	9.7
50–59 »	26.3	25.6	25.7	24.5	22.6	22.1	21.2
60–69 »	49.1	48.9	49.1	45.6	44.3	42.5	40.4
70–79 »	73.8	83.5	85.3	90.1	84.4	83.7	88.4
80 + ...	74.3	92.1	118.6	121.2	125.2	135.1	147.9
Tilsammen. Total	11.3	12.3	13.3	13.7	13.6	14.5	14.8

Fra 1951 av er dødsårsakene delt på 5-årige aldersklasser også etter 30 års alderen. Dødeligheten av ondartede svulster i hver femårsgruppe mellom 30 og 80 år vil ses av tabell 30, som gir et mer nøyaktig bilde av dødelighetskurvens forløp i dette aldersavsnitt. Mennenes dødelighet av ondartede svulster ligger over kvinnenes allerede i aldersklassen 55–59 år, men forskjellen er ikke stor hverken i denne alder eller i første halvdel av 60-årene, men øker sterkt etter 65 års alderen.

Tabell 30. Kreftdødeligheten i 1951 i 5-årige aldersklasser.

Death rates from malignant neoplasms in 5-year age groups.

Pr. 10 000 levende. Per 10,000 pop.	Alder. Age										
	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–69	70–74	75–79	
Ondartede svulster ¹⁾											
<i>Malignant neoplasms</i>	Menn. M.	1.80	2.46	4.18	9.56	14.73	27.13	38.99	59.61	93.33	140.55
	Kvinner. F.	1.28	3.45	7.87	12.95	19.29	26.49	36.81	49.81	78.87	107.84

¹⁾ Unntatt lymfogranulomatose, levkemi og alevkemi. Except Hodgkin's disease Leukæmia and Alevkæmia.

11. Dødeligheten av sykdommer i kretsløpsorganene.

Deaths from diseases of circulatory system and vascular lesions affecting central nervous system.

Som nevnt skyldes de fleste dødsfall hjertesykdommer og andre sykdommer i kretsløpsorganene. Også apopleksi og andre karlesjoner i sentralnervesystemet spiller en stor rolle blant dødsårsakene i eldre alder. Mellom 60 og 70 år skyldes 47 pct. av alle dødsfall av sykdom tilstander som hører inn under disse diagnosegrupper, og mellom 70 og 80 år 53 pct. Til sammenlikning kan anføres at dødsfall av ondartede svulster i alt i disse aldrer utgjør henholdsvis 28 pct. og 22 pct. av alle dødsfall av sykdom.

Tabell 31. Dødeligheten av apopleksi og sykdommer i kretsløpsorganene i 1951.

Deaths from vascular lesions affecting central nervous system and diseases of circulatory system in 1951.

No- men- klatur nr. 1948		Menn. Males						Kvinner. Females					
		Un- der 50år	50 år	60 år	70 år	80 år	Alle al- drer	Un- der 50år	50 år	60 år	70 år	80 år	Alle al- drer
330-334	Karlesjoner i sentralnervesystemet	42	114	279	616	650	1701	28	125	344	815	905	2217
400-402	Revmatisk feber	6	-	-	2	2	10	2	-	2	-	1	5
410-416	Kronisk revmatisk hjertesykd.	50	34	16	16	6	122	42	30	40	31	4	147
420-422	Arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer ..	104	274	482	695	537	2092	30	92	290	635	744	1791
430-434	Andre hjertesykdommer	18	47	110	202	144	521	17	30	123	263	261	694
440-447	Hypertensjonssykd.	5	37	65	98	58	263	11	29	82	159	108	389
450-456	Syk. i arteriene	3	8	19	98	274	402	6	3	11	98	366	484
460-468	Syk. i vene og andre sykd. i kretsløpet	4	4	3	4	7	22	3	4	8	13	15	43
	Syk. i kretsløpsorg. i alt ..	190	404	695	1115	1028	3432	111	188	556	1199	1499	3553
330-334	Dode pr. 10 000 levende. Deaths per 10,000 population.	0.4	6.4	24.1	90.0	279.9	10.4	0.2	6.5	25.7	98.1	278.2	13.3
400-402	Vascular lesions affecting central nervous system	-	-	-	0.2	0.4	-	-	-	0.1	-	0.3	-
410-416	Rheumatic fever	0.4	1.9	1.4	2.3	2.6	0.8	0.4	1.6	3.0	3.7	1.2	0.9
420-422	Chron. rheumatic heart disease	0.9	15.3	41.7	101.5	231.3	12.8	0.2	4.8	21.7	76.4	228.8	10.8
430-434	Arteriosclerotic and degenerative heart disease	0.1	2.6	9.5	29.5	62.0	3.2	0.1	1.5	9.2	31.6	80.2	4.2
440-447	Other diseases of heart	-	2.1	5.6	14.3	25.0	1.6	0.1	1.5	6.1	19.1	33.2	2.3
450-456	Hypertensive disease	-	0.4	1.6	14.3	118.0	2.5	0.1	0.2	0.8	11.8	112.5	2.9
460-468	Diseases of arteries	-	0.2	0.3	0.7	3.0	0.1	-	0.2	0.6	1.6	4.6	0.3
	Diseases of circulatory system, total	1.4	22.5	60.1	162.8	442.3	21.0	0.9	9.8	41.5	144.2	460.8	21.4

Det bemerkes at en jamføring med tilsvarende oppgaver for tidligere år ikke lar seg gjøre når det gjelder disse diagnosene.

12. Voldsom og unaturlig død.

Accidents, suicides and homicides.

I tabell 5 side 146 finnes oppgave over dødsfall ved ulykker, mord og selvmord for hele landet delt på kjønn og aldersklasser, og i tabell 4 b side 135 er disse dødsfall delt på enkelte aldersår for barn under 5 år. Dødsfallene er her gruppert etter de ytre omstendigheter ved skaden i overensstemmelse med den internasjonale dødsårsaksliste, E-listen.

I 1951 omkom 1 073 menn og 454 kvinner ved ulykker, 6 menn og 5 kvinner ble myrdet og 167 menn og 47 kvinner begikk selvmord.

Tabell 32. Dødsfall ved ulykker, mord og selvmord blant den hjemmehørende befolkning.

Deaths from accidents, homicides and suicides among the resident population.

Årlig gj.snitt <i>Average per year</i>	Ulykker <i>Accidents</i>			Mord <i>Homicides</i>			Selvmord <i>Suicides</i>			Voldsomme dødsfall i alt <i>Total violent deaths</i>		
	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Tils. <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	Tils. <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	Tils. <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	Tils. <i>Total</i>
1931—1935	809	192	1 001	12	9	21	150	38	188	971	239	1 210
1936—1940	1 292	327	1 619	9	6	15	154	44	198	1 455	377	1 832
1941—1945	2 384	561	2 945	246	67	313	139	43	182	2 769	670	3 439
1946—1950	1 025	452	1 477	8	6	14	173	42	215	1 206	500	1 706
1946.....	1 122	476	1 598	9	1	10	167	24	191	1 298	501	1 799
1947.....	1 161	483	1 644	6	9	15	157	49	206	1 324	541	1 865
1948.....	1 058	460	1 518	10	6	16	180	42	222	1 218	508	1 756
1949.....	913	447	1 360	8	5	13	160	55	215	1 081	507	1 588
1950.....	869	396	1 265	8	6	14	200	43	243	1 077	445	1 522
1951.....	1 073	454	1 527	6	5	11	167	47	214	1 246	506	1 752

	Dødsfall pr. million innbyggere <i>Deaths per mill. population</i>											
	1931—1935	580.8	131.7	351.1	9.0	5.9	7.4	107.5	26.3	66.0	697.3	163.9
1936—1940	901.8	219.8	554.2	5.9	4.2	5.0	107.8	29.7	68.0	1 015.4	253.6	627.1
1941—1945	1 598.0	363.7	970.6	164.9	43.4	103.2	93.2	27.9	60.0	1 856.1	434.4	1 133.4
1946—1950	647.2	279.7	461.6	5.1	3.7	4.4	109.2	26.0	67.2	761.4	309.4	533.1
1946.....	728.9	300.1	511.3	5.9	0.6	3.2	108.5	15.1	61.1	843.3	315.8	575.6
1947.....	744.6	301.2	519.7	3.8	5.6	4.7	100.7	30.5	65.1	849.1	337.3	589.5
1948.....	670.6	283.7	474.5	6.3	3.7	5.0	114.1	25.9	69.4	791.0	313.3	548.9
1949.....	572.2	273.1	420.8	5.0	3.1	4.0	100.3	33.6	66.5	677.5	309.8	491.3
1950.....	537.0	240.6	387.6	4.9	3.6	4.3	123.6	26.1	74.4	665.5	270.4	466.3
1951.....	656.4	273.3	463.4	3.7	3.0	3.3	102.2	28.3	64.9	762.3	304.6	531.6

Tabell 33. Dødsfall ved ulykker i 1951.
Deaths from accidents.

	Nomenklatur nr. 1948 ¹⁾	Menn <i>M.</i>	Kvinner <i>F.</i>	I alt <i>Total</i>	Pet. %
Transportulykker: <i>Transport accidents:</i>					
Landtransport. <i>Land transport</i>	800-845	191	47	238	15.6
Transport til sjøs. <i>Water transport accidents</i>	850-858	207	8	215	14.1
Flyulykker. <i>Aircraft accidents</i>	860-866	10	1	11	0.7
Forgiftninger: <i>Poisoning:</i>					
Akutt tresprittforgiftning. <i>Methylated alcohol</i> }	880	14	—	14	0.9
Annen alkoholforgiftning. <i>Alcohol</i> }		20	1	21	1.4
Andre forgiftninger. <i>Others</i>	870-79, 881-95	23	10	33	2.2
Fall. <i>Falls</i>	900-904	198	291	489	32.0
Ulykker med maskiner. <i>Acc. by machinery</i>	912	22	—	22	1.4
Ulykker ved eksplosjoner og brann. <i>Accidents by fire and explosions</i>	916-918	33	18	51	3.3
Skyteulykker. <i>Accidents by firearms</i>	919	51	—	51	3.3
Drukningsulykker (unntatt ved skipsfart). <i>Drowning (except at water transp.)</i>	929	174	48	222	14.6
Andre ulykker. <i>Other accidents</i>	—	130	30	160	10.5
I alt. <i>Total</i>		1 073	454	1 527	100.0

¹⁾ International E-list.

De voldsomme dødsfall spiller meget større rolle blant menn enn blant kvinner, og er for en stor del årsak til mennenes overdødelighet under 50 års alderen.

Beregnet i forhold til folkemengden var dødeligheten av ulykker, mord og selvmord i de enkelte aldrer:

Tabell 34. Voldsomme dødsfall etter kjønn og alder pr. 10 000 innb.

Violent deaths by sex and age per 10,000 population.

Alder. <i>Age</i>	Menn. <i>Males</i>				Kvinner. <i>Females</i>			
	1936- 1939	1940- 1945	1946- 1950	1951	1936- 1939	1940- 1945	1946- 1950	1951
0-14 år, <i>years</i>	4.3	6.8	5.2	4.4	1.6	2.7	2.3	2.1
15-19 »	4.7	11.3	4.6	4.6	0.8	2.2	0.9	0.4
20-24 »	7.9	31.5	7.2	9.9	1.3	2.8	0.9	0.6
25-29 »	8.4	29.6	6.8	6.0	0.9	2.4	0.6	0.7
30-39 »	8.2	23.7	6.8	7.3	1.0	2.4	0.7	0.5
40-49 »	8.7	20.7	8.3	6.8	1.4	2.8	1.5	0.9
50-59 »	8.7	19.8	9.7	9.4	1.8	3.5	1.8	1.7
60-69 »	9.9	15.5	9.8	9.2	2.4	4.1	2.9	2.9
70 + »	12.8	22.8	18.4	23.5	13.6	2.6	24.5	25.6
I alt. <i>Total</i>	7.3	19.0	7.6	7.7	2.2	4.3	3.1	3.1

Blant barn under 1-års alderen spiller ulykkene selvsagt temmelig liten rolle som dødsårsak, men i alderen fra 1 til 5 år er det en eller annen ulykke som er skyld i 36 pct. av alle dødsfall blant gutter og 30 pct. blant piker. Av tabell 35 framgår at over halvparten av dødsfall ved ulykker i denne alder skyldtes drukning, som for en meget vesentlig del fant sted i brønner og dammer på gårds plass. Nest etter drukningsulykkene var det trafikkulykkene som spilte den største rollen for småbarn i alderen 1—5 år.

Tabell 35. Dødsfall ved ulykker blant barn under 5 år
Accidents among children under 5 years of age.

Dødsfall ved: <i>Deaths from:</i>	Alder. Age											
	0- år <i>year</i>		1- år		2- år		3- år		4- år		I alt under 5 år. <i>Total under 5 years</i>	
	g. b.	p. g.	g.	p.	g.	p.	g.	p.	g.	p.	g.	p.
Ulykker med motorkjøretøy. <i>Motor vehicle accidents</i>	—	—	—	2	4	4	8	5	6	1	18	12
Forbrenning. <i>Burning</i> ...	2	1	—	4	4	2	1	—	2	—	9	7
Kvelningsulykker. <i>Suffocation</i>	4	6	1	2	1	—	1	—	—	—	7	8
Drukningsulykker: <i>Drowning</i> :												
i brønn el. dam hjemme på gårds plass, <i>in well or pond on home pre-</i> <i>mises</i>	—	1	2	4	9	7	2	—	2	1	15	13
andre, <i>other</i>	—	—	4	3	8	5	8	4	11	1	31	13
Andre ulykker. <i>Other acci-</i> <i>dents</i>	3	—	4	3	6	1	—	1	1	1	14	6
Dødsfall ved ulykker i alt. <i>Total</i>	9	8	11	18	32	19	20	10	22	4	94	59

Blant barn i alderen 5—9 år skyldtes i 1951 49 pct. av alle dødsfall blant gutter og 26 pct. av alle dødsfall blant piker ulykker, og blant barn mellom 10 og 15 år henholdsvis 52 og 13 pct. For menn mellom 15 og 20 år utgjorde de voldsomme dødsfall 44 pct. av samtlige inntrufne dødsfall, og mellom 20 og 50 år 31 pct., for kvinner i disse aldrer derimot bare henholdsvis 9 og 5 pct.

De fleste ulykker blant barn mellom 5 og 10 år var også trafikk- og drukningsulykker. Blant gutter i denne alder skyldtes over halvparten av dødsfall ved ulykker drukning, mens trafikkulykkene utgjorde 30 pct. Blant piker i samme alder var prosenten både for druknings- og trafikkulykker 40 pct. av alle dødsfall ved ulykker. Blant menn opptil 50 års alderen utgjorde drukningsulykkene, herav også forlis og drukningsulykker under fiske, 44 pct. av alle dødsfall ved ulykker. Blant de eldre er det beinbrott ved fall som spiller den største rollen, særlig for kvinnene. Av kvinner i 70—80 års alderen var således 70 pct. av alle dødsfall ved ulykker beinbrott, og blant menn i samme alder 17 pct.

I 1951 fordeler dødsfall som følge av fall seg slik etter skadens art:

Tabell 36. Dødsfall ved fall delt etter skadens art.
Deaths from accidental falls by nature of injury.

	Brud på hjerneskallen <i>Fracture of skull</i>	Brud av kroppens ben <i>Fracture of spine and trunk</i>	Brud av lårbenet <i>Fracture of femur</i>	Brud av andre ben i lemmene <i>Fracture of other bones of limbs</i>	Hodetrauma (ekskl. fraktur) <i>Head injury (except fracture)</i>	Indre skader, blodninger, rupturer <i>Internal injuries, haemorrhages, ruptures</i>	Åpne sår <i>Open wounds</i>	Kvestelser, knusninger (unnt. hodet) <i>Contusion, crushing (except of head)</i>	Andre og uspesifiserte skader <i>Other and unqualified injuries</i>	I alt <i>Total</i>
Fall fra en høyde til en annen (900–902)	48	10	24	11	25	3	1	8	4	134
Fall på samme høyde (903)	2	5	283	17	24	–	–	5	–	336
Fall uten nærmere oppf. (904)	3	1	9	3	3	–	–	–	–	19
Fall i alt. Total	53	16	316	31	52	3	1	13	4	489

Den hyppigste følge av fall var brudd av lårbenet, nemlig 65 pct. av alle dødsfall etter fall.

Tabell 37. Dødsfall ved ulykke under transport til sjøs
og ved drukning ellers.

Deaths from water transport accidents and other drowning.

Pr. år <i>Per year</i>	Omkommet under Accidents in			Druknings-ulykker (unnt. under fiske og skipstur) <i>Other drowning</i>	Til- sammen <i>Total</i>	Pr. 100 000 av den hjemme- hørende befolkn. <i>Per 100,000 popula- tion</i>			
	Fiske <i>Fisheries</i>	Skipstur (også i havn)							
		I alt	Herav krigshand- linger til sjøs						
		<i>Merchant fleet</i>	<i>Of these due to war operations</i>						
		Total							
1931—1935	97	98	—	262	457	16.0			
1936—1940	89	281	1) 469	235	605	20.7			
1941—1945	77	765	656	298	1 140	37.6			
1946—1950	41	121	—	267	429	26.8			
1941	79	1 191	1 069	273	1 543	52.1			
1942	111	1 240	1 167	227	1 578	53.1			
1943	98	687	564	332	1 117	37.4			
1944	60	469	340	304	833	27.5			
1945	35	230	138	352	617	20.2			
1946	67	118	—	257	442	14.3			
1947	34	149	—	289	472	14.9			
1948	40	131	—	302	473	14.8			
1949	32	117	—	260	409	12.7			
1950	30	91	—	229	350	10.7			
1951	56	104	—	277	437	13.3			

1) Gjennomsnitt for årene 1939—40. Average for the years 1939—40.

Tabell 38. Dødsfall ved ulykker under landtransport.
Deaths from land transport accidents.

Pr. år Per year	Ulykker ved: Accidents in:				Trafikkulykker i alt Total transport accidents
	Jernbane Railway	Automobil og motorsykkel Motor vehicle	Sporvogn Street car	Kjørsel ellers Non motor transports	
1931—1935	12	82	5	21	120
1936—1940	26	108	4	24	162
1941—1945	44	137	9	33	223
1946—1950	26	113	4	18	160
1941	34	144	9	37	224
1942	44	150	11	50	255
1943	51	130	2	34	217
1944	62	112	13	21	208
1945	29	147	10	22	208
1946	31	118	6	12	167
1947	16	94	5	8	123
1948	22	102	2	17	143
1949	26	127	5	26	184
1950	33	122	3	26	184
1951	19	166	5	48	238

Den hyppigste dødsmåten ved selvmord både for menn og kvinner er hengning og dernest kommer skyting for menn og for kvinner gift eller drukning.

Tabell 39. Selvmord etter dødsmåten. Suicides by means.

Dødsmåte	Gj.snitt pr.år Average per year				1951	
	1941—45		1946—50		M. M.	K. F.
	M. M.	K. F.	M. M.	K. F.		
Hengning. Hanging.....	66	14	75	15	69	15
Skyting. Firearms.....	27	2	39	1	36	3
Drukning. Drowning.....	13	11	17	10	14	16
Fall. Jumping.....	5	3	4	2	8	3
Skjærende og stikkende instrumenter. Cutting and piercing instruments.....	10	2	7	1	8	-
Gift. Poison.....	8	9	22	12	29	9
Andre og uoppg. måter. Other and unknown means.....	10	2	9	2	3	1
I alt. Total	139	43	173	43	167	47

Følgende oversikt viser selvmordshyppigheten tilbake til århundreskiftet:

Tabell 40. Selvmord i årene 1901—1950. Suicides.

År Years	Selvmord Suicides	Selvmord pr. 1 000 000 innb. pop.	År Years	Selvmord Suicides	Selvmord pr. 1 000 000 innb. pop.
1901—1905	742	65	1926—1930	906	65
1906—1910	682	58	1931—1935	940	66
1911—1915	722	59	1936—1940	987	68
1916—1920	602	47	1941—1945	909	60
1921—1925	843	62	1946—1950	1 077	67

I 1951 ble 11 personer myrdet, 6 menn og 5 kvinner. Av de myrde var 1 barn drept innen 24 timer etter fødselen. Tabell 41 viser at hyppigheten av barnedrap er avtatt sterkt i løpet av de senere år. Beregnet i forhold til tallet på barn født utenfor ekteskap, utgjorde barnedrap i 1946—50 0.8 pr. 1000 levendefødte mot 2.6 i 1926—30.

Tabell 41. Barnedrap pr. 1000 barn født utenfor ekteskap.
Infanticides per 1,000 illegitimate births.

1901—1905	2.06	1926—1930	2.64
1906—1910	1.60	1931—1935	1.66
1911—1915	1.83	1936—1940	0.76
1916—1920	1.31	1941—1945	0.34
1921—1925	2.04	1946—1950	0.80

Det usedvanlig lave tall for krigsårene skyldes sannsynligvis at oppgavene over barn som omkom på denne måten er ufullstendige for disse årene.

13. Meldte tilfelle av epidemiske og andre sykdommer.

Notified cases of infectious and other diseases.

I tabell 9 side 180 er gitt oppgave over meldte tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer i fylkenes bygder og byer. Tabell 10 og 11 side 182 og 183 viser hvor mange tilfelle som er blitt meldt i de enkelte måneder. Tabellene er satt opp på grunnlag av de reviderte årslistene fra de offentlige leger. Idet en viser til disse tabeller skal en her bare peke på de viktigste trekk i sykdomsbildet i 1951. Interesserte som ønsker nærmere opplysninger om forekomsten av smittsomme sykdommer i de enkelte lededistrikter, vil kunne få det ved henvendelse til Statistisk Sentralbyrå.

De mottatte oppgaver over forekomne tilfelle av smittsomme sykdommer i 1951 viser ingen påfallende endringer fra året før, og i fylkeslegenes årsberetninger karakteriseres befolkningens helsetilstand generelt som god eller meget god.

Av de akutte smittsomme sykdommer representerte poliomylene det dominerende problem, og epidemien var for en del fylkers vedkommende den alvorligste som hittil var observert.

Epidemien i 1950 gjenspeilet seg i antall meldte tilfelle i løpet av årets første måneder. Spredte tilfelle forekom fortrinsvis i de fylker hvor sykdommen i 1950 opptrådte epidemisk, således i Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Nordland.

I høstmånedene i 1951 opptrådte sykdommen epidemisk særlig i fylkene omkring Oslofjorden og langs kysten i Sør- og Vest-Norge. Epidemien høydepunkt falt for landet som helhet i oktober måned, for en del fylkers vedkommende i november.

Særlig i Østfold viste epidemien en til dels katastrofeartet opptræden, således i Moss med en sykelighet av 4.5 pr. 1 000 innb. I 12 av fylkets 18 distrikter var sykeligheten $\geq$ 1 pr. 1 000 innb., og bare fra 1 distrikt ble ingen tilfelle meldt.

Tabell 42. Epidemiske og andre sykdommer*)

Cases of infectious and other dis-

År Years	Tyfoidfeber. <i>Typhoid fever</i>		Paratyfus. <i>Paratyphoid fever</i>		Cerebrospinalmeningitt, epidem. <i>Meningococcal infection</i>		Encephalitt, epidemisk. <i>Acute inf. encephalitis</i>		Poliomyelitt, akutt, paralytisk <i>Acute poliomyelitis paralytic</i>		Poliomyelitt, akutt, ikke paralytisk. <i>Non paralytic</i>		Starlagensfeber. <i>Scarlet fever</i>		Meslinger. <i>Measles</i>		Difteri. <i>Diphtheria</i>		Dysenteri. <i>Dysentery</i>		Septico-pyæmi <i>Septic or pyæmic after foedsel.</i>		Septico-pyæmi etter fødsel. <i>Sepsis of childbirth</i>		Septico-pyæmi etter abort. <i>Sepsis of abortion</i>		Pemfigus hos nyfødte. <i>Pemphigus neonat.</i>		Rosen. <i>Erysipelas</i>	
	Årlig g.s.m.	2)	103	2)	142	28	2)	18	162	4 017	10 070	1 079	91	232	171	58	2 172	59	79	41	17	264	4 457	9 541	237	187	193	131	225	2 772
1926-35																														
1936-40																														
1941-45																														
1946-50																														
1926	345		45		.	195		1 177	1 637	1 042	82	256															41	2 078		
1927	824		32		.	178		1 313	15 138	1 028	43	365															52	1 934		
1928	121		294	33	20	118		3 807	13 316	1 100	25	280														45	2 452			
1929	115		219	38	19	214		6 258	7 374	1 053	71	267														47	2 873			
1930	119		116	24	15	34		8 823	5 506	1 429	220	237														49	2 397			
1931	153		122	23	12	58		5 194	8 163	1 367	59	177														45	1 973			
1932	88		99	21	21	111		4 162	14 064	989	22	180														55	1 866			
1933	56		109	15	21	236		2 817	8 063	837	247	174														82	1 997			
1934	58		66	25	24	359		2 951	9 470	1 324	78	217														76	2 128			
1935	110		111	22	9	112		3 672	17 967	625	61	169														83	2 026			
1936	105		178	31	18	927		4 726	10 765	361	64	203														103	2 520			
1937	49		69	24	11	175		4 964	6 188	417	715	213														174	2 480			
1938	34		34	21	26	105		3 691	21 263	187	25	221														262	2 990			
1939	50		46	29	9	55		5 082	6 442	72	32	181														7	289	3 139		
1940	59		69	99	23	60		3 824	3 046	149	100	148														16	296	2 733		
1941	75		52	495	54	1 793		6 162	21 396	2 605	279	176														19	405	3 744		
1942	55		28	282	20	283		13 919	21 776	8 451	1202	299														35	942	7 298		
1943	88		295	209	31	451		11 748	5 003	22 732	470	228														34	1343	8 724		
1944	36		72	171	24	411		9 547	3 986	14 202	1526	162														44	1399	8 172		
1945	78		77	128	30	778		5 111	47 065	7 850	894	126														19	1320	6 009		
1946	52		143	194	38	844		6 780	10 000	3 740	137	133														34	1643	5 643		
1947	38		67	210	28	692		5 428	615	1 267	121	118														62	1340	5 366		
1948	37		27	129	28	515		4 051	18 008	601	377	88														40	1118	4 538		
1949	18		29	116	35	111	10	4 511	28 782	285	21	65														43	1331	4 236		
1950	11		12	161	21	706	199	1 755	7 643	246	26	89														34	1343	3 939		
1951	15		3	112	28	1 563	670	1 135	22 510	143	57	—														25	1311	3 791		

*) Oppgave for tuberkulose og veneriske sykdommer finnes i kap. 14 og kap. 15 på side 41

Eksantematisk tyfus: 2 tilfelle i 1929, 4 i 1942, 1 i 1944, 10 i 1945 og 1 i 1946.

encephalitt: 1 tilfelle i 1942, 3 i 1943, 5 i 1944, 3 i 1946, 5 i 1947, 3 i 1948, 8 i 1949

2 i 1948, 2 i 1950 og 1 i 1951. Lepra: 2 tilfelle i 1950 og 1 i 1951. Mononucleosis infect.: 5 tilfelle

1) For enkelte sykdommer som er tatt med, har det ikke vært meldeplikt de første årene. Dette ikke beregnet. 5) Her er tatt med tilfelle av *Salmonella typhi murium*, som ble meldt med 228 til-

m e l d t a v l e g e n e.¹⁾
eases notified by the physicians.

Kusma. <i>Mumps</i>	Kikkhoste. <i>Whooping cough</i>	Influenta. <i>Influenza</i>	Bronchopneumoni. <i>Bronchopneumonia</i>	Lungebetennelse, krupos. <i>Lobar pneumonia</i>	Erythema nodosum	Plevit. <i>Pleurisy</i>	Giktfeber. <i>Rheumatic fever</i>	Malaria.	Febris undulans. <i>Undulant fever</i>	Weis syld. Icterus hæmorrhagica. <i>Weil's disease</i>	Gastroenteritt, akutt. ⁵⁾ <i>Acute gastroenteritis</i>	Hepatitis epidemica. <i>Infective hepatitis</i>	Skabb. <i>Scabies</i>	Impetigo contagiosa
6 098	10 321	54 687	²⁾ 6 004	²⁾ 5 523	⁴⁾	5 200	2 674	43	³⁾ 12	18 763	.	²⁾ 5 843	.	.
2 950	11 439	60 790	8 156	5 423	1 874	3 464	2 205	48	6	26 984	.	10 372	.	.
8 221	17 376	50 354	12 503	12 963	1 242	2 456	2 943	9	4	29	78 023	⁶⁾ 19 947	56 381	⁶⁾ 68 563
8 026	26 656	59 507	19 052	10 423	681	1 315	1 617	24	3	12 42 369	2 594	31 963	33 721	.
2 660	12 921	38 994	7 317	.	. 5 888	3 172	29	.	.	- 18 998	.	.	.	.
9 150	11 969	81 990	7 367	.	. 5 650	2 775	50	.	.	- 17 833	.	.	.	.
9 194	12 803	42 936	5 828	7 117	. 6 056	2 891	46	.	.	- 13 509	.	4 948	.	.
1 606	9 263	88 835	6 601	7 490	. 5 766	3 066	35	12	.	- 15 014	.	5 304	.	.
791	4 735	24 573	4 833	5 671	. 5 534	2 970	61	4	.	- 23 980	.	5 450	.	.
663	10 355	69 365	6 696	5 567	. 5 427	2 581	60	6	.	- 14 692	.	5 787	.	.
2 156	16 458	51 556	6 479	5 883	. 5 106	2 268	18	17	.	- 18 628	.	6 159	.	.
15 313	10 097	57 468	5 810	4 198	402	4 287	2 439	49	11	- 25 410	.	6 362	.	.
18 028	6 367	24 875	5 040	3 556	1 487	4 231	2 351	20	27	- 20 260	.	6 514	.	.
1 416	8 238	66 275	6 746	4 700	1 824	4 057	2 225	59	5	- 19 310	.	6 218	.	.
552	14 729	66 804	7 496	5 239	2 181	4 147	2 527	53	9	- 29 871	.	7 121	.	.
263	10 755	69 428	8 221	4 703	1 972	3 888	2 210	59	10	- 27 827	.	8 523	.	.
2 265	9 190	34 810	8 702	4 949	1 684	3 461	2 252	70	7	- 23 672	.	9 605	.	.
4 850	9 208	93 783	8 542	5 886	1 850	3 001	2 150	40	5	6 24 335	.	11 048	.	.
6 822	13 313	39 126	7 821	6 340	1 681	2 825	1 887	17	.	42 29 216	.	15 564	.	.
7 977	20 557	69 345	9 718	8 566	1 374	2 989	1 815	7	.	30 77 083	.	24 500	.	.
14 734	16 049	31 724	10 766	13 137	1 416	2 687	2 834	9	6	37 72 429	26 749	37 794	58 978	.
13 959	18 544	60 879	12 908	16 282	1 155	2 203	3 971	12	2	25 84 371	24 666	68 328	82 538	.
3 175	7 746	59 838	15 564	16 077	1 192	2 293	3 657	13	3	19 82 014	15 787	76 784	75 810	.
1 260	23 984	29 984	13 560	10 755	1 073	2 108	2 438	4	.	34 74 217	12 587	74 497	56 924	.
2 292	38 057	67 292	15 515	10 220	1 074	1 991	2 263	19	6	10 46 324	6 294	56 773	46 184	.
9 843	9 678	51 030	15 960	10 164	848	1 701	2 018	18	3	17 54 691	2 825	41 187	41 363	.
21 051	6 505	44 546	17 966	9 747	601	1 185	1 430	14	3	13 41 854	1 753	30 755	33 011	.
5 287	48 660	51 280	20 323	10 089	487	973	1 220	58	1	16 34 084	1 301	20 164	26 525	.
1 652	30 378	83 387	25 494	11 897	394	727	1 156	11	2	3 34 899	796	10 936	21 522	.
1 657	21 318	44 665	22 552	9 507	295	502	1 028	17	1	11 38 377	662	8 478	20 085	.

og side 45.

Kopper: 2 tilfelle i 1927 og 1 i 1945. Trichinose: 5 tilfelle i 1943 og 3 i 1947. Postvaccinal og 2 i 1950 og 1951. Postvaccinal cerebrospinalmeningitt: 1 tilfelle i 1947. Anthrax: 1 tilfelle i 1946, i 1950 og 18 i 1951.

er betegnet med en prikk . i vedkommende år. ²⁾ Årene 1928—35. ³⁾ Årene 1929—35. ⁴⁾ Gj.snitt felle i 1947, 19 i 1948, 2 i 1949, 4 i 1950 og 2 i 1951. ⁵⁾ Årene 1942—45.

I Østfold, Akershus og Buskerud nødvendiggjorde epidemien særskilte tiltak for å frigjøre sykehusplasser for poliomyelittpasienter og for å skape muligheter for en adekvat etterbehandling av pasientene.

I forbindelse med poliomyelittens opptræden meldtes fra flere fylker om samtidig forekomst av en «farang» av lettere sykdomstilfelle med hodepine og muskelsmerter og til dels mer uttalte meningeale symptomer. En del av disse tilfelle er meldt som influensa eller Bamble-syke, men diagnosen er blitt dradd i tvil.

Meslinger opptrådte epidemisk fortrinsvis i Akershus, Hedmark, Oppland, Vestfold, Hordaland og Bergen i løpet av 1. halvår av 1951.

Kikhoste opptrådte epidemisk, særlig i årets 2 første måneder langs kysten i det sørlige og vestlige Norge, ellers var det totale antall meldte tilfelle betydelig lavere enn i fjoråret.

Bortsett fra spredte tilfelle opptrådte difteri epidemisk i Oppland, for en del av tilfellenes vedkommende blant kontakter til kjente smittebærere. Massenvaksinasjon ble gjennomført i de mest utsatte distrikter etter påbud fra Helse-direktøren. For øvrig ble det gitt påbud om vaksinasjon/revaksinasjon for hele fylket for barn fra 3 mnd.—skolepliktig alder samt for alle skolelever.

Akutt gastroenteritt viste en svak stigning for enkelte fylker og for landet som helhet. Bortsett fra enkelte områder viser skabb og impetigo contagiosa fortsatt noen nedgang.

Forekomsten av tuberkulose, veneriske sykdommer og lepra i 1951 er behandlet i de følgende avsnitt.

I tabell 43 har en sammenstilt tallet på meldte tilfelle og registrerte dødsfall av en del viktige epidemiske sykdommer i de siste 20 år og beregnet letaliteten i de forskjellige perioder. Tilsvarende oversikt for tidligere år tilbake til 1891 vil en finne i Medisinalstatistikken for 1940, side 48. Å merke er at mortalitetsstatistikkens tall alltid har vært mer pålitelige og fullstendige enn morbiditetsstatistikkens. Særlig gjelder dette sykdommer med stor utbredelse, hvor mange lettere tilfelle ikke kommer under legebehandling. Letaliteten må derfor antas å være litt for høy, men tallene skulle dog være brukbare til å vise utviklingen.

Av særlig interesse er det å se hvordan dødsrisikoen for våre viktigste barne-sykdommer har avtatt, som meslinger, skarlagensfeber og kikhoste. Derimot har letaliteten av difteri vært relativt høy etter krigen. Dødsrisikoen ved krupøs pneumoni avtar stadig.

Tabell 43. Gjennomsnittlig antall meldte tilfelle og dødsfall pr. år og letaliteten pr. 100 tilfelle av epidemiske sykdommer.

Yearly average of notified cases and deaths and the lethality pr. 100 cases of infective diseases.

År Years	Tyfoidfeber	Cerebrospinal- meningitt	Akutt poliomelitt	Skarlagensfeber	Messlinger	Kikhoste	Difteri (krupp)	Influensa	Krupp's lunge- betennelse
1931–1935	Tilf. Cases	93	21	175	3759	11545	10303	1028	53908
	Dødsf. Deaths	20	16	30	24	45	77	34	176
	Pct.	....	21.5	76.4	17.1	0.6	0.4	0.7	1064
1936–1940	Tilf.	59	41	264	4457	9541	11439	237	60790
	Dødsf.	10	19	30	30	24	51	9	5423
	Pct.	....	16.9	47.1	11.4	0.7	0.2	0.4	1002
1941–1945	Tilf.	66	257	743	9297	19845	17376	11168	50354
	Dødsf.	11	48	122	64	46	59	437	12963
	Pct.	....	16.7	18.7	16.4	0.7	0.2	0.3	649
1946–1950	Tilf.	31	162	615	4505	13010	26656	1228	59507
	Dødsf.	3	27	79	12	17	54	71	10423
	Pct.	....	9.7	16.7	12.8	0.3	0.1	0.2	338
1946	Tilf.	52	194	844	6780	10000	38057	3740	67292
	Dødsf.	8	39	129	42	35	94	183	10220
	Pct.	....	15.4	20.1	15.3	0.6	0.4	0.2	402
1947	Tilf.	38	210	692	5428	615	9678	1267	51030
	Dødsf.	2	36	86	16	2	35	80	10164
	Pct.	....	5.3	17.1	12.4	0.3	0.3	0.4	372
1948	Tilf.	37	129	515	4051	18008	6505	601	44546
	Dødsf.	6	19	68	2	17	7	38	9747
	Pct.	....	16.2	14.7	13.2	—	—	0.1	304
1949	Tilf.	18	116	121	4511	28782	48660	285	51280
	Dødsf.	—	27	11	—	30	80	25	10089
	Pct.	....	—	23.3	9.1	—	0.1	0.2	293
1950	Tilf.	11	161	905	1755	7643	30378	246	83387
	Dødsf.	1	13	99	2	3	54	28	11897
	Pct.	....	9.1	8.1	10.9	0.1	—	0.2	321
1951	Tilf.	15	112	2233	1135	22510	21318	143	44665
	Dødsf.	—	12	212	—	15	8	8	9507
	Pct.	....	—	10.7	9.5	—	0.1	—	188

14. Meldte tilfelle av tuberkulose.

Registered cases of tuberculosis.

I tabellene 9, 10 og 11 finnes oppgave over meldte tilfelle av tuberkulose og av plevritt og knuterosen, utarbeidd på grunnlag av legenes månedlige og årlige summariske oppgaver over epidemiske og andre sykdommer i 1951. Etter

disse oppgaver kom det under legebehandling 3 425 tilfelle av lungetuberkulose, 409 av annen tuberkulose, 502 av plevritt og 295 av knuterosen.

En bedre kilde til bedømmelse av tuberkulosemorbiditeten er imidlertid de utdrag av tuberkuloseprotokollene (registrene) som de offentlige leger sender inn ved utgangen av hvert år. Fra 1. januar 1943 omfatter disse siste både tilfelle av smittefarlige og ikke smittefarlige former av tuberkulose, plevritt og knuterosen.

I 1951 ble det registrert i helserådene i alt 6 668 tilfelle av tuberkulose, mot 7 286 i 1950. Av disse var 3 618 (3 470) bacillær lungetuberkulose, 1 449 (1 790) infiltratio pulmonum, 548 (569) hilus-adenitt, 463 (674) plevritt, 160 (210) knuterosen og 430 (573) andre former av tuberkulose. Av de registrerte tuberkulosetilfellene i 1951 var 3 838 (3 730) smittefarlige.

Tabell 44 viser tilgang og avgang av smittefarlig tuberkulose og tallet på pasienter under helserådenes tilsyn siden 1940.

Av de 3 838 tilfellene av smittefarlig tuberkulose som ble innført i registrene i 1951, hadde 927 vært meldt tidligere. Resten var nye tilfelle.

Ved utgangen av 1951 sto 22 365 under helserådenes kontroll. Forholdene i de enkelte legedistrikter vil ses av tabell 12 på side 184 i tabellavdelingen.

Tabell 44. Tilgang og avgang av registrerte tilfelle av smittefarlig tuberkulose.

Registered cases of bacillary tuberculosis.

År Years	Tilfelle innf. i året <i>Notified cases</i>				Utgått <i>Deleted</i>		Tilf. under tilsyn ved årets utgang <i>Cases under medical control at the end of the year</i>		
	Menn <i>M</i>	Kvin- ner <i>F</i>	Til- sam- men <i>Total</i>	Herav lunge- tub. <i>Of these tub. of lungs.</i>	I alt <i>Total</i>	Herav ved død <i>Of these by death</i>	Menn	Kvin- ner	Til- sam- men
1940.....	2 045	1 832	3 877	3 728	4 882	1 948	11 015	10 691	21 706
1941.....	2 252	1 930	4 182	4 013	4 564	1 861	10 808	10 271	21 079
1942.....	2 179	1 767	3 946	3 781	4 383	1 649	9 999	9 147	19 146
1943.....	2 332	1 938	4 270	4 087	3 615	1 651	10 319	9 300	19 619
1944.....	2 330	1 859	4 189	4 029	3 487	1 658	10 318	9 066	19 384
1945.....	2 561	1 667	4 228	4 089	3 468	1 439	11 035	9 110	20 145
1946.....	2 679	1 811	4 490	4 359	3 906	1 563	11 707	9 117	20 824
1947.....	2 465	1 810	4 275	4 106	3 968	1 455	11 904	9 038	20 942
1948.....	2 422	1 748	4 170	3 981	4 213	1 426	12 022	8 893	20 915
1949.....	2 421	1 778	4 199	3 967	3 447	1 054	12 410	9 210	21 620
1950.....	2 084	1 646	3 730	3 470	3 260	850	12 640	9 418	22 058
1951.....	2 118	1 720	3 838	3 618	3 426	771	12 859	9 506	22 365

Tallet på meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i forhold til folketallet har i årene 1950 og 1951 vært om lag 11 pr. 10 000 etter at det i en årrekke har svinget mellom 13 og 14.5.

Tabell 45. Meldte tilfelle av tuberkulose i alt og lungetuberkulose.

Registered cases of all forms of tuberculosis and of pulmonary tuberculosis.

År Years	Meldte tilfelle av: Notified cases of:			
	tuberkulose i alt <i>all forms of</i> <i>tuberculosis</i>	lunge- tuberkulose <i>pulmonary</i> <i>tuberculosis</i>	tuberkulose i alt <i>all forms of</i> <i>tuberculosis</i>	lunge- tuberkulose <i>pulmonary</i> <i>tuberculosis</i>
	Absolutte tall <i>Absolute figures</i>		Pr. 10 000 innb. <i>Per 10,000 popul.</i>	
1930	7 120	6 737	25.4	24.0
1931	6 582	6 325	23.3	22.4
1932	6 418	6 212	22.6	21.9
1933	5 752	5 562	20.2	19.5
1934	5 521	5 356	19.3	18.7
1935	5 261	5 072	18.3	17.6
1936	5 187	5 013	18.0	17.4
1937	4 938	4 782	17.0	16.5
1938	4 991	4 825	17.1	16.6
1939	4 536	4 408	15.5	15.0
1940	3 877	3 728	13.2	12.7
1941	4 182	4 013	14.1	13.5
1942	3 946	3 781	13.3	12.7
1943	4 270	4 087	14.2	13.6
1944	4 189	4 029	13.8	13.3
1945	4 228	4 089	13.8	13.4
1946	4 490	4 359	14.5	14.1
1947	4 275	4 106	13.5	13.0
1948	4 170	3 981	13.0	12.4
1949	4 199	3 967	13.0	12.3
1950	3 730	3 470	11.4	10.6
1951	3 838	3 618	11.6	11.0

De registrerte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i årene 1946—1951 fordele seg slik etter sykdommens lokalisasjon:

Tabell 46. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose.
Notified cases of bacillary tuberculosis.

År Years	Ånde- driett- organene <i>Respira-</i> <i>tory</i> <i>system</i>	Tarm- kanalen <i>Intestines</i>	Urin- og kjønns- organene <i>Genito-</i> <i>urinary</i> <i>system</i>	Bein og ledd <i>Bones</i> <i>and</i> <i>joints</i>	Lymfe- kjertler <i>Lympha-</i> <i>tic</i> <i>system</i>	Huden Skin and subcuta- nous cellu- lar tissue	I alt Total
1946	M. M.	2 593	1	45	34	4	2 679
	K. F.	1 766	4	18	18	2	1 811
1947	M. M.	2 364	—	67	29	4	2 465
	K. F.	1 742	3	35	22	6	1 810
1948	M. M.	2 312	5	67	28	5	2 422
	K. F.	1 669	3	41	16	12	1 748
1949	M. M.	2 273	—	86	46	14	2 421
	K. F.	1 694	5	43	20	9	1 778
1950	M. M.	1 937	—	106	28	12	2 084
	K. F.	1 533	2	69	18	15	1 646
1951	M. M.	1 995	2	93	17	8	2 118
	K. F.	1 623	2	70	11	8	1 720

Tabell 47 viser tallet på tilfelle av smittefarlig tuberkulose som er blitt meldt til helserådene i de siste 20 år delt på de forskjellige aldersklasser og hvorledes dette stilte seg i forhold til den levende befolkning i disse aldrer. Da en i en del tilfelle mangler opplysning om pasientenes alder, er disse oppgaver ikke helt fullstendige, men tabellen skulle dog gi et temmelig riktig bilde av sykdomsfrekvensen i de enkelte aldersgrupper.

Tabell 47. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose pr. 10 000 levende i de enkelte aldersklasser.

Morbidity of bacillary tuberculosis by age.

Alder. Age	Tallet på tilfelle. Number of cases					
	1931–35	1936–40	1941–45	1946–50	1950	1951
0— 1 år, years	13	10	6	3	5	2
1— 4 »	50	42	25	18	10	11
5— 9 »	108	83	39	21	24	13
10—14 »	226	173	83	41	26	38
15—19 »	787	587	401	251	165	165
20—24 »	1 205	879	727	631	435	389
25—29 »	978	776	622	647	570	488
30—39 »	1 177	932	801	767	721	692
40—49 »	514	476	508	482	438	401
50—59 »	315	257	283	315	322	317
60 + »	386	308	306	333	287	370
Tilfelle pr. 10 000. Per 10,000 popul.						
	1931–35	1936–40	1941–45	1946–50	1950	1951
0— 1 år	3.2	2.3	1.1	0.5	0.8	0.3
1— 4 »	2.8	2.6	1.3	0.7	0.4	0.4
5— 9 »	4.2	3.8	1.9	0.9	0.9	0.5
10—14 »	7.9	6.8	3.8	2.1	1.2	1.8
15—19 »	28.7	20.6	16.0	11.3	7.9	8.1
20—24 »	46.9	32.6	26.0	25.4	18.7	17.2
25—29 »	42.0	30.7	23.5	23.7	21.3	18.9
30—39 »	28.1	21.0	17.0	15.4	14.2	13.4
40—49 »	16.2	13.2	12.7	11.0	9.8	8.9
50—59 »	12.6	9.7	9.6	9.2	8.9	8.5
60 + »	11.5	8.6	7.9	7.7	6.4	8.1

Tabeli 48 viser tuberkulosemorbidityten i de enkelte aldersklasser særskilt for menn og kvinner. Som det vil ses ligger maksimum på morbiditetskurven både for menn og kvinner i de siste årene i aldersgruppen 25—29 år og ikke som tidligere, i aldersgruppen 20—24 år.

Tallet på nye tilfelle er gått sterkt tilbake både absolutt og relativt i forhold til folketallet. I 1946—50 ble det gjennomsnittlig meldt 697 tilfelle blant menn og 582 blant kvinner i denne alder, mens tallene i 1951 bare var henholdsvis 440 og 437. I de mellomste aldersklasser er nedgangen betydelig mindre, men etter 60 års alderen ble det i 1951 meldt flere tilfelle enn i 1946—50.

Å merke er videre den store forskjell på tuberkulosemorbidityten for menn og kvinner, især etter 40 års alderen.

Tabell 48. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose pr. 10 000 levende menn og kvinner i de enkelte aldersklasser.

Morbidity of bacillary tuberculosis by sex and age.

Alder. Age	Meldte tilfelle Cases			Pr. 10 000 innb. Per 10,000 popul.		
	1946-50 gj.snitt	1950	1951	1946-50	1950	1951
<i>Menn. Males</i>						
0—14 år, years	41	29	25	1.1	0.7	0.6
15—19 »	129	75	86	11.4	7.0	8.3
20—24 »	341	210	191	26.9	17.7	16.5
25—29 »	356	292	249	25.7	21.5	18.9
30—33 »	441	424	394	17.7	16.6	15.2
40—49 »	303	268	222	14.2	12.2	10.0
50—59 »	215	225	215	13.0	12.9	12.0
60 + »	212	172	221	10.8	8.4	10.7
Uoppgett alder. Age unknown	71	62	57	—	—	—
	2 109	1 757	1 660	13.3	10.9	10.2
<i>Kvinner. Females</i>						
0—14 år	42	36	39	1.1	0.9	1.0
15—19 »	122	90	79	11.2	8.7	7.9
20—24 »	291	225	198	23.8	19.7	17.9
25—29 »	291	278	239	21.6	21.1	18.8
30—39 »	326	297	298	13.1	11.8	11.6
40—49 »	179	170	179	8.0	7.5	7.8
50—59 »	99	97	102	5.6	5.2	5.3
60 + »	121	115	149	5.1	5.4	6.0
Uoppgett alder	57	70	46	—	—	—
	1 528	1 378	1 329	9.5	8.4	8.0

15. Meldte tilfelle av veneriske sykdommer.

Notified cases of venereal diseases.

Oppgave over meldte tilfelle av veneriske sykdommer i rikets bygder og byer og i de enkelte fylker er gitt i tabell 9 i tabellavdelingen, og i tabell 10 og 11 er de meldte tilfellene i bygder og byer delt etter måned for anmeldelsen.

I 1951 ble det meldt 2 499 tilfelle av disse sykdommer, mot 3 177 i 1950 og 7 293 tilfelle gjennomsnittlig i årene 1946—50. Av de meldte tilfelle av kjønns-sykdommer i 1951 var 477 ervervet syfilis og 1 947 gonorré, mot henholdsvis 701 og 2 415 i 1950. Når det gjelder syfilis nærmer tallet på tilfelle seg det årlige gjennomsnitt i årene før siste verdenskrig, og meldte tilfelle av gonorré i 1951 svarer om lag til tredjeparten av årsgjennomsnittet i 1930-årene.

Tabell 49. Meldte tilfelle av venerisk sykdom.
Notified cases of venereal diseases.

År Years	Ulcus molle <i>Soft chancre</i>		Syfilis ervervet <i>Syphilis acquired</i>		Syfilis medfødt <i>Syphilis congenital</i>		Gonorré, uretritt <i>Gonococcial infection</i>	
	Meldte tilf. <i>Notified cases</i>	Pr. 10 000 innb. <i>Per 10,000 popul.</i>	Meldte tilf.	Pr. 10 000 innb.	Meldte tilf.	Pr. 10 000 innb.	Meldte tilf.	Pr. 10 000 innb.
1926–30 gj.sn. <i>Annual average</i>	147	0.5	1 455	5.2	56	0.2	6 674	24.0
1931–35 »	88	0.3	432	1.5	58	0.2	5 532	19.4
1936–40 »	74	0.3	360	1.2	44	0.2	5 356	18.4
1941–45 »	43	0.1	1 338	4.5	60	0.2	6 023	20.0
1946–50 »	64	0.2	1 211	3.8	72	0.2	5 946	18.6
1946.....	132	0.4	1 706	5.5	78	0.3	11 053	35.4
1947.....	73	0.2	1 477	4.7	88	0.3	7 741	24.5
1948.....	70	0.2	1 311	4.1	77	0.2	5 094	15.9
1949.....	26	0.1	860	2.7	76	0.2	3 426	10.6
1950.....	19	0.1	701	2.1	42	0.1	2 415	7.4
1951.....	24	0.1	477	1.4	51	0.2	1 947	5.9

16. Spedalskhet.

Leprosy.

Ved utgangen av 1951 var det 12 spedalske i Norge, hvorav 11 ble forpleid på Pleiestiftelsen nr. 1 i Bergen og 1 utenfor anstalt i Sogn og Fjordane fylke.

I Pleiestiftelsen i Bergen ble det innlagt 3 nye pasienter i 1951. Dette var søsknen. De to tilfellene ble anmeldt i 1950 og 1 i 1951. En pasient på Pleiestiftelsen døde i 1951, slik at belegget ved sykehuset ved utgangen av året var 11. Av disse hadde 2 knutet, 6 glatt og 3 blandet form av sykdommen.

17. Fødsler og komplikasjoner ved svangerskap, fødsel og barselseng.

Deliveries and complications of pregnancy, childbirth and the puerperium.

Etter de offisielle fødselsregistrene fødte i 1951 60 758 kvinner i alt 61 564 barn. Av disse var 60 571 levendefødte og 993 dødfødte (dvs. født uten liv etter 28 ukers svangerskap). Barn født uten liv før 28 ukers svangerskap skal ikke meldes til den offentlige registerfører og blir ikke ført inn i de fødselsregisterne som føres av sogneprestene.

Av alle fødsler i 1951 var 796 tvillingfødsler og 5 trillingfødsler.

Tallet på levendefødte pr. 1 000 innbyggere var i 1951 18.4 mot 19.1 i 1950 og 19.5 i 1949.

Etter de offentlige legers oppgaver, utarbeidd på grunnlag av jordmødrenes og legenes fødselsmeldinger, var tallet på barselkvinner som hadde nyttet jord-

mor eller lege i 1951 60 518. Disse kvinner fødte 61 303 barn, hvorav 60 140 var levendefødte, 939 dødfødte og 224 var aborter (dvs. født uten liv i 5.—7. svangerskapsmåned).

Å merke er at etter jordmorloven skal alle barn som blir født etter utløpet av 4. svangerskapsmåned meldes av jordmoren (legen) til den offentlige lege. Barn som blir født i 5.—7. svangerskapsmåned skal derimot som nevnt ikke meldes til sognepresten med mindre barnet viste tegn til liv.

I sammendraget av jordmødrenes og legenes fødselsmeldinger i tabell 13 side 192 er gitt oppgave over hvor mange av barselkvinnene som var førstefødende og hvor mange som var flergangsfødende, og hvor mange som var gifte og ugifte. Dessuten finnes oppgave over fostrenes leie og tallet på operasjoner utført av jordmødrene. Videre gis det opplysning om barnas utviklingsgrad og tallet på levendefødte og dødfødte. For levendefødte er oppgitt tallet på dem som døde innen 24 timer etter fødselen.

Av de 60 140 levendefødte barn i 1951 etter jordmødrenes oppgaver ble 290 eller 0.5 pct. født i 5.—7. svangerskapsmåned, 1 131 eller 1.9 pct. i 8. måned og 58 719 eller 97.6 pct. etter 8. måned. I 1946—50 var prosenttallene henholdsvis 0.9, 2.2 og 96.9 pct. For tidligere år viser en til tabell 56, side 60 i Medisinalberetningen for 1950.

Som pekt på tidligere er oppgaven over tallet på fødte i 5.—7. måned temmelig ufullstendig. Det er også sannsynlig at jordmødrenes opplysning om barnets kjønn for abortenes vedkommende ikke alltid er korrekt.

Av alle barn som ble meldt av jordmødre og leger i 1951 var 60 140 eller 98.1 pct. levendefødte og 1 163 eller 1.9 pct. født uten liv. Av de barn som ble født uten liv var 224 aborter (født i 5.—7. svangerskapsmåned) og 939 dødfødte. Av disse siste var 231 født i 8. måned og 708 etter 8. måned. Av alle barn født uten liv var altså etter jordmødrenes oppgaver 455 eller 39 pct. for tidlig født. I 1946—50 var prosenten 37.

I 1951 ble 43.6 pct. født uten liv av dem som ble født i 5.—7. kalendermåned, av barn født i 8. måned 17.0 pct. og av barn født etter 8. måned bare 1.2 pct. De tilsvarende hyppighetstall for 1946—50 var henholdsvis 42.0, 18.3 og 1.4 pct. For tidligere år, se tabell 57 i Medisinalberetningen for 1950.

Som dødfødte regnes i statistikken bare barn født uten liv etter 7. svangerskapsmåned (eller 28 ukers svangerskap), mens barn født uten liv før denne tid betegnes som aborter. I 1951 var etter jordmødrenes oppgaver 1.5 pct. av alle barn født etter 28 ukers svangerskap født uten liv mot 1.7 i 1946—50.

Av de levendefødte barn i 1951 døde 326 innen 24 timer. Av disse var 30.4 pct. født i 5.—7. måned, 32.8 pct. i 8. måned og 36.8 pct. etter 8. måned. I alt var altså vel 63 pct. av alle barn som døde i 1ste døgn etter fødselen født for tidlig, og dette forhold finner vi også i femåret 1946—50.

Av de levendefødte i 1951 døde i 1ste døgn 34.1 pct. av dem som var født i 5.—7. måned, 9.5 pct. av dem som var født i 8. måned og bare 0.2 pct. av dem som var født etter 8. måned. I 1946—50 var prosenttallene henholdsvis

49.1, 8.5 og 0.3. Dødeligheten i 1ste døgn tilbake til 1931 vil ellers ses av tabell 58 i Medisinalberetningen for 1950.

Dødeligheten av svangerskaps- og barselsykdommer pr. 1 000 fødende kvinner var i 1950 og 1951 1.0 og i femåret 1946—50 1.2, mens den i femåret 1936—40 var 2.3.

Tabell 50. Dødeligheten av svangerskaps- og barselsykdommer pr. 1 000 fødende.

Mortality from diseases of pregnancy, childbirth and the puerperium to 1,000 confinements.

	Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>			1950	1951
	1936 40	1941 45	1946 50		
Taller på fødsler. <i>Confinements</i>	45 595	56 535	66 153	62 542	60 758
Dødsfall i svangerskap og under fødsel. <i>Maternal deaths</i>	107	131	77	64	58
Døde pr. 1 000 fødsler. <i>Deaths per 1,000 conf.</i>	2.3	2.3	1.2	1.0	1.0

I dødsfall på barselseng er tatt med dødsfall etter abort. Da tallet på barselkvinner i tabellen ovenfor svarer til kvinner som har født et levende eller død-født barn, og ikke omfatter kvinner som har abortert, er tallet for mødre-dødeligheten litt for høy.

De viktigste årsaker til dødsfall blant kvinner i forbindelse med svangerskap og fødsel er barselfeber og svangerskapsforgiftninger. I 1951 skyldtes 19 pct. av dødsfallene i denne gruppen barselfeber og 38 pct. svangerskapsforgiftninger. I femåret 1946—50 var prosenten av barselfeber 27, mens prosenten av svangerskapsforgiftninger var den samme som i 1951. Barselfeber har avtatt sterkt i betydning som dødsårsak i de senere år. I perioden 1936—40 døde gjennomsnittlig pr. år 45 kvinner, i 1941—45 62, i 1946—50 21, mens tallet i 1951 bare var 11. Letaliteten av sykdommen er gått sterkt tilbake. I 1936—40 døde således 35 pr. 100 angrepne, i 1946—50 19, og i 1951 15.

Tabell 51. Dødsfall av svangerskaps- og barsels-sykmøter.

Deaths from diseases of pregnancy, childbirth, and the puerperium.

Pr. år Per year	Barselfeber etter abort eller fødsel <i>Sepsis of abortion and childbirth</i>	Eklampsia <i>Puerperal eclampsia</i>	Andre svangerskapsforgiftninger <i>Other forms of puerperal toxæmia</i>	Andre svangerskaps- og barselsykdommer <i>Other</i>	I alt Total
1936—1940.....	45	26		36	107
1941—1945.....	62	23	11	35	131
1946—1950.....	21	20	9	27	77
1946.....	31	21	9	34	95
1947.....	30	24	17	32	103
1948.....	15	18	5	28	66
1949.....	12	16	7	20	55
1950.....	15	19	8	22	64
1951.....	11	15	7	25	58

Tabell 52. Letalitetten av barselfeber.

Lethality of sepsis of abortion and childbirth.

Pr. år Per year	Tallet på tilfelle <i>Cases</i>	Tallet på dødsfall <i>Deaths</i>	Dødsfall pr. 100 tilfelle <i>Letality</i>
1936—1940.....	131	45	34.5
1941—1945.....	132	62	47.0
1946—1950.....	110	21	19.1
1946.....	105	31	29.5
1947.....	155	30	19.4
1948.....	96	15	15.6
1949.....	120	12	10.0
1950.....	75	15	20.0
1951.....	75	11	14.7

Summary.

Medical and public health personnel. At the end of 1951 there were in Norway 3,506 authorized physicians, 1,839 dentists, 1,344 midwives, and 273 pharmacies with a staff of 803 pharmacists.

Hospitals. At the end of 1951 the number of hospitals and clinics were: 216 general hospitals and clinics with a total capacity of 18,087 beds, 100 sanatoriums, hospitals, and nursing homes for tuberculosis with 4,794 beds, 51 maternity clinics and nursing homes with 814 beds and 1 leprosy hospital with 20 beds. During the year 14 nursing homes for tuberculosis closed up.

Total mortality. Deaths registered in Norway in 1951 totalled 27,736. The crude death rate was 8.4 per 1,000 population compared with 9.1 for the period 1946–50. Since the period 1936–40 the mortality has decreased with about 18 per cent.

Infant mortality. The infant mortality rate again declined in 1951 to 25.7 per 1,000 related live births compared with 28.2 in 1950 and 31.1 in the period 1946–50. In Oslo the infant mortality rate was 21.4 compared with 21.7 in 1950. The mortality in the first week of life was 7 per cent lower in 1951 than the average for the period 1946–50. The mortality among children under 4 weeks of age has decreased 9 per cent, and in the ages 1–12 months 25 per cent.

The most important causes of death. Of the 27,736 deaths registered in 1951, 91 per cent was due to diseases, 6 per cent to violence (accidents, suicide and homicide) and for 3 per cent the cause of death was ill defined or unknown. The percentage of unknown causes has decreased during the recent years, both absolutely and relatively.

Also in 1951 the most important causes of death were diseases of the heart and other diseases of circulatory system. In 1951 deaths from these causes amounted to 27 per cent of all deaths from diseases. Deaths from malignant neoplasms amounted to 19 per cent, while those from tuberculosis to only 3 per cent of all deaths due to diseases.

The number of deaths from all forms of *tuberculosis* had in 1951 decreased to 783 corresponding to a mortality of 2.4 per 10,000 population. Classified by the rules used until 1950, further 61 deaths would have been registered under tuberculosis, and this would correspond to a mortality of 2.6 per 10,000.

The total number of deaths from *malignant neoplasms* was in 1951 5,221, of which 255 were deaths from Hodgkin's disease and leukæmia and aleukæmia. According to the classification of causes of death previously used in Norway, these diagnoses have not been classified to malignant neoplasms. These diagnoses have been excluded in the tables showing the death rates from malignant neoplasms by sex and age in 1951 compared with previous years.

The mortality from cancer of males under 60 years has been slightly increasing during the recent years, while the mortality of ages between 60 and 80 has decreased since 1946-50.

Among women the mortality has remained almost unchanged for all ages under 60 years. In the age group 60-70 years we find—as among men of the same age—a slight decline, but there is a continued increasing mortality for women of 70 and over.

Diseases of the heart and other diseases of circulatory system, vascular lesions affecting central nervous system. Among people at ages between 60 and 70 years the percentage of deaths from these diagnoses to all deaths from diseases amounted to 47 and between 70 and 80 years to 53. In the same ages deaths from malignant neoplasms amounted to 28 and 22 per cent respectively.

In 1951 1,073 men and 454 women were killed in *accidents*, 6 men and 5 women were *murdered* and 167 men and 47 women committed *suicide*. Violent deaths as a total amounted to 6 per cent of all deaths in 1951.

Most of the accidents involving children were drowning and motor vehicle and other traffic accidents. Nearly one half of all accidents among boys and girls under 5 years were drowning, while traffic accidents amounted to about 20 per cent. In the age group 5-10 years accidental drowning amounted to 50 per cent of all accidents among boys and 40 per cent among girls, and traffic accidents to 30 and 40 per cent respectively.

Notified cases of infectious and other diseases. The outstanding epidemiological feature of 1951 was the great number of cases of poliomyelitis. 1,563 cases of paralytic and 670 cases of non paralytic poliomyelitis were notified in 1951 while in 1950 the figures were 706 and 199 respectively.

The notification rate for acquired syphilis was in 1951 approaching the yearly average in the years before last world war and the rate for gonorrhoea was nearly corresponding to one third of the yearly average in the 1930-years.

Registered cases of tuberculosis. In 1951 there were registered by the local health services 6,668 cases of all forms of tuberculosis, and the corresponding figure for 1950 was 7,286. Of the cases registered 3,618 (3,470 in 1950) were bacillary tuberculosis of the lungs, 1,449 (1,790) infiltratio pulmonum, 548 (569) hilus adenitis, 463 (674) pleuritis, 160 (210) erythema nodosum and 430 (573) other forms of tuberculosis. Of the cases registered in 1951 3,838 (3,730) were bacillary tuberculosis.

The number of registered cases of bacillary tuberculosis per 10,000 was in 1951 11.6 to 11.4 in 1950.

Den nye internasjonale statistiske klassifikasjon av dødsårsaker.

The new international statistical classification of causes of death.

1. Klassifikasjonslisten.

The list of classification.

Den nye internasjonale liste for klassifikasjon av dødsårsaker, som er brukt i medisinalstatistikken for 1951, ble vedtatt på plenumsmøte i Verdens Helseorganisasjon i Genf den 24. juli 1948. Ved sitt medlemsskap i Verdens Helseorganisasjon har Norge forpliktet seg til så vidt mulig å utarbeide sin offisielle statistikk i samsvar med de prinsipper og retningslinjer som Verdens Helseorganisasjon har fastsatt. Den internasjonale klassifikasjonsliste finnes trykt i «Manual of the International Statistical Classification of Diseases, Injuries and Causes of Death 1948», utgitt av WHO i Genf. Bind I av denne håndbok inneholder klassifikasjonslisten ordnet etter nummer, og under hvert nummer er angitt hvilke diagnosene som skal klassifiseres der. Her er også trykt de internasjonale regler som anbefales fulgt under klassifiseringen av de forskjellige diagnosene. Bind II er en alfabetisk indeks som omfatter de samme diagnosene som er nevnt i den systematisk ordnede liste. Den internasjonale håndbok finnes foreløpig bare trykt på engelsk, fransk og spansk. Men det er meningen at det også skal utarbeides en alfabetisk indeks over de tilsvarende diagnosene på latin.

Den nye klassifikasjonslisten av 1948 er hovedsakelig bygd opp etter de samme prinsipper som den internasjonale dødsårsaksliste av 1938, som har vært brukt i den norske medisinalstatistikk siden 1941. Men den nye klassifikasjonen er atskillig mer spesifisert enn før da det er meningen at diagnoselisten også skal brukes under utarbeidelse av morbiditetsstatistikk. Den omfatter derfor også en rekke ikke dødelige tilstander. I alt inneholder den detaljerte listen 612 kategorier av sykdommer og sykelige tilstander, og under kodingen av dødsårsakene skal denne detaljerte klassifikasjonen alltid brukes.

I tabell 4 a, side 92, er dødsårsakene for døde i hele landet under ett spesifisert i samsvar med den detaljerte klassifikasjonslisten. Men i de andre tabeller i dødsårsaksstatistikken for 1951 er det brukt en noe forkortet klassifikasjonsliste, den såkalte A-listen i den internasjonale håndbok. Denne liste finnes gjengitt på latin på side 66. Ved hver rubrikk er angitt diagnosenummer etter A-listen og det eller de nummer som dette svarer til i den detaljerte listen av 1948 og i den internasjonale listen av 1938.

Når det gjelder skader og ulykker, mord og selvmord har den internasjonale klassifikasjonen av 1948 innført to sideordnede nomenklaturer: E-listen (External

cause of death) og N-listen (Nature of injury). E-listen inneholder 153 nummer og N-listen 189 nummer. Den norske dødsårsaksstatistikken er som i tidligere år klassifisert etter de ytre omstendigheter som var årsak til den dødelige skade/ulykke. Vårt materiale er imidlertid så lite at det ikke er hensiktsmessig å offentliggjøre resultatene etter den internasjonale detaljerte listen, men på den annen side er den forkortede A-listens gruppering av voldsomme og unaturlige dødsfall for lite spesifisert. Norge har derfor — innenfor rammen av den internasjonale gruppering — utarbeidd dødsårsaksstatistikken over ulykker, mord og selvmord etter en egen liste. Her har vi så vidt mulig søkt å bevare kontinuiteten i statistikken, samtidig som vi har tatt hensyn til krav fra forskjellig hold om spesifiserte oppgaver over enkelte ulykker og skader som det er av særlig interesse å få opplysning om. Dødsfall av skader, mord og selvmord er gruppert på samme måte i alle tabellene, også i de tabeller som, når det gjelder dødsfall av sykdommer, er utarbeidd etter den forkortede internasjonale klassifikasjonslisten (A-listen).

Den nye internasjonale klassifikasjonslisten er delt i 17 hovedgrupper mot 18 i listen fra 1938. Gruppene «alderdomssvakhet» og «uoppgett eller ubestemt oppgitt årsak» er nå slått sammen til én gruppe. Den tidligere gruppe V «Kroniske forgiftninger» er gått ut, og de tilstander som tidligere ble klassifisert i denne gruppen er nå plassert i andre grupper. På den annen side har en innført en ny hovedgruppe: «Mentale og psykonevrotiske forstyrrelser, atferdsforstyrrelser». Ellers er rekkefølgen av hovedgruppene den samme som i nomenklaturen av 1938.

Ved revisjonen av den internasjonale klassifikasjonsliste i 1948 ble det foretatt følgende forandringer innen de enkelte hovedgrupper:

I. Infeksjonssykdommer: Rekkefølgen av de enkelte diagnosene er noe forandret, slik at de tuberkuløse sykdommer er oppført først, dernest de veneriske sykdommer. Ellers er sykdommene, som i listen av 1938, ordnet på etiologisk basis ettersom de skyldes bakterier, spirocheter, virus, rickettsia eller andre parasitter. Det er i enkelte tilfelle innført egne nummer for senere følger av en akutt infeksjon. Dette gjelder tuberkulose i bein og ledd, gonokokkinfeksjon, akutt poliomelitt og akutt infeksjøs encefalitt. I den norske statistikken har vi også innført et eget nummer for dødsfall som skyldes senere følger av en tidligere lungetuberkulose (009).

Følgende sykdommer er flyttet over fra andre hovedgrupper til gruppen infeksjonssykdommer: Fra gruppen «Sykdommer i fordøyelsesorganene» er overført septisk angiitis og sykdommer i svelget som er oppgitt å skyldes streptokokker (nr. 051—A18). Videre akutt hepatitis som har fått eget nummer (092—A34) under virussykdommer når det er oppgitt at sykdommen ikke skyldes spirocheter eller var en inokulasjonshepatitt.

Følgende diagnosene som hittil har vært ført under infeksjonssykdommer er overført til andre hovedgrupper: Influenza med eller uten lungekomplikasjoner er oppført som en egen gruppe under sykdommer i åndedretts-

organene (nr. 480—483 — A 88). **M a l i g n l y m f o g r a n u l o m a t o s e** er flyttet til hovedgruppe II. «Svulster» som et eget nummer (201) i undergruppen «**Svulster i de lymfatiske og bloddannende vev**» (nr. 200—205). Til denne undergruppen av svulster er også overført diagnosten «**mycosis fungoides**» eller «**granuloma fungoides**» (nr. 205), som tidligere har vært klassifisert under «**andre oppsykdommer**».

II. Svulster. Diagnosene som inngår i denne hovedgruppen faller i 4 avsnitt: 1) ondartede svulster (nr. 140—199), 2) svulster i de lymfatiske og bloddannende vev (nr. 200—205), 3) godartede svulster (nr. 210—229) og 4) svulster av uspesifisert art (nr. 230—239). Den internasjonale klassifikasjonen har innført bare ett nummer for alle ondartede svulster i de enkelte organer eller organgrupper, men vi har i den norske statistikken beholdt den tidligere oppdeling av hvert nummer i a) karcinom eller cancer, b) sarkom og c) andre ondartede svulster. Når det gjelder ondartede svulster i hjernen og sentralnervesystemet har vi beholdt oppdelingen i a) gliom og b) andre ondartede svulster. Av hensyn til sammenlikning med tidligere statistikk har vi også delt opp nr. 176 «Ondartede svulster i andre og ikke spesifiserte kvinnelige kjønnsorganer» i 1) vagina, 2) vulva og 3) andre eller ikke spesifiserte organer. En liknende oppdeling er foretatt for nr. 179 «Ondartede svulster i andre og ikke spesifiserte mannlige kjønnsorganer» i 1) scrotum, 2) penis og 3) andre eller ikke spesifiserte organer. Ellers er inndelingen i organer og organgrupper bygd opp som tidligere med en del utvidelser. Det er også innført egne nummer for sekundær cancer i lever, lunger og lymfekjertler med uoppgitt primærsete. Sekundær cancer i andre organer med uoppgitt primærsete er ført under nr. 199 «Ondartede svulster med annet eller uoppgitt sete». Dette nummer er delt opp i 1) ondartede svulster i abdomen med ukjent primærsete — som tidligere ble ført under cancer i fordøyelsesorganene (46h) —, 2) ondartede svulster i andre organer, som ikke går inn under nr. 140—198 og 3) sekundær cancer (unntatt i lever, lunger og lymfekjertler) med ukjent primærsete.

Som en mellomgruppe har den internasjonale klassifikasjonen av 1948 innført «**Svulster i de lymfatiske og bloddannende vev**» (nr. 200—205). Til denne gruppen er, som tidligere nevnt, overført lymfogranulomatose (nr. 201) og mycosis fungoides (nr. 205) fra infeksjonssykdommene og dessuten levkemi og alevkemi (nr. 204) fra gruppen «**Blodsykdommer**». De andre nummer i denne mellomgruppen — primær cancer i lymfekjertlene og bloddannende organer — ble etter listen av 1938 klassifisert under «**Ondartede svulster i andre organer**» (nr. 55).

Både de godartede svulster og svulster av ukjent art er etter den nye klassifikasjonslisten spesifisert etter organlokalisasjon.

III. Allergiske, indresekresjons- og ernæringssykdommer, avitaminoser. Etter den nye revisjon av den statistiske diagnostikallen er de revmatiske sykdommer tatt ut av denne gruppen og etter sin etiologi plassert i andre grupper. Giktfeber og kronisk revmatisk hjertesykdom er ført under sykdommer i kretsløpsorganene (nr. 400—416), og de forskjellige former for kronisk revmatisme er klassifisert under sykdommer i bein og ledd

(nr. 720—727). Arthritis urica er fremdeles ført i denne hovedgruppen (nr. 288). Hovedgruppe III omfatter nå også allergiske sykdommer (nr. 240—245), og til disse sykdommer regnes b r o n k i a l a s t m a (nr. 241) som tidligere har vært oppført under sykdommer i åndedrettsorganene.

IV. Blodsykdommer. Levkemi og alevkemi er som nevnt ovenfor overført til gruppen «Svulster i de lymfatiske og bloddannende organer», men har sitt eget nummer (204), slik at overflyttingen ikke betyr noe for eventuelle sammenlikninger med tidligere år. Ellers er diagnostene i denne hovedgruppen de samme som tidligere. Anemiene er mer spesifisert enn før.

V. Mентale og psykonevrotiske forstyrrelser, atferdsforstyrrelser. Denne hovedgruppen er ny. Den inneholder 3 avsnitt: psykoser (nr. 300—309), psykonevrotiske forstyrrelser (310—318) og atferdsforstyrrelser og åndssvakhet (320—326). Til avsnittet psykoser er flyttet sinnssykommene som før ble klassifisert under den tidligere hovedgruppe VI «Nervesykdommer, sinnssykdommer og sykdommer i sanseorganene». Under psykoser er også klassifisert senil psykose (nr. 304) som tidligere ble ført under alderdomssvakhet og delirium tremens (alkoholpsykose, nr. 307) fra den tidligere hovedgruppe V «Kroniske forgiftninger». Under avsnittet psykonevrotiske forstyrrelser er det i den nye listen tatt med diagnostene som tidligere ble ført under sinnssykdommer, men disse er vesentlig av betydning for morbiditetsstatistikken. I det siste avsnittet i denne hovedgruppen inngår alkoholisme og kroniske forgiftninger med medikamenter, mens andre kroniske forgiftninger — f. eks. yrkesforgiftninger — er flyttet over til avsnittene om hudsykdommer eller ulykker. De forskjellige former av åndssvakhet er samlet i et eget nummer (325 — A69) og er i den detaljerte listen delt opp i undergrupper.

VI. Sykdommer i nervesystemet og sanseorganene. Diagnostene som går inn under denne hovedgruppen er meget mer spesifisert enn i klassifikasjonslisten fra 1938, men omfatter de samme sykdommer som denne, når unntas sinnssykdommer, som er flyttet over til avsnittet psykoser under hovedgruppe V.

VII. Sykdommer i hjertet og kretsløpsorganene. Fordi sykdommer i hjertet og kretsløpsorganene spiller en så stor rolle som dødsårsak, har en i den nye internasjonale klassifikasjonslisten spesifisert disse sykdommer betydelig mer enn før. Bare unntaksvis skal diagnostene som hører inn under denne hovedgruppen registreres under andre grupper p. g. a. den bakenforliggende årsak, f. eks. hjertesvikt eller cor pulmonale som følge av senere forandringer i lungene etter helbredet tuberkulose, eller som følge av tuberkuløse ryggsøyledeformiteter og thoraxdeformiteter etter tuberkulose eller rachitis, eller ved kroniske lungelidelser som asthma, bronkitt, emfysem o. l. De luetiske hjertelidelser registreres under infeksjonssykommene i avsnittet luetiske sykdommer.

Under sykdommer i hjertet og kretsløpsorganene skal nå klassifiseres alle tilfelle av revmatisk feber i aktiv form med eller uten opplysning om hjerte-

lidelse. Dernest har en fått en egen gruppe for kroniske hjertelidelser av revmatisk art. De arteriosklerotiske og degenerative hjertelidelser er utsikt som en egen gruppe med underavdelinger for hjerteinfarkt, angina pectoris, kronisk degenerativ myokarditt og klappefeil av degenerativ art. Under gruppen «Andre hjertesykdommer» er det opprettet egne nummer for infeksjøse hjertelidelser av ikke-revmatisk art, for de funksjonelle hjertelidelser uten oppgitt eller påviselig årsak, som flimmer, hjerteblokk, paroxystisk tachycardi o. l., og et nummer for de former av hjertesykdom som ikke kan registreres under noen av de foran nevnte grupper eller hjertesykdom i.n.a. (vitium org. cordis). Dernest er det opprettet en særskilt gruppe som omfatter tilfelle av hypertoni med eller uten hjertelidelser eller nefrosklerose. Dødsfall av nefrosklerose ble tidligere ført under hovedgruppen «Sykdommer i urogenitalorganene». Dødsfall av koronarsklerose og hjerteinfarkt skal dog etter de gjeldende regler klassifiseres under arteriosklerotiske hjertelidelser, selv om det foreligger opplysning om hypertoni.

Lungeemboli, -trombose og -infarkt, som tidligere ble klassifisert under lungesykdommer, blir nå registrert under sykdommer i kretsløpsorganene (nr. 465).

VIII. Sykdommer i åndedrettsorganene. Som før nevnt er influensa tatt med i denne gruppen mot tidligere i gruppen infeksjonssykdommer. Dessuten er sykdommer i svelg og tonsiller overført fra gruppen «Sykdommer i fordøyelsesorganene» (unntatt streptokokkangina som klassifiseres under infeksjonssykdommene). På den annen side er bronkial astma, som før ble ført under sykdommer i åndedrettsorganene, flyttet over til de allergiske sykdommer. Lungeemboli, -trombose og -infarkt er som nevnt ovenfor flyttet over til gruppen «Sykdommer i kretsløpsorganene». Pnevmoni hos nyfødte (under 4 uker gamle) skal klassifiseres under gruppen «Sykdommer spesifik for barn i alderen 0—1 år».

IX. Sykdommer i fordøyelsesorganene. Som nevnt ovenfor skal sykdommer i svelg og tonsiller nå registreres enten under infeksjons-sykdommene eller under sykdommer i åndedrettsorganene. Akutt hepatitt er også flyttet over til infeksjonssykdommene, unntatt inokulasjonshepatitt, som skal føres under eget nummer i avsnittet om ulykker. Gastroenteritt og diaré hos nyfødte (under 4 uker gamle) skal føres under gruppen «Sykdommer spesifik for barn i alderen 0—1 år». Enkelte ubestemte diagnoser, som hæmatemese, melæna, icterus diaré o. l. uten nærmere opplysninger, som hittil har vært registrert under sykdommer i fordøyelsesorganene, er i den nye klassifikasjonslisten ført i en egen gruppe for symptomer og ubestemt oppgitte årsaker.

X. Sykdommer i urin- og kjønnsorganene. Ubestemte diagnoser som urinretensjon, uremi, anuri, pyuri, hæmaturi osv. uten nærmere opplysninger, er flyttet over til gruppen «Symptomer og ubestemt oppgitte årsaker». Nefrosklerose og annen renal sklerose med hypertoni er flyttet over til sykdommer i kretsløpsorganene.

XI. Sykdommer i svangerskap og barselseng. Det er ingen forandringer i denne hovedgruppen, men forskjellige tilstander som tidligere ble klassifisert i en samlegruppe, har nå fått sine egne nummer.

XII. Sykdommer i hud og bindesvev. Heller ikke for hudsykdommenes vedkommende er det foretatt noen systemforandring, men den nye statistiske liste er gjort mer spesifisert, vesentlig for å tilfredsstille mordbidetsstatistikkens krav.

XIII. Sykdommer i skjelett-muskelsystemet. Som nevnt ovenfor omfatter denne gruppen nå også deformerende leddgikt og kronisk revmatisme. Ellers omfatter hovedgruppen de samme sykdommer som tidligere.

XIV. Medfødt medmisdannelser. Etter den nye klassifikasjonen er de medfødte misdannelser spesifisert etter den anatomiske lokalisasjon.

XV. Sykdommer hos barn 0—1 år. I denne hovedgruppen klassifiseres som tidligere fødselsskader, asfyksi, infeksjoner hos nyfødte og andre sykelige tilstander som er spesifik for barn i det første leveår, som erytroblastose, dystrofi eller tilstander som skyldes toksemier hos moren. Under hver diagnose skal angis særskilt om barnet er oppgitt å være for tidlig født. Til infeksjoner hos nyfødte regnes pnevmoni og diaré hos barn under 4 uker gamle, pemfigus og sepsis.

XVI. Symptomer, alderdomssvakhet og ubestemt oppgitt eller ukjent årsak. En rekke symptomatiske diagnoser som tidligere har vært klassifisert enten under sykdommer i de forskjellige organgrupper eller under gruppen «ubestemt og utilstrekkelig oppgitt årsak» skal nå føres under denne hovedgruppen, ordnet etter de organer de refererer seg til. Er psykose nevnt i forbindelse med alderdomssvakhet, blir tilfellet registrert under psykoser.

XVII. Vold som og unaturlig død. I tillegg til det som er nevnt foran er å merke at en etter de nye klassifikasjonsregler samtidig skal spesifisere ulykkene etter døsmåten og dødsstedet og om det var en yrkesulykke eller ikke. Det er innført egne nummer for senere følger av ulykker, dvs. når dødsfall inntrer mer enn ett år etter at ulykken skjedde. I denne hovedgruppen finnes også egne avsnitt for komplikasjoner ved ikke-terapeutisk medisinsk og operativ behandling og «terapeutiske uhell og senere følger av terapeutisk behandling». Under det første avsnittet klassifiseres postvaksinal encefalitt og andre komplikasjoner ved koppevaksinasjoner, inokulasjonshepatitt og andre komplikasjoner ved profylaktisk inokulasjon (unntatt ved koppevaksinasjoner). Under de terapeutiske uhell klassifiseres bare de tilfelle hvor årsaken til den terapeutiske behandling ikke var kjent.

Avensittene om mord og selvmord er ikke forandret.

2. Dødsmeldingen og klassifikasjonsreglene.

The medical certification and rules for classification.

For at dødsårsaksstatistikken fra de forskjellige land skal kunne bli helt sammenliknbar er det ikke nok at de enkelte land bruker samme klassifikasjonsliste. Like viktig er det at landene også følger de samme prinsipper og metoder når det gjelder innsamlingen av materialet og valget av den dødsårsak som dødsfallet skal registreres under i statistikken. Det ble derfor i 1948 vedtatt internasjonale regler for hvorledes dødsårsaken skal angis på dødsmeldingen. Etter dette vedtak skal spørsmålet om dødsårsaken være formet slik:

I. a) direkte (umiddelbar) dødsårsak,

b) den eller de årsaker som har ført til (lå bak) den årsak som er nevnt under a).

Den tilstand som innleddet sykdomsforløpet føres sist.

II. Andre vesentlige tilstander som kan ha bidratt til dødens inntreden, men som ikke står i direkte årsaksforhold til den sykdom eller tilstand som fremkalte døden.

Når legen skal svare på spørsmålet om dødsårsaken på dødsmeldingen, vil det i et stort antall tilfelle være tilstrekkelig bare å angi én dødsårsak. Men det forekommer også ofte at to eller flere sykelige tilstander har bidratt til døden. I slike tilfelle har det alltid vært vanlig praksis å velge én av disse årsaker ved registreringen av dødsfallet. De regler som tidligere har vært fulgt, har vært forskjellige i de forskjellige land. Norge har tidligere — i likhet med de fleste andre land — fulgt visse generelle regler når det forekom flere diagnoser på dødsmeldingen. Hovedregelen har hittil vært at dødsfallet skulle klassifiseres etter den årsak som fra et medisinsk og praktisk synspunkt var den viktigste. Dette var først og fremst alle tilfelle av unaturlig død (ulykker, mord og selv-mord), dernest alle infeksjonssykdommer, ondartede svulster, blod- og ernærings-sykdommer og svangerskaps- og barselsykdommer. Hvis ingen av de ovennevnte sykdommer forekom, og en antok at de oppførte sykdommer sto i årsaks-forhold til hverandre, ble dødsfallet klassifisert under den primære sykdom. Var det oppgitt to eller flere sykdommer som var uavhengige av hverandre, ble dødsfallet registrert under den mest alvorlige. Akutte sykdommer ble valgt framfor kroniske, hvis den akutte sykdom var av dødelig art.

I 1948 ble det internasjonalt vedtatt at den årsak som skal legges til grunn for registreringen av dødsfallet i dødsårsaksstatistikken er den som svarer til hva en på engelsk har kalt «the underlying cause of death». Denne defineres som «den sykdom eller skade som startet rekken av de sykelige tilstander som ledet direkte til døden» eller «de ytre omstendigheter ved den ulykke eller voldshandling som var årsaken til den dødelige skade». Det blir på denne måten den behandelende leges valg av dødsårsak som nå danner grunnlaget for registreringen, idet en går ut fra at han må anses som den best skikkede til å bestemme hvilken av de sykelige tilstander som var den egentlige årsak til døden.

Ved overgangen til de nye klassifikasjonsregler og ved innføring av nye dødsmeldinger — som både gir plass for flere opplysninger enn tidligere og hvor opplysningene om de sykelige tilstander skal registreres i omvendt orden i forhold til opplysningene på de tidligere meldinger — vil det alltid forekomme en del tilfelle hvor en er i tvil om den behandlende leges mening. En mottar også en del meldinger som ikke inneholder tilstrekkelige opplysninger for en tilfredsstillende registrering av dødsfallet. Dette skyldes som oftest at dødsmeldingene blir utskrevet før resultatene av biopsi, seksjon eller andre undersøkelser foreligger, men også fordi den nye klassifikasjonen er mer differensiert enn den tidligere og krever en nærmere beskrivelse av diagnosen.

For at statistikken skal bli så verdifull som mulig, anbefaler Verdens Helseorganisasjon at det i størst mulig utstrekning blir innhentet tilleggsopplysninger fra den behandlende lege. Det lar seg selvsagt ikke gjøre å innhente tilleggsopplysninger for alle de tilfelle der det kunne være ønskelig med mer spesifiserte opplysninger. Dette ville bety et for stort arbeid for leger og sykehus, samtidig som det ville sinke bearbeidelsen av materialet uforholdsmessig meget. På den annen side viser erfaringene fra andre land som har gått over til det nye systemet på et tidligere tidspunkt enn Norge, at resultatene av en slik spørrekampanje som regel er meget gode. I Nederland ble det f. eks. i 1950 sendt tilleggsspørsmål for ca. 10 pct. av alle dødsfall, og på grunnlag av de innkomne svar fra legene kunne 70—75 pct. av disse tilfelle registreres under en nøyaktigere diagnose. I England ble det for 1950 innhentet tilleggsopplysninger for 4,5 pct. av alle dødsfall, og også der førte de innkomne svar til at ca. 75 pct. av de tilfelle en hadde spurt om kunne registreres under et mer spesifisert klassifikasjonsnummer.

I Norge ble det for 1951 sendt ut ca. 1 400 henvendelser til legene om tilleggsopplysninger, eller for omtrent 5 pct. av alle dødsfall. Det kom inn svar på 96 pct. av de utsendte skjema. Tilleggsopplysningene var meget fyldige og verdifulle og på grunnlag av disse var en i stand til å foreta en mer korrekt registrering av 1 000 dødsfall eller for 79 pct. av de tilfelle en hadde spurt om.

Det kan nevnes at fra og med 1952 samarbeider Statistisk Sentralbyrå med Kreftregistret når det gjelder dødsfall av svulster, slik at alle tilleggsspørsmål om disse dødsmeldinger sendes ut fra Kreftregistret, som også har behov for å få så fullstendige opplysninger om dødsårsaken for disse pasienter som mulig.

Overgangen til de nye regler for hvorledes dødsårsaken skal oppgis på dødsmeldingen og registreres i statistikken har medført atskillige vanskeligheter og meget ekstra bryderi både for legene og for Byrået. Men de norske leger har gjennomgående vist seg meget forståelsesfulle og ytt et verdifullt samarbeid, slik at resultatet for dette første år etter innføringen av det nye systemet stort sett må sies å være blitt meget tilfredsstillende.

Resultatet av spørreprogrammet i 1951:
Results of the query program in 1951:

	Antall innkomne svar <i>Number of replies to inquiry</i>	Nøyaktigere diagnose oppnådd for <i>Percentage of cases with improvement of classi- fication no.</i>
1. Nøyaktigere diagnose ved dødsfall av svulster, spesielt for: <i>Additional information on deaths from neoplasms with special regard to:</i>	675	75 %
a) nærmere opplysning om tumors art <i>nature of neoplasm — when the term «tumor» is used</i>		78 %
b) nærmere lokalisasjon ved cancer uteri <i>more definite location of cancer uteri</i>		78 %
c) opplysning om primær eller sekundær cancer ved cancer i lunger, lever eller lymfekjertler og opplysning om eventuelt primærsæte <i>specification of primary or secondary cancer of lung, liver and lymph nodes — and if secondary, state primary site if known</i>		76 %
d) opplysning om utgangspunkt eller sannsynlig utgangspunkt ved cancer abdominis, carcinomatosis o. l. <i>primary site — or probable primary site of cancer abdominis, carcinomatosis etc.</i>		65 %
2. Opplysning om skadens ytre årsak ved voldsom og unaturlig død — og opplysning om det forelå mord, selvmord eller tilfeldig ulykke ved forgiftninger o. l. <i>Information of external cause on deaths from injuries or accidents. In cases of poisoning etc., information if homicide, suicide or accident</i>	200	95 %
3. Nærmere diagnose hvor dødsårsaken ellers bare ville kunne klassifiseres under symptomer eller uoppgett årsak — resultat av obduksjon eller senere undersøkelser som ikke foreligger før etter at døsmeldingen er skrevet ut. Klarleggelse av dødsårsaken hvor flere diagnoser er oppført samtidig eller i tvilsom rekkefølge. <i>Amplification of insatisfactorily stated or ill-defined causes. Results of autopsy or other investigations not available at the time of signing the death certificate. Verification of internal consistency of the certification when the sequence of conditions entered is doubtful</i>	470	77 %

3. Sammenlikning av dødsårsaksstatistikken etter den internasjonale klassifikasjon av 1948 og 1938.

Comparability of statistics of causes of death according to the international classification of 1948 and 1938.

For å få en oversikt over hvorledes overgangen til de nye registreringsregler vil influere på statistikken over dødeligheten av de enkelte sykdommer, har en for 1951 gruppert dødsfallene både etter den internasjonale dødsårsaksliste av 1948 og 1938. I krysstabellen på side 61 og 62 er det gitt en oversikt over de sykdommer eller sykdomsgrupper hvor systemforandringen har spilt noen rolle.

ÅRSTALLER I GRUPPER PÅ DØDE I 1948 OG 1938. Deaths in 1951 coded according to the international rules of classification of 1948 and 1938

	Samme diagnose <i>Same diagnosis</i>	Overført til annen diagnose <i>Transfer to other cause</i>	Overført fra annen diagnose <i>Transfer from other cause</i>	Døde i alt i 1951. Total		Stigning (+) eller nedgang (-) som folge av de nye klassifikasjonsregler av 1948 <i>Effect of change in selective rules: increase (+), decrease (-)</i>					
				Antall Number 1 + 3	Pct.	Antall Number 1 + 2	Pct.	Antall Number 1 + 3	Pct.	Antall Number 1 + 2	Pct.
Tuberkulose i åndedrettsorganene. <i>Tuberculosis of respiratory system</i>	661	55	1	662	2.4	716	2.6	54	÷ 7.5	7	÷ 7.5
Tuberkulose i andre organer. <i>Tuberculosis, other forms</i>	121	7	—	121	0.4	128	0.5	—	÷ 5.5	18	÷ 5.5
Syfils. <i>Syphilis</i>	91	20	2	93	0.3	111	0.4	18	÷ 16.2	95	÷ 16.2
Maligne svelster. ¹⁾ <i>Malignant neoplasms</i>	4 956	105	10	4 966	17.9	5 061	18.2	243	÷ 1.9	517	÷ 1.9
Diabetes mellitus. <i>Diabetes mellitus</i>	269	248	5	274	1.0	517	1.9	243	÷ 47.0	—	—
Karlideiser i sentralhersystemet. <i>Vascular lesions affecting central nervous system</i>	3 600	308	318	3 918	14.1	3 908	14.1	10	+ 0.3	583	+ 9.1
Hjertesykdommer. <i>Heart diseases</i>	5 277	106	594	5 871	21.2	5 383	19.4	488	+ 11.3	714	+ 11.3
Arteriosklerose. <i>Arteriosclerosis</i>	584	130	211	795	2.9	—	—	81	+ 11.3	—	—
Hypertoni uten nevnt hjertesykdom. <i>Hypertension without mention of heart</i>	49	3	113	162	0.6	52	0.2	110	+ 211.5	—	—
Lungebetennelse. <i>Pneumonia</i>	1 331	459	54	1 385	5.0	1 790	6.4	405	+ 22.6	—	—
Bronkitt. <i>Bronchitis</i>	122	27	65	187	0.7	149	0.5	38	+ 25.5	—	—
Astma. <i>Asthma</i>	138	4	45	183	0.7	142	0.5	41	+ 28.9	—	—
Nyresykdommer. <i>Diseases of urinary system</i>	483	161	26	509	1.8	644	2.3	135	+ 21.0	—	—
Medfødt misdannelse. <i>Congenital malformations</i>	217	22	32	249	0.9	239	0.9	10	+ 4.2	—	—
Sykdommer hos barn i alderen 0—1 år. <i>Certain diseases of early infancy (0—1 year)</i>	718	1	54	772	2.8	719	2.6	53	+ 7.4	—	—
Alderdomssvakhets. <i>Senility (without mention of psychosis)</i>	1 401	58	6	1 407	5.1	1 459	5.3	52	+ 3.6	—	—
Andre symptomer. <i>Other symptoms</i>	—	—	173	173	0.6	—	—	—	—	—	—
Alle andre sykdommer. <i>All other diseases</i>	3 085	171	282	3 367	12.1	3 256	11.7	111	+ 3.4	—	—
Voldsom og umaturlig død. <i>Accidents, poisonings and violence</i>	1 743	14	9	1 752	6.3	1 757	6.3	5	+ 0.3	890	+ 10.2
Ukjent årsak. <i>Unknown cause</i>	889	102	1	890	3.2	991	3.6	101	+ 10.2	—	—
I alt. <i>Total</i>	25 735	2 001	2 001	27 736	100.0	27 736	100.0	—	—	—	—

¹⁾ Lymfogranulomatosis og levkemi er ikke tatt med her. *Esel. lymphogranulomatosis and leukemia.*

Tabell 1 b. Etter klassifikasjonslisten av 1938. According to the list of 1938.

	Tuberkulose i åndedrettsorganene ¹⁾	Tuberkulose i andre organer	Syfilis	Maligne svulster	Diabetes mellitus	Karlidelser i sentralnervesystemet	Hjertesykdommer	Arteriosklerose	Hypertoni uten nevnt hjertesykdom	Lungebetennelse	Bronkitt	Astma	Nyresykdommer	Medfødte misdannelser	Sykdommer hos nyfødte	Alderdomssvakhet	Andre symptomer	Alle andre sykdommer	Voldsom eller unaturlig død	Ukjent årsak, plutselig død	Døde i alt etter klassifikasjonslisten av 1948	
Tuberkulose i åndedrettsorganene ¹⁾	661	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	662	
Tuberkulose i andre organer	-	121	-	91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	121	
Syfilis	1	-	1	4956	1	269	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	93	
Maligne svulster	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4966	
Diabetes mellitus.....	4	-	-	-	1	269	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	274	
Karlidelser i sentralnervesystemet	8	2	4	28	74	3600	10	105	1	53	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	3918	
Hjertesykdommer	18	1	8	40	111	234	5277	2	1	100	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	5871	
Arteriosklerose	-	-	-	2	5	6	34	584	-	127	4	1	8	-	-	-	-	-	-	-	795	
Hypertoni uten nevnt hjertesykdom	-	-	-	2	2	2	-	2	14	49	17	1	-	65	-	-	-	-	-	-	162	
Lungebetennelse.....	2	-	1	1	11	16	6	3	1	-	1331	1	-	2	-	-	-	-	-	-	1385	
Bronkitt	-	2	1	-	-	1	5	9	-	-	46	122	1	-	-	-	-	-	-	-	187	
Astma	2	1	-	1	1	1	5	19	-	-	14	1	138	-	-	-	-	-	-	-	183	
Nyresykdommer.....	4	1	2	4	13	-	2	10	-	-	1	-	-	483	-	-	-	-	-	-	509	
Medfødte misdannelser.....	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	16	217	-	-	-	-	-	249	
Sykdommer hos nyfødte	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	40	1	-	-	-	718	-	-	-	-	-	772
Alderdomssvakhet	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1401	-	-	-	-	-	1407
Andre symptomer	-	-	3	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	173
Alle andre sykdommer.....	10	-	3	13	22	47	17	6	1	56	17	2	6	22	1	56	-	42	-	1	94	3367
Voldsom eller unaturlig død.	-	-	-	-	-	2	1	1	-	3	-	-	-	-	1	-	-	3085	2	1	-	1752
Plutselig død, eller død av ukjent årsak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1743	-	-	-	890
Døde i alt etter klassifikasjonslisten av 1938. Number of deaths coded according to the list of 1938.....	716	128	111	5061	517	3908	5383	714	52	1790	149	142	644	239	719	1459	-	3256	1757	991	27 736	

¹⁾ English translation see table 1 a. page 61.

Som det framgår av tabellen har overgangen til det nye klassifikasjonsystemet statistisk sett ingen vesentlig virkning på dødeligheten av tuberkulose og maligne svulster. Men når det f. eks. gjelder en sykdom som diabetes mellitus, spiller systemforandringen en meget stor rolle. Når diabetes tidligere var nevnt på dødsmeldingen, ble dødsfallet registrert i statistikken under denne sykdom, selv om diabetes bare var oppført som en medvirkende årsak til dødsfallet, og hovedårsaken i virkeligheten var f. eks. en hjertekarlidelse, unntatt hvis det også samtidig forelå en ulykke, en infeksjonssykdom eller kreft. I så tilfelle ble disse tilstander regnet som den egentlige årsak til dødsfallet. Med den alminnelig utbredte insulinbehandling er tallet på kjente diabetikere steget og det er en stadig større opphoping i de eldre aldersklasser av diabetikere under kontroll. Den beregnede dødelighet av diabetes i de eldre aldersklasser har derfor i de senere år utvilsomt vært for høy.

Det er for tiden ikke enighet blandt legene når det gjelder spørsmålet om diabetes skal regnes som den patogenetiske årsak til arteriosklerotiske sykdommer eller hjertekarlidelser som fører til døden i de eldre årsklasser. Men av svarene på de henvendelser som Byrået har gjort til legene når det gjelder slike dødsfall framgår det at dødsfallet i de fleste tilfelle bør registreres under vedkommende hjertesykdom eller karlidelse og diabetes betraktes som en alvorlig kompliserende tilstand. I oppstillingen nedenfor er tallene for Norge for 1951 sammenliknet med tallene for Canada for 1949 og for England og Wales for 1938, registrert etter klassifikasjonsreglene av 1938 og 1948.

Dødsfall av diabetes mellitus registrert etter:

Deaths from diabetes mellitus registered according to:

	Klassifikasjonsreglene av 1938 <i>Rules of classification of 1938</i>	Klassifikasjonsreglene av 1948 <i>Rules of classification of 1948</i>			Netto reduksjon <i>Net reduction</i>
		overført til annen diagnose <i>transfer to other cause</i>	overført fra annen diagnose <i>transfer from other cause</i>	I alt New total <i>New total</i>	
Norge 1951	517	248	5	274	47 %
Canada 1949	2 738	1 294	59	1 503	45 %
England og Wales 1938	7 119	2 551	164	4 732	33.5 %

De diabetikere som etter klassifikasjonsreglene av 1948 ikke ble ansett som døde av diabetes, men av annen årsak, ble registrert under følgende diagnoser:

Overført til: <i>Transfer to:</i>	Norge 1951		Canada 1949		England og Wales 1938	
	Antall	Pct.	Antall	Pct.	Antall	Pct.
Hjertesykdommer. <i>Heart diseases</i>	111	45	986	76	1 001	39
Arteriosklerose, apopleksi, hjerneblødning. <i>Arteriosclerosis, apoplexy, cerebral haemorrhage</i>	79	32	80	6	618	24
Nefritt. <i>Nephritis</i>	8	3	51	4	248	10
Pnevmoni, bronkitt. <i>Pneumonia, bronchitis</i>	17	7	177	14	328	13
Andre årsaker. <i>Other causes</i>	33	13			358	14
I alt. <i>Total</i>	248	100	1 294	100	2 551	100

Som en vil se av disse sammenstillingene stemmer tallene ganske godt overens når en tar hensyn til at statistikken for de tre land refererer seg til forskjellig tidspunkt.

Det kan i denne forbindelse nevnes at Byrået for årene 1941—1950 har utarbeidd en oversikt over dødsfall av diabetes kombinert med andre sykdommer — hvor en har tatt hensyn til den behandelende leges utsagn på dødsmeldingen om hvorvidt diabetes var «hovedårsak» eller «medvirkende årsak». For 5-årsperiodene 1941/45 og 1946/50 var tallene disse:

Norge. <i>Norway</i>	Dødsfall av diabetes registrert i den offisielle dødsårsaksstatistikk. <i>Deaths from diabetes registered in the official statistics</i>	Herav var diabetes etter behandelnde leges utsagn. <i>According to certifier's opinion</i>		Netto reduksjon. <i>Net reduc- tion</i>
		Hoved- årsak <i>Main cause</i>	Med- virkende årsak <i>Contri- butory cause</i>	
1941/45	1 506	918	588	39 %
1946/50	2 003	1 089	914	46 %

I de tilfelle der den behandelende lege hadde oppført diabetes som medvirkende årsak, hadde han oppført disse diagnosene som hovedårsak:

Overført til: <i>Transfer to:</i>	1941/45		1946/50	
	Antall <i>Number</i>	Pct.	Antall <i>Number</i>	Pct.
Hjertesykdommer. <i>Heart diseases</i>	107	18	216	24
Arteriosklerose, apopleksi, hjerneblødning. <i>Arteriosclerosis, apoplexy, cerebral haemorrhage</i>	141	24	255	28
Nefritt. <i>Nephritis</i>	55	9	61	7
Pnevmoni, bronkitt. <i>Pneumonia, bronchitis</i>	99	17	114	12
Andre årsaker. <i>Other causes</i>	186	32	268	29
I alt. <i>Total</i>	588	100	914	100

I 1951 utgjorde dødsfall av apopleksi og sykdommer i kretsløpsorganene 38.8 pct. av alle dødsfall. Etter klassifikasjonsreglene av 1938 ville den prosentvisse andelen blitt 36.2 av alle dødsfall. Foruten de dødsfall som er blitt overført fra diabetes skyldes stigningen at en del dødsfall, som tidligere ble registrert under lungebetennelser, på de nye dødsmeldingene er ført opp som terminal bronchopnevmoni med en sykdom i kretsløpsorganene som den bakenforliggende årsak. Dessuten omfatter denne gruppen nå en del døde som også led av nefrosklerose eller arteriosklerotisk nyresykdom som tidligere ble registrert under nyresykdommer.

På grunn av disse overflyttinger blir det en tilsvarende nedgang i gruppene lungebetennelser og nyresykdommer. Når det gjelder lungebetennelser er å merke at dødsfall i de 4 første leveuker etter de nye regler skal registreres i den hovedgruppen som omfatter sykdommer hos barn i alderen 0—1 år. En del av de mer ubestemte diagnosene som tidligere ble registrert under nyresykdommene, finnes nå under avsnittet «symptomer». Men tallene er svært små og spiller statistisk sett ingen rolle.

For de andre grupper spiller systemforandringen heller ikke noen rolle for dødelighetstallene, og selv innen de grupper hvor forskjellen i klassifiseringen er størst, blir det en viss utjamning i og med at det — som tabellen på side 61—62 viser — er skjedd overflyttinger både til og fra andre diagnosene.

Den internasjonale statistiske klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker av 1948.

The international statistical classification of diseases, injuries and causes of death of 1948.

Forkortelser: { i.n.a. = ikke nærmere angitt.
n.u.d. = non ultimo descriptum.

1948 Den forkor- tede A-liste	Sykdommens art <i>Diseases</i>	1948 Detaljert liste nr.	Tilsv. nr. i internasjonal nomenklatur 1938 ¹⁾
	I. Infeksjøse og parasittære sykdommer. I. Morbi infectiosi et parasitarii.		
A 1	Tuberkulose i åndedrettsorganene. <i>Tuberculosis systematis respirationis</i>	001-008	13
2	Tuberkulose i meningen og sentralnervesystemet. <i>Tub. meningum et syst. nervosi centr</i>	010	14
3	Tuberkulose i tarm, bukhinne og mesenteriets lymfeknuter. <i>Tub. intestinorum, peritonei et lymphonodorum mesenterii</i>	011	15
4	Tuberkulose i bein og ledd. <i>Tub. ossium et articulorum</i>	012, 013	16, 17
5	Tuberkulose, alle andre former. <i>Tub. alia</i>	014-019	18-22
6	Medfødt syfilis. <i>Syphilis congenita</i>	020	30 da
7	Tidlige former av syfilis. <i>Syphilis recens</i>	021	30 dd
8	Tabes dorsalis. <i>Tabes dorsalis</i>	024	30 a
9	Paralysis generalis. <i>Paralysis generalis</i>	025	30 b
10	Syfilis, alle andre former. <i>Syphilis alia</i>	022-023 026-029	30 c, 30 db, dc, dd
11	Gonoré, gonokokkinfeksjon. <i>Infectio gonococcica</i>	030-035	25
12	Tyfoidfeber. <i>Febris typhoidea</i>	040	1
13	Paratyfoidfeber o. a. salmonellainfeksjoner. <i>Febris paratyphoidea et alia salmonellosis</i>	041, 042	2, 177 p
14	Kolera. <i>Cholera asiatica</i>	043	4
15	Brucellosis (febris undulans). <i>Brucellosis (febris undulans)</i>	044	5
16	Dysenteri, alle former. <i>Dysenteria</i>	045-048	27
17	Skarlagensfeber. <i>Scarlatina</i>	050	8
18	Streptokokkangina. <i>Angina streptococcica</i>	051	115 bp
19	Rosen. <i>Erysipelas</i>	052	11
20	Septikemi og pyemi (ikke ved svangerskap eller barselseng). <i>Septichaemia et pyaemia</i>	053	24 a, b, d
21	Difteri. <i>Diphtheria</i>	055	10
22	Kikkoste. <i>Pertussis</i>	056	9
23	Meningokokkinfeksjoner. <i>Infectio meningococcica</i>	057	6
24	Pest. <i>Pestis</i>	058	3
25	Spedalskhet. <i>Lepra</i>	060	23
26	Stivkrampe. <i>Tetanus</i>	061	12
27	Miltbrann. <i>Anthrax</i>	062	7
28	Akutt poliomelitt. <i>Poliomyelitis acuta</i>	080	36 p
29	Epidemisk encefalitt. <i>Encephalitis acuta infectiosa</i>	082	37 p
30	Senere følger av akutt poliomelitt og epid. encefalitt. <i>Sequelae post poliomyelitum acutum et encephalitum acutum infectiosam</i>	081, 083	36 p, 37 p
31	Kopper. <i>Variola</i>	084	34
32	Meslinger. <i>Morbilli</i>	085	35
33	Gul feber. <i>Febris flava</i>	091	38 a
34	Infeksjøs hepatitt (hepatitis acuta). <i>Hepatitis epidemica</i>	092	125 bp

¹⁾ Hvor det står p etter nummeret, betyr det at diagnosen går inn som en del av dette nr.
A number followed by the letter p signifies that the diagnosis is only a part of the said number.

1948 Den forkor- tede A-liste	Sykdommens art	1948 Detaljert liste nr.	Tilsv. nr. i internasjonal nomenklatur 1938
A 35	Rabies. <i>Rabies</i>	094	38 b
36	Flekkfeber o. a. rickettsiasykd. <i>Typhus exanthematicus et aliae rickettsioses</i>	100–108	39
37	Malaria. <i>Malaria</i>	110–117	28
38	Schistosomiasis. <i>Schistosomiasis</i>	123	42 p
39	Ekinokokksykd. <i>Echinococcosis</i>	125	41
40	Filariasis. <i>Filariasis</i>	127	42 p
41	Anchylostomiasis. <i>Anchylostomiasis</i>	129	40
42	Andre ormsykd. <i>Aliae infestationes helminthicae</i>	124, 126 128, 130	42 p
43	Alle andre infeksjøse og parasittære sykd. <i>Alii morbi infectiosi sive parasitarii</i>	036–039 049 054, 059 063–074 086–090 093 095, 096 120–122 131–138	24 c, 26, 29, 31, 32, 38 c, d, e, f, 43 p, 44 a, c, d
	II. S vulster.		
	<i>II. Neoplasmata.</i>		
44	Ondartede svulster i munnhule og svelg. <i>Neoplasma malignum oris et pharyngis</i>	140–148	45
45	Ondartede svulster i spiserøret. <i>Neoplasma malignum oesophagi</i>	150	46 a
46	Ondartede svulster i magesekken. <i>Neoplasma malignum ventriculi</i>	151	46 b
47	Ondartede svulster i tarmene (unnt. endetarmen). <i>Neoplasma mal. intestini tenuis et crassi (excl. recti)</i>	152, 153	46 c
48	Ondartede svulster i endetarmen. <i>Neoplasma malignum recti</i>	154	46 d
49	Ondartede svulster i strupen. <i>Neoplasma malignum laryngis</i>	161	47 ap
50	Ondartede svulster i lufttrør, bronkier el. lunge, ikke spesiifisert som sekundært sete. <i>Neoplasma mal. tracheae, bronchi et pulmonis, secundario non indicato</i>	162, 163	47 ap, 47 b
51	Ondartede svulster i brystkjertlene. <i>Neoplasma malignum mammae</i>	170	50
52	Ondartede svulster i livmørhalsen. <i>Neoplasma malignum cervicis uteri</i>	171	48 a
53	Ondartede svulster i andre deler av livmoren, el. livmor i.n.a. <i>Neoplasma corporis uteri, sive uteri n.u.d</i>	172–174	48 b
54	Ondartede svulster i prostata. <i>Neoplasma malignum prostatae</i>	177	51 b
55	Ondartede svulster i huden. <i>Neoplasma malignum cutis</i>	190, 191	53
56	Ondartede svulster i bein og bindevev. <i>Neoplasma mal. ossium, telae conjunctivae et muscularum</i>	196, 197	45cp, 55bp, dp
57	Ondartede svulster i alle andre org. el. uoppg. sete. <i>Neoplasma mal. alterius loci, neoplasma mal. n.u.d</i>	155–160 164, 165 175, 176 178–181 192–195 198, 199 204	46 e, f, g, h, 47 b, p, cp, 49, 51 a, c, 52, 54, 55 a, b, c, d (p) 74
58	Levkemi og alevkemi. <i>Leuchaemia et aleuchaemia</i>		
59	Lymfosarkom og andre svulster i de lymfatiske og blod-dannende organer. <i>Lymphosarcoma et alia neoplasmata syst. lymphaticae et haematopoeticci</i>	200–203 205	43 p, 44 b, 55 dp
60	Godartede svulster, og svulster av uspes. art. <i>Neoplasma benignum, neoplasma n.u.d</i>	210–239	56, 57

1948 Den forkor- tede A-liste	Sykdommens art	1948 Detaljert liste nr.	Tilsv. nr. i internasjonal nomenklatur 1938
	III. Allergiske, indresekretoriske, stoffskifte- og ernæringssykdommer og		
	IV. Sykdommer i blodet og bloddannende organer.		
	III. Morbi allergici, systematis endocrini, metabolismi, nutritionis et		
	IV. Morbi systematis haematopoetici et sanguinis.		
A 61	Ikke toksisk struma. <i>Struma atoxica</i>	250, 251	63 a
62	Thyreotoksikose, med el. uten struma. <i>Thyreotoxicosis cum vel sine strumate</i>	252	63 b
63	Sukkersyke. <i>Diabetes mellitus</i>	260	61
64	Avitaminoser o. a. mangelsykd. <i>Avitaminoses et aliae insufficientiae nutritionis</i>	280–286	66 a, 67, 68, 69, 70, 71 73
65	Anemi, alle typer. <i>Anaemiae</i>	290–293	
66	Allergiske sykdl., alle andre indresekretoriske, stoffskifte- og blodsykd. <i>Morbi allergici, alii morbi syst. endocrin et metabolismi et syst. haematopoetici et sanguinis</i>	240–245 253, 254 270–277 287–289 294–299	60, 62, 63 c, d, e, 64, 65, 66 bp, 72, 75, 76, 87 p, 112, 125 bp, 133 bp, 153 p
	V. Mentale og psykonevrotiske forstyrrelser, atferdsforstyrrelser.		
67	<i>V. Morbi mentis, psychoneuroses, personae pathologicae.</i> Psykoser. <i>Psychoses</i>	300–309	77 ap, 84 p, 162 p
68	Psykonevrosen, atferdsforstyrrelser. <i>Psychoneuroses et abnormitates personae</i>	310–324 326	77 p, 79 b, 84 p, 87 p, 95 p, 123 p 84 p
69	Åndssvakhet. <i>Defectus mentales</i>	325	
	VI. Sykdommer i nervesystemet og sanseorganene.		
	VI. Morbi systematis nervosi et organorum sensus.		
70	Karlesjoner i sentralnervesyst. <i>Morbi vasorum cerebri et medullae spinalis</i>	330–334	83 a, b, c, d, e
71	Meningitt (ikke meningokokk- el. tub.). <i>Meningitis (excl. meningococcica et tuberculosa)</i>	340	81 p
72	Multipel sclerose. <i>Sclerosis disseminata</i>	345	87 p
73	Epilepsi. <i>Epilepsia</i>	353	85
74	Betennelsesaktige sykdommer i øyet. <i>Morbi inflammatorii oculi</i>	370–379	88 p
75	Katarakt. <i>Cataracta</i>	385	88 p
76	Glaukom. <i>Glaucoma</i>	387	88 p
77	Mellomørebet. og mastoiditt. <i>Otitis media et mastoiditis</i> .	391–393	89 ap, b
78	Alle andre sykdommer i nervesystemet og sanseorganene. <i>Alii morbi syst. nervosi et org. sensus</i>	341–344 350–352 354–369 380–384 386 388–390 394–398	80 a, b, 81 p, 82 p, 83 bp, dp, 87 p, 88 p 89 p, 100 p 157 ap

1948 Den forkor- tede A-liste	Sykdommens art	1948 Detaljert liste nr.	Tilsv. nr. i internasjonal nomenklatur 1938
	VII. Sykdommer i kretsløpssystemet.		
	<i>VII. Morbi org. circulationis.</i>		
A 79	Revmatisk feber. <i>Febris rheumatica</i>	400-402	58 p, 87 p
80	Kronisk revmatisk hjertesykdom. <i>Morbus rheumaticus cordis chronicus</i>	410-416	90 p, 92 p, 93 p, 95 p
81	Arteriosklerotiske og degenerative hjertesykd. <i>Arteriosclerosis cordis et degeneratio cordis</i>	420-422	92 p, 93 p, 94
82	Andre el. ikke nærmere spesifiserte hjertesykd. <i>Morbi cordis alii</i>	430-434	90 p, 91 p, 93 p, 95 p
83	Hypertensjon med hjertesykdom. <i>Hypertonia cum morbo cordis</i>	440-443	90 p, 93 p, 95 p, 131 bp
84	Hypertensjon uten nevnt hjertesykdom. <i>Hypertonia, morbo cordis non indicato</i>	444-447	97 p, 102, 131 bp
85	Sykdommer i arteriene. <i>Morbi arteriarum</i>	450-456	30 cp, 96, 97 p, 98, 99, 153 p
86	Andre sykdommer i kretsløpssystemet. <i>Alii morbi syst. circulationis</i>	460-468	100, 101, 103, 111 p
	VIII. Sykdommer i åndedrettsorganene.		
	<i>VIII. Morbi org. respirationis.</i>		
87	Akutte infeksjoner i de øvre luftveier. <i>Infectio acuta viarum respirationis superiorum</i>	470-475	104 p, 105 p, 115 b, c (p)
88	Influensa. <i>Influenza</i>	480-483	33
89	Lobær (krupos) pnevmoni. <i>Pneumonia lobaris (crouposa)</i>	490	108
90	Bronkopnevmoni. <i>Bronchopneumonia</i>	491	107
91	Primær atypisk, annen el. ikke nærmere spes. pnevmoni. <i>Pneumonia prim. atypica et pneumonia alia sive n.u.d.</i>	492, 493	109
92	Akutt bronkitt. <i>Bronchitis acuta</i>	500	106 p
93	Kronisk bronkitt el. bronkitt i.n.a. <i>Bronchitis chronica sive n.u.d.</i>	501, 502	106 p
94	Hypertrofi av tonsiller og adenoiddev. <i>Hyperplasia tonsilarum et adenoides</i>	510	115 cp
95	Empyem og lungeabsecess. <i>Empyema et abscessus pulmonis</i>	518, 521	110 p, 114 c, d
96	Plevritt (av ikke tub. art). <i>Pleuritis (non tub.)</i>	519	110 p
97	Alle andre sykd. i åndedrettsorg. <i>Alii morbi org. respirationis</i>	511-517 520 522-527	104 p, 105 p, 106 p, 111 p, 113, 114 a, b, e, 115 cp
	IX. Sykdommer i fordøyelsesorganene.		
	<i>IX. Morbi organorum digestionis.</i>		
98	Sykdommer i tennene og deres støttevev. <i>Morbi dentium et regionis dentalis</i>	530-535	115 a
99	Magesår. <i>Ulcus ventriculi</i>	540	117 p
100	Sår på tolvfingertarmen. <i>Ulcus duodenii</i>	541	117 p
101	Gastritt og duodenitt. <i>Gastritis et duodenitis</i>	543	118 p
102	Blindtarmsbetennelse. <i>Appendicitis</i>	550-553	121
103	Brokk og tarmslyng. <i>Obstructio intestinalis, hernia abdominalis</i>	560, 561 570	122, 157 p

1948 Den forkor- tede A-liste	Sykdommens art	1948 Detaljert liste nr.	Tilsv. nr. i internasjonal nomenklatur 1938
A 104	Gastroenteritt og kolitt (unnt. diaré hos nyfødte, 0—4 uker). <i>Gastroenteritis et colitis, diarrhoea neonatorum excepta</i>	571, 572	119 p, 120
105	Leverkirrose. <i>Cirrhosis hepatis</i>	581	124
106	Gallestein og galleblærebetennelse uten stein. <i>Chole-lithiasis et cholecystitis</i>	584, 585	126, 127 p
107	Andre sykdommer i fordøyelsesorganene. <i>Alii morbi systematis digestionis</i>	536–539 542, 544 545 573–580 582, 583 586, 587	115 d, 116, 117 p, 118 p, 123, 125 a, b(p), 127 p, 128, 129
	X. Sykdommer i urin- og kjønnsorganene.		
	<i>X. Morbi organorum uro-genitalium.</i>		
108	Akutt nefritt. <i>Nephritis acuta</i>	590	130
109	Kronisk, annen el. ikke spesifisert nefritt. <i>Nephritis chronica, nephritis n.u.d.</i>	591–594	131 p, 132 p
110	Infeksjoner i nyrene. <i>Morbi infectiosi renum</i>	600	133 a, bp
111	Stein i nyre og urinveier. <i>Calculi syst. urinarii</i>	602, 604	134
112	Prostatahypertrofi. <i>Hyperplasia prostatae</i>	610	137 a
113	Sykdommer i brystkjertlene. <i>Morbi mammariae</i>	620, 621	139 c
114	Andre sykdommer i urin- og kjønnsorganene. <i>Alii morbi org. urogenitalium</i>	601, 603 605–609 611–617 622–637	133 b, 135, 136, 137 b, 138, 139, a, b, d
	XI. Sykdommer ved svangerskap, fødsel og barsel.		
	<i>XI. Morbi gravidarum, parturientium, puerperarum.</i>		
115	Sepsis i svangerskap, under fødsel og barsel. <i>Sepsis in graviditate, partu, puerperio</i>	640–641 681, 682 684	145 p, 147 p
116	Toksemi i svangerskap el. barsel. <i>Toxicosis in graviditate et puerperio</i>	642, 652 685, 686	141 p, 144, 148
117	Blødninger i svangerskap el. under fødsel. <i>Haemorrhagia in graviditate et partu</i>	643, 644 670–672	143, 146
118	Abort uten nevnt sepsis el. toksemi. <i>Abortus, sepsi sive toxicosi non indicata</i>	650	141 p
119	Abort med sepsis. <i>Abortus cum sepsi</i>	651	140
120	Andre komplikasjoner ved svangerskap, fødsel el. barsel. <i>Alii casus in graviditate, partu, puerperio</i>	645–649 660 673–680 683 687–689	142, 145 p, 147 p, 149, 150
	XII. Sykdommer i hud og underhud og		
	XIII. Sykdommer i skjelett-muskelsystemet.		
	<i>XII. Morbi cutis, subcutis, et</i>		
	<i>XIII. Morbi ossium et org. locomotoriorum.</i>		
121	Infeksjoner i hud og underhud. <i>Infectiones cutis et sub-cutis</i>	690–698	101 p, 151, 152, 153 p

1948 Den forkor- tede A-liste	Sykdommens art	1948 Detaljert liste nr.	Tilsv. nr. i internasjonal nomenklatur 1938
A 122	Artritt og spondylitt. <i>Arthritis et spondylitis</i>	720-725	59 p, 156 p
123	Muskelrevmatisme og uspesifisert revmatisme. <i>Rheumatismus muscularum et rheumatismus n.u.d.</i>	726, 727	59 p
124	Osteomyelitt og periostitt. <i>Osteomyelitis et periostitis</i>	730	154
125	Ankylose og ervervede deformiteter i skjelett-muskelsyst. <i>Ancylosis et deformitates acquisitae ossium et muscularum.</i>	737 745-749	156 p
126	Alle andre sykd. i hud og skjelett-muskelsystemet. <i>Alii morbi cutis, ossium, muscularum</i>	700-716 731-736 738-744	79 a, c, 153 p, 155, 156 p, 157 p
XIV. Medfødte misdannelser.			
<i>XIV. Malformationes congenitae.</i>			
127	Spina bifida og meningocele. <i>Spina bifida et meningocele..</i>	751	157 p
128	Medfødte misdannelser i kretsløpssystemet. <i>Malformationes congenitae organorum circulationis</i>	754	157 p
129	Alle andre medfødte misdannelser. <i>Aliae malformationes congenitae</i>	750, 752 753 755-759	157 p
XV. Sykdommer hos barn, 0—1 år.			
<i>XV. Morbi neonatorum et anni primi.</i>			
130	Fødselsskader. <i>Laesiones intra partum</i>	760, 761	160
131	Asfyksi og atelektase etter fødselen. <i>Asphyxia et atelectasis postnatalis</i>	762	161 a
132	Infeksjoner hos nyfødte (0—4 uker). <i>Infectiones neonatorum</i>	763-768	88, 107 p, 108 p, 109 p 119 p, 161 c
133	Hæmolytisk sykd. hos barn 0—1 år (erytroblastose). <i>Morbus haemolyticus neonatorum</i>	770	161 ep
134	Andre bestemte sykd. hos barn 0—1 år. <i>Alii morbi definiti neonatorum</i>	769 771, 772	158 p, 161 b, d, e (p)
135	Ubestemt oppgitte sykd. karakteristiske for spebabarsalderen, medfødt svakhet, for tidlig født i.n.a. <i>Morbi male definiti neonatorum et anni primi et immaturitas n.u.d.</i>	773-776	158 p, 159
XVI. Symptomer, alderdomssvakhet og ubestemt oppgitt eller ukjent årsak.			
<i>XVI. Symptomata, senilitas, casus male definiti.</i>			
136	Alderdom uten nevnt psykose. <i>Senilitas, psychosi non indicata</i>	794	162 p
137	Symptomer, ubestemte og ukjente årsaker til sykd. og død. <i>Causa morbi et mortis male definita vel ignota</i>	780-793 795	13 b, 61 p, 66 p, 75 p, 81 p, 82 p, 86, 87 p, 88 p, 95 p, 114 ep, 115 d, 118 p, 123 p, 125 bp, 132 p, 133 p, 135 p, 153 p, 156 p, 199, 200

	1948 Detaljert liste E-nr.	Tilsv. nr. i internasjonal nomenklatur 1938
XVII. Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter ytre årsak.		
<i>XVII. Accidents, poisonings, and violence classified by the external cause of the injury.</i>		
L a n d t r a n s p o r t : Land transport:		
Jernbaneulykker. <i>Railway accidents</i>	800-802	169
Ulykker med motorkjøretøy på off. vei. <i>Motor vehicle traffic accidents</i>	810-825	170 p
Kollisjon mellom motorkjøretøy og jernbanetog. <i>Collision between motor vehicle and railway train</i>	810	170 a
Kollisjon mellom motorkjøretøy og sporvogn. <i>Collision between motor vehicle and street car</i>	811	170 b
Andre ulykker med motorkjøretøy. <i>Other motor vehicle accidents</i>	812-825	170 c
Ulykker med motorkjøretøy utenfor off. vei. <i>Motor vehicle non-traffic accidents</i>	830-835	170 p
Andre ulykker ved landtransport. <i>Other road vehicle accidents</i>	840-845	171
Sporveisulykker. <i>Street car accidents</i>	840-841	171 a
Sykkelulykker. <i>Pedal cycle accidents</i>	842-843	171 b
Andre kjøreulykker. <i>Other nonmotor road vehicle accidents</i>	844-845	171 b
Trafikkulykker i.n.a. <i>Traffic accidents without further information</i>	846	171 b
T r a n s p o r t t i l s j ö s : Water transport:		
Drukningsulykker. <i>Submersion</i>	850-851	172 p
Herav: <i>Of which:</i>		
a) fiskere under fiske. <i>Occupational accidents in fisheries and whaling</i>	850, 851	172 p
b) sjøfolk i handelsflåten. <i>Occupational accidents in the merchant fleet</i>	851	172 p
c) andre. <i>Others</i>	850, 851	172 p
Andre ulykker ved transport til sjøs. <i>Other accidents in water transport</i>	852-858	172 p
Herav:		
a) fiskere under fiske. <i>Occupational accidents in fisheries and whaling</i>	852-858	172 p
b) sjøfolk i handelsflåten. <i>Occupational accidents in the merchant fleet</i>	852-858	172 p
c) andre. <i>Others</i>	852-858	172 p
L u f t f a r t : Aircraft accidents:		
Med militærfly. <i>With military aircraft</i>	860	173 p
Med sivilfly. <i>With civil aircraft</i>	861-866	173 p
F o r g i f t n i n g s u l y k k e r : Accidental poisoning:		
Narkotiske stoffer og medikamenter. <i>Narcotic, soporific and analgesic drugs</i>	870-878	179
Akutt alkoholforgiftning (unnt. trespritt). <i>Acute poisoning by alcohol (except methylated spirit)</i>	880.0	179 p
Tresprittforgiftning. <i>Poisoning by methylated spirit</i>	880.x	179 p
Lysgass. <i>Illuminating gas</i>	890	178 p
Andre og uspesifiserte faste el. flytende stoffer og gasser. <i>Other and unspecified solid and liquid substances and gases</i>	879, 881-888 891-895	78 p, 79 p, 177 178 p, 179 p
F a l l : Falls:		
Fall fra en høyde til en annen. <i>Fall from one level to another</i>	900-902	186 p
Fall på samme høyde. <i>Fall on same level</i>	903	186 p, 195 c, d
Fall i.n.a. <i>Unspecified falls</i>	904	186 p

	1948 Detaljert liste E-nr.	Tilsv. nr. i internasjonal nomenklatur 1938
A n d r e u l y k k e r : Other accidents:		
Slag el. støt av fallende gjenstand. <i>Blow from falling object.....</i>	910	186 p
Kjøretøy som ikke går inn under trafikkulykker. <i>Accidents caused by vehicle, not classified as transport accidents .....</i>	911	171 bp
Maskiner. <i>Machinery .....</i>	912	176
Snitt-, stikk- og hoggår. <i>Accident caused by cutting and piercing instrument.....</i>	913	185
Elektrisk strøm. <i>Electric current .....</i>	914	193
Eksplosjon av trykk-kjøle. <i>Explosion of pressure vessel .....</i>	915	195 dp
Forbrenning ved: <i>Burning by:</i>		
a) brann og eksplosjon av brennbart materiale. <i>Fire and explosion of combustible material .....</i>	916	180
b) varme el. etsende stoffer og damp, ved elektriske ovner etc., el. uoppg. <i>Hot substance, corrosive liquid, and steam, burns n.o.s. ....</i>	917	181
Skytevåpen. <i>Firearms .....</i>	919	184
Kvelning ved mekaniske midler. <i>Mechanical suffocation .....</i>	924, 925	182 p
Kvelning ved aspirasjon av mat el. andre fremmedlegemer. <i>Suffocation by inhalation and ingestion of food or other object .....</i>	921, 922	182 p
Fremmedlegemer trengt inn gjennom naturlige åpninger uten å forårsake kvelning. <i>Foreign bodies entering natural orifices without causing suffocation .....</i>	920, 923	195 dp
Stikk og bitt av giftige dyr og insekter. <i>Bites and stings of venomous animals and insects.....</i>	927	194
Skader forvoldt av andre dyr. <i>Other accidents caused by animals</i>	928	188
Drukningssulykker (unnt. ved transport til sjøs). <i>Accidental drowning (except by water transport) .....</i>	929	183
Herav: <i>Of which:</i>		
a) i brønn. <i>In well</i>		
b) i dam el. vann hjemme på gårds plass. <i>In pond or water on home premises</i>		
c) under badning. <i>When bathing</i>		
d) gjennom is. <i>Through ice</i>		
e) andre. <i>Others</i>		
Heteslag. <i>Excessive heat .....</i>	931	191
Forfrysning. <i>Excessive cold .....</i>	932	190
Sult, tørst og utmattelse. <i>Hunger, thirst and exposure.....</i>	933	189
Naturkatastrofer. <i>Cataclysm .....</i>	934	187
Lynnedslag. <i>Lightning .....</i>	935	192
Andre og uspesifiserte ulykker. <i>Other and unspecified accidents .</i>	918, 926 930, 936	195 c, dp
K o m p l i k a s j o n e r p. g. a. i k k e - t e r a p e u t i s k e m e d i s i n s k e o g k i r u r g i s k e h a n d l i n g e r :		
<i>Complications due to nontherapeutic medical and surgical procedures:</i>		
Komplikasjoner ved koppevaksinasjoner. <i>Complications of smallpox vaccination .....</i>	940-942	195 ap
Inokulasjonshepatitt. <i>Postimmunization jaundice and hepatitis ..</i>	943	195 a, b(p)
Andre komplikasjoner ved profylaktiske inokulasjoner. <i>Other complications of prophylactic inoculation .....</i>	944	195 bp
Andre komplikasjoner ved medisinsk el. kirurgisk behandling i ikke-terapeutisk øyemed. <i>Other complications due to nontherapeutic medical or surgical procedures .....</i>	945, 946	195 bp
T e r a p e u t i s k e u h e l l o g s e n e k o m p l . v e d t e r a - p e u t i s k e h a n d l i n g e r .¹⁾ Therapeutic misadventure and late complications of therapeutic procedures		
	950-959	195 bp

¹⁾ Brukes ikke til primær klassifikasjon av dødsfall hvis den tilstand som ble behandlet er kjent. These numbers are not to be used for primary death classification if the condition for which the treatment was given is known.

	1948 Detaljert liste E-nr.	Tilsv. nr. i internasjonal nomenklatur 1938
Senere følger av skader og ulykker (når døden inntreffer 1 år el. mer etter ulykken). <i>Late effects of injury and accidents</i> (when the death occurs 1 year or later after the accident)	960-965	
Selvmord og selvmordsforsøk: <i>Suicide and self-inflicted injury:</i>		
Forgiftning. <i>Poisoning</i>	970-973	163
Hengning. <i>Hanging and strangulation</i>	974	164 a
Drukning. <i>Drowning</i>	975	164 b
Skytevåpen. <i>Firearms</i>	976	164 c
Skjærende og stikkende instrumenter. <i>Cutting and piercing instruments</i>	977	164 d
Sprang fra høye steder. <i>Jumping from high place</i>	978	164 e
Annен og uspesifisert dødsmåte. <i>Other and unspecified means</i>	979	164 f, g
Mord: <i>Homicide and injury purposely inflicted by other persons (not in war):</i>		
Barnemord (barn under 24 timer). <i>Infanticide</i>	980-983	165
Andre. <i>Others</i>	980-983	166 p, 167 p, 168 p
Dødsfall p. g. a. politiets inngrep. <i>Injury by intervention of police</i>	984	166 p, 167 p, 168 p
Henrettelser ifølge dom. <i>Execution</i>	985	198
Dødsfall som skyldes krigsoperasjoner. <i>Injury resulting from operations of war</i>	990-999	196, 197

Summary.

The new international statistical classification of causes of death (6th revision in 1948) was adopted in Norway in 1951. The new international form of death certificate was introduced, and the statistical material coded and tabulated in accordance with the new international principles of selection and classification. All causes of death are coded in accordance with the detailed list of classification (4-digit system). The results are published in detail in table 4 a, page 92 in respect to the whole territory of Norway. The other tables are published in accordance with the international Intermediate list (A-list). Deaths from accidents, suicides and homicides are in all tables published in accordance with a special list of external causes, more suitable for Norwegian statistical purposes. This list is less detailed than the international E-list, but much more comprehensive than the alternative classification of accidents etc. of the A-list. See page 72.

In order to preserve the continuity in our cancer statistics, Norway has introduced certain subdivisions in respect to malignant neoplasms of «other and unspecified» male and female genital organs. Further, all items of malignant neoplasms (excl. no. 190 and 193) are subdivided in carcinoma—including the term cancer—, sarcoma and others. Malignant neoplasms of the brain are subdivided in gliomas and others.

With the introduction of the new international form on the medical certificate of death and the changes in the principles of selection from arbitrary rules to the certifier's opinion, an appropriate *querying procedure* had to be established with respect to terms of doubtful significance, used by the doctors in reporting causes of death. The purpose of the Central Bureau of Statistics being in this way to try to make the cause of death statistics more valuable, and at the same time to educate the medical informant regarding reporting requirements.

The formulation of the inquiries concerning the cause of death to the certifying doctors is the responsibility of the medical consultant of the Statistical Bureau. An individual form is used for each case, containing a space for the certifier's answer. The inquiries are sent to the Public Health Officer of the district where the death occurred. It is considered important that the medical officer should be informed of the cases where the statement on the death certificate appears to be too vague or incomplete for a precise statistical classification.

With the intention to reduce the number of inquiries from the Central Bureau of Statistics to the certifying medical practitioners, a special instruction is provided on the form used by the Public Health Officers when demanding supplementary information from the attending physicians—calling the certifier's attention to the principal deficiencies found on the certificates, with a view to their avoidance.

In 1951 1,400 inquiries were sent out, representing about 5 % of all deaths. 96 % of these inquiries were answered. It appears from the statement on page 60

that 79 % of the 1,345 inquiries, to which answers were received, resulted in a more specific or more accurate classification than would otherwise have been possible. As for the kind of questions asked for 1951, see page 60.

The many inquiries on deaths from cancer were made because of the specialized studies of this disease by the new Cancer Register. From January 1st 1952 this institution has taken over all inquiries on cancer. The Central Bureau of Statistics extended the query program for 1952 to embrace also a checking-up on all cases of diabetes mellitus, when entered in part I on the death certificates, and on all cases of heart diseases at ages under 50 years, when not satisfactorily described for precise classification.

In accordance with the recommendations of the World Health Organization dual coding and tabulation of all deaths by the detailed lists of 1938 and 1948 was carried out for 1951. A survey of *the main effects of the new revision* on the principal groups of causes in the list of 1938 is given in the tables 1 a and 1 b on pages 61 and 62.

It will appear from these tables that the application of the new classification system is of little statistical significance as far as the death-rates of tuberculosis and malignant neoplasms are concerned.

On the other hand, there is a marked decline in the death-rate of diabetes mellitus, due to the effects of changing the method of selection from arbitrary rules to the certifier's opinion. A special investigation has been made in Norway for the years 1941–50 of all deaths when diabetes was mentioned jointly with another disease on the death certificate. For these years selection of diabetes as the cause of death according to the rules of precedence has been compared with selection according to the certifier's statement of diabetes as the main cause, or merely as a contributory cause. See pages 63 and 64.

In 1951 38.8 % of all deaths were due to circulatory diseases or vascular lesions affecting the central nervous system. The corresponding percentage according to the classification list of 1938 was 36.2. This increase is partly due to the changes in the selective rules—transfer of deaths previously classed to diabetes mellitus, and transfer of deaths previously classed to pneumonia (fatal acute diseases taking precedence over chronic ones). Part of the increase is also a consequence of the revision of the classification list, transferring a number of deaths due to nephrosclerosis or arteriosclerotic nephritis with hypertension, previously classed to nephritis. Owing to these transfers, there is a corresponding decrease in the death-rates of pneumonia and nephritis.

It may be said as a whole, that, apart from the difficulties of comparability of certain individual items, the change of classification system in Norway has little statistical effect on the mortality rates. Even within the groups of diseases where the difference in classification is most pronounced, there will be a certain levelling, due to the various transfers to and from the individual diagnoses.

TABELLER

Tabell 1. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1951.
Public health districts, medical and public health personnel.

Legedistrikter Public health districts	Legedistrikter						Legedistrikter	Legedistrikter						
	Leger Physicians	Tannleger	Dentists	Jordmødre	Midwives	Utd. sykpleiersker utenfor sykehus Trainee nurses excl. in hospitals	Apotek og filialapotek Pharmacies	Eksamineret apotekers Qualified personnel in pharmacies	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utd. sykpleiersker Trainee nurses excl. in hospitals	Apotek og filialapotek Pharmacies	Eksamineret apotekers Qualified personnel in pharmacies
Østfold fylke	131	81	61			81	22	55	Løten	3	1	3	2	1
Halden stadslegedistr.	20	12	2			6	3	7	Vinger	5	6	2	1	1
Sarpsborg stadslegedistr.	19	13	8			13	3	9	Eidskog	3	1	3	1	1
Fredrikstad stadsfysikat	29	17	5			4	4	12	Brandval	3	1	1	1	1
Moss stadslegedistr.	15	13	4			16	3	9	Grue	4	2	4	1	1
Skiptvet	3	1	2			2	—	—	Åsnes	5	5	7	1	1
Rakkestad	4	3	2			1	1	2	Våler	3	2	5	2	1
Eidsberg	9	6	6			4	1	3	Elverum	17	5	4	1	1
Askim	6	7	4			5	2	6	Trysil	3	1	4	1	1
Aremark	2	1	2			—	1	1	Åmot	2	2	2	1	1
Idd	1	2	2			4	—	—	Stor-Elvdal	2	2	2	2	1
Hvaler	1	—	3			2	—	—	Rendal	2	—	2	—	—
Borge	2	—	5			3	1	1	Alvdal	1	1	1	1	1
Tune	5	2	8			9	1	1	Folldal	1	—	1	1	1
Glemmen	7	1	1			5	—	—	Tynset	2	2	2	2	1
Råde	4	1	4			2	1	2	Tolga	2	—	2	1	1
Rygge	1	1	1			2	—	—	Engerdal	1	—	1	—	—
Hobøl	3	2	2			3	1	2	Kvigne	1	—	—	—	—
Akershus fylke	153	72	40			61	15	50	Oppland fylke	109	69	62	47	11
Krakkstad	7	6	2			5	1	5	Lillehammer stadsdistrikt	26	12	1	5	2
Frogner	10	2	3			5	2	4	Gjøvik stadslegedistr.	13	8	2	6	2
Oppegård	3	1	1			2	1	2	Lesja	4	2	3	3	1
Bærum	41	22	4			12	3	11	Lom	3	2	5	1	1
Asker	32	7	3			5	1	4	Vågå	2	2	2	—	—
Aurskog	3	1	2			1	—	—	Sel og Heidal	2	3	2	1	1
Høland	4	3	7			1	1	2	Nord-Fron	3	1	1	1	—
Enebakk	2	—	1			3	—	—	Sør-Fron	1	1	2	1	1
Ullensaker	6	5	2			5	2	7	Ringebu	2	2	1	2	1
Nannestad	3	1	2			1	—	—	Øyer	1	1	2	1	1
Lillestrøm	9	9	3			2	1	5	Østre Gausdal	3	1	2	—	—
Skedsmo	18	4	2			10	1	3	Vestre Gausdal	1	1	1	1	1
Nes	4	3	3			1	1	3	Fåberg	2	1	3	—	—
Eidsvoll	10	7	4			7	1	4	Biri	1	1	1	1	1
Hurdal	1	1	1			1	—	—	Sneringdal	1	1	1	—	—
Oslo stadsfysikat	863	566	61			600	42	185	Vardal	2	2	2	3	1
Hedmark fylke	106	58	65			45	16	42	Østre Toten	6	5	3	5	1
Hamar stadslegedistr.	16	13	3			6	2	8	Vestre Toten	9	4	3	5	1
Ringsaker	8	3	2			7	1	2	Lunner	2	2	1	—	—
Nes	2	1	1			1	—	—	Jevnaker	3	2	1	2	1
Vang	4	3	2			8	1	3	Gran	5	7	5	2	1
Romedal	7	4	4			6	1	2	Land	8	3	4	2	1
Sør-Odal	7	2	3			1	1	3	Torp	1	—	1	1	—
Nord-Odal	2	1	3			1	—	—	Sør-Aurdal	2	1	3	1	—
								—	Nord-Aurdal	3	4	4	3	1
								—	Etnedal	1	—	1	—	—
								—	Vestre Slidre	1	—	5	2	4
								—	Øystre Slidre	1	—	2	—	—

Tabell 1 (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1951.

Legedistrikter	Leger	Legedistrikter						Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Legedistrikter					
		Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Eksamineret apotekpers.	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksamineret apotekpers.							
Buskerud fylke ..	114	84	47	52	17	45	Aust-Agder fylke ..	67	33	35	28	8	21					
Drammen stadsfysikat ..	37	36	6	8	5	15	Risør stadslegedistr.	2	3	1	1	1	3					
Kongsberg stadslegedistr.	7	9	3	3	2	4	Arendal stadslegedistr.	30	17	8	4	2	8					
Norderhov	16	11	8	9	2	8	Holt	6	3	4	2	1	2					
Ådal	2	-	1	-	-	-	Søndeled	1	1	1	1	1	1					
Nes	2	1	2	2	1	3	Åmli	1	1	2	1	1	1					
Jol	1	2	2	2	-	-	Froland	1	-	3	3	3						
Ål	1	1	1	2	-	-	Tromøy	5	-	2	4	-	-					
Jol	3	1	3	2	-	-	Grimstad	9	4	3	3	3	1					3
Sigdal	2	2	2	-	-	-	Lillesand	4	3	4	4	1	2					2
Krødsherad	2	-	1	-	-	-	Vegusdal	1	-	2	-	-	-					-
Modum	8	6	3	4	2	5	Evje	1	1	3	3	1	2					2
Eiker	11	7	3	8	2	4	Bygland	5	-	1	1	-	-					-
Drammens legedistrikts ..	17	6	5	7	2	4	Valle	1	-	1	1	-	-					-
Sandsvær	3	1	2	-	1	2	Vest-Agder fylke ..	81	49	54	49	7	23					
Rollag	1	-	3	1	-	-	Kristiansand stadsfysikat ..	48	31	7	17	3	13					
Nore og Uvdal	1	1	2	4	-	-	Oddernes	6	1	6	9	1	2					
Vestfold fylke ..	104	75	38	46	14	42	Søgne	1	1	2	3	-	-					
Horten stadslegedistr.	11	9	3	2	2	6	Halsé	6	7	3	-	1	3					
Fønsberg stadsdistrikt	43	22	4	4	3	13	Laudal	1	-	4	4	-	-					
Sandefjord stadsdistrikt	15	16	6	3	2	6	Bjelland	1	-	3	1	-	-					
Larvik stadslegedistr.	8	11	3	5	3	9	Audnedal	2	1	5	2	-	-					-
Holmestrand	7	4	2	1	1	3	Lista	1	1	4	-	-	-					-
Skoger	3	1	2	6	1	2	Farsund	5	2	2	-	1	2					-
Hof	4	1	4	5	-	-	Lyngdal	2	1	3	2	-	-					-
Stokke	2	3	2	6	1	2	Hægebostad	1	-	2	-	-	-					-
Sem	2	1	5	2	-	-	Kvinesdal	2	1	4	4	-	-					-
Nøtterøy	5	5	2	6	-	-	Flekkefjord	4	3	5	6	1	3					-
Brunlanes	4	2	5	6	1	1	Sirdal	1	-	4	-	-	-					-
Telemark fylke ..	107	63	67	45	13	33	Rogaland fylke ..	149	91	79	55	16	46					
Notodden stadsdistrikt ..	8	7	3	3	1	3	Stavanger stadsfysikat ..	82	43	8	16	6	18					
Skien stadsfysikat	25	14	4	6	3	10	Egersund stadslegedistr.	4	4	1	2	1	3					
Porsgrunn stadsdistrikt	18	9	10	4	2	6	Haugesund stadsfysikat ..	16	20	4	6	3	11					
Kragerø stadsdistrikt	4	4	1	1	1	4	Sokndal	1	1	2	2	-	-					-
Drangedal	3	2	4	1	-	-	Lund	1	-	2	1	-	-					-
Skåteøy	1	-	3	2	-	-	Eigersund	1	-	4	4	-	-					-
Bamble	3	2	2	4	1	1	Time	6	5	13	4	1	3					-
Eidanger	5	4	3	3	1	2	Sandnes	10	9	2	6	1	4					-
Jjerpen og Siljan	2	2	2	1	-	-	Hetland	12	2	10	2	-	-					-
Solum	14	1	4	4	-	-	Høgsfjord	2	1	4	2	-	-					-
Holla	3	3	3	3	1	1	Finnøy	1	-	4	-	-	-					-
Sauherad	5	3	4	3	1	1	Nedstrand	1	-	3	-	-	-					-
Finn	6	5	3	2	1	3	Hjelmeland	1	-	4	-	-	-					-
Hovin	1	-	-	-	-	-	Sand	5	3	4	1	2	4					-
Hjartdal	1	-	3	2	-	-	Kopervik	4	3	9	5	2	3					-
Seljord	2	2	3	2	-	-	Skåre	2	-	5	4	-	-					-
Kviteseid	2	2	3	-	1	2	Hordaland fylke ..	85	38	110	71	8	21					
Nissedal	1	-	2	-	-	-	Strandebarne	1	1	3	-	-	-					-
Fyresdal	1	-	2	1	-	-	Jondal	1	-	1	1	-	-					-
Lårdal	1	2	4	1	-	-	Kvinnherad	1	1	5	-	-	-					-
Vinje	1	1	4	2	-	-	Skånevikk	5	1	5	1	-	-					-
							Ølen	2	4	2	-	-	-					-

Tabell 1 (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1951.

Legedistrikter	Leger	Legedistrikter							Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminiert apotekpers.	Legedistrikter	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminiert apotekpers.					
			Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminiert apotekpers.																			
Nord-Trøndel. fylke	72	27	52	32	7	18	Tysfjord	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Meråker	.	1	1	1	1	-	Ankenes	1	1	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Hegra ..	.	1	1	1	2	-	Evenes	2	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Stjørdal.	.	3	2	4	1	1	Lødingen	2	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Leksvik	.	1	-	2	-	-	Vågan	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Frosta ..	.	2	1	1	1	1	Gimsøy	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Skogn ..	.	3	-	2	-	-	Borge	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Levanger	.	16	3	4	2	1	Buksnes	4	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Verdal	.	3	2	3	3	1	Hol	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Verran.	.	1	-	4	1	-	Flakstad	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Indre røy	.	2	1	2	3	-	Værøy	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Stod.	.	8	7	3	3	2	Hadsel.	9	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Snåsa ...	.	2	-	1	2	-	Bø	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Beitstad	.	2	-	2	3	-	Øksnes ..	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Gro ng	.	1	1	3	1	-	Sortland .	2	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Namsskogan	.	1	-	3	2	-	Dverberg	2	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Lierne ..	.	1	-	2	-	-	T r o m s f y l k e	69	26	78	31	7	19	9	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Overhalla	.	1	1	2	1	-	Tromsø stadslegedistr.	27	11	11	9	3	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Namsos	.	17	4	3	3	1	Harstad stadslegedistr.	13	6	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Klinga	.	1	-	-	-	-	Kvæfjord	1	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Fosnes ..	.	1	-	2	2	-	Skånland	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Flatanger	.	1	-	2	-	-	Trondenes.	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Vikna	.	1	1	1	-	1	Bjarkøy	1	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Leka	.	1	-	1	-	-	Ibestad .	3	-	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Kolvereid .	.	1	2	3	1	-	Salangen	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-		
N o r d l a n d f y l k e	135	53	129	33	18	35	Tranøy	1	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Mosjøen stadslegedistr.	2	4	2	2	1	3	Sørreisa	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Bodø stadslegedistr. .	24	11	2	3	2	4	Berg ..	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Narvik stadslegedistr.	17	8	6	2	2	5	Lenvik	2	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Svolvær stadslegedistr.	2	3	2	1	1	2	Hillesøy	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Bindal	.	1	-	2	-	-	Målselv	3	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Sømna..	.	1	-	2	-	-	Bardu ..	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Brønnøy	.	2	1	1	2	1	Balsfjord.....	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Vega ..	.	1	-	1	-	-	Tromsøysund	4	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Velfjord	.	1	-	1	-	-	Lyngen .	2	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Fjøtta ..	.	1	-	3	-	-	Karlsøy	1	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Vefsn	.	4	1	2	-	-	Skjervøy .	2	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2		
Hattfjelldal	.	1	-	2	-	-	Nordreisa	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Alstahaug	.	8	2	5	-	1	Finnmark fylke	28	13	33	23	5	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Herøy	.	1	1	3	-	-	Alta .	2	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Nesna ..	.	2	-	2	1	-	Talvik	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Hemnes.	.	2	2	4	1	-	Loppa	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Mo ..	.	9	3	3	3	1	Hammerfest	5	2	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2		
Lurøy	.	1	-	3	1	-	Måsøy .	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Rødøy	.	1	-	2	-	-	Kjelvik ..	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2		
Meløy ..	.	2	2	4	-	-	Kistrand	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Gildeskål.	.	1	-	2	-	-	Karasjok.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Beiarn	.	1	-	1	1	-	Lebesby	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Bodin ..	.	4	-	6	2	-	Tana ..	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Skjerstad	.	1	-	2	-	-	Gamvik	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Fauske	.	3	1	4	-	1	Berlevåg .	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Saltdal	.	6	1	2	-	-	Vadsø	2	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3		
Sørfold ..	.	1	-	3	-	-	Sør-Varanger .	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-		
Nordfold	.	1	-	2	1	-	Vardsø	3	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
Steigen ..	.	1	-	1	-	-	Riket. The whoie country	2854	1662	1344	1537	271	803	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell 2. Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1951.
Number of beds and patients treated in hospitals.

Sykehus <i>Hospitals</i>	Syke- senger pr. $\frac{31}{12}$ 1951	Pr. $\frac{1}{1}$ 1951	Belegg <i>In-patients</i>				Forplei- nings- dager pr. $\frac{31}{12}$ 1951	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg ²⁾	
			Inn- lagt <i>Admit- ted</i>	Utgått <i>Discharged</i>	Lev. <i>Alive</i>	Døde <i>By death</i>			
O s l o .									
Rikshospitalet }.	941	538	14 949	14623	334	530	307 189	841	
Kvinneklinikken }.									
Oslo militære sykehus	65	39	1 238	1 244	7	26	22 003	60	
Oslo kommunale sykehuser ...	.								
Oslo kommunale kvinneklinikk }.	2 151	1 549	29 452	28079	1 357	1 565	663 153	1 816	
Vor Frue hospital .	.	130	57	2 270	2 240	15	72	34 876	96
Røde Kors' klinikk	.	125	75	2 497	2 418	68	86	40 851	112
Diakonisshusets sykehus ...	.	185	173	1 937	1 831	112	167	63 945	175
Oslo sanitetsforenings sykehus	.	150	94	1 750	1 743	3	98	50 075	137
Wergelandsveiens klinikk.	.	50	28	1 509	1 504	14	19	16 574	45
Betanien hospital.....	.	72	29	1 824	1 817	12	24	19 184	53
Menighetsstørhjemmets klinikk	.	72	47	1 430	1 412	20	45	24 385	67
Klinikken for vanføre	.	80	55	769	776	—	48	30 373	83
Akers kommunale sykehus ³⁾ .	.	504	447	8 345	7 893	451	448	179 814	493
Diakonhjemmets sykehus .	.	119	103	1 446	1 344	91	114	42 138	115
Psykiatrisk klinikk	.	98	88	691	697	1	81	35 893	98
Det Norske Radiumhospital	.	120	83	3 032	3 001	25	89	43 811	120
Akershus fylkessykehus	.	118	83	2 525	2 468	61	79	41 704	114
Ø s t f o l d .									
Østfold fylkessykehus, Fredrikstad	58	43	839	781	50	51	21 319	58	
Fredrikstad komm. sykehus.	.	58	42	1 101	1 083	23	37	20 473	56
Fredrikstad epidemilasarett ...	.	35	1	49	21	15	14	3 491	10
St. Josefs hospital, Fredrikstad .	.	116	56	2 771	2 737	27	63	35 129	96
Betesda sykehus, Fredrikstad .	.	25	20	389	383	4	22	9 020	25
Moss komm. sykehus .	.	56	46	955	911	47	43	— ⁴⁾	⁴⁾
Halden komm. sykehus ...	.	47	33	1 031	1 011	23	30	17 136	47
St. Josefs hospital, Halden	.	60	40	676	671	20	25	16 735	46
Sarpsborg komm. sykehus .	.	106	72	2 182	2 105	84	65	37 743	103
Askim komm. sykehus .	.	43	27	960	950	12	25	13 184	36
Tørgstad sykestue	.	12	9	180	177	7	5	3 065	8
Mysen komm. sykestue.	.	20	6	269	256	5	14	5 408	15
A k e r s h u s .									
Bærum komm. sykehus ³⁾ ..	223	155	3 205	3 060	134	166	69 983	192	
Stensby sykehus, Eidsvoll .	.	82	67	1 461	1 429	31	68	25 509	70
Lillestrøm komm. sykehus	.	48	25	1 131	1 102	22	32	12 965	36
Røde Kors' sykestue, Ski	.	26	19	291	287	9	14	7 334	20
Søndre Hølands komm. sykestue .	.	13	11	244	236	14	5	4 408	12
Nannestad komm. sykestuer.	.	12	10	167	160	7	10	3 193	9
Drøbak sykestuer	.	18	18	190	171	25	12	6 251	17

¹⁾ Board days. ²⁾ Average number of in-patients. ³⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se tabell 3.) ⁴⁾ Opgg. mangler.

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1951.

Sykehus	Syke-senger pr. 31./12. 1951	Belegg				Forplei-nings-dager i året	Gjen-nom-smittl.-daglig be-legg	
		Pr. 1./1 1951	Inn-lagt	Utgått	Pr. 31./12. 1951			
				Lev.	Døde			
H e d m a r k .								
Hedmark fylkessykehus, Elverum	180	108	2 742	2 588	117	145	61 093	167
Hamar komm. sykehus.....	103	63	1 410	1 306	92	75	30 896	85
St. Torfinns klinikk, Hamar	37	9	533	535	-	7	8 532	23
Røde Kors' klinikk, Hamar	36	10	1 561	1 553	2	16	12 069	33
Trysil sykehus.....	32	14	449	443	9	11	7 207	20
Røde Kors' sykestue, Kongsvinger	15	5	245	230	9	11	3 389	9
Eidskog komm. sykehus.....	25	13	333	316	16	14	6 831	19
Stange komm. sykehus	32	15	265	230	29	21	8 908	24
Ringsaker komm. sykehus ¹⁾	50	40	317	294	24	39	15 985	44
Løten komm. sykehus	30	22	123	104	15	26	9 864	27
Stor-Elvdals sykehus, Stai	14	12	104	95	7	14	3 942	11
Tynset sykehus	38	18	673	652	9	30	10 365	28
Tolga og Os sykehus ¹⁾	23	16	173	157	10	22	9 489	26
Østby sykestue, Trysil	13	2	144	139	4	3	2 400	7
Sør-Ødal sykehus	57	40	1 255	1 203	55	37	17 939	49
Alvdal sykestue	8	7	110	102	8	7	3 254	9
O p p l a n d .								
Oppland fylkessykehus, Lillehammer.....	140	111	3 090	3 010	75	116	50 772	139
—→— Gjøvik	81	89	1 964	1 892	73	88	39 252	108
—→— S. Land	60	28	1 068	1 024	38	34	20 569	56
Røde Kors' klinikk, Lillehammer.....	35	20	702	707	2	13	10 970	30
Epidemilasarettet, Lillehammer.....	25	11	99	85	21	4	4 455	12
—→— Gjøvik.....	24	-	5	5	-	-	89	-
Vestre Slidre sanitetsfor.s sjukeheim ¹⁾	32	19	153	144	9	19	7 943	22
Østre Totens sykehus ¹⁾	52	39	337	322	15	39	15 707	43
Ottadalens helseheim ¹⁾	39	20	313	296	11	26	8 801	24
Lunner sykestue	18	12	238	227	11	12	6 492	18
B u s k e r u d .								
Drammens komm. sykehus	376	316	9 109	8 820	261	344	130 745	358
St. Josefs hospital, Drammen	60	27	1 239	1 246	3	17	14 953	41
Kongsberg komm. sykehus.....	37	34	1 136	1 114	20	36	14 421	40
St. Franciscus hospital, Hønefoss	25	15	430	423	9	13	7 139	20
Hønefoss epid.lasarett	9	-	17	17	-	-	211	1
Hol komm. sjukestugu	9	1	232	230	2	1	2 130	6
V e s t f o l d .								
Vestfold fylkessykehus, Tønsberg	325	261	7 080	6 842	236	263	128 213	351
St. Olafs klinikk, Tønsberg	40	16	809	811	3	11	9 103	25
Statens sykehus, Horten	32	25	654	645	12	22	10 397	29
Holmestrand sykehus	20	13	301	304	3	7	5 869	16
Larvik sykehus	37	31	867	849	22	27	12 583	34

¹⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se tabell 3.)

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1951.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/ 12 1951	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg		
		Pr. 1/ 1 1951	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
Sandefjord sykehus	50	41	807	762	31	55	18 444	51	
Stavern sykehus	8	5	72	74	-	3	1 529	4	
T e l e m a r k .									
Telemark fylkessykehus, Solum ¹⁾	120	107	1 967	1 877	104	93	42 537	117	
Skien lasarett	29	13	81	53	17	24	9 429	26	
Dr. Abels klinikk, Skien	21	4	150	151	1	2	3 847	11	
Betanien hospital, Skien	86	27	1 882	1 876	6	27	25 130	69	
Porsgrunn lutherske sykehus	84	77	1 674	1 676	28	47	27 489	75	
St. Josefs hospital, Porsgrunn	100	49	1 091	1 024	51	65	28 736	79	
Brevik sykehus	21	18	379	370	9	18	7 175	20	
Langesund komm. sykehus	10	9	104	100	9	4	2 909	8	
Kragerø komm. sykehus }	30	16	502	478	23	17	6 825	19	
Kragerø epidemilasarett }									
Notodden sykehus	28	17	561	540	14	24	8 227	23	
Notodden lasarett	15	-	-	-	-	-	-	-	
Rjukan sykehus	55	35	1 169	1 135	35	34	17 736	49	
A u s t - A g d e r .									
Aust-Agder og Arendals sykehus	190	148	3 746	3 624	130	140	68 217	187	
St. Franciskus hospital, Arendal	70	40	1 069	1 064	11	34	16 874	46	
Høgedal lasarett, Ø. Moland	12	-	-	-	-	-	-	-	
Risør komm. sykehus	25	24	350	342	9	23	8 388	23	
Tvedstrand komm. sykehus	11	7	101	96	4	8	3 024	8	
Grimstad sykehus }	35	18	234	222	12	18	7 689	21	
Grimstad lasarett }									
V e s t - A g d e r .									
Vest-Agder fylkessykehus, Flekkefjord	26	9	215	208	7	9	3 897	11	
Flekkefjord epidemilasarett	6	-	-	-	-	-	-	-	
Kristiansands komm. sykehus ¹⁾	201	136	2 889	2 748	120	157	59 249	162	
St. Josefs hospital, Kristiansand	100	45	1 679	1 638	28	58	30 577	84	
Kristiansand sanitetsf.s sykehus, Solvang	34	22	1 380	1 379	5	18	12 872	35	
Mandals komm. sykehus	30	14	638	624	14	14	9 038	25	
Farsund sykehus	58	53	1 321	1 284	40	50	26 492	73	
R o g a l a n d .									
Rogaland fylkessykehus, Stavanger	248	158	4 393	4 246	143	162	80 885	222	
Stavanger sykehus og lasarett	280	189	4 335	4 125	191	208	89 605	245	
St. Franciskus hospital, Stavanger	70	26	1 563	1 557	10	22	17 614	48	
Stavanger sanitetsforenings klinikk	59	52	2 385	2 375	17	45	24 397	67	
Egersund komm. sykehus	16	14	175	166	6	17	5 035	14	
Sandnes komm. sykehus	75	81	1 686	1 668	22	77	28 989	79	
Haugesund komm. sykehus	210	123	4 436	4 309	112	138	70 907	194	
St. Franciskus hospital, Haugesund	28	14	808	797	7	18	8 305	23	
Sauda sykehus	38	8	561	547	9	13	6 991	19	
Kopervik sanitetsforenings sykestue	17	10	156	159	5	2	4 200	12	
H o r d a l a n d .									
Indre Hardanger sykehus, Odda	50	36	1 399	1 387	24	24	17 683	48	
Odda epidemilasarett	6	-	2	2	-	-	37	-	

1) Budsjettåret 1950—51.

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehuse i 1951.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/12 1951	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg	
		Pr. 1/1 1951	Inn- lagt	Utgått	Pr. 31/12 1951			
			Lev.	Døde				
Voss sykehus	100	62	1 992	1 972	22	60	27 613	76
Hatlestad sykehus	29	21	138	125	1	33	14 152	39
Bergen.								
Bergens komm. sykehus ¹⁾	671	510	8 264	7 891	338	545	212 643	583
St. Franciskus klinikk	40	17	601	608	—	10	10 406	29
Florida sykehus	125	30	2 805	2 768	29	38	30 952	85
Hospitalet Betanien	130	89	2 230	2 196	55	68	42 051	115
Bergens diakonissehjems klinikk	100	69	2 566	2 539	34	62	33 720	92
Røde Kors' klinikk	50	17	1 162	1 153	12	14	13 189	36
Kvinneklinikken	130	82	4 776	4 787	12	59	43 544	119
Sogn og Fjordane.								
Fylkessykehuset, Florø	80	39	1 354	1 331	24	38	24 027	66
Fylkessykehuset, Lærdal	50	27	577	554	28	22	10 603	29
Fylkessykehuset, Høyanger	52	30	997	987	18	22	17 512	48
Nordfjord sykehus, Nordfjordeid	60	27	1 053	1 016	24	40	18 265	50
Førde sykestue	12	2	124	125	—	1	1 989	5
Røde Kors' sykestue, Balestrand	8	6	85	85	2	4	1 787	5
Vik komm. sykestue	9	5	65	64	3	3	778	2
Luster helsestove	8	1	149	148	1	1	1 524	4
Øvre Årdal sykestue	8	—	137	136	1	—	1 230	3
Møre og Romsdal.								
Møre og Romsdal fylkessykehus, Molde ..	110	109	2 785	2 736	59	99	43 422	119
St. Carolus hospital, Molde	45	17	1 235	1 240	1	11	11 770	32
Alesunds sykehus	165	118	3 343	3 342	28	91	53 360	146
Fylkessykehuset, Kristiansund	80	56	1 492	1 449	31	68	27 594	76
Herøy sanitetsforenings sjukeheim	28	17	491	489	8	11	8 211	23
Olafsmindes sykehjem, Borgund	35	12	929	912	4	25	12 317	34
Søre Sunnmøre sykehjem, Volda	47	35	1 230	1 216	31	18	17 220	47
Austbø sykehjem, Bolsøy	11	11	86	88	—	9	4 009	11
Sør-Trøndelag.								
Sentralsykehuset, Trondheim	410	329	6 475	6 474	330	148 155	406	
Kalvskindet sykehjem, Trondheim	127	127	99	32	68	126	46 235	127
St. Elisabeths hospital, Trondheim	112	35	1 835	1 792	49	29	23 665	65
Røde Kors' klinikk, Trondheim	97	34	2 352	2 305	38	43	28 469	78
Tyholts reservesykehus, Strinda	65	65	244	226	24	59	23 383	64
E. C. Dahls Stiftelse, Trondheim	55	35	1 999	1 978	3	53	20 334	56
Meldal sanitetsforenings sykehjem ²⁾	32	33	62	59	9	27	10 284	28
Orkdal sanitetsforenings sjukehus ²⁾	110	77	1 817	1 764	67	63	36 587	100
Opdal sykehjem ²⁾	16	19	61	61	6	13	6 021	16
Strinda sykehjem	70	40	1 187	1 164	32	31	22 156	61
Frøya sanitetsforenings sykehjem ²⁾	16	12	61	56	3	14	5 684	16
Røros herredenes sykehjem	30	19	513	492	23	17	10 179	28
Nord-Trøndelag.								
Innherreds sykehjem, Levanger	230	122	3 982	3 873	98	133	76 492	210
Nandal sykehjem, Namsos	325	188	4 903	4 788	115	188	116 681	320

¹⁾ Budsjettåret 1950—51. ²⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se tabell 3.)

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1951.

Sykehus	Syke-senger pr. 31/ 12 1951	Belegg				Forplei-nings-dager i året	Gjen-nom-snittl.-daglig be-legg
		Pr. 1/ 1 1951	Inn-lagt	Utgått	Pr. 31/ 12 1951		
		Lev.	Døde				
Meråker sanitetsforenings sykehjem	34	16	94	100	4	6	1 953
Lierne sanitetsforenings sykestue	10	1	146	142	4	1	1 250
Stjørdal sykehjem	17	14	171	164	10	11	4 784
Rørvik sanitetsforenings sykestue	10	4	146	146	-	4	2 877
N o r d l a n d .							
Sandnessjøen sykehus ¹⁾	130	122	2 132	2 098	55	101	39 031
Gravdal sykehus	40	31	913	888	25	31	14 504
Stokmarknes sykehus, Hadsel ¹⁾	80	68	1 743	1 710	23	78	28 616
Bodø sykehus ¹⁾	240	256	6 645	6 584	71	246	92 296
Bodø epidemilasarett	24	4	20	24	-	-	504
Narvik komm. sykehus	150	161	2 552	2 474	79	160	58 286
Narvik komm. epidemilasarett	30	14	177	166	8	17	8 838
Svolvær sanitetsforenings sykestue	26	17	628	629	4	12	7 634
Sulitjelma sykehus	26	11	321	322	6	4	4 387
Bronnøysund sanitetsf.s sykestue	16	11	180	170	10	11	4 865
Vega Røde Kors' sykestue	11	2	90	79	7	6	2 117
Mosjøen og Vefsn sykehus	75	54	1 460	1 420	30	64	27 217
Øksnes Røde Kors' sykestue	10	6	46	46	4	2	1 898
Sortland sykehus	19	8	193	192	4	5	3 205
Andenes Røde Kors' sykestue	9	6	56	62	-	-	831
Fauske sanitetsforenings sykehus	13	7	126	127	4	2	2 223
Saltdal sanitetsforenings sykehjem	12	9	28	24	6	7	3 154
Nordland Portland Cementfabr. sykest. ²⁾	11	-	-	-	-	-	-
Røde Kors' sykestue, Beiarn	12	4	82	74	9	3	1 504
Bjerkåsen grubers sykestue, Ballangen	15	8	169	170	-	7	3 068
Lødingen sanitetsforenings sykestue	11	4	161	156	3	6	1 522
Mo og Nord-Rana sanitetsf.s sykehus	45	39	804	788	22	33	16 106
Nesna sykestue	12	3	133	119	11	6	2 115
Glomfjord sykestue	7	-	10	10	-	-	-
Værøy sykestue	8	1	33	33	1	-	730
T r o m s .							
Troms og Tromsø sykehus	³⁾ 240	183	3 253	3 148	108	180	86 543
Harstad og Troms fylkes sykehus og Harstad lasarett	130	142	2 498	2 496	42	102	45 294
St. Elisabeths hospital, Tromsø	³⁾ 64	20	872	851	10	31	15 343
Skjervey sykehus	18	10	172	151	16	15	5 358
Kvæfjord sanitetsf.s sykestue «Heimly» ⁴⁾	15	12	30	27	6	9	5 193
Målselv sykestue	6	4	26	22	5	3	1 630
Ibestad sykestue og tuberkulosehjem ⁴⁾	31	19	222	210	6	25	8 428
Røde Kors' sykestue, Finnsnes	12	6	177	178	2	3	2 416
Betesda sykestue, Nordreisa	28	15	331	320	14	12	7 245
F i n n m a r k .							
Vardø sykehus	67	28	791	777	14	28	15 774
Vadsø sykehus	47	25	563	540	25	23	11 124
Hammerfest sykehus	60	48	1 219	1 182	42	43	22 291
St. Elisabethsøstrenes sykestue H.fest..	6	1	52	51	1	1	1 160
Kirkennes sykehus	55	23	910	890	16	27	14 779
Tana sykestue	10	3	129	124	4	4	1 762

¹⁾ Budsjettåret 1950–51. ²⁾ Ikke i drift. ³⁾ Troms og Tromsø sykehus disponerer 20 pl. på St. Elisabeths hosp. til sin øyenavd. ⁴⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se tabell 3.)

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1951.

Sykehus	Syke- senger pr. ^{31/12} 1951	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- smittl. daglig be- legg
		Pr. ^{1/1} 1951	Inn- lagt	Utgått	Pr. ^{31/12} 1951		
			Lev.	Døde			
Røde Kors' sykestue, Berlevåg ..	12	5	191	189	5	2	2 433
» Kjøllefjord ..	12	4	130	122	4	8	2 441
Lebesby sykestue	6	3	34	35	2	-	639
Røde Kors' sykestue, Honningsvåg ..	16	7	284	278	8	5	3 738
Karasjok sykestue	12	5	98	95	2	6	2 637
Alta Røde Kors' sykestue, Bossekop ¹⁾ .	27	7	444	435	10	6	8 400
Røde Kors' sykestue, Øksfjord.	11	5	133	131	6	1	2 563
Kautokeino sykehjem	8	3	65	59	6	3	1 086
Røde Kors' sykestue, Mehamn ..	13	3	247	240	4	6	3 898
Polmak sykestue	7	-	32	32	-	-	508
Havøysund sykestue, Måsøy ..	14	5	124	121	5	3	2 164
Lakselv sykestue, Kistrand ..	14	4	195	186	3	10	2 951
Børselv sykestue, Kistrand ..	6	-	23	23	-	-	884
Masi sykestue, Kautokeino ..	5	1	6	6	1	1	410

¹⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se tabell 3.)

Tabell 3. Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1951.

Number of beds and patients treated in sanatoriums, hospitals and nursing homes for tuberculosis.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse <i>Institutions for treatment of tuberculosis</i>	Syke- senger pr. 31/12 1951 Num- ber of beds	Belegg. <i>In-patients</i>				Forplei- nings- dager i året ¹⁾	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- loselov.s § 6 ²⁾	Gjen- noms- nittlig daglig be- legg ³⁾	
		Pr. 1/ 1951	Inn- lagt Admit- ted	Utgått Discharged	Pr. 31/ 12 1951				
S t a t s s a n a t o r i e r .									
Glittre sanatorium, Hakadal	174	162	546	538	5	165	63 366	-	174
Glittre arbeidshjem, Hakadal									
Landeskogen sanatorium, Setesdal ..	102	76	226	216	2	84	34 058	-	93
Reknes sanatorium, Molde	115	104	442	429	3	114	42 368	-	116
Vensmoen sanatorium, Saltdal	180	178	608	616	1	169	65 898	1 361	181
Ringvål sanatorium, Leinstrand ..	150	191	519	519	2	189	69 902	-	192
Luster sanatorium	148	147	276	273	2	148	53 324	-	146
K o m m . f o l k e s a n a t o r i u m .									
Vardåsen sanatorium, Asker	246	142	634	596	3	177	67 593	.	185
A n d r e f o l k e s a n a t o r i e r .									
Oslo sanitetsf.s sanatorium, } Grefsen —»— barnesan., }	140	120	304	295	4	125	49 192	135	166
P r i v a t e s a n a t o r i e r o g k u r s t e d e r .									
Mesnalien kursted pr. Lillehammer ..	63	36	135	128	2	41	16 588	-	45
Kornhaug sanatorium, Follebu	46	49	70	76	-	43	16 610	-	46
Granheim —»— —»	59	47	95	77	5	60	19 407	-	53
Røde Kors' sanat., Sand i Ryfylke ..	71	67	153	151	1	68	25 887	8 012	71
Solås sanatorium, Vardal	26	35	69	76	-	28	13 356	1 194	37
I alt på sanatorier og kursteder ...	1 520	1 354	4 077	3 990	30	1 411	-	-	-
T u b e r k u l o s e h j e m :									
Ø s t f o l d .									
Høgli sykehuis for tub., Mysen	33	12	54	32	5	29	8 596	4 571	24
Brønnerøldlia —»— Glemmen ..	32	26	52	43	10	25	10 087	5 919	28
Åsebråten kursted, Glemmen	40	38	56	51	8	35	13 441	7 900	37
» barnesanatorium	27	12	19	15	-	16	5 640	208	16
A k e r s h u s .									
Asker tuberkulosehjem	28	27	27	42	1	11	6 546	⁴⁾	18
Marie Platthes Minde ⁵⁾	29	18	19	33	4	-	5 732	1 994	24
Follo tuberkulosehjem	19	18	14	13	1	18	6 512	4 200	18
Jessheim tuberkulosehjem	31	22	61	44	8	31	10 693	4 971	29
Fet Røde Kors' sykehjem	30	30	55	50	4	31	11 143	3 090	31
O s l o .									
Aker komm. sykehus ³⁾	34	27	272	261	8	30	⁴⁾	⁴⁾	⁴⁾
Nordstrand helseheim	31	29	33	35	2	25	11 234	⁴⁾	31
Ullern helseheim	31	31	42	36	5	32	11 830	6 927	32

¹⁾ Board days. ²⁾ Of these for patients admitted according to the Tuberculosis Law of 8, May 1900 § 6. ³⁾ Average number of in-patients. ⁴⁾ Oppgave mangler. ⁵⁾ Tuberkulosehjemmet.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1951.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Sykesenger pr. 31./12. 1951	Belegg				Forpleiningsdager i året	Herav for pasienter innledd etter tuberkuloselov, s. 6	Gjennomsnittlig daglig belegg
		Pr. 1/1 1951	Innlagt	Utgått				
				Lev.	Døde			
H e d m a r k.								
Ringsaker komm. sykehus ¹⁾	26	26	43	37	7	25	8 626	5 927
Tolga og Os sykehus ¹⁾	14	7	18	10	4	11	3 741	3 181
Sangen rek.hjem, Hamar	32	29	71	68	2	30	11 360	4 057
O p p l a n d.								
Lillehammer sanitetsforenings tuberkulosehjem	32	22	45	32	3	32	10 395	5 827
Røde Kors' sykehus for tub., Follebu	26	20	22	13	5	24	8 103	6 654
Østre Totens sykehus ¹⁾	14	9	17	18	2	6	3 315	2 545
Vestre Slidre sanitetsf.s sjukeheim ¹⁾	17	12	9	7	3	11	²⁾	2 416
Ottadalens helseheim ¹⁾	23	14	2	5	4	7	3 455	2 752
B u s k e r u d.								
Lier kursted	42	37	51	43	3	42	14 127	5 739
Drammens sanitetsforenings kursted	45	43	50	89	4	—	10 737	²⁾
Modum kursted	30	21	32	28	1	24	8 024	5 058
V e s t f o l d.								
Rove tuberkulosesykehus, Botne ..	70	65	132	126	6	65	28 368	8 470
Sandefjord og Sandar sanitetsf.s tuberkulosehjem, Preståsen	37	38	35	41	2	30	13 106	3 587
T e l e m a r k.								
Høgås sanatorium, Gjerpen	38	36	63	55	1	43	14 277	5 162
Furulund sanatorium pr. Kragerø	32	33	40	35	8	30	10 889	5 938
Tinn komm. helseheim for tub.	25	23	25	22	3	23	8 099	4 330
Porsgrunn sanitetsforenings sykehus, Lyngbakken	32	21	53	39	4	31	9 104	3 505
A u s t - A g d e r.								
Egra helseheim, Grimstad	58	39	57	53	1	42	13 060	7 083
Arendal sanitetsf.s sanatorium, Furuskollen	40	44	55	57	2	40	15 443	7 281
V e s t - A g d e r.								
Kristiansand sanitetsf.s helseheim, Kongsgård	36	39	63	63	3	36	13 448	6 135
Solhøgda tuberkulosehjem, Halse	50	53	48	43	8	50	17 663	11 978
R o g a l a n d.								
Haugesund sanitetsf.s tub.hjem, Førre	32	30	36	37	6	23	9 858	²⁾
Høyland helseheim	30	34	74	73	3	32	11 320	1 714
Skåland tuberkulosehjem	33	19	21	12	4	24	6 233	4 019
H o r d a l a n d.								
Bjørkeli sjukehus, Voss	40	29	118	113	3	31	14 127	2 379
Lindås sjukehus	36	31	51	57	4	21	9 068	4 962
Laksevåg helseheim	32	27	35	28	4	30	11 304	6 677
Jondal sjukehus for tuberkuløse	51	32	93	93	1	31	14 598	8 328
Bergen sanitetsf.s sykehus, Olaviken	40	35	69	71	—	33	11 313	²⁾

¹⁾ Tuberkulosehjemmet. ²⁾ Oppgave mangler.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1951.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Syke- senger pr. ^{si/11} 1951	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- loselov.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg
		Pr. 1/ 1951	Inn- lagt	Utgått	Pr. si/ 12 1951			
			Lev.	Døde				
Sogn og Fjordane.								
Lavik helseheim	37	32	36	33	11	24	11 393	7 791
Gloppen tuberkulosehjem	50	31	65	48	2	46	15 048	8 437
Askvoll helseheim	13	13	9	7	3	12	4 095	1 311
Møre og Romsdal.								
Romsdal tub.heim, Vestnes	40	25	62	49	2	36	13 781	7 600
Vonheim tuberkulosehjem, Tingvoll	42	43	35	42	7	29	12 035	7 437
Ålesund sanitetsf.s og Nordre Sunnmøres tuberkulosehjem, Haukås	30	21	29	22	5	23	9 679	7 430
Volda sanitetsf.s tuberkulosehjem	17	12	17	11	2	16	4 591	730
Sør-Trøndelag.								
Singsås helseheim	19	13	27	21	2	17	5 927	2 473
Åfjord helseheim	34	31	25	21	2	33	12 108	6 728
Melhus helseheim	17	16	18	13	3	18	6 085	3 788
Hemne tuberkulosehjem	19	12	12	7	5	12	4 610	4 187
Orkdal sanitetsforenings sjukehus ²⁾	35	32	75	82	6	19	10 706	2 314
Meldal sanitetsforenings sykehjem ²⁾	21	22	8	13	4	13	6 978	2 592
Fryxa sanitetsforenings sykehjem ²⁾	10	9	17	17	1	8	¹⁾ 1 472	¹⁾ 36
Selbu sykehjem	38	34	25	25	1	33	13 274	¹⁾ 36
Rennebu sanitetsforenings helseheim	30	27	35	29	2	31	10 770	6 317
Opdal sykehjem ²⁾	12	11	7	8	2	8	3 121	2 329
Haukåsen sjukehus, Strinda	100	107	255	250	10	102	39 207	¹⁾ 107
Nord-Trøndelag.								
Namdals helseheim	53	45	73	59	9	50	17 855	7 015
Hegra tuberkulosehjem	17	14	15	15	—	14	4 951	3 063
Trondhjems legef.s tub.hjem for barn, Nylenne	33	34	17	21	—	30	11 552	—
Kleivan	30	16	41	28	—	29	9 746	—
Innherreds helseheim	50	43	49	42	6	44	17 852	10 634
Nordland.								
Brennøysund tuberkulosehjem	17	18	9	9	1	17	6 233	5 228
Vefsn tuberkulosehjem	41	42	62	61	3	40	15 774	9 631
Mo og Nord-Rana sanitetsforenings tuberkulosehjem	30	28	28	24	5	27	10 853	6 320
Røvik tuberkulosehjem, Fauske	41	27	30	26	3	28	11 262	7 885
Vågan tuberkulosehjem	48	41	50	45	10	36	16 349	12 001
Hadsel tuberkulosehjem	19	14	3	3	2	12	4 836	4 800
Sortland tuberkulosehjem	23	16	9	7	2	16	6 147	5 991
Narvik komm. tuberkulosehjem	30	26	39	33	8	24	9 402	5 629
Bodin sanitetsforeningers tuberkulosesykehus	50	49	33	36	10	36	14 759	14 120
Statens tuberkulosesykehus, Mo	120	114	264	262	—	116	42 367	5 682

¹⁾ Oppgave mangler. ²⁾ Tuberkulosehjemmet.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1951.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Sykesenger pr. 31/12 1951	Belegg						Forpleiningsdager i året	Herav for pasienter innl. etter tuberkuloselov. § 6	Gjennomsnittlig daglig belegg
		Pr. 1/1 1951	Innlagt	Utgått		Pr. 31/12 1951				
				Lev.	Døde					
T r o m s .										
St. Elisabeths hospital, Harstad....	40	35	60	54	4	37	12 306	4 813	34	
Gullhaugen tuberkulosehjem	39	38	50	46	3	39	13 429	7 453	37	
Ibestad sykestue ¹⁾	15	9	5	3	1	10	2 923	1 825	8	
Tromsø tuberkulosehjem.....	38	17	55	35	3	34	11 490	4 143	31	
Midtfylkets tuberkulosehjem, Gibostad	37	36	38	36	8	30	13 291	8 889	36	
Kvæfjord sanitetsforenings sykestue «Heimly» ¹⁾	13	10	11	14	1	6	5 193	2 617	14	
F i n n m a r k .										
Tanagård sykehjem	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sollia tuberkulosehjem, Elvenes	21	10	38	28	2	18	6 295	1 830	17	
Nesbyg tuberkulosehjem, Nyborg..	12	9	15	9	6	9	3 807	1 987	10	
Røde Kors' sykestue, Bossekop, Alta ¹⁾	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt på tuberkulosehjem	2 784	2 340	3 883	3 617	314	2 292	-	-	-	-
K y s t h o s p i t a l e r .										
Stavern kysthospital	125	116	241	248	1	108	41 094	-	113	
Hagevik →	150	106	311	311	2	104	42 224	-	116	
Tromsø →	100	99	55	54	1	99	37 251	-	102	
I alt på kysthospitaller	375	321	607	613	4	311	-	-	-	-
Martina Hansens hospital	115	121	270	274	-	117	44 438	-	122	

¹⁾ Tuberkulosehjemmet.

Tabell 4 a. Alle dødsfall i 1951 etter
Causes of death by sex and

Internasjonal nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker etter den detaljerte internasjonale liste av 1948* <i>Causes of death. International detailed list 1948</i>	Tils. Total	Alder = Age =	
			0-4** år years	5-9 år years
			M	K
I. Infeksjonssykdommer.				
001	Tuberkulose i åndedrettsorganene, med opplysning om yrkessykdom (silikose o. l.)	M 11 K 2	-	-
002	Tuberkulose i lungene	M 378 K 262	1 1	-
003	Tuberkuløs plevritt	M 5 K 2	-	-
005	Tuberkuløst tracheo-bronchialt lymfom (hilusadenitt)	M 1 K -	1 -	-
007	Andre former av tuberkulose i åndedrettsorganene	M 1 K -	-	-
010	Tuberkuløs meningitt og tub. i nervesystemet	M 27 K 16	10 5	1 6
011	Tarm- og bukhinnnetuberkulose	M 3 K 5	1 5	- 1
012	Tuberkulose i bein og ledd	M 9 K 8	- 1	-
013	Senere følger av tuberkulose i bein og ledd	M 4 K 1	- -	-
015	Tuberkulose i lymfekjertlene	M 2 K 3	- -	-
016	Urogenitaltuberkulose	M 19 K 11	- -	-
017	Tuberkulose i binyrene, Addisons sykdom, tub.	M 1 K 2	- -	-
019	Miliærtuberkulose, akutt og kronisk	M 7 K 3	- -	-
020	Medfødt syfilis	M 3 K -	2 -	-
022	Aorta-anevrisme	M 14 K 4	- -	-
023	Andre syfilitiske sykdommer i hjerte og kretsløpsorganene.....	M 26 K 11	- -	-
024	Ryggmargstæring	M 2 K -	- -	-
025	Paralysis generalis	M 7 K 4	- -	-
026	Andre syfilitiske sykdommer i sentralnervesystemet	M 11 K 7	- -	-
027	Andre former av sen-syfilis	M 1 K -	- -	-
028	Latent syfilis i.n.a.	M 2 K -	- -	-
029	Syfilis i.n.a.	M 1 K -	- -	-
035	Senere følger av gonorré	M 1 K -	- -	-
046	Amøbedysenteri	M - K 1	- 1	-
051	Streptokokkangina	M 2 K 1	1 -	1 -

* Bare nr. for de årsaker som har forekommet i 1951 er ført opp. *Numbers under which no causes in Japanese fangenskap under krigen. Contracted in Japanese prison during the war.*

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

age. The whole country.

differansen mellom dødsår og fødselsår

difference between year of death and year of birth

are classified in 1951 are omitted. ** For de enkelte aldersår, se tabell 4 b. Single years see table 4 b. ¹ Smittet

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonal tts. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
052	Rosen	M 2 K 6	-	-
053	Septikæmi og pyæmi	M 25 K 15	13 5	1
055	Difteri	M 5 K 3	3 2	1
056	Kikhøste	M 3 K 6	3 6	-
057	Epidemisk cerebrospinalmeningitt og andre meningokokkinfeksjoner	M 9 K 7	7 5	-
061	Tetanus.....	M 4 K 1	-	1
072	Weil's sykdom	M 1 K -	-	-
080	Akutt poliomyelitt	M 125 K 82	19 9	18 5
081	Senere følger av akutt poliomyelitt.....	M 3 K 2	-	-
082	Akutt encefalitt (epidemisk og letargisk)	M 1 K 1	1 1	-
083	Senere følger av akutt encefalitt	M 1 K -	-	-
085	Meslinger	M 4 K 11	1 5	1 5
087	Vannkopper	M - K 1	-	-
088	Herpes zoster	M 6 K 6	-	-
092	Infeksjøs hepatitt (hepatitis acuta)	M 8 K -	-	-
096	Andre virussykdommer	M 2 K -	2	-
116	Malaria, i.n.a.	M 3 K -	-	-
131	Dermatofytose (soppsykdom i huden)	M 1 K 1	-	-
138	Andre infeksjonssykdommer	M 1 K 4	-	-
II. Svlster.¹⁾				
	Ondartede svulster i munnhule og svelg (140-148)	M 74 K 25	-	-
140,a	Karcinom i leppene	M 14 K -	-	-
141,a	Karcinom i tungen	M 17 K 7	-	-
142.1,a	Karcinom i spyttkjertelen	M 5 K 2	-	-
142.1,c	Andre ondartede svulster i spyttkjertelen	M 2 K -	-	-
144,a	Karcinom andre steder i munnhulen	M 14 K 6	-	-
145,a	Karcinom i mesofarynx' orale del.....	M 1 K -	-	-

¹⁾ Om oppdelingen av de enkelte nr. i undergrupper, se innledningen side 54. Subdivision of the

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

10-14 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
1	-	1	1	1	1	2	1	2	3	1	1	1	2	-	1	2
1	1	-	1	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-
6 8	9 14	12 12	12 10	20 9	12 8	12 4	3	1 3	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
1 1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	2
1	-	-	-	1	1	1	-	2	2	1	1	1	3	-	1	1
-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	1	1
1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-
1	-	-	-	-	-	-	-	4	4	6	11	12	11	9	4	8
-	-	-	-	1	1	-	2	1	1	5	4	1	1	2	1	2
-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	1	2	1	1	1	1	1
-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	3	1	1	2	1	2
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	1	-	3	3	1	3

items 140—199, by letters and numbers, see page 54.

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
146,a	Karcinom i nasofarynx	M 1 K 1	-	-
146,b	Sarkom i nasofarynx	M 1 K -	-	-
147,a	Karcinom i hypofarynx	M 7 K 4	-	-
148,a	Karcinom i farynx, i.n.a.	M 12 K 5	-	-
	<i>Ondartede svulster i fordøyelsesorganene og bukhinnen (150-159) ....</i>	M 1418 K 1247	-	1
150,a	Karcinom i spiserøret	M 77 K 39	-	-
151,a	Karcinom i magesekken	M 892 K 733	-	-
151,c	Andre ondartede svulster i magesekken	M 1 K 1	-	-
152,a	Karcinom i tolvfingertarm og tynntarm	M 2 K 4	-	-
152,b	Sarkom i tolvfingertarm og tynntarm	M 1 K -	-	1
153,a	Karcinom i tykktarm unntatt endetarm	M 177 K 215	-	-
153,b	Sarkom i tykktarm unntatt endetarm	M 1 K -	-	-
153,c	Andre ondartede svulster i tykktarm unntatt endetarm	M 1 K -	-	-
154,a	Karcinom i endetarm	M 92 K 70	-	-
155,a	Karcinom i gallevieier og lever (oppført som primært sete)	M 29 K 35	-	-
155,c	Andre ondartede svulster i gallevieier og lever (oppført som primært sete)	M 1 K 1	-	-
156.1,a	Karcinom i gallevieier og lever (uten oppl. om primært el. sekundært sete)	M 44 K 43	-	-
156.2,a	Karcinom i gallevieier og lever (oppført som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M 9 K 10	-	-
156.2,c	Andre ondartede svulster i gallevieier og lever (oppført som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M 1 K -	-	-
157,a	Karcinom i bukspyttkjertelen	M .71 K 62	-	-
157,b	Sarkom i bukspyttkjertelen	M 1 K -	-	-
157,c	Andre ondartede svulster i bukspyttkjertelen	M 1 K -	-	-
158,a	Karcinom i bukhinnen	M 6 K 14	-	-
158,b	Sarkom i bukhinnen	M 3 K 6	-	1
158,c	Andre ondartede svulster i bukhinnen	M - K 2	-	1
159,a	Karcinom i fordøyelsesorganene i.n.a.	M 7 K 11	-	-

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

10-14 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	2	1	—	1	2
—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	2	1	2	1	—	1	2
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	2	8	12	27	51	82	126	150	193	234	254	173	81	23	—	—
1	1	4	9	15	36	59	80	112	149	218	222	184	112	43	—	—
—	—	2	—	—	4	6	9	8	10	11	14	9	2	2	—	—
—	—	—	1	—	1	2	2	1	3	12	7	6	3	1	—	—
—	—	1	4	6	17	33	50	74	100	113	148	162	118	51	15	—
—	—	4	4	10	24	33	43	75	85	124	129	114	63	25	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	3	4	8	7	20	14	22	22	33	31	21	9	4	4	—	—
1	1	2	1	9	13	11	22	36	42	34	30	14	14	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	2	1	2	9	6	17	19	11	10	10	8	8	2	2	—
—	2	—	2	3	6	8	12	12	12	10	9	6	6	3	3	—
—	—	—	1	1	2	2	5	5	5	4	4	5	5	2	2	—
—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	2	2	1	1	—
1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—
—	—	1	1	—	—	—	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	2	1	2	4	11	6	16	12	12	13	9	4	4	2	—
—	—	1	1	1	4	4	6	8	12	1	12	9	4	4	2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
—	—	1	—	—	—	—	2	3	1	1	1	2	1	4	1	—
—	1	—	—	—	—	—	2	1	1	1	1	2	1	3	1	—
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Internasjonaltnr nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
159,c	Andre ondartede svulster i fordøyelsesorganene i.n.a.....	M K	1 1	--
	<i>Ondartede svulster i åndedrettsorganene (160-165) .....</i>	M K	167 76	--
160,a	Karcinom i nese,bihuler,mellomøre og tilliggende beinhuler	M K	3 3	--
160,b	Sarkom i nese,bihuler,mellomøre og tilliggende beinhuler	M K	1 -	--
161,a	Karcinom istrupen	M K	18 4	--
162,a	Karcinom i trachea,bronchier eller lunger (oppført som primært sete)	M K	113 39	--
162,b	Sarkom i trachea,bronchier eller lunger (oppført som primært sete)	M K	3 -	--
162,c	Andre ondartede svulster i trachea,bronchier eller lunger (oppført som primært sete)	M K	4 2	--
163,a	Karcinom i trachea,bronchier eller lunger (uten oppl. om primært el. sekundært sete).....	M K	16 15	--
164,a	Karcinom i mediastinum	M K	3 2	--
164,b	Sarkom i mediastinum	M K	1 1	--
164,c	Andre ondartede svulster i mediastinum	M K	3 1	--
165,a	Karcinom i brysthulens organer (oppført som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M K	1 7	--
165,c	Andre ondartede svulster i brysthulens organer (oppført som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M K	1 2	--
	<i>Ondartede svulster i brystkjertelen og urogenitalsystemet (170-181)</i>	M K	393 920	3 3
170,a	Karcinom i brystkjertelen	M K	2 -	--
170,b	Sarkom i brystkjertelen	M K	414 1	--
170,c	Andre ondartede svulster i brystkjertelen	M K	- 1	--
171,a	Karcinom i cervix uteri	M K	- 122	--
171,b	Sarkom i cervix uteri	M K	- 3	--
172,a	Karcinom i corpus uteri.....	M K	- 60	--
172,b	Sarkom i corpus uteri.....	M K	- 3	--
173,c	Chorioepitelioma deciduoma malignum, syncytioma malignum	M K	- 1	--
174,a	Karcinom i uterus i.n.a.....	M K	- 59	--
175,a	Karcinom i ovarium, salpinx el. ligamentum latum	M K	- 147	--

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

10-14 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
2 1	2	2	1	5 2	14 4	22 7	24 11	31 8	23 13	14 17	21 9	7 2	1	1	1	1
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	3	3	3	3	3	-
-	-	-	-	-	-	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	-
1 1	1	1	-	5	10 4	18 5	17 7	24 5	18 8	6 6	10 3	2	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-
1	-	-	-	-	-	2	1	1	2	2	3	5	5	3	1	1
-	-	-	-	-	1	-	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2	1	1	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
3 2	2 6	6 6	1 11	7 28	6 68	13 89	10 117	23 110	28 112	41 97	73 108	82 80	61 53	26 27	8 8	8 6
-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
1 2	1 3	1 8	-	11 9	31 21	53 7	55 21	52 9	55 10	44 10	46 8	30 7	22 7	7 6	3 2	1
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	4	8	10	10	9	8	8	8	8	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	2	4	4	8	5	10	9	9	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	6	11	-	-	16	23	25	14	14	18	9	7	9	9	7	3

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
175,c	Andre ondartede svulster i ovarium, salpinx el. ligamentum latum..	M	-	-
		K	4	-
176.1,a	Karcinom i vagina.....	M	-	-
		K	10	-
176.1,c	Andre ondartede svulster i vagina	M	-	-
		K	1	-
176.2,a	Karcinom i vulva	M	-	-
		K	11	-
176.3,a	Karcinom i andre deler av de kvinnelige kjønnsorganer eller i.n.a...	M	-	-
		K	3	-
176.3,b	Sarkom i andre deler av de kvinnelige kjønnsorganer eller i.n.a....	M	-	-
		K	1	-
177,a	Karcinom i prostata	M	242	-
		K	-	-
178,a	Karcinom i testikkelen	M	8	-
		K	-	-
178,c	Andre ondartede svulster i testikkelen	M	11	-
		K	-	-
179.2,a	Karcinom i penis	M	11	-
		K	-	-
180,a	Karcinom i nyrene	M	28	-
		K	17	-
180,b	Sarkom i nyrene	M	1	1
		K	1	1
180,c	Andre ondartede svulster i nyrene	M	40	2
		K	25	2
181,a	Karcinom i blære og urinveier	M	50	-
		K	36	-
<i>Ondartede svulster i andre organer eller uten nærmere opplysninger om sete (190—199).....</i>		M	265	9
190	Ondartet melanom i huden	K	265	4
		M	18	-
		K	12	-
191,a	Karcinom i huden	M	12	-
		K	12	-
191,b	Sarkom i huden	M	-	-
		K	1	-
191,c	Andre ondartede svulster i huden, unnt. melanom (190)	M	-	-
		K	3	-
192,a	Karcinom i øyet.....	M	2	-
		K	1	-
192,b	Sarkom i øyet.....	M	3	-
		K	1	-
192,c	Andre ondartede svulster i øyet	M	4	3
		K	-	-
193,a	Gliom i hjernen eller andre organer i nervesystemet	M	32	1
		K	-	-
193,b	Andre ondartede svulster i hjernen eller andre organer i nervesystemet	M	30	5
		K	36	2
194,a	Karcinom i skjoldbruskkjertelen.....	M	3	-
		K	16	-
195,a	Karcinom i andre endokrine kjertler	M	-	-
		K	2	-

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

10-14 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.
-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	4	-	2	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	1	-	1	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	3	4	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	31	53	68	43	18	6
1	3	2	2	1	2	2	3	2	7	13	31	53	68	1	-	-
-	-	-	-	-	-	1	3	2	7	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	1	1	1	1	2	1	4	1	2	5	3	4	3	2	1
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	4	-	-	-	-	-
1	1	2	1	1	1	4	1	4	4	3	5	7	6	4	2	1
-	-	-	-	-	-	1	1	4	4	2	5	7	6	5	4	3
2	5	6	3	10	10	9	15	18	34	25	25	36	16	23	9	7
3	2	2	2	2	5	5	11	13	20	26	26	32	53	23	22	5
-	-	-	-	-	2	2	1	1	3	2	2	1	1	1	1	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	2	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1	1	1	2	1	4	2	2	2	7	2	2	3	1	1	3
3	2	1	2	1	1	3	3	6	6	5	5	4	3	6	1	3

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
195,c	Andre ondartede svulster i andre endokrine kjertler	M	-	-
		K	1	-
196,a	Karcinom i bein (herunder kjevebein)	M	21	-
		K	19	-
196,b	Sarkom i bein (herunder kjevebein)	M	20	-
		K	17	1
196,c	Andre ondartede svulster i bein (herunder kjevebein)	M	7	-
		K	2	-
197,b	Sarkom i bindevev	M	2	-
		K	2	-
197,c	Andre ondartede svulster i bindevev	M	-	-
		K	1	-
198.1,a	Karcinom i lymfeknuter (ikke oppgitt om primært el. sekundært sete)	M	4	-
		K	3	-
198.1,c	Andre ondartede svulster i lymfeknuter (ikke oppgitt om primært el. sekundært sete).....	M	2	-
		K	-	-
198.2,a	Karcinom i lymfeknuter (oppgitt som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M	3	-
		K	-	-
198.2,c	Andre ondartede svulster i lymfeknuter (oppgitt som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M	1	-
		K	-	-
199.1,a	Karcinom i bukhulen (uten kjent utgangspunkt).....	M	67	-
		K	108	-
199.1,b	Sarkom i bukhulen (uten kjent utgangspunkt)	M	1	-
		K	1	-
199.1,c	Andre ondartede svulster i bukhulen (uten kjent utgangspunkt).....	M	1	-
		K	3	1
199.2,a	Karcinom i andre organer ikke nevnt ovenfor	M	6	-
		K	3	-
199.2,c	Andre ondartede svulster i andre organer ikke nevnt ovenfor.....	M	2	-
		K	-	-
199.3,a	Karcinom uten oppgitt lokalisasjon el. metastaser uten kjent utgangspunkt (unnt. i lever, lunger og lymfekjertler)	M	19	-
		K	20	-
199.3,b	Sarkom uten oppgitt lokalisasjon el. metastaser uten kjent utgangspunkt (unnt. i lever, lunger og lymfekjertler)	M	1	-
		K	1	-
199.3,c	Andre ondartede svulster uten oppgitt lokalisasjon el. metastaser uten kjent utgangspunkt (unnt. i lever, lunger og lymfekjertler) .	M	4	-
		K	-	-
	<i>Svulster i de lymfatiske og bloddannende organer (200-205)</i>	M	214	18
		K	157	9
200.0	Reticulosarkom	M	17	-
		K	15	1
200.1	Lymfosarkom	M	12	-
		K	5	-
200.2	Andre primære ondartede svulster i lymfekjertler og lymfeårer.....	M	3	-
		K	7	-
201	Malign lymfogranulomatose	M	42	-
		K	15	-
202	Andre former av lymfom	M	1	-
		K	2	-
203	Multiple myelomer	M	38	-
		K	16	1
204.0	Lymfatisk levkemi og alevkemi	M	15	-
		K	13	2

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
204.1	Myeloid levkemi og alevkemi	M K	40 39	8 3
204.3	Levkemi og alevkemi, akutt, uspesifisert type	M K	28 23	6 1
204.4	Levkemi og alevkemi, i.n.a.	M K	18 22	4 4
	<i>Godartede svulster (210-229)</i>	M K	20 29	- 3
211	Godartede svulster i fordøyelsesorganene (unnt. munnhulen og farynx)	M K	2 3	- -
212	Godartede svulster i åndedrettsorganene	M K	1 2	- 1
214	Fibromyoma uteri	M K	- 4	- -
216	Godartede svulster i ovariet	M K	- 4	- -
219	Godartede svulster i nyrer og andre deler av urinveiene	M K	5 4	- -
223	Godartede svulster i hjernen eller andre deler av nervesystemet....	M K	8 10	- -
224	Godartede svulster i endokrine kjertler	M K	1 -	- -
225	Godartede svulster i bein og brusk	M K	1 1	- 1
228	Hemangirom og lymfangiom	M K	2 1	- 1
	<i>Svulster av uspesifisert art (230-239)</i>	M K	51 63	1 3
230	Svulster av uspesifisert art i fordøyelsesorganene	M K	4 8	- -
231	Svulster av uspesifisert art i åndedrettsorganene.....	M K	5 3	- -
236	Svulster av uspesifisert art i nyrer, urinveier og mannlige kjønnsorganer	M K	3 1	- -
237	Svulster av uspesifisert art i hjernen og andre deler av nervesystemet	M K	33 28	1 2
238	Svulster av uspesifisert art i hud, muskulatur og beinvev	M K	- 1	- -
239	Svulster av uspesifisert art i andre eller uspesifiserte organer.....	M K	6 22	- 1
	III. Allergiske og endokrine sykdommer. Stoffskifte- og kostsykdommer.			
241	Astma	M K	94 89	- 1
242	Angionevrotisk ødем	M K	1 -	- -
250	Parenchymatøst, ikke toksisk struma	M K	1 1	- -

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
252	Thyreotoxicose, med eller uten struma	M 3 K 15	-	-
253	Myxødem og kretinisme	M 2 K 3	-	-
254	Andre sykdommer i skjoldbruskkjertelen	M - K 1	-	-
260	Sukkersyke	M 117 K 157	-	-
271	Sykdommer i parathyreoidea	M - K 3	-	-
272	Sykdommer i hypofysen	M 1 K 3	-	-
273	Sykdommer i thymus	M 5 K 5	4 5	1
274	Sykdommer i binyrene	M 7 K 12	-	-
277	Pluriglandulær dysfunksjon og andre endokrine forstyrrelser	M - K 2	-	-
281	Pellagra	M 1 K -	-	-
286.0	Steatorrhoea og sprue	M 8 K 5	- 1	-
287	Adipositas, uten opplysning om endokrin opprinnelse	M - K 1	-	-
289	Andre stoffskiftesykdommer	M 3 K 3	-	-
IV. Sykdommer i blodet og bloddannende organer.				
290	Pernisiös anemi	M 13 K 18	-	-
291	Hypokrom anemi	M 2 K 2	-	-
292	Andre anemier av bestemt type ¹	M 10 K 9	1	-
293	Anemi av ubestemt type	M 6 K 8	-	-
294	Polycytemi	M 1 K 1	-	-
295	Hemofili	M 2 K -	1	-
296	Purpura og andre hemoragiske diateser	M 5 K 2	-	1
297	Agranulocytose	M 3 K -	-	-
298	Miltsykdommer	M 1 K 2	-	-
299	Andre sykdommer i blod og bloddannende organer	M 1 K -	-	-

¹⁾ Herav hemolytisk icterus 2 m., 3 kv., panmyelophthisis 2 m., 1 kv., aplastisk anemi 5 m., 5 kv.

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

10-14 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.
-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	7	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	1	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
2	3	4	5	1	5	7	10	10	14	13	24	29	13	5	15	1
2	1	1	1	1	1	4	9	15	22	31	29	25	15	1	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	1	1	1	1	1	2	1	3	-	-	-	-	1	-	-	-
-	1	1	1	1	1	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	2	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	2	1	-	1	-	1	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6	-	-
1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	5	5	1	1
1	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	3	2	1	1	2	1
1	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	1	1	1	1	2
1	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonal tionsnummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
V. Mentale og psykonevrotiske forstyrrelser, atferdsforstyrrelser.				
300	Schizofreni	M 13 K 8	-	-
301	Manisk reaksjon	M 1 K 3	-	-
303	Paranoia og paranoide tilstander (ikke schizofrene)	M 1 K -	-	-
304	Senil psykose	M 24 K 37	-	-
305	Presenil psykose	M 2 K 2	-	-
307	Alkoholpsykose	M 1 K -	-	-
309	Andre eller ubestemte psykoser	M 6 K 10	-	-
311	Hysterisk reaksjon uten opplysning om angstreaksjon	M - K 1	-	-
316.2	Psykonevrose med somatiske symptomer fra fordøyelsesorganene ..	M 1 K -	-	-
322.1	Kronisk alkoholisme	M 7 K 1	-	-
325	Mongolisme og andre typer av åndssvakhet ¹⁾	M 12 K 14	10 9	1
VI. Sykdommer i nervesystem og sanseorganer.				
330	Subarachnoidalblødning	M 34 K 28	-	-
331	Hjerneblødning	M 753 K 1009	2	-
332	Embolji og trombose i hjernen	M 49 K 45	-	-
334	Apopleksi og andre karlesjoner i sentralnervesystemet	M 865 K 1135	-	-
340	Meningitt [ikke meningokokk (057) og ikke tuberkuløs el. otogen meningitt (010, 341)]	M 26 K 17	18 8	1
341	Flebbitt og tromboflebbitt i hjernens venøse sinuser (otogen meningitt)	M 2 K 1	-	1
342	Intrakraniell og intraspinal abscess	M 2 K 1	1	-
343	Encefalitt, myelitt og encefalomyelitt (unnt. epidemisk og postvaksinal)	M 14 K 9	5 2	1
344	Senere følger av intrakraniell abscess og pyogen infeksjon, hydrocefalus ervervet eller i.n.a.	M 4 K 4	-	1
345	Multipel sklerose	M 22 K 35	-	-
350	Paralysis agitans	M 32 K 36	-	-
351	Spastisk cerebral barnefammelse	M 9 K 1	7 1	-
352	Andre cerebrale lammelser	M 18 K 24	-	-
353	Epilepsi	M 47 K 40	4 3	2

¹⁾ Herav mongolisme 9 m., 12 kv.

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
355	Andre sykdommer i hjernen	M 5 K 3	1	-
356	Sykdommer i de motoriske nevroner og muskelatrofi.....	M 20 K 11	-	-
357	Andre sykdommer i ryggmargen	M 2 K 2	-	-
364	Polynevritt og polyradikulitt	M 7 K 2	-	-
367	Sykdommer i hjernenervene	M 1 K -	-	-
378	Betennelse i tårekjertler og tåreveier	M - K 1	1	-
385	Katarkat	M - K 1	-	-
391	Mellomørebetennelse, uten opplysning om mastoiditt	M 5 K 5	3 3	-
392	Mellomørebetennelse med mastoiditt	M - K 1	-	-
393	Mastoiditt uten at mellomørebetennelse er nevnt	M - K 1	-	-
394	Andre betennelsesaktige sykdommer i øret	M - K 1	-	-
VII. Sykdommer i kretsloppssystemet.				
400	Revmatisk feber uten nevnt hjertesykdom	M 2 K 1	-	-
401	Revmatisk feber med hjertesykdom (aktiv)	M 6 K 4	-	-
402	Chorea minor	M 1 K -	-	-
<i>Kronisk revmatisk hjertesykdom (410-416).</i>				
410	Sykdommer i mitralklappene	M 59 K 73	-	-
411	Sykdommer i aortaklappene, oppført som revmatisk	M 11 K 1	-	-
412	Sykdommer i trikuspidalklappene	M 1 K 1	-	-
414	Annен endokarditt oppført som revmatisk	M 18 K 26	-	-
415	Myokarditt oppført som revmatisk	M 2 K 5	-	-
416	Annen hjertesykdom oppført som revmatisk	M 31 K 41	-	-
<i>Arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer (420-422).</i>				
420.1	Sykdommer i coronararteriene, hjerteinfarkt	M 1092 K 693	-	-
420.0	Hjertesykdom oppgitt som arteriosklerotisk, angina pectoris i.n.a...	M 209 K 127	-	-
420.2			-	-

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
421	Kronisk endokarditt, ikke oppført som revmatisk.....	M 148 K 201	—	—
422	Kronisk myokarditt, ikke oppført som revmatisk	M 643 K 770	—	—
	<i>Andre hjertesykdommer (430-434).</i>			
430.0	Akutt og subakutt bakteriell endokarditt	M 11 K 8	1	—
430.1	Annен akutt endokarditt, ikke oppført som revmatisk	M 1 K 4	—	—
431	Akutt myokarditt, ikke oppført som revmatisk	M 3 K —	—	—
433.0	Hjerteblokk	M 6 K 3	—	—
433.1	Flimmer og andre arytmier i.n.a.	M 19	—	—
433.2		K 28	—	—
434.0	Hjertesykdom med kystoskoliose	M 8	—	—
434.1	Andre og ikke nærmere spesifiserte hjertesykdommer	M 6	—	—
434.2		M 473	—	—
434.3		K ¹ 645	—	—
	<i>Hypertensionssykdommer (440-447).</i>			
440	Essentiell benign hypertoni med hjertesykdom	M 1 K —	—	—
441	Essentiell malign hypertoni med hjertesykdom	M 1 K 2	—	—
442	Hypertonisk hjertesykdom med nefrosklerose	M 13 K 17	—	—
443	Hypertonisk hjertesykdom, i.n.a.	M 190 K 266	—	—
444	Essentiell benign hypertoni eller hypertoni i.n.a. uten nevnt hjertesykdom	M 17 K 51	—	—
445	Essentiell malign hypertoni uten nevnt hjertesykdom	M — K 4	—	—
446	Hypertoni med nefrosklerose uten nevnt hjertesykdom	M 27 K 36	—	—
447	Hypertoni med arteriosklerose (ikke karlidelser i sentralnervesystemet 330-334)	M 14 K 13	—	—
	<i>Sykdommer i arteriene (450-456).</i>			
450	Generell arteriosklerose (ikke hypertonisk 447).....	M 352 K 443	—	—
451	Aortaanevrisme av ikke syfilitisk art	M 6 K 5	—	—
452	Andre anevrismer, unntatt i hjerte og aorta	M 1 K —	—	—
453.0	Raynauds sykdom	M 1 K 1	—	—
453.1	Thromboangiitis obliterans, Bürgers sykdom	M 6 K —	—	—

¹ Herav 1 med oppgitt alder.

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
454	Arteriell emboli og trombose.....	M 8 K 5	-	-
455	Gangren uten kjent årsak	M 26 K 25	-	-
456	Andre sykdommer i arteriene	M 2 K 5	-	-
	<i>Sykdommer i vene og andre sykdommer i kretsløpssystemet (460-468).</i>			
460	Varicer i underekstremitetene	M - K 2	-	-
461	Hemorroider	M 1 K -	-	-
462	Varicer i andre organer	M 2 K 3	-	-
463	Flebitt og tromboflebitt i underekstremitetene.....	M 4 K 7	-	-
464	Flebitt og tromboflebitt andre steder eller i.n.a.....	M 2 K 15	-	-
465	Lungeemboli og infarkt	M 6 K 6	-	-
466	Annen venøs emboli og trombose	M 5 K 7	-	-
467	Andre ubestemte kretsløpssykdommer	M - K 1	-	-
468	Sykdommer i lymfeknuter og lymfeårer, som ikke kommer inn under andre grupper	M 2 K 2	1	-
	VIII. Sykdommer i åndedrettsorganene.			
470	Akutt nasofaryngitt	M 3 K 4	3	3
473	Akutt tonsilitt	M 2 K 1	2	1
474	Akutt laryngitt og tracheitt	M 13 K 9	12	9
475	Akutt infeksjon av de øvre luftveier, i.n.a.	M 1 K -	1	-
480	Influensa med pnevmoni	M 22 K 20	2	-
481	Influensa med andre luftveissymptomer eller i.n.a.	M 17 K 21	2	3
490	Krupøs (lobær) pnevmoni	M 101 K 87	15	8
491	Bronkopnevmoni.....	M 400 K 584	82	72
492	Primær atypisk pnevmoni	M 1 K 1	-	-

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
493	Pnevmoni av annen art, eller i.n.a.	M 98 K 113	35 35	1 1
500	Akutt bronkitt	M 9 K 10	6 1	-
501	Bronkitt i.n.a.	M 24 K 27	2 2	-
502	Kronisk bronkitt	M 57 K 60	- -	-
510	Hypertrofi av tonsiller og adenoidvev	M 1	1	-
511	Peritonsillær abscess	M 3 K 2	1 -	1
512	Kronisk faryngitt	M 1 K -	- -	-
513	Kronisk sinusitt	M - K 1	- 1	-
517	Andre sykdommer i de øvre luftveier	M 7 K 4	4 1	-
518	Empyema pleurae (av ikke tuberkuløs art)	M 5	-	-
519	Plevritt og hæmorthorax av ikke tuberkuløs art	M 2 K 5	- -	-
520	Spontan pnevmothorax	M 1 K -	- -	-
521	Lungeabcess	M 5 K 1	- 1	-
522	Stuving og hypostase i lungene	M 4 K 2	- -	-
523.0	Silikose (yrkessykdom)	M 16 K -	- -	-
525	Lungefibrose av ikke tuberkuløs art (unnt. pneumoconioser, 523)....	M 7 K 3	- -	-
526	Bronchiektasi....	M 18 K 21	- -	-
527	Andre sykdommer i lunger og plevra	M 9 K 7	- -	-
IX. Sykdommer i fordøyelsesorganene.				
537	Sykdommer i spyttkjertlene	M 3 K -	- -	-
539	Sykdommer i spiserøret	M 2 K 2	- -	-
540.0	Magesår (uten perforasjon)	M 49 K 22	- -	-
540.1	Magesår (med perforasjon)	M 24 K 11	- -	-
541.0	Tolvfingertarmsår (uten perforasjon)	M 16 K 7	- -	-
541.1	Tolvfingertarmsår (med perforasjon)	M 7 K 4	- -	-
542.0	Gastroejunale sår (uten perforasjon)	M 1 K -	- -	-

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
543	Gastritt og duodenitt	M 1 K 6	— 1	— —
544	Funksjonelle magelidelser	M — K 1	— —	— —
545	Andre sykdommer i mage og tolvfingertarm	M — K 2	— —	— —
550.0	Akutt appendicitt (uten peritonitt)	M 4 K 3	— —	— 1
550.1	Akutt appendicitt (med peritonitt)	M 38 K 18	5 4	1 —
560.0	Lyskebrokk (uten obstruksjon)	M 8 K 3	1 —	— —
560.1-2. } 560.4	Annen brokk (uten obstruksjon)	M 4 K 5	2 2	— —
561.0	Lyskebrokk (med obstruksjon)	M 21 K 5	1 —	— —
561.1-5	Annen brokk el. brokk i.n.a. (med obstruksjon)	M 13 K 30	1 1	— —
570.1	Paralytisk ileus	M 59 K 49	3 —	— —
570.2	Mesenterialtrombose	M 9 K 3	— —	— —
570.0 570.3-5. }	Annen obstruksjon, uten oppl. om brokk	M 6 K 7	— 3	— —
571	Akutt gastro-enteritt og kolitt (ikke ulcerøs)	M 52 K 57	33 27	1 3
572	Kronisk enteritt og ulcerøs kolitt	M 11 K 16	— —	— —
573.0	Forstoppelse	M 1 K —	— —	— —
574	Fissura og fistula ani	M 1 K —	— —	— —
575	Abscess i anus og rectalområdet	M 1 K 2	— —	— —
576	Peritonitt (uten kjent årsak)	M 7 K 20	1 —	2 —
578	Andre sykdommer i tarmer og peritoneum	M 10 K 8	— —	— —
580	Akutt og subakutt gul leveratrofi	M 4 K 6	— 1	— 1
581	Leverkirrose	M 44 K 36	— 2	— —
582	Suppurativ hepatitt og leverabscess	M 2 K 2	— —	— —
583	Andre leversykdommer	M 4 K 4	— —	— —
584	Gallestein	M 17 K 46	— —	— —
585	Cholecystitt uten gallestein	M 22 K 43	— —	— —
586	Andre sykdommer i galleblære og gallevieier	M 1 K —	— —	— —
587	Kronisk pankreatitt. Sykdommer i bukspyttkjertelen	M 8 K 6	1 3	— —

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
X. Sykdommer i urogenitalsystemet.				
590	Akutt nefritt	M 9 K 8	-	1
591	Nefritt med ødem, herunder nefrose	M 5 K 9	1	-
592	Kronisk nefritt	M 156 K 137	-	1
593	Nefritt i.n.a.	M 9 K 10	-	-
594	Annen nefrosklerose, ikke hypertonisk	M 9 K 10	-	-
600.0	Pyelitt, pyelonefritt, pyelocystitt	M 25 K 57	-	-
600.1, 2	Andre infeksjoner i nyrene	M 1 K 3	-	-
601	Hydronefrose	M 2 K 4	-	-
602	Stein i nyre og ureter	M 10 K 9	-	-
603	Andre sykdommer i nyre og ureter	M 3 K 5	1	-
604	Stein i andre deler av urinveiene	M 8 K 6	-	-
605	Cystitt.....	M 1 K 3	-	-
606	Andre sykdommer i urinblæren	M 5 K 1	-	-
608	Strictura urethra (ikke gonoréisk)	M 4 K -	-	-
610	Prostatahypertrofi	M 407 K -	-	-
617	Andre sykdommer i de mannlige kjønnsorganer	M 2 K -	-	-
624	Salpingitt og ooforitt, i.n.a.....	M - K 1	-	-
626	Sykdommer i parametriet og det lille bekken	M - K 1	-	-
631	Utero-vaginalt prolaps	M - K 2	-	-
XI. Komplikasjoner ved svangerskap, fødsel og barselseng.				
642	Forgiftninger i svangerskapet	M - K 21	-	-
643	Placenta praevia i svangerskapet	M - K 1	-	-
644	Andre blødninger i svangerskapet	M - K 1	-	-
645	Svangerskap utenfor livmoren	M - K 3	-	-
648	Andre komplikasjoner ved svangerskapet	M - K 1	-	-
650	Abort (sepsis el. toksemi i.a.)	M - K 2	-	-

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
651	Abort med sepsis	M K	- 3	-
670	Fødsel komplisert med placenta praevia el. andre blødninger før fødselen	M K	- 6	-
671	Fødsel komplisert med retinert placenta	M K	- 1	-
672	Fødsel komplisert med andre blødninger etter fødselen	M K	- 1	-
674	Fødsel komplisert med feil fosterleie el. fosterstørrelse	M K	- 2	-
675	Forlenget fødsel av annen årsak	M K	- 1	-
677	Livmorbristing og andre traumer.....	M K	- 1	-
681	Barselfeber	M K	- 3	-
682	Blodpropp og årebettennelse etter fødsel	M K	- 2	-
684	Lungeemboli etter fødsel	M K	- 3	-
685	Eklampsi under og etter fødsel	M K	- 1	-
687	Puerperal hjerneblødning	M K	- 2	-
688	Andre komplikasjoner etter fødsel	M K	- 2	-
689	Mastitt og andre forstyrrelser av laktasjonen	M K	- 1	-
XII. Sykdommer i hud og underhud.				
692	Flegmone og abscess uten lymfangitt	M K	4 1	-
693	Flegmone og abscess med lymfangitt	M K	- 1	-
695	Impetigo	M K	- 1	1
698	Purulent dermatitt.....	M K	- 2	-
701	Eksem	M K	1 2	1 2
703.7	Dermatitt av ukjent årsak og type	M K	- 1	-
704.1	Pemfigus.....	M K	1 5	-
705	Erytematøse sykdommer	M K	3 3	1
710	Andre hyper- og atrofiske hudlidelser.....	M K	1 1	-
715	Kronisk sår i huden, uten gangren	M K	1 2	-

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder ==	
			0-4 år	5-9 år
XIII. Sykdommer i bevegelses- og støtteapparatet.				
722.0	Polyarthritis chronica	M 10	-	1
722.1	Spondylarthritis ankylopoëtica, v. Bechterew's sykd.	K 41	-	-
723	Arthrose og spondylose.....	M 3	-	-
724	Andre bestemte former av artritt	M 1	-	-
725	Artritt, polyartritt i.n.a.....	K 1	-	-
727	Revmatisme i.n.a.	M 1	-	-
730	Osteomyelitt	M 3	-	-
733	Andre systemsykdommer i beinvev	M 4	-	1
744.1	Medfødte muskulære sykdommer	M 5	2	-
744.2	Andre systemsykdommer i muskler	M 1	-	-
XIV. Medfødte misdannelser.				
750	Misfoster (monstrum)	M 6	6	-
751	Spina bifida og meningocele	K 3	3	-
752	Medfødt hydrocephalus	M 6	6	-
753	Medfødte misdannelser av nervesystem og sanseorganer	K 11	11	-
754	Medfødte misdannelser av hjerte og kretsløp	M 11	8	1
755	Spaltet gane og hareskår	K 9	9	-
756	Medfødte misdannelser av fordøyelsesorganene	M 1	1	-
757	Medfødte misdannelser av urogenitalsystemet	K 3	3	-
758	Medfødte misdannelser av bein og ledd	M 55	42	6
759	Medfødt hydrocephalus	K 46	29	8
	Spaltet gane og hareskår	M 5	5	-
	Medfødte misdannelser av fordøyelsesorganene	K 6	6	-
	Medfødte misdannelser av urogenitalsystemet	M 25	25	-
	Medfødt hydrocephalus	K 9	9	-
	Medføde misdannelser av bein og ledd	M 13	4	-
	Spaltet gane og hareskår	K 10	1	-
	Medføde misdannelser av fordøyelsesorganene	M 4	3	-
	Medfødt hydrocephalus	K 3	3	-
	Medføde misdannelser el. ikke spesifiserte el. multiple medfødte misdannelser	M 11	9	-
	Spaltet gane og hareskår	K 12	12	-
XV. Sykdommer hos barn under 1 år.				
760	Intrakranielle og spinale fødselsskader	M 66	66	-
761	Andre fødselsskader	K 49	49	-
762	Asfyksi og ateletase under og etter fødselen	M 4	4	-
	Intrakranielle og spinale fødselsskader	K 10	10	-
	Andre fødselsskader	M 24	24	-
	Asfyksi og ateletase under og etter fødselen	K 31	31	-

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder =	
			0-4 år	5-9 år
763	Pnevmoni hos nyfødte (under 4 uker)	M 14 K 15	14 15	-
764	Diaré hos nyfødte (under 4 uker)	M 4 K 1	4 1	-
766	Pemfigus hos nyfødte	M 1 K 1	1 1	-
767	Navlesepsis hos nyfødte	M - K 1	- 1	-
768	Andre former av sepsis hos nyfødte	M 1 K -	1 -	-
769	Sykdommer hos nyfødte som skyldes toksemi hos moren	M 5 K 3	5 3	-
770	Hemolytisk sykdom hos nyfødte (erytroblastose).....	M 27 K 15	27 15	-
771	Hemorragisk sykdom hos nyfødte	M 3 K 4	3 4	-
772	Næringsforstyrrelser hos barn under 1 år	M 8 K 4	8 4	-
773	Ubestemte sykdommer spesifikke for barn under 1 år	M 187 K 107	187 107	-
774	Ufullbåret barn med samtidig annen sykdom (ikke nevnt under 760-773)	M 8 K 9	8 9	-
776	Ufullbåret barn, i.n.a.	M 105 K 65	105 65	-
XVI. Symptomatiske diagnosør, alderdom og ubestemte tilstander.				
780.2	Kramper, i.n.a.	M 5 K 3	5 3	-
780.0, 1, 3, 5	Andre symptomer som viser til nervesystemet el. spesielle sanser...	M 3 K 1	3 -	-
781.8	Encefalopati	M - K 1	- 1	-
782.4	Akutt hjertelammelse, i.n.a.	M 47 K 26	- -	-
782.0-3, 5-9	Andre symptomer som viser til kretsløpsorganene el. lymfekarsystemet	M 3 K -	3 -	-
783	Symptomer som viser til åndedrettsorganene (hæmoptyse i.n.a.)....	M 2 K 1	2 1	-
784	Symptomer som viser til øvre del av mage-tarmkanalen ¹	M 7 K 7	7 7	-
785	Symptomer som viser til bukhulen og nedre del av mage-tarmkanalen ²	M 11 K 6	- -	-
786	Symptomer som viser til uro-genitalsystemet	M 9 K -	9 -	-
788	Andre generelle symptomer ³	M 11 K 6	10 5	-
789.4	Hæmaturi	M 1 K 3	1 3	-
790.1	Asthени, cachexi	M - K 1	- 1	-
792	Uremi, i.n.a.	M 9 K 10	9 10	-
794	Alderdomssvakhet uten nevnt psykose	M 4 519 K 888	- -	-

¹ Herav hæmatemesis 6 m, 7 kv. ² Herav icterus i.n.a. 6 m, 4 kv, melaena 3 m, 1 kv. ³ Herav fe-

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

ber av ukjent opprinnelse: 8 m, 6 kv. ⁴ Herav 1 med uoppg. alder.

Tabell 4 a (forts.). Alle dødsfall i 1951 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
795.2	Plutselig død (ukjent årsak)	M 212 K 121	31 22	1 —
795.3	Funnet død (ukjent årsak)	M 6 K —	1 —	—
795.0, 1, 4, 5	Andre ukjente og ubestemte årsaker	M ¹ 278 K 273	49 38	4 1
	Alle dødsfall av sykdommer. <i>Total deaths from diseases</i>	M ² 12739 K ³ 13245	1039 752	67 58
	Ulykker. <i>Accidents</i>	M ³ 1073 K 454	83 58	63 20
	Mord. <i>Homicide</i>	M 6 K 5	2 —	— 2
	Selvmord. <i>Suicide</i>	M 167 K 47	— —	— —
	Ulykker, mord, selvmord i alt. ⁴ <i>Total</i>	M ³ 1246 K 506	85 58	63 22
	Sum døde i alt. <i>Total deaths</i>	M ⁵ 13985 K ³ 13751	1124 810	130 80

¹ Herav 3 med uoppg. alder. ² Herav 4 med uoppg. alder. ³ Herav 1 med uoppg. alder. ⁴ Detaljert 5, 6 and 7. ⁵ Herav 5 med uoppg. alder.

dødsårsaker, kjønn og alder. Hele landet.

differansen mellom dødsår og fødselsår

10-14 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.
1 — — — — — —	1 2 — — — 2 —	1 2 — — — 6 5	1 2 — — 5 5	2 — — — 8 8	3 2 — — 4 4	7 1 — — 21 3	17 1 — — 14 4	22 5 — — 13 9	23 16 — — 14 16	27 7 — — 24 32	32 14 — — 26 32	13 24 — — 28 43	17 13 — — 28 45	9 7 — — 18 18	3 1 — — — 18 18	
36 33	61 40	87 70	123 114	180 125	194 182	220 234	379 321	588 457	760 603	901 820	1184 1109	1563 1623	1862 2004	1628 2064	1212 1652	651 983
39 5 4 1 — — — — —	45 6 6 1 — — — 3 4	110 5 5 1 1 — — 14 4	63 3 3 1 1 — — 15 2	79 3 3 — — 1 — 15 4	67 8 4 — — 1 — 19 7	63 4 7 — — 1 — 12 1	55 7 7 — — — — 18 6	68 15 15 — — — — 20 4	58 7 7 — — — — 14 9	39 42 43 — — — — 9 5	42 44 48 — — — — 7 2	42 44 48 — — — — 5 1	44 44 70 — — — — 3 1	37 37 90 — — — — 1 —	31 42 — — — — — — — —	
39 5 4 7 9 5 8 16 5 13 190 250	47 4 7 9 9 5 8 16 5 130	113 4 7 9 9 5 8 16 5 130	78 — — — — — — — — — 275 190	95 — — — — — — — — — 286 250	92 — — — — — — — — — 302 326	82 — — — — — — — — — 447 470	68 — — — — — — — — — 676 622	88 — — — — — — — — — 836 837	76 — — — — — — — — — 954 1130	53 — — — — — — — — — 1235 1612	51 — — — — — — — — — 1612 1668	49 — — — — — — — — — 1911 2053	49 — — — — — — — — — 1675 2135	47 — — — — — — — — — 1250 1742	38 — — — — — — — — — 1025 1025	32 42 — — — — — — — — 683 —

klassifikasjon av disse dødsfall, se tabell 4 b, 5, 6 og 7. *Detailed classification of these deaths, see tables 4b, 5, 6 and 7.*

Tabell 4 b. Dødsfall bland barn under 5 år etter dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet
Causes of death among children under 5 years by sex and age.

Internasj. nummer	Dødsårsaker.*) Causes of death Dødsfall av sykdom gruppert etter den detaljerte internasj. liste av 1948. Diseases classified by the International detailed list of 1948	Kjønn og alder. Sex and age									
		I alt under 5 år Total under 5 years	0— år Year	Herav under 4 uker Of these under 4 weeks	1— år Year	2— år Year	3— år Year	4— år Year			
		1) G 2) P	G P	G P	G P	G P	G P	G P	G P	G P	G P
	Av gr. Infeksjonssykdommer (001–138): <i>Infective and parasitic diseases</i>										
002	Tuberkulose i lungene	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—
005	Tuberkuløst tracheo-bronchialt lymfom (hilusadenitt):	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
010	Tuberkuløs meningitt og tub. i nervesystemet	10	6	8	—	—	—	1	3	—	1
011	Tarm- og bukhinnetuberkulose	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
012	Tuberkulose i bein og ledd	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
020	Medfødt syfilis	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—
051	Streptokokkangina	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
053	Septikæmi og pyæmi	13	5	10	5	—	—	3	—	—	—
055	Difteri	3	2	—	—	—	—	1	—	1	1
056	Kikhøste	3	6	2	5	—	—	1	1	—	—
057	Epidemisk cerebrospinalmeningitt og andre meningokokkinfeksjoner	7	5	7	3	—	—	2	—	—	—
080	Akutt poliomielitt	21	10	5	—	—	—	3	5	6	1
082	Akutt encefalitt (epidemisk og letargisk)	1	1	—	—	—	—	1	—	—	1
085	Meslinger	1	6	—	4	—	—	1	—	—	1
087	Vannkopper	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
096	Andre virussykdommer	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	Av gr. Svlster (140–239): ³⁾ <i>Neoplasms</i>										
158.b	Sarkom i bukhinnen	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
180.b	Sarkom i nyrene	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—
180.c	Andre ondartede svulster i nyrene	2	2	1	—	—	—	—	1	1	—
192.c	Andre ondartede svulster i øyet	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—
193.a	Gliom i hjernen eller andre org. i nervesystemet	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
193.b	Andre ondartede svulster i hjernen el. a. org. i nervesystemet	5	2	1	—	—	—	—	—	4	1
196.b	Sarkom i bein	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
199.c	Andre ondartede svulster i bukhulen (uten kjent utg.punkt)	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
204.0	Lymfatisk levkemi og alevkemi	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—
204.1	Myeloid levkemi og alevkemi	8	4	3	1	—	—	1	2	—	1
204.3	Levkemi og alevkemi, akutt, uspesifisert type	7	1	—	—	—	—	—	2	—	2
204.4	Levkemi og alevkemi, i.n.a.	4	4	1	3	—	—	—	1	—	1
212	Godartede svulster i åndedrettsorganene	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—
225	Godartede svulster i bein og brusk	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
228	Hemangirom og lymfangiom	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—
237	Svlster av uspesifisert art i hjernen o. a. deler av nervesystemet	1	2	—	—	—	—	—	2	1	—
239	Svlster av uspesifisert art i andre el. uspesifiserte organer	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—

*) Bare nr. for de årsaker som har forekommet i 1951 er ført opp. Numbers under which no causes are classified in 1951 are omitted.

¹⁾ Boys. ²⁾ Girls. ³⁾ Om oppdelingen av de enkelte nr. i undergrupper, se innledningen side 54. Subdivision of the items 140–199 by letters and numbers, see page 54.

**Tabell 4 b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.**

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder											
		I alt under 5 år		0— år		Herav under 4 uker		1— år		2— år		3— år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
	Av gr. Allergiske og endokrine sykdommer. Stoffskifte- og kostsykd. (240-289): <i>Allergic, Endocrine system, Metabolic and Nutritional diseases</i>												
271	Sykdommer i parathyreoida	4	1	5	4	1	5	1	—	—	—	—	—
273	Sykdommer i thymus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
286	Steatorrhoea og sprue	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Av gr. Sykd. i blodet og bloddannende organer (290-299): <i>Diseases of the Blood and Blood-forming organs</i>												
292	Andre anemier av bestemt type	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
295	Hemofili	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Av gr. Mentale- og psykonevrotiske forstyrrelser, aiterdsforstyrrelser (300-326): <i>Mental, Psychoneurotic, and Personality disorders</i>												
325.0	Idioti ..	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
325.4	Mongolisme	9	8	7	8	4	2	1	—	1	—	—	—
325.5	Andre og ubestemte typer av åndssvakhet ..	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	Av gr. Sykd. i nervesystem og sanseorganer (330-398): <i>Diseases of the Nervous system and Sense organs</i>												
331	Hjerneblødning ..	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
340	Meningitt [ikke meningokokk (057) og ikke tub. el. otogen meningitt (010, 341)] .	18	8	11	2	—	—	7	3	—	1	—	1
342	Intrakraniell og intraspinal abscess	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
343	Encefalitt, myelitt og encefalomielitt (unnt. epidemisk og postvaksinal)	5	2	4	—	—	—	1	1	—	—	1	—
344	Senere følger av intrakraniell abscess og pyogen infeksjon, hydrocefalus ervervet el. i.n.a.	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
351	Spastisk cerebral barnelammelse.	7	1	2	—	—	—	3	1	2	—	—	—
353	Epilepsi ..	4	3	1	1	—	—	1	—	1	1	—	1
355	Andre sykd. i hjernen	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
378	Betennelse i tårekjertler og tåreveier.	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
391	Mellomørebetennelse, uten oppl. om mastoiditt.	3	3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—
393	Mastoiditt uten at mellomørebetennelse er nevnt ..	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Av gr. Sykd. i kretsløpssystemet (400-468): <i>Diseases of the Circulatory system</i>							1	—	—	—	—	—
430	Akutt og subakutt bakteriell endokarditt	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

982
981
980
979

**Tabell 4 b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.**

**Tabell 4 b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.**

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder											
		I alt under 5 år		0— år		Heraf under 4 uker		1— år		2— år		3— år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
	Av gr. Sykd. i hud og underhud (690—716): <i>Diseases of the Skin and Cellular tissue</i>												
692	Flegmone og abscess uten lymfangitt..	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
695	Impetigo	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
701	Eksem	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
705.5	Andre former av erythema	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Av gr. Sykd. i bevegelses- og støtteapparatet (720—749): <i>Diseases of the Bones and Organs of Movement</i>												
744.1	Medfødte muskulære sykdommer	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—
	Av gr. Medfødte misdannelser (750—759): <i>Congenital Malformations</i>												
750	Misfoster (monstrum)	6	3	6	3	5	2	—	—	—	—	—	—
751	Spina bifida og meningocele	6	11	6	10	4	6	—	1	—	—	—	—
752	Medfødt hydrocephalus	8	9	4	8	2	4	2	1	2	—	—	—
753	Medfødte misdannelser av nervesystem og sanseorganer	1	3	1	2	1	1	—	—	—	—	—	1
754	Medfødte misdannelser av hjerte og kretsloper	43	29	38	23	22	6	3	3	—	1	1	2
755	Spaltet gane og hareskår	5	6	3	3	—	1	1	3	1	—	—	—
756.0	Medfødt pylorus-stenose	7	1	7	1	3	—	—	—	—	—	—	—
756.1	Medfødt atresi av anus	5	2	5	2	4	1	—	—	—	—	—	—
756.2	Andre medfødte misdannelser i fordøyelsesorganene	13	6	11	6	7	5	1	—	—	—	1	—
757.0,2,3	Medfødte misdannelser av urogenitalsystemet	4	1	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—
758	Medfødte misdannelser av bein og ledd	3	3	3	3	1	2	—	—	—	—	—	—
759.0	Medfødte misdannelser i åndedrettsorganene	2	3	2	2	—	1	—	1	—	—	—	—
759.3	Andre el. ikke spesifiserte el. multiple medf. misdannelser	7	9	7	8	7	8	—	—	—	1	—	—
	Av gr. Sykd. hos barn under 1 år (760—776): <i>Certain diseases of Early Infancy</i>												
760.0	Intrakraniele og spinale fødselsskader, uten oppl. om for tidlig født	48	32	48	32	44	32	—	—	—	—	—	—
760.5	Intrakraniele og spinale skader hos for tidlig fødte	18	17	18	17	16	16	—	—	—	—	—	—
761.0	Andre fødselsskader, uten oppl. om for tidlig født	2	7	2	7	2	7	—	—	—	—	—	—
761.5	Andre fødselsskader hos for tidlig fødte	2	3	2	3	2	3	—	—	—	—	—	—
762.0	Asfyksi og ateletktase under og etter fødselen, uten oppl. om for tidlig født	15	24	15	24	12	24	—	—	—	—	—	—
762.5	Asfyksi og ateletktase under og etter fødselen hos for tidlig fødte	9	7	9	7	9	7	—	—	—	—	—	—
763.0	Pnevmoni hos nyfødte under 4 uker, uten oppl. om for tidlig født	12	13	12	13	12	13	—	—	—	—	—	—

**Tabell 4 b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.**

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder													
		I alt under 5 år		0- år		Herav under 4 uker		1- år		2- år		3- år		4- år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
763.5	Pnevmoni hos nyfødte under 4 uker (for tidlig født)	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
764.0	Diaré hos nyfødte under 4 uker, uten oppl. om for tidlig født	4	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
764.5	Diaré hos nyfødte under 4 uker (for tidlig født)	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
766.0	Pemfigus hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
767.0	Navle sepsis uten oppl. om for tidlig født	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
768.0	Andre former av sepsis hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
769.0	Sykdommer hos nyfødte som skyldes svangerskapstoksemi hos moren, uten oppl. om for tidlig født	2	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
769.4	Sykdommer hos nyfødte som skyldes andre toksemier hos moren, uten oppl. om for tidlig født	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
769.5	Sykdommer hos for tidlig fødte som skyldes svangerskapstoksemi hos moren.	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
769.9	Sykdommer hos for tidlig fødte som skyldes andre toksemier hos moren	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
770.0	Erytroblastose uten oppl. om nervelidelse eller for tidlig fødsel.....	23	12	23	12	19	11	-	-	-	-	-	-	-	-
770.1	Kernicterus	3	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
770.5	Erytroblastose uten oppl. om nervelidelse, men for tidlig født.....	1	3	1	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
771.0	Hemorragisk sykdom hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	3	4	3	4	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-
772.0	Næringsforstyrrelser hos nyfødte, uten oppl. om for tidlig født	4	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
772.5	Næringsforstyrrelser hos for tidlig fødte	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
773.0	Ubestemte sykdommer spesifikke for nyfødte, uten oppl. om for tidlig født	95	51	95	51	86	46	-	-	-	-	-	-	-	-
773.5	Ubestemte sykdommer spesifikke for nyfødte (for tidlig født)	92	56	92	56	90	53	-	-	-	-	-	-	-	-
774	Ufullbåret barn med samtidig annen sykdom (ikke nevnt under 760-773) ..	8	9	8	9	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
776	Ufullbåret barn, i.n.a.	105	65	105	65	104	65	-	-	-	-	-	-	-	-
	Av gr. Symptomatiske diagnosenter, alderdom og ubestemte tilstander (780-795): <i>Symptoms, Senility and Ill-defined conditions</i>														
780.2	Kramper, i.n.a.	5	3	5	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
788.8	Feber av ukjent opprinnelse.....	7	5	6	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1
788.0-7,9	Andre generelle symptomer	3	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
795.2	Plutselig død (ukjent årsak)	31	22	29	22	2	4	1	-	1	-	-	-	-	-
795.3	Funnet død (ukjent årsak)	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
795.0, 1, 4, 5	Andre ukjente og ubestemte årsaker..	50	38	42	34	20	15	5	3	-	-	1	1	2	-
	Alle dødsfall av sykdommer	1047	758	896	639	509	358	62	57	37	25	27	21	25	16

**Tabell 4 b (forts.). Dødsfall blandt barn under 5 år etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.**

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder													
		I alt under 5 år		0- år		Heraf under 4 uker		1- år		2- år		3- år		4- år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
	Ulykker, forgiftninger og ytre vold klas- sifisert etter den ytre årsak. <i>Accidents, Poisonings and Violence classified by external cause.</i>														
800-802	Jernbaneulykker	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	Ulykker med motorkjøretøy. Heraf:														
812	Skade på fotgjenger	18	12	-	-	-	-	2	4	4	8	5	6	1	1
816-820,	Skade på person i annet motor- kjøretøy	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
822-824	Uten nærmere opplysninger	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
825	Drukningsulykke ved transport til sjøs	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
850-851	Forgiftningsulykker.														
	Herav:														
870-878	Narkotiske stoffer og medikamenter.	1	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1
881-888,	Andre og uspesifiserte faste el. fly- tende stoffer og gasser	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
891-895	Fall fra en høyde til en annen	2	2	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-
900-902	Fall på samme høyde	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
903	Slag el. ståt av fallende gjenstander ..	2	1	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-
910	Elektrisk strøm	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
914	Forbrenning ved brann og eksplosjon av brennbart materiale	6	2	1	1	-	-	1	2	-	1	-	2	-	-
916	Forbrenning ved varme el. etsende stof- fer og damp, elektr. ovner etc., uoppg.	3	5	1	-	-	-	3	2	2	-	-	-	-	-
917	Kvelning ved aspirasjon av mat el. a- fremmedlegemer i luftveiene	1	4	1	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
921, 922	Fremmedlegemer trengt inn gjennom naturlige åpninger uten å forårsake kvelning	3	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
920, 923	Mekanisk kvelningsulykke i seng og vugge	3	4	3	3	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
924	Andre mekaniske kvelningsulykker ..	3	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
925	Drukningsulykker (unnt. ved transport til sjøs).	3	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-
929	Herav: i brønn	10	12	-	1	-	-	3	8	7	-	-	2	1	-
	i dam el. vann hjemme på gårds- plass	5	1	-	-	-	-	2	1	1	-	2	-	-	-
	gjennom is	-	4	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-
	andre drukningsulykker	31	9	-	-	-	-	4	3	8	3	8	2	11	1
918, 926, 930, 936	Andre og uspesifiserte ulykker	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>Mord. Homicides.</i>														
980-983	Barnemord (barn under 24 t.)	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	[Andre mord	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Sum døde ved ulykker og mord	96	60	11	9	2	1	11	18	32	19	20	10	22	4
	Total deaths from accidents and homicides														
	Sum døde i alt. Total deaths	1143	818	907	648	511	359	73	75	69	44	47	31	47	20

Tabell 5. Dødsfall i 1951 etter dødsårsak,
Causes of death by sex and age.

Internasj. nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker. — <i>Causes of death</i> Dødsfall av sykdom gruppert etter den for- kortede internasjonale liste (A-listen) av 1948 <i>Diseases classified by the International intermediate list (A-list) of 1948</i>	Tils.		0–4 år		5–9 år		10– 14 år		15– 19 år		20–24 år		25–29 år			
				M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		
		*		L	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L	B		
1	Tuberkulose i åndedrettsorganene	L	237	184	1	1	—	—	1	1	4	3	7	12	24	18	
		B	159	82	1	—	—	—	—	—	—	—	5	2	9	8	
2	Tuberkulose i meningene og sentralnervesystemet	L	23	11	8	3	1	4	—	1	2	—	—	1	1	—	
		B	4	5	2	2	—	2	—	—	1	—	—	1	1	—	
3	Tuberkulose i tarm, bukhinne og mesenteriets lymfeknuter	L	3	4	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	
		B	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Tuberkulose i bein og ledd	L	9	7	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
		B	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
5	Tuberkulose, alle andre former	L	25	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
		B	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Medfødt syfilis	L	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
		B	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Tidlige former av syfilis	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Tabes dorsalis	L	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Paralysis generalis	L	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Syfilis, alle andre former	L	16	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
		B	39	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Gonorré, gonokokkinfeksjon	L	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Tyfoidfeber	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Paratyfoidfeber og andre Salmonella-infeksjoner	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Kolera	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Brucellosis (febris undulans)	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Dysenteri, alle former	L	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Skarlagensfeber	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Streptokokkangina	L	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
		B	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Rosen	L	1	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Septikæmi og pyæmi (ikke ved svangerskap el. barselseng)	L	20	9	10	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
		B	5	6	3	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
21	Difteri	L	3	3	2	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
		B	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Kikhoste	L	3	4	3	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	2	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Meningokokkinfeksjon	L	7	3	5	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—
		B	2	4	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Pest	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Spedalskhet	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Stivkrampe	L	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
		B	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

* L = *rural districts*, B = *towns*.

jønn og alder. Bygder og byer.

Rural districts and towns.

Tabell 5 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

Tabell 5 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak

jønn og alder. Bygder og byer.

Tabell 5 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak,

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år	
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
77	Mellomørebetennelse og mastoiditt.....	L	4	5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
78	Alle andre sykdommer i nervesystemet og sanseorganene	L	79	54	12	2	2	4	1	-	1	1	1	1	2
		B	37	41	2	2	1	-	-	1	-	-	-	1	-
79	Revmatisk feber	L	8	3	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
		B	1	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
80	Kronisk revmatisk hjertesykdom	L	75	84	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	3
		B	47	63	-	-	-	-	-	2	-	4	-	-	1
81	Arteriosklerotiske og degenerative hjerte- sykdommer	L	1263	1101	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	1
		B	829	690	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
82	Andre el. ikke nærmere spesifiserte hjerte- sykdommer	L	316	419	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
		B	205 ¹	275	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
83	Hypertensjon med hjertesykdom	L	110	163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	95	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84	Hypertensjon uten nevnt hjertesykdom	L	37	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
		B	21	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
85	Sykdommer i arteriene	L	288	315	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
		B	114	169	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86	Andre sykdommer i kretsløpssystemet .	L	10	19	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
		B	12	24	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
87	Akutte infeksjoner i de øvre luftveier ..	L	14	8	13	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	5	6	5	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
88	Influensa	L	30	30	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	9	11	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89	Lobær (krupøs) pneumoni	L	79	61	14	8	-	-	-	1	-	1	1	1	-
		B	22	26	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
90	Bronchopneumoni	L	270	361	65	60	1	1	1	1	-	-	1	-	1
		B	130	223	17	12	-	1	-	1	-	-	-	-	-
91	Primær atypisk, annen el. ikke nærmere spesifisert pneumoni	L	55	65	26	24	1	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	44	49	9	11	-	-	-	-	-	1	-	-	-
92	Akutt bronkitt	L	8	8	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
93	Kronisk bronkitt el. bronkitt uten nærmere opppl.	L	64	60	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	17	27	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
94	Hypertrofi av tonsiller og adenoidvev .	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	Empyem og lungeabscess	L	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
96	Plevritt (av ikke tuberkuløs art)	L	1	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	Alle andre sykd. i åndedrettsorganene..	L	43	22	5	1	-	-	1	-	-	1	-	1	-
		B	23	18	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
98	Sykdommer i tennene og deres støttevev	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	Magesår	L	43	20	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-
		B	30	13	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
100	Sår på tolvfingertarmen	L	11	6	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	12	5	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
101	Gastritt og duodenitt	L	1	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Herav 1 med uoppg. alder.

Inn og alder. Bygder og byer.

34 år	35-39 år		40-44 år		45-49 år		50-54 år		55-59 år		60-64 år		65-69 år		70-74 år		75-79 år		80-84 år		85-89 år		90 år og over		
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	2	-	2	3	2	3	9	1	7	5	9	7	9	6	10	9	6	4	2	5	1	1	1
2	-	-	-	-	1	-	2	1	1	3	5	8	5	7	6	12	6	3	3	2	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	-	4	2	8	11	8	13	8	7	10	3	9	10	11	8	6	5	10	3	2	1	-	-	-	1
-	5	4	7	3	7	7	6	9	8	3	1	11	2	9	1	6	2	9	1	1	-	-	-	-	-
2	8	5	13	4	28	10	62	22	78	37	102	54	153	114	193	165	249	220	184	245	127	148	59	73	-
-	7	10	26	5	58	9	76	24	100	51	127	71	119	110	134	140	94	137	59	95	14	46	-	-	-
2	1	2	5	1	3	3	11	4	18	12	22	32	42	44	49	73	64	91	47	75	41	59	11	18	-
-	3	2	1	2	2	5	4	13	10	24	15	22	32	46	38	43	61	27	56	14	37	4	15	-	-
-	2	-	-	1	1	3	3	9	6	10	14	16	20	26	31	21	46	13	28	10	10	3	1	2	1
1	-	1	1	1	-	-	4	9	7	10	10	15	18	22	28	17	20	10	24	5	10	6	7	2	1
1	-	1	2	1	-	-	-	4	5	1	3	3	2	6	3	6	2	10	2	7	2	7	-	1	-
1	-	1	1	1	1	1	2	1	3	-	1	1	10	7	19	16	45	53	78	87	76	86	52	58	-
-	-	-	-	1	-	1	2	2	2	-	3	-	5	3	11	9	23	20	18	44	35	-	1	-	1
-	-	1	1	-	-	2	-	1	2	2	2	4	1	1	1	3	1	2	1	3	8	1	2	1	-
-	-	1	1	-	-	1	-	1	2	1	2	1	-	1	1	2	1	6	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	3	3	1	2	1	7	5	7	6	9	4	2	-
-	-	1	2	1	3	1	1	4	-	1	1	2	2	6	5	8	10	7	7	12	7	6	12	9	5
2	1	2	1	3	1	1	-	4	-	1	1	2	2	6	5	8	6	1	2	6	2	6	1	6	-
1	2	1	1	3	1	1	-	2	2	1	3	2	3	5	8	7	18	14	35	56	49	86	42	70	31
1	-	-	1	1	2	4	1	-	1	3	1	2	3	2	2	3	7	6	25	34	30	56	20	58	10
1	-	-	1	1	1	1	-	1	3	-	4	3	2	4	2	2	10	6	4	8	9	6	4	1	6
-	-	1	-	-	-	4	-	1	3	-	1	4	3	2	4	2	-	-	1	-	1	3	-	2	-
-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	1	4	2	10	5	7	7	11	15	15	17	7	10
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	2	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-
-	-	1	2	-	2	1	1	1	1	-	2	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-
-	-	1	2	-	2	1	2	-	3	-	3	-	1	-	1	2	-	2	3	2	2	1	1	1	-
-	-	1	1	-	-	1	-	3	-	1	-	1	-	1	-	1	-	2	2	2	1	1	1	-	-
-	-	1	1	-	-	2	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	4	-	-	-
-	-	1	2	-	-	1	-	4	-	1	3	-	-	-	-	4	-	3	2	6	4	4	1	1	-
-	-	1	2	-	2	1	1	1	1	-	2	-	-	-	-	4	-	1	1	4	4	2	1	1	-
-	-	1	2	-	2	1	2	-	6	1	6	2	4	2	4	3	2	2	4	3	2	2	1	1	1
-	-	1	1	-	2	1	2	-	3	-	3	-	3	2	2	2	-	1	2	3	2	2	1	1	-
-	-	1	1	-	2	1	1	-	3	-	1	-	1	2	-	1	-	1	2	2	1	1	4	-	-
-	-	1	1	-	2	1	1	-	1	-	1	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-

Tabell 5 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsal

kjønn og alder. Bygder og byer.

Tabell 5 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak,

¹ Herav 1 med uoppg. alder. ² Herav 2 med uoppg. alder.

ønn og alder. Bygder og byer.

Tabell 5 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak.

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år		
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
812-825	Andre ulykker med motorkjøretøy.	L	80	23	9	4	9	6	4	-	6	2	11	2	8	2
		B	45	15	9	7	9	2	3	-	3	1	5	-	3	-
830-835	Ulykker med motorkjøretøy utenfor offentlig vei	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
840-845	Andre ulykker ved landtransport:	B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
840-841	Sporveisulykker.....	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
842-843	Sykkelulykker	L	17	2	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	1	-
844-845	Andre kjøreulykker	B	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
846	Trafikkulykke uten nærmere opplys- ninger	L	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
850-851	T r a n s p o r t t i l s j ö s :															
	Drukningsulykker:															
	Herav: a) fiskere under fiske	L	49	-	-	-	-	-	-	-	5	-	8	-	4	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b) sjøfolk i handelsflåten ..	L	50	1	-	-	-	-	-	-	4	-	13	-	6	-
		B	35	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-
	c) andre	L	38	5	1	-	1	-	4	1	6	-	2	-	2	1
		B	8	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
852-858	Andre ulykker ved transport til sjøs:															
	Herav: a) fiskere under fiske	L	6	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b) sjøfolk i handelsflåten ..	L	7	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-
		B	12	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
	c) andre	L	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
860	L u f t f a r t :															
	Med militærfly	L	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
		B	6	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	2	-	-
861-866	Med sivilfly	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
870-878	F o r g i f t n i n g s u l y k k e r :															
	Narkotiske stoffer og medikamenter..	L	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	4	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
880	Akutt alkoholforgiftning (unnt. tre- sprit)	L	9	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
		B	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Trespritsforgiftning	L	9	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
		B	5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
890	Lysgass	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
879, 881-888, 891-895	Andre og uspesifiserte faste el. flytende stoffer og gasser	L	4	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
		B	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
900-902	F a l l :															
	Fall fra en høyde til en annen	L	58	24	2	1	1	1	1	-	1	-	5	-	3	-
		B	32	20	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	2	-

¹ Herav 1 med oppg. alder.

jønn og alder. Bygder og byer.

30-34 år		35-39 år		40-44 år		45-49 år		50-54 år		55-59 år		60-64 år		65-69 år		70-74 år		75-79 år		80-84 år		85-89 år		90 år og over		
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
7	-	1	-	1	1	5	-	4	1	4	3	5	1	1	1	-	3	1	2	-	-	-	-	-	-	
2	-	1	-	1	1	3	-	1	-	2	3	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-	1	1	-	2	-	1	-	1	-	1	-	1	-	
-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
10	-	3	-	6	-	3	-	2	-	1	-	3	-	1	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	-	6	-	5	1	4	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	8	-	6	2	2	-	2	-	6	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	-	2	-	1	1	2	1	3	1	1	-	4	-	-	-	-	1	-	1	-	3	-	-	-	-	
-	1	1	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	
2	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	1	1	-	-	-	2	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	
1	-	-	-	1	-	1	-	-	3	-	2	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	3	-	1	-	1	-	3	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	2	-	1	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	1	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	4	-	7	2	-	3	1	3	3	-	7	2	-	1	-	2	3	4	3	6	4	4	3	5	2
2	-	1	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	-

Tabell 5 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

Tabell 5 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak,

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år		
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
935	Lynnedslag.....	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
918, 926, 930, 936	Andre og uspesifiserte ulykker	L	8	1	-	1	-	-	1	-	-	4	-	1	-	
		B	6	1	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	
	K o m p l i k a s j o n e r p . g . a . i k k e - t e r a p e u t i s k e m e d i - s i n s k e o g k i r u r g i s k e h a n - d l i n g e r :															
940-942	Komplikasjoner ved koppevaksina- sjoner	L	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
943	Inokulasjonshepatitt	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
944	Andre komplikasjoner ved profylaktiske inokulasjoner	L	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
945, 946	Andre komplikasjoner ved medisinsk el. kirurgisk behandling i ikke-tera- peutisk øyemed.....	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
950-959	T e r a p e u t i s k e u h e l l o g s e n e k o m p l i k a s j o n e r v e d t e r a - p e u t i s k e h a n d l i n g e r	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
960-965	S e n e r e f o l g e r a v s k a d e r o g u l y k k e r (når dødfallet inntreffer 1 år el. mer etter ulykken)	L	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	S e l v m o r d o g s e l v m o r d f o r s o k i a l t	L	107	32	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	8	
		B	60	15	-	-	-	-	-	-	-	2	-	6	1	
970-973	Forgiftning	L	16	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	
		B	13	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
974	Hengning	L	45	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	
		B	24	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	2	
975	Drukning	L	8	12	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	
		B	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
976	Skytevåpen	L	27	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	
		B	9	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
977	Skjærende og stikkende instrumenter.	L	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
		B	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
978	Sprang fra høye steder	L	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
		B	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
979	Annen og uspesifisert dødsmåte	L	3	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	M o r d i a l t	L	4	4	1	-	-	2	-	-	1	-	-	1	-	
		B	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
980-983	Barnemord (barn under 24 timer) ...	L	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
980-983	Andre	L	3	4	-	-	-	2	-	-	1	-	-	1	-	
		B	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Sum døde av ulykker, mord og selvmord. Total deaths from accidents, homicide and suicide	L	867	322	59	37	49	16	31	5	40	3	88	6	57	
		B	184	26	21	14	6	8	-	7	1	25	1	21	1	
	Sum døde i alt. Total deaths	L	8955	826	609	98	59	54	28	87	37	152	62	146	93	
		B	4796	298	201	32	21	21	10	21	7	48	15	55	30	

¹ Herav 1 med uoppg. alder. ² Herav 2 med uoppg. alder. ³ Herav 3 med uoppg. alder.

kjønn og alder. Bygder og byer.

30-34 år		35-39 år		40-44 år		45-49 år		50-54 år		55-59 år		60-64 år		65-69 år		70-74 år		75-79 år		80-84 år		85-89 år		90 år og over			
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
13	1	12	2	13	5	6	-	15	4	10	4	6	6	8	2	5	2	4	1	3	1	1	2	1	-	1	
2	1	13	2	6	2	6	1	5	2	8	-	8	3	1	3	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	-	-	3	1	1	2	-	3	1	2	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	1	2	-	1	2	1	-	2	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	-	8	1	5	1	1	-	5	2	3	2	5	1	3	1	1	1	3	1	2	1	1	-	-	-	-	
1	-	7	1	1	-	1	1	1	1	-	3	-	5	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	-	1	-	1	3	1	-	1	1	-	2	-	3	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	1	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	1	2	-	3	-	2	-	4	-	3	-	1	1	3	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	
-	-	1	-	3	-	1	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
74	2	50	4	55	13	43	4	55	9	44	9	35	11	33	7	37	30	39	27	29	49	27	54	22	28		
21	3	42	4	27	3	25	1	33	4	32	10	18	6	18	14	12	15	10	22	18	22	11	36	10	14		
203	94	179	124	189	166	252	208	384	267	466	383	518	493	763	686	1025	1049	1291	1304	1168	1413	922	1156	557	724		
72	36	107	66	113	84	195	118	292	203	370	239	436	344	472	444	587	619	620	749	507	722	328	586	126	301		

Tabell 6. Dødsfall i 1951 etter dødsårsak
Causes of death by sex. Counties,

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

rural districts and towns.

Tabell 6 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
28	Akutt poliomyelitt	L	145	9	7	10	10	-	-	7	3	11	2	13	9	4	1
		B	62	6	6	-	-	20	12	-	-	-	-	3	-	1	-
29	Epidemisk encefalitt	L	2	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Senere følger av akutt polio- myelitt og epidemisk en- cefalitt	L	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Kopper	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Meslinger	L	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	1	-
		B	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Gul feber	L	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Infeksjons hepatitt (hepatitis acuta)	L	12	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
		B	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
35	Rabies	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	Flekkfeber og andre rickett- siasykdommer	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	Malaria	L	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	Schistosomiasis	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	Ekinokokksykdom	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	Filariosis	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41	Anchylostomiasis	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	Andre ormsykdommer	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	Alle andre infeksiøse og para- sittære sykdommer	L	12	1	-	-	1	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-
		B	11	-	-	-	-	-	2	5	-	1	1	-	-	-	-
Ondartede svulster i:																	
44	munnhule og svegl.....	L	49	2	1	3	-	-	-	2	2	3	-	-	3	-	-
		B	50	5	-	-	-	17	1	-	-	1	-	1	4	-	-
45	i spiserøret	L	61	2	-	4	1	-	-	2	1	3	1	2	2	3	2
		B	55	4	-	-	-	15	8	1	-	-	-	2	-	-	-
46	magesekken	L	1140	38	25	38	36	-	-	50	37	48	37	37	42	32	19
		B	487	20	14	-	-	105	76	5	1	2	2	11	8	12	18
47	tarmene (unnt. endtar- men)	L	245	4	6	8	12	-	-	8	8	7	8	6	8	8	6
		B	156	3	3	1	-	40	37	1	1	-	2	2	5	2	-
48	endetarmen	L	92	3	3	4	3	-	-	3	4	4	-	5	1	3	3
		B	70	2	4	-	-	12	12	-	-	-	-	1	2	2	1
49	strupen	L	15	-	-	3	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	-
		B	7	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
50	luftrør, bronchier el. lunge ikke spesifisert som sekundært sete	L	88	4	1	5	5	-	-	5	1	2	1	7	1	2	2
		B	104	2	-	1	-	47	12	1	-	-	-	2	1	6	-
51	brystkjelerne	L	249	-	14	-	27	-	-	-	16	-	20	-	16	-	11
		B	169	-	12	-	-	-	64	-	4	-	-	3	1	3	3
52	livmorhalsen	L	66	-	6	-	6	-	-	-	5	-	4	-	2	-	6
		B	59	-	2	-	-	-	26	-	3	-	-	-	1	-	3

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell 6 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
53	andre deler av livmoren, el. livmor uten nærmere oppl.	L 71 B 52	-	1	-	11	-	-	-	4	-	5	-	7	-	3
54	prostata	L 157 B 85	10	-	15	-	-	18	-	12	-	6	-	8	-	9
55	huden	L 39 B 19	-	3	1	3	-	-	-	2	1	4	1	-	5	2
56	bein og bindevev	L 66 B 25	4	1	3	3	-	-	-	1	-	3	-	2	1	1
57	i alle andre organer el. oppgitt sete	L 722 B 452	21	17	27	22	-	-	17	45	28	25	24	22	16	19
58	Levkemi og alevkemi	L 127 B 71	1	3	6	6	-	-	-	5	5	3	3	6	6	5
59	Lymphosarkom og andre svulster i de lymfatiske og bloddannende organer ...	L 107 B 66	5	4	6	4	-	-	5	1	3	-	6	4	3	1
60	Godartede svulster, og svulster av uspesifisert art ..	L 110 B 53	5	2	5	4	-	-	1	5	4	3	2	4	3	3
61	Ikke toksisk struma	L 1 B 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
62	Thyreotoxikose, med el. uten struma	L 13 B 5	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1
63	Sukkersyke.....	L 150 B 124	10	12	11	9	-	-	2	4	2	6	3	4	6	3
64	Avitaminoser og andre mangelsykdommer	L 10 B 4	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	-	-	2	1
65	Anemi, alle typer	L 44 B 24	2	3	1	-	-	-	1	2	-	2	1	1	-	1
66	Allergiske sykdommer, alle andre indresekretoriske, stoffskifte- og blodsykde..	L 169 B 84	4	3	10	6	-	-	7	7	6	8	2	2	2	4
67	Psykoser	L 84 B 24	2	4	3	2	-	-	3	3	3	6	-	1	1	1
68	Psykonevroser, atferdsforsyrelser	L 2 B 8	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
69	Åndssvakhet	L 18 B 8	1	-	1	-	-	-	-	2	2	-	-	1	1	1
70	Karlesjoner i sentralnervesystemet	L 2543 B 1375	73	90	86	108	-	-	88	114	58	91	58	90	70	59
71	Meningitt (ikke meningokokk el. tuberkuløs)	L 29 B 14	-	-	-	3	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1
72	Multipelsclerose	L 39 B 18	1	-	3	4	-	-	1	-	1	3	2	1	-	-
73	Epilepsi	L 68 B 19	1	3	3	1	-	-	5	2	-	3	1	3	6	-
74	Betennelsesaktige sykdommer i øyet	L - B 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
75	Katarakt	L 1 B -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76	Glaukom	L - B -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
77	Mellomørebetennelse og mastoiditt	L 9 B 3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1
78	Alle andre sykd. i nervesystemet og sanseorganene ..	L 133 B 78	3	2	9	3	-	-	11	13	6	6	2	3	4	3
			2	4	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	1	3

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark			
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
11	-	5	-	2	-	2	-	8	-	1	-	3	-	1	-	13	-	4	-	12	-	2	-	10	-	1	-
5	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	3	-	4	-	4	-	9	-	1	-	1	-	1	-	1	-
2	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	5	-	5	-	5	-	1	-	4	-	1	-	1	-	1	-
2	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	3	-	2	-	2	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-
1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-
17	17	17	12	12	2	3	3	5	5	5	5	13	13	11	23	20	31	27	30	15	18	30	34	25	19	10	39
8	-	2	-	2	-	2	-	5	-	7	-	13	-	12	-	21	-	31	-	1	-	1	-	1	-	1	-
3	-	2	-	2	-	2	-	3	-	1	-	1	-	1	-	2	-	4	-	3	-	1	-	1	-	1	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	2	2	4	2	2	2	2	1	5	5	1	7	7	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	1	1	1	
1	3	3	3	2	2	2	1	6	6	1	1	5	5	5	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	3	3	1	1	1	1	1	4	4	4	1	3	1	1	1	1	4	4	2	1	1	1	1	1	1	1	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
2	3	3	2	1	3	3	1	3	7	7	3	3	5	5	5	5	8	8	4	4	2	2	1	1	1	1	
2	3	3	2	3	3	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
5	8	1	1	1	2	1	1	3	7	6	4	11	11	4	4	4	4	7	3	1	1	1	1	1	1	1	
3	1	1	1	1	1	1	1	1	5	9	9	1	1	1	1	4	4	4	4	1	1	1	1	1	1	1	
2	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	1	4	4	4	4	6	6	6	6	1	1	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
39	53	35	59	37	48	58	68	83	126	57	58	58	90	45	59	97	89	72	77	45	76	98	110	62	66	23	33
27	31	14	23	17	22	39	57	83	126	5	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	-	-	-	2	-	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	2	2	2	2	3	1	1	1	1	1	1	1	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
6	1	5	5	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
3	2	1	1	1	3	3	2	5	5	2	4	9	4	4	4	3	1	5	4	1	3	2	2	2	6	1	

Tabell 6 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
79	Revmatisk feber	L	11	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
		B	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
80	Kronisk revmatisk hjerte- sykdom	L	159	1	4	5	9	-	-	4	8	4	5	5	3	4	8
		B	110	2	1	-	-	21	30	-	67	71	88	68	60	59	66
81	Arteriosklerotiske og degene- rative hjertesykdommer	L	2364	74	52	115	91	-	-	71	88	68	60	59	66	46	46
		B	1519	40	40	2	1	370	289	7	6	11	8	19	27	48	36
82	Andre el. ikke nærmere spe- sifiserte hjertesykdommer	L	735	24	30	28	31	-	-	31	42	12	30	14	16	16	17
		B	480	7	19	1	2	95	116	2	-	1	2	9	12	8	8
83	Hypertensjon med hjerte- sykdom	L	273	5	14	8	9	-	-	10	20	5	9	10	14	5	3
		B	217	5	5	1	-	33	55	6	2	-	2	4	5	-	4
84	Hypertensjon uten nevnt hjertesykdom	L	92	-	2	3	5	-	-	3	-	3	4	-	4	3	2
		B	70	5	6	1	-	4	20	-	-	-	-	2	-	2	2
85	Sykdommer i arteriene	L	603	14	23	32	24	-	-	21	28	30	28	13	9	13	18
		B	283	8	16	3	2	42	51	1	2	-	3	7	11	6	14
86	Andre sykdommer i krets- løpssystemet	L	29	1	1	-	1	-	-	1	1	-	4	2	1	-	2
		B	36	-	1	-	-	8	15	-	-	-	-	-	1	-	-
87	Akutte infeksjoner i de øvre luftveier	L	22	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	-	-	-	-
		B	11	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	1	-	1
88	Influensa	L	60	-	-	-	1	-	-	2	4	1	2	4	3	2	-
		B	20	1	2	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	2	-
89	Lobær (krupøs) pneumoni ..	L	140	4	5	2	5	-	-	6	6	13	7	5	5	2	1
		B	48	2	1	-	-	9	11	1	1	-	1	-	-	4	-
90	Bronchopneumoni	L	631	19	20	17	21	-	-	14	28	21	26	7	24	12	17
		B	353	2	10	-	-	63	98	3	1	1	3	2	9	11	5
91	Primær atypisk, annen el. ikke nærmere spesifisert pneumoni	L	120	1	6	6	3	-	-	5	6	-	3	3	3	3	4
		B	93	2	1	1	1	11	20	-	-	-	2	3	3	2	3
92	Akutt bronkitt	L	16	-	-	-	1	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-
		B	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
93	Kronisk bronkitt el. bronkitt uten nærmere oppl.	L	124	3	4	5	3	-	-	2	3	4	4	3	3	3	4
		B	44	1	1	-	-	2	6	-	3	-	-	-	2	1	-
94	Hypertrofi av tonsiller og adenoidvev	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	Empyem og lungeabsecess ..	L	8	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
		B	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-
96	Plevritt (av ikke tuberkuløs art)	L	5	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
97	Alle andre sykdommer i åndedrettsorganene	L	65	-	3	2	1	-	-	1	-	1	1	1	2	4	1
		B	41	3	-	-	-	9	10	1	1	2	-	1	1	-	1
98	Sykdommer i tennene og deres støttevev	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	Magesår	L	63	2	-	5	-	-	-	2	2	5	2	4	2	4	2
		B	43	1	1	1	-	16	4	-	1	-	-	1	-	2	1
100	Sår på tolvfingertarmen ...	L	17	-	1	-	1	-	3	3	-	2	-	-	-	-	1
		B	17	2	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	1
101	Gastritt og duodenitt	L	6	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
102	Blindtarmsbetennelse	L	42	-	-	3	-	-	-	3	-	2	-	1	-	2	1
		B	21	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2
103	Brokk og tarmslyng	L	167	1	5	11	3	-	-	8	6	5	4	3	3	2	3
		B	55	3	2	-	-	10	9	-	1	-	-	2	3	2	2
104	Gastroenteritt og kolitt (unnt. diaré hos nyfødte, under 4 uker)	L	108	-	3	2	3	-	-	5	5	1	2	3	2	-	2
		B	28	-	1	-	-	2	7	-	-	-	-	1	-	1	3

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Nord-Trondelag		Nordland		Troms		Finnmark			
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
-	1	-	-	1	-	1	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4	2	3	1	6	3	5	3	6	10	-	-	1	4	11	5	2	4	3	4	7	4	1	2		
1	4	-	1	2	2	7	2	8	8	-	-	1	3	3	2	2	4	1	2	2	1	1	2		
60	51	46	48	57	62	85	59	118	86	-	-	51	54	88	95	78	55	62	58	92	90	36	43	20	13
34	25	15	13	21	30	58	46	-	-	91	77	-	-	34	22	43	42	5	3	17	16	5	6	9	3
18	27	15	14	8	10	13	21	26	47	-	-	14	23	16	9	26	31	10	12	24	33	12	14	9	12
9	14	3	7	4	7	18	18	-	-	20	21	-	-	5	14	13	16	-	-	4	8	5	7	1	4
6	7	3	7	2	9	6	11	10	5	-	-	2	2	9	11	6	7	3	3	6	6	9	5	9	9
4	3	3	1	1	1	4	8	9	-	-	7	14	-	-	11	9	5	4	2	1	1	1	1	1	
2	2	2	3	2	2	3	3	-	2	-	3	8	-	-	2	8	1	3	-	3	3	2	1	1	
-	-	1	-	-	1	2	7	-	-	3	8	-	-	3	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	
8	9	11	17	14	14	12	14	13	18	-	-	9	11	18	26	21	19	21	14	29	36	4	4	5	3
3	6	4	5	1	10	12	11	-	-	13	16	-	-	1	1	2	7	2	1	1	1	1	1	-	
1	2	-	1	1	1	1	1	-	2	-	-	2	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	1	-	1	1	1	-	1	1	-	-	1	2	-	2	2	1	2	1	1	1	1	
1	2	-	1	1	1	2	1	2	1	4	-	-	1	7	4	2	2	4	2	3	1	1	1	1	
2	2	1	2	1	2	7	-	10	6	-	-	2	1	6	6	3	5	3	3	7	3	3	2	2	
4	3	-	1	1	3	-	1	-	-	1	1	-	-	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	
15	16	7	9	17	9	26	29	17	28	-	-	16	19	16	17	15	17	11	14	23	36	8	23	9	8
4	15	2	9	3	9	9	15	-	-	8	14	-	-	3	11	12	10	1	5	3	3	1	1	1	3
3	5	1	2	1	-	7	4	3	5	-	-	-	-	6	2	2	4	3	2	9	12	2	4	-	-
4	3	-	-	4	1	3	4	-	6	4	-	-	-	2	5	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-
1	-	-	-	1	1	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	3	1	-	4	2	5	6	10	6	-	-	5	7	5	3	2	5	4	3	2	2	1	1	1	
3	3	-	-	1	1	4	2	-	-	3	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	2	3	1	2	-	1	-	3	-	-	-	2	-	-	2	1	7	2	1	1	7	4	1	2	
1	1	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	
3	-	-	-	1	-	1	2	-	1	-	-	3	-	2	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	
1	1	-	-	1	-	1	1	1	1	-	-	3	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	1	2	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	4	-	-	-	-	3	-	1	-	1	-	2	-	3	1	2	1	4	-	-	4	3	1	3	
9	2	4	4	5	2	2	13	13	-	1	2	1	4	4	6	4	4	10	-	1	8	6	4	3	1
2	2	1	-	1	1	1	1	2	2	-	-	1	2	-	1	3	4	2	-	1	7	3	3	4	2
2	2	-	1	-	3	2	5	1	2	-	-	3	-	4	8	1	5	2	1	-	9	7	3	3	4

Tabell 6 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold			
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
105	Leverkirrose	L	35	2	—	4	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	2	2
	██████████	B	45	1	—	—	—	15	15	—	—	—	—	2	1	—	—	—
106	Gallestein og gallebetennelse uten stein.....	L	71	—	4	1	10	—	—	—	2	5	1	5	1	2	4	2
	██████████	B	57	4	4	—	—	9	17	—	3	—	—	—	3	1	—	—
107	Andre sykdommer i fordey- elsesorganene	L	55	1	1	1	3	—	—	1	3	4	1	—	—	3	—	—
	██████████	B	43	—	2	—	—	10	9	1	—	—	—	1	—	2	—	—
108	Akutt nefritt	L	13	1	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—
	██████████	B	4	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
109	Kronisk, annen el. ikke spe- sifisert nefritt	L	242	6	7	10	12	—	—	7	8	11	4	6	4	5	7	—
	██████████	B	103	5	6	1	—	11	23	—	—	1	1	1	1	1	2	—
110	Infeksjoner i nyrene	L	45	—	—	1	1	—	—	4	1	3	—	—	1	1	2	—
	██████████	B	41	—	1	—	—	5	14	—	1	—	—	—	1	—	1	—
111	Stein i nyre og urinveier..	L	14	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	1	—	—	1	—
	██████████	B	19	—	—	—	—	4	1	1	—	—	—	1	1	—	—	—
112	Prostatahypertrofi	L	289	12	—	13	—	—	—	24	—	24	—	12	—	14	—	—
	██████████	B	118	10	—	1	—	37	—	—	1	—	1	—	5	6	—	—
113	Sykdommer i brystkjertlene ..	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	██████████	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
114	Andre sykdommer i urin- og kjønnsorganene	L	19	—	—	1	—	—	—	1	—	2	1	—	—	1	—	—
	██████████	B	15	—	—	1	—	2	7	—	—	—	—	—	1	—	—	—
115	Sepsis i svangerskap, under fødsel og i barselseng ...	L	7	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	██████████	B	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
116	Toksemi i svangerskap el. barselseng	L	17	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	2	—	—	1	—
	██████████	B	5	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
117	Blodninger i svangerskap el. under fødsel.....	L	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	██████████	B	6	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
118	Abort uten nevnt sepsis el. toksemi	L	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	██████████	B	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
119	Abort med sepsis	L	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	██████████	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
120	Andre komplikasjoner ved svangerskap, fødsel el. barselseng	L	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	██████████	B	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
121	Infeksjoner i hud og under- hud	L	8	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	██████████	B	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
122	Arthritt og spondylitt	L	44	—	3	1	2	—	—	1	5	—	—	2	4	2	2	1
	██████████	B	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
123	Muskelrevmatisme og uspe- sifisert revmatisme	L	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	██████████	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
124	Osteomyelitt og periostitt ..	L	6	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	██████████	B	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
125	Ankylose og ervervede defor- miteter i skjelett-muskel- systemet	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	██████████	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
126	Alle andre sykdommer i hud el.skjelett-muskelsystemet	L	21	—	—	—	—	—	—	4	4	1	1	1	2	1	—	2
	██████████	B	14	—	—	—	—	—	—	4	4	1	—	1	—	—	—	2
127	Spina bifida og meningocele	L	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—
	██████████	B	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
128	Medfødte misdannelser i kretsløpssystemet	L	66	1	1	3	2	—	—	6	6	1	4	5	1	—	1	2
	██████████	B	35	2	1	—	—	—	—	6	6	1	1	1	—	1	—	2
129	Alle andre medfødte misdan- nelser	L	95	1	4	5	6	—	—	6	6	2	1	3	3	4	1	—
	██████████	B	36	2	—	—	—	—	—	6	6	—	—	—	1	5	—	—

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell 6 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
130	Fødselsskader	L	91	4	—	4	8	—	—	1	2	2	4	1	3	1	1
		B	38	—	1	—	—	13	3	1	1	—	—	1	—	—	—
131	Asfyksi og ateletase etter fødselen	L	36	—	1	1	—	—	—	1	1	1	2	—	—	—	—
		B	19	1	—	—	—	3	5	—	—	1	—	—	—	—	—
132	Infeksjoner hos nyfødte (0-4 uker)	L	34	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	—	1
		B	4	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
133	Hæmolytisk sykdom hos nyfødte (erytroblastose)	L	28	1	1	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—
		B	14	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	1	—	1
134	Andre bestemte sykdommer hos nyfødte	L	24	1	—	1	—	—	—	2	1	1	—	—	1	1	—
		B	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
135	Ubestemt oppgitte sykdommer spesifikke for nyfødte, medfødt svakhet, før tidlig født i. n. a.	L	339	12	7	15	14	—	—	12	13	12	9	8	9	13	4
		B	142	6	4	1	—	29	24	1	—	2	—	4	4	12	3
136	Alderdom uten nevnt psykose	L	1202	13	17	23	33	—	—	28	44	47	36	16	15	12	27
		B	205	4	9	—	—	8	25	1	1	—	5	2	7	3	8
137	Symptomer, ubestemte og ukjente årsaker til sykdom og død	L	835	20	8	30	23	—	—	29	12	26	34	22	20	18	8
		B	228	11	8	1	—	46	39	1	2	2	—	9	3	6	—
	All dødsfall av sykdommer	L	17048	454	453	662	641	—	—	569	642	565	567	433	455	424	370
		B	8936	252	274	24	11	1733	1834	57	56	39	46	162	196	230	208

Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter ytre årsak
(E-listen av 1948.)

Accidents, poisonings and violence classified by external cause (E-list of 1948.)

	Ulykker i alt	L	1042	41	28	51	27	—	53	18	35	18	42	10	44	15
		B	485	15	7	1	1	106	85	7	1	7	2	14	4	22
	Land transport:															
800-802	Jernbaneulykker	L	16	—	—	3	—	—	2	—	2	—	4	—	2	—
		B	10	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	—	1	—
810-825	Ulykker med motorkjøretøy på offentlig vei:															
810	Kollisjon mellom motorkjøretøy og jernbanetog	L	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
811	Kollisjon mellom motorkjøretøy og sporvogn..	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
812-825	Andre ulykker med motorkjøretøy	L	103	2	5	8	3	—	13	2	8	3	8	1	6	2
		B	60	1	—	1	—	17	6	3	—	—	1	3	1	4
830-835	Ulykker med motorkjøretøy utenfor offentlig vei	L	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
840-845	Andre ulykker ved landtransport:															
840-841	Sporveisulykker.....	L	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	4	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—
842-843	Sykkelulykker	L	19	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1
		B	5	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	1
844-845	Andre kjøreulykker.....	L	8	1	—	1	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—
		B	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
846	Trafikkulykke uten nærmere opplysninger	L	3	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—
		B	4	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell 6 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell 6 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
914	Elektrisk strøm.....	L 13 B 3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
915	Eksplosjon av trykk-kjеле .	L 1 B 1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	Forbrenning ved:															
916	brann og eksplosjon av brennbart materiale ...	L 32 B 9	3 1	-	2	-	3	2	-	-	3	1	1	-	1	-
917	varme el. etsende stoffer og damp, ved elektriske ovner etc., el. uoppg...	L 7 B 3	-	1	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
919	Skytevåpen og sprengstoff .	L 44 B 7	-	-	4	-	4	-	6	-	5	1	4	-	3	-
924, 925	Kvelning ved mekaniske midler	L 19 B 3	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-
921, 922	Kvelning ved aspirasjon av mat el. andre fremmed- legemer i luftveiene	L 3 B 4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
920, 923	Fremmedlegemer trengt inn gjennom naturlige åpnin- ger uten å forårsake kvel- ning	L 1 B 3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
927	Stikk og bitt av giftige dyr og insekter	L 1 B 1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
928	Skader forvoldt av andre dyr	L 4 B 1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
929	Drukningsulykker (unnt. ved transport til sjøs):															
	Herav:															
	a) i brønn	L 25 B 3	2	3	1	3	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-
	b) i dam el. vann hjem- me på gårds plass ..	L 7 B 10	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
	c) under badning	L 10 B 2	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	d) gjennom is	L 19 B 2	2	1	1	-	-	1	1	-	1	-	1	-	1	-
	e) andre	L 113 B 41	4	-	5	-	-	8	3	-	7	1	4	1	2	5
931	Heteslag	L 1 B 1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
932	Forfrysning	L 5 B 3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
933	Sult, tørst og utmattelse ..	L 1 B 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
934	Naturkatastrofer	L 1 B 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
935	Lynnedslag.....	L 1 B 1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
918, 926, 930, 936	Andre og uspesifiserte ulykker	L 9 B 7	-	-	-	-	-	4	1	-	1	-	-	-	-	1

og kjønn. Bygder og byer.

Tabell 6 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
	Komplikasjoner p. g. a. ikke-terapeu- tiske, medi- sinske og kirur- giske handlinger:																
940-942	Komplikasjoner ved koppe- vaksinasjoner	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
943	Inokulasjonshepatitt	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
944	Andre komplikasjoner ved profylaktiske inokulasjoner	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
945, 946	Andre komplikasjoner ved medisinsk el. kirurgisk be- handling i ikke terapeuti- ske øyemed	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
950-959	Terapeutiske uhell og senere komplika- sjoner ved tera- peutiske handlin- ger	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
960-965	Senere følger av ska- der og ulykker (når dødsfallet inntreffer 1 år. el. mer etter ulykken)...	B	13	2	-	-	-	-	1	3	1	-	-	1	-	-	
	Selvmord og selvmordsforsok i alt	L	139	7	4	13	3	-	-	15	3	6	2	6	2	11	
		B	75	2	-	1	-	29	6	-	1	-	2	-	5	1	
970-973	Forgiftning	L	19	1	-	3	-	-	-	-	1	-	-	2	-	2	
		B	19	-	-	1	-	7	3	-	-	-	-	1	-	-	
974	Hengning	L	58	6	3	4	-	-	-	8	1	3	1	2	1	3	
		B	26	2	-	1	-	6	1	-	1	-	2	-	4	-	
975	Drukning	L	20	-	-	2	-	5	1	-	1	1	-	1	1	2	
		B	10	-	-	1	-	5	1	-	1	-	1	-	1	-	
976	Skytevåpen	L	30	-	1	4	1	-	-	5	-	1	-	1	-	3	
		B	9	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
977	Skjærende og stikkende instrumenter	L	4	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
		B	4	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	
978	Sprang fra høye steder ..	L	4	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	
		B	7	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	
979	Annен og uspesifisert dødsmåte	L	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Mord i alt	L	8	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
980-983	Barnemord (barn under 24 timer)	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
980-983	Andre	L	7	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
		B	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
	Sum døde av ulykker, mord og selvmord. Total deaths from accidents, homicide and suicide	L	1189	48	32	64	31	-	68	21	41	20	48	12	55	17	
		B	563	17	7	2	1	135	92	7	1	8	2	4	27	6	
	Sum døde i alt. Total deaths	L	18237	502	485	726	672	-	637	663	606	587	481	467	479	387	
		B	9499	269	281	26	12	1868	1926	64	57	47	48	178	200	257	214

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell 7. Dødsfall i 1951 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.
Causes of death by sex and age. Oslo.

Internasj. nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker. <i>Causes of death¹⁾</i> Dødsfall av sykdom gruppert etter den forkortede internasjonale liste (A-listen) av 1948 <i>Diseases classified by the International intermediate list (A-list) of 1948</i>	Tils. Total	Aldersgrupper. — <i>Age groups</i>							
			Under 1 år <i>year</i>	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75+ år
1	Tuberkulose i åndedrettsorganene ..	M 53 K 29	—	—	—	1	18	21	4	9
2	Tuberkulose i meningen og sentralnervesystemet	M 1 K —	—	—	—	—	1	12	8	3
3	Tuberkulose i tarm, bukhinne og mesenteriets lymfeknuter	M — K —	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Tuberkulose i bein og ledd	M 1 K 1	—	—	—	—	—	—	1	—
5	Tuberkulose, alle andre former	M 2 K 3	—	—	—	—	—	—	3	2
9	Paralysis generalis	M 2 K —	—	—	—	—	—	2	—	—
10	Syfilis ervervet (unnt. Tabes dorsalis)	M 19 K 4	—	—	—	—	—	7	6	6
19	Rosen	M 1 K —	—	—	—	—	—	3	1	1
20	Septikæmi og pyæmi (ikke ved svangerskap el. barselseng)	M — K 3	—	—	—	—	—	—	1	2
21	Difteri	M 2 K —	—	1	1	—	—	—	—	—
22	Kikhoste	M — K 1	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Meningokokkinfeksjon	M 1 K 1	1	—	—	—	—	—	—	—
26	Stivkrampe	M 1 K —	—	—	—	1	—	—	—	—
28	Akutt poliomyelitt	M 20 K 12	—	4	2	3	10	1	—	—
32	Meslinger	M — K 1	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Infeksiøs hepatitt (hepatitis acuta) ..	M — K 5	—	—	—	—	—	—	3	1
43	Andre infeksiøse og parasittære sykdommer	M 2 K 5	—	—	1	—	—	—	—	2
44	Ondartede svulster i: munnhule og svegl	M 17 K 1	—	—	—	—	—	9	5	3
45	spiserøret	M 15 K 8	—	—	—	—	—	7	7	1
46	magesekken	M 105 K 76	—	—	—	—	5	30	30	40
47	tarmene (unnt. endetarmen)	M 40 K 37	—	—	—	1	—	2	20	24
48	endetarmen	M 12 K 12	—	—	—	—	—	5	14	11
49	strupen	M 1 K —	—	—	—	—	—	4	10	16
50	luftrør, bronchier el. lunge, ikke spes. som sekundært sete	M 47 K 12	—	—	—	—	4	32	5	6
51	brystkjertlene	M — K 64	—	—	—	—	—	8	1	3
52	livmorhalsen	M — K 26	—	—	—	2	7	37	14	10
								9	4	4

¹⁾ Bare nr. for de årsaker som har forekommet i 1951 er ført opp. Numbers under which no causes are classified in 1951 are omitted.

Tabell 7 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper								
			Under 1 år	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75+ år	
53	andre deler av livmoren, el. livmor u. n. oppl.	M K	- 18	- -	- -	- -	- -	- 1	- 6	- 3	- 8
54	prostata	M K	29 -	- -	- -	- -	- -	- -	3 -	9 -	17 -
55	huden	M K	5 4	- -	- -	- -	- -	- -	2 1	2 2	1 1
56	bein og bindevev	M K	4 4	- -	- -	1 -	- -	- -	2 2	1 1	- -
57	andre org. eller uoppg. sete	M K	68 113	- -	- 1	- -	2 -	3 6	33 41	18 33	11 32
58	Levkemi og alevkemi	M K	21 20	1 -	3 2	- -	- -	2 1	8 9	5 6	2 2
59	Lymfosarkom og andre svulster i de lymfatiske og bloddannende organer	M K	16 10	- -	- -	- -	1 -	3 2	9 6	- 1	3 1
60	Godartede svulster, og svulster av uspesifisert art	M K	13 14	- -	1 1	- -	- -	1 1	7 1	1 3	2 9
62	Thyreotoxikose, med el. uten struma.	M K	1 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- 1
63	Sukkersyke....	M K	29 31	- -	- -	- -	- -	2 1	7 7	7 8	13 15
64	Avitaminoser og andre mangelsyk- dommer	M K	1 1	- -	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -
65	Anemi, alle typer	M K	4 4	- -	- -	- -	- -	- -	2 1	- 2	- 1
66	Allergiske sykd., andre indresekre- toriske-, stoffskifte- og blodsykd.	M K	23 12	- -	- -	- -	- -	2 1	5 5	7 1	9 5
67	Psykoser	M K	2 6	- -	- -	- -	- -	- 2	1 -	- 1	1 3
68	Psykonevrosen, atferdsforstyrrelser ..	M K	1 1	- -	- -	- -	- -	- 1	- 1	- -	- -
69	Åndssvakhet	M K	2 2	2 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
70	Karlesjoner i sentralnervesystemet..	M K	231 307	1 -	- -	- -	- -	2 -	47 34	71 88	110 185
71	Meningitt (ikke meningokokk el. tuberkuløs)	M K	4 1	1 -	- -	- -	- -	- 1	2 -	1 -	- -
72	Multipelsclerose	M K	1 5	- -	- -	- -	- -	- 2	- 3	- -	- 1
73	Epilepsi....	M K	5 2	- -	- -	- -	1 -	- 1	2 -	1 -	- -
78	Alle andre sykd. i nervesystemet og sanseorganene	M K	11 13	1 2	- -	1 -	1 -	1 -	3 3	2 7	2 1
80	Kronisk revmatisk hjertesykdom ..	M K	21 30	- -	- -	- -	3 -	4 -	10 2	3 16	1 6
81	Arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer	M K	370 289	- -	- -	- -	- -	11 1	133 37	104 74	122 177
82	Andre el. ikke nærmere spesifiserte hjertesykdommer	M K	95 116	- 1	- -	- -	- -	1 -	19 12	29 34	45 70
83	Hypertensjon med hjertesykdom ...	M K	33 55	- -	- -	- -	- -	- -	8 14	12 20	13 21
84	Hypertensjon uten nevnt hjertesyk- dom	M K	4 20	- 1	- -	- -	- -	- -	1 3	1 5	2 12
85	Sykdommer i arteriene	M K	42 51	- 1	- -	- -	- -	- -	5 1	5 1	32 46
86	Andre sykd. i kretsløpssystemet....	M K	8 15	- 1	- -	- -	- -	- -	1 2	- 2	7 11

Tabell 7 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75+ år
87	Akutte infeksjoner i de øvre luftveier	M K	1 -	-	1	-	-	-	-	-
89	Lobær (krupøs) pnevmoni	M K	9 11	-	-	-	1	-	3	3
90	Bronchopnevmoni	M K	63 98	3	-	-	1	-	2	2
91	Primær atypisk, annen el. ikke nærmere spesifisert pnevmoni	M K	11 20	-	2	-	-	-	2	7
92	Akutt bronkitt	M K	- 1	-	-	-	-	-	1	-
93	Kronisk bronkitt el. bronkitt uten nærmere oppl.....	M K	2 6	-	-	-	-	-	2	-
95	Empyem og lungeabcess	M K	1 -	-	-	-	-	-	1	-
96	Plevritt (av ikke tuberkuløs art)...	M K	1 -	-	-	-	-	-	-	1
97	Andre sykd. i åndedrettsorg.	M K	9 10	-	-	-	-	-	4	2
99	Magesår	M K	16 4	-	-	-	-	1	6	3
100	Sår på tolvfingertarmen	M K	3 3	-	-	-	-	2	1	-
101	Gastritt og duodenitt	M K	- 1	-	-	-	-	-	1	-
102	Blindtarmsbetennelse	M K	5 -	-	-	-	-	-	2	1
103	Brokk og tarmslyng	M K	10 9	-	-	-	-	1	1	4
104	Gastroenteritt og kolitt (unnt. diaré hos nyfødte, under 4 uker)	M K	2 7	1	-	-	-	1	2	-
105	Leverkirrose	M K	15 15	-	-	-	-	1	9	3
106	Gallestein og gallebetennelse uten stein	M K	9 17	-	-	-	-	-	3	5
107	Andre sykd. i fordøyelsesorg.	M K	10 9	1	-	-	-	2	4	2
108	Akutt nefritt	M K	- 2	-	-	-	-	-	1	-
109	Kronisk, annen el. ikke spesifisert nefritt	M K	11 23	-	-	-	-	2	5	2
110	Infeksjoner i nyrene	M K	5 14	-	-	-	-	-	1	3
111	Stein i nyrer og urinveier	M K	4 1	-	-	-	-	-	2	1
112	Prostatahypertrofi	M K	37 -	-	-	-	-	-	2	10
114	Andre sykd. i urin- og kjønnsorg...	M K	2 7	-	-	-	-	-	-	2
115	Sepsis i svangerskap, under fødsel og i barselseng.....	M K	- 1	-	-	-	-	1	-	3
116	Toksemi i svangerskap el. barselseng	M K	- 4	-	-	-	-	4	-	-
117	Blødninger i svangerskap el. under fødsel.....	M K	- 2	-	-	-	-	1	1	-
118	Abort uten nevnt sepsis el. toksemi	M K	- 1	-	-	-	-	1	-	-

Tabell 7 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper								
			Under 1 år	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75+ år	
121	Infeksjoner i hud og underhud	M	1	-	-	-	-	-	-	1	
		K	-	-	-	-	-	-	-	-	
122	Arthritt og spondylitt	M	1	-	-	-	-	-	-	1	
		K	5	-	-	-	-	-	2	2	
126	Andre sykd. i hud el. skjelett-muskel- systemet	M	4	1	-	-	-	-	1	2	
		K	4	-	-	-	-	-	1	1	
128	Medfødte misdannelser i kretsløps- systemet	M	7	6	-	-	-	1	-	-	
		K	6	3	1	1	-	-	1	-	
129	Andre medf. misdannelser	M	6	3	1	-	-	-	2	-	
		K	6	5	1	-	-	-	-	-	
130	Fødselsskader	M	13	13	-	-	-	-	-	-	
		K	3	3	-	-	-	-	-	-	
131	Asfyksi og atelektase etter fødselen ..	M	3	3	-	-	-	-	-	-	
		K	5	5	-	-	-	-	-	-	
132	Infeksjon hos nyfødte (under 4 uker)	M	-	-	-	-	-	-	-	-	
		K	2	2	-	-	-	-	-	-	
133	Hæmolytisk sykd. hos nyfødte (ery- troblastose)	M	3	3	-	-	-	-	-	-	
		K	3	3	-	-	-	-	-	-	
135	Ubestemt oppg. sykd. spesifikke for nyfødte, medfødt svakhet, for tidlig født i.n.a.	M	29	29	-	-	-	-	-	-	
		K	24	24	-	-	-	-	-	-	
136	Alderdom uten nevnt psykose	M	8	-	-	-	-	-	-	8	
		K	25	-	-	-	-	-	1	24	
137	Symptomer, ubest. og ukjente årsaker til sykdom og død	M	46	-	-	-	-	5	27	10	
		K	39	2	-	-	-	5	5	7	
	Alle dødsfall av sykdom	M	1733	70	12	10	14	88	522	419	598
		K	1834	51	10	4	8	73	362	440	886

Detaljert liste.
Detailed list

Dødsårsaker. *Causes of death*
Ulykker, forgiftninger og ytre vold
klassifisert etter ytre årsak. (E-listen.)
*Accidents, poisonings and violence
classified by external cause. (E-list.)*

Ulykker.										
Land transport:										
800-802	Jernbaneulykker	M	3	-	-	1	-	1	-	-
		K	-	-	-	-	-	-	-	-
812-825	Ulykker med motorkjøretøy (unnt. kollisjon med sporvogn el. jernbane- tog)	M	17	-	4	5	2	2	3	1
		K	6	-	2	1	1	-	2	-
840-845	Andre ulykker ved landtransport:	M	-	-	-	-	-	-	-	-
840-841	Sporveisulykker	M	-	-	-	-	-	-	-	-
842-843	Sykkelulykker	M	3	-	-	-	-	-	3	-
846	Trafikkulykker u. n. oppl.	M	1	-	-	1	-	-	-	-
		K	1	-	-	-	-	-	1	-

Tabell 7 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75+ år
850-851	Transport til sjøs: Drukningulykker: Herav: b) sjøfolk i handelsflåten .	M K	7 —	— —	— —	— —	— —	4 —	3 —	— —
	c) andre	M K	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —
852-858	Andre ulykker ved transport til sjøs: Herav: b) sjøfolk i handelsflåten .	M K	3 1	— —	— —	— —	— —	— 1	3 —	— —
860	Luftfart: Med militærfly	M K	3 —	— —	— —	— —	2 —	1 —	— —	— —
870-878	Forgiftningsulykker: Narkotiske stoffer og medikamenter.	M K	— 3	— —	— —	— —	— —	— —	— 2	— 1
880	Akutt alkoholforgiftn. (unnt. tresprut)	M K	3 1	— —	— —	— —	— —	— —	2 1	— —
880	Tresprutforgiftning	M K	2 —	— —	— —	— —	— —	— —	2 —	— —
890	Lysgass	M K	1 1	— —	— —	— —	— —	— —	1 1	— —
879, 881-888, 891-895	Andre og uspes. faste el. flytende stoffer og gasser	M K	2 1	— —	— —	— —	— —	1 —	1 —	— —
900-902	Fall: Fall fra en høyde til en annen.....	M K	17 14	— —	1 —	— —	4 —	6 —	3 2	3 12
903	Fall på samme høyde	M K	10 36	— —	— —	— —	— —	— —	1 2	9 6
904	Fall i.n.a.	M K	— 4	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 4
910	Andreulykker: Slag el. støt af fallende gjenstand ..	M K	3 1	— —	— —	— —	— —	— —	3 1	— —
912	Maskiner	M K	2 —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —
914	Elektrisk strøm.....	M K	2 —	— —	1 —	— —	— —	— —	1 —	— —
915	Eksplosjon av trykk-kjele	M K	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —
916	Forbrenning ved: brann og eksplosjon av brennbart materiale	M K	3 2	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	1 —
917	varme el. etsende stoffer og damp, elektr. ovner etc., el. uoppg....	M K	— 2	— —	— 1	— —	— —	— —	— —	— 1
919	Skytevåpen	M K	4 —	— —	— —	— —	— —	2 —	2 —	— —
924, 925	Kvelning ved mekaniske midler.....	M K	— 1	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
920, 923	Fremmedlegemer trengt inn gjennom naturlige åpninger uten å forårsake kvelning	M K	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —

Tabell 7 (forts.). Dødsfall i 1951 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper								
			Under 1 år	1–4 år	5–14 år	15–24 år	25–44 år	45–64 år	65–74 år	75+ år	
929	Drukningsulykker (unnt. ved transport til sjøs): Herav: a) i brønn	M K	— 1	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	
	c) under badning	M K	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —	
	d) gjennom is	M K	1 1	— —	— 1	— —	1 —	— —	— —	— —	
	e) andre	M K	8 3	— —	2 2	— —	1 —	1 —	3 —	1 1	
932	Forfrysning	M K	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	
935	Lynnedslag	M K	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —	
918, 926, 930, 936	Andre og uspesifiserte ulykker	M K	4 1	— —	— —	— —	1 —	2 —	— —	1 —	
960–965	Senere følger av skader og ulykker (når dødsfallet inntrer 1 år el. mer etter ulykken)	M K	1 3	— —	— —	— —	— —	— —	1 1	— 2	
<i>Selvmord og selmordsforsok.</i>											
970–973	Forgiftning	M K	7 3	— —	— —	— —	— —	2 3	5 —	— —	
974	Hengning	M K	6 1	— —	— —	— —	— —	2 1	3 —	1 —	
975	Drukning	M K	5 1	— —	— —	— —	— —	2 —	2 —	1 —	
976	Skytevåpen	M K	3 —	— —	— —	— —	— —	2 —	1 —	— —	
977	Skjærende og stikkende instrumenter	M K	4 —	— —	— —	— —	— —	1 —	3 —	— —	
978	Sprang fra høye steder	M K	4 1	— —	— —	— —	— —	3 —	1 —	— —	
<i>Mord.</i>											
980–983	Mord (unnt. barn under 24 timer) ..	M K	— 1	— —	— —	— —	— —	— 1	— —	— —	
	Sum døde ved ulykker, mord og selvmord. Total deaths from accidents, homicide and suicide.	M K	135 92	— 1	7 4	8 3	9 2	39 6	47 12	10 14	15 50
	Sum døde i alt. Total deaths	M K	1868 1926	70 52	19 14	18 7	23 10	127 79	569 374	429 454	613 936

Tabell 8. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige
Deaths from tuberculosis by age.

Fylker Counties	Alder = fylte år Exact age						Alder Age									
	0—11 mnd. M.		1—2 år K.		3—4 år M.		0—4 år M.		5—9 år K.		10—14 år M.		15—19 år M.		20—24 år K.	
	L Landdistrikter. Rural districts.	B Byer Towns	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
Riket. Whole country	8	1	5	4	—	3	13	7	1	7	2	2	8	3	14	17
Bygder. Rural districts	6	1	4	3	—	2	10	5	1	5	2	2	7	3	8	14
Byer. Towns	2	—	1	1	—	1	3	2	—	2	—	—	1	—	6	3
Østfold	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Akershus	L	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Hedmark	L	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oppland	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Buskerud	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vestfold	L	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
	B	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Telemark	L	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	B	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Aust-Agder	L	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—
	B	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—
Vest-Agder	L	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
	B	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
Rogaland	L	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	B	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Hordaland	L	—	—	1	1	—	—	—	1	1	1	—	—	1	—	1
Bergen	B	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Sogn og Fjordane	L	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	B	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Møre og Romsdal	L	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
	B	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2
Sør-Trøndelag	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nord-Trøndelag	L	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
	B	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
Nordland	L	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	3	—	1	—	4
	B	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—
Troms	L	2	—	—	1	—	—	1	2	1	—	1	1	1	2	1
	B	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	2	1
Finnmark	L	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	1	1
	B	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—

aldersgrupper i 1951. Fylker, bygder og byer.

Counties, rural districts and towns.

= differansen mellom dødsår og fødselsår = Difference between year of death and year of birth												Tuberkulose i alt <i>Tuberculosis, all forms</i>	Herav lunge- tuberkulose <i>Of this tuberculosis of the lungs</i>		
25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70 år og over		M.	K.	M.	K.
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
36	30	110	67	73	54	80	41	55	39	76	48	468	315	396	266
26	22	73	45	43	37	48	27	31	25	48	32	297	217	237	184
10	8	37	22	30	17	32	14	24	14	28	16	171	98	159	82
2	1	4	2	5	3	1	1	3	2	4	2	19	11	15	10
1	—	3	2	2	1	3	1	1	—	1	1	12	6	12	4
3	1	7	2	2	3	2	1	4	2	2	3	21	12	17	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	1	14	9	6	4	11	7	8	4	14	7	57	33	53	29
—	4	9	5	4	2	8	1	2	3	1	4	26	19	19	16
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
1	—	4	3	—	1	—	3	2	1	3	4	10	12	10	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	2	—	1	3	1	2	—	3	—	6	1	14	5	13	5
—	—	—	1	1	2	1	—	—	—	1	1	3	5	3	4
1	—	2	1	2	2	4	3	1	2	—	—	10	9	7	7
—	—	3	—	1	1	3	1	3	2	2	—	13	4	13	4
3	1	2	—	2	1	3	1	2	1	2	5	15	9	14	8
—	1	—	1	1	1	2	1	—	1	—	—	6	2	5	2
—	—	1	1	1	2	1	—	1	—	1	—	5	4	4	2
1	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	2	2	2	2
1	—	3	1	3	—	—	1	1	—	4	1	14	3	11	3
—	1	—	1	1	1	—	1	—	—	1	—	4	4	3	3
1	1	2	1	1	1	3	2	2	2	—	—	9	8	11	5
—	3	3	2	3	—	2	2	3	4	1	2	15	13	13	11
3	1	5	2	—	1	6	1	1	1	1	2	21	8	19	8
2	—	8	1	6	3	2	1	1	4	3	—	24	9	22	8
1	—	1	1	1	1	3	3	1	1	2	2	10	8	8	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	6	4	2	3	2	—	—	—	1	2	14	9	12	9
—	—	1	1	3	1	—	—	1	—	1	1	6	3	6	3
1	1	5	4	6	6	5	1	2	3	2	2	31	20	26	18
1	—	4	2	3	1	6	—	3	2	—	—	18	5	17	5
2	1	2	3	2	4	5	2	—	—	2	—	15	10	10	9
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	2
2	4	9	9	5	2	1	3	4	4	2	3	28	32	23	24
—	—	—	1	2	3	—	—	1	1	1	—	4	5	4	3
4	1	8	4	3	1	2	2	2	2	3	3	27	23	18	18
2	—	—	—	1	1	—	—	1	—	1	—	4	1	4	—
—	3	3	1	1	1	—	—	2	—	—	1	14	3	5	12
—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2

Tabell 9. Tifelle av epidemiske sykdommer meldt
Notified cases of infectious and other diseases by

Fylker Counties	Tyfoidfeber	Paratyfus	Cerebrospin.- meningitt, epidemisk	Encephalitt, epidemisk	Poliomyelitt, akutt, paralyt.	Poliomyelitt, akutt, ikke paralytisk	Skarlagens- feber	Meslinger	Difteri	Dysenteri	Mastitis puerperalis	Septico-pyrami etter fødsel	Septico-pyrami etter abort	Penititus hos nyfødte	Rosen	Kusma	Kirkhoste	
L = {Landdistrikter. Rural distr.																		
B = { Byer. Towns.																		
Riket. Whole country.	15	3	112	28	1563	670	1135	22510	143	57	1020	50	25	1311	3791	1657	21318	
Bygder. Rural distr.	5	3	80	22	978	465	779	12445	108	48	768	44	16	744	2367	1038	13595	
Byer. Towns.	10	-	32	6	585	205	356	10065	35	9	252	6	9	567	1424	619	7723	
Østfold..... {L	-	-	2	1	143	76	12	515	-	-	43	-	5	70	164	23	1491	
{B	-	-	3	-	107	36	7	251	-	-	17	-	3	33	91	4	1102	
Akershus ..... {L	-	-	5	1	175	68	42	2152	22	1	50	2	-	34	198	32	2048	
{B	-	-	-	-	1	9	-	30	-	-	3	-	-	-	-	5	1	38
Oslo ..... {B	4	-	13	-	307	-	128	4120	20	-	23	-	1	23	299	70	1468	
Hedmark ..... {L	-	-	8	4	72	24	48	1291	5	3	44	2	3	39	178	55	1671	
{B	-	-	-	-	5	3	3	87	-	-	3	-	-	1	17	9	175	
Oppland ..... {L	-	-	4	-	58	41	29	1801	46	-	41	2	-	34	130	24	1171	
{B	1	-	-	-	-	-	-	2	312	5	-	20	1	-	5	24	1	243
Buskerud..... {L	1	1	6	1	137	69	28	1038	-	1	22	4	1	13	126	14	1209	
{B	-	-	-	-	36	72	7	455	-	1	12	-	1	3	94	8	542	
Vestfold ..... {L	-	-	4	1	51	9	29	658	-	35	29	2	-	56	118	74	1196	
{B	-	-	1	4	10	1	57	552	-	-	17	-	-	38	76	12	976	
Telemark ..... {L	-	-	2	-	70	53	55	964	-	-	16	1	-	8	75	7	835	
{B	-	-	1	-	26	13	14	880	1	-	7	-	-	23	71	26	775	
Aust-Agder ..... {L	1	-	-	3	18	20	8	88	1	-	7	-	-	40	93	2	175	
{B	-	-	-	-	6	2	2	88	-	-	5	-	-	26	52	4	95	
Vest-Agder ..... {L	2	2	6	53	42	13	206	-	-	-	12	-	1	50	67	16	352	
{B	3	-	51	28	7	178	-	-	-	-	5	-	-	137	71	31	567	
Rogaland ..... {L	3	4	1	35	13	22	630	7	-	-	76	3	5	98	105	14	666	
{B	-	1	2	17	22	10	341	-	1	51	-	-	-	188	148	22	592	
Hordaland L	-	-	6	2	49	26	97	1582	-	7	110	3	-	112	236	445	758	
Bergen ..... B	-	-	5	-	14	16	39	1647	-	4	21	-	1	46	135	306	198	
Sogn og Fjord.. {L	-	-	1	-	15	9	18	604	5	-	31	2	-	7	101	57	252	
{B	-	-	-	-	1	-	1	12	-	-	-	-	-	-	4	1	2	
Møre og Romsdal.. {L	-	8	1	37	5	59	92	3	-	90	4	-	65	191	67	302		
{B	-	2	-	3	2	7	40	-	2	24	-	-	8	61	62	72		
S.-Trøndelag ..... {L	1	7	-	9	5	127	356	7	-	25	4	1	36	101	22	695		
{B	1	2	-	1	-	50	835	1	-	-	-	-	-	25	121	13	742	
N.-Trøndelag ..... {L	-	6	-	7	-	29	249	-	-	18	-	-	27	104	86	400		
{B	-	-	-	-	-	8	13	-	-	6	-	-	3	11	30	37		
Nordland ..... {L	-	9	1	24	2	121	59	2	-	103	4	-	35	205	90	295		
{B	-	-	-	-	-	4	18	-	1	18	3	1	4	78	8	76		
Troms ..... {L	-	2	-	22	3	38	150	2	-	38	9	-	12	119	9	76		
{B	-	-	-	-	1	10	203	-	-	15	2	2	4	52	7	23		
Finnmark ..... {L	-	1	4	-	3	-	4	10	8	1	13	2	-	8	56	1	3	
{B	-	2	-	-	-	-	-	3	1	-	5	-	-	14	4	-		

¹ Herav salmonella typhi murium: 1 tilf. i Oppland. Salmonella Hvittingfoss: 1 tilf. i Vestfold.

Lepra: 1 tilf. i Hordaland. Miltbrand: 1 tilf. i Hordaland. Postvaccin. Encephalitt: 1 tilf. i Sogn og Fjordane, 3 tilf. i Vest-Agder, 1 tilf. i Sogn og Fjordane, 5 tilf. i Møre og Romsdal, 1 tilf. i Nordland.

av legene i 1951. Fylker, bygder og byer.

physicians. Counties, rural districts and towns.

Influensa	Bronchopneumoni	Lungebetennelse, krupos	Erythema nodosum	Plevritt	Tuberkulose i lungene	Tuberkulose i andre organer	Giktfeber	Malaria	Febritis undul. Wells sykdom (icterus haemor.)	Gastroenteritt, akutt	Hepatitis epidemica	Skabb	Impetigo contagiosa	Ulcus molle	Syphilis, ervervet (nye tilfelle)	Syphilis, medfødt	Gonorré, uretritt	
44665	22552	9507	295	502	3425	409	1028	17	1	11 ¹	38377	662	8478	20085	24	477	51	1947
27377	15010	6418	230	366	2079	281	723	8	1	5	22888	398	6582	12986	7	170	30	593
17288	7542	3089	65	136	1346	128	305	9	1	6 ¹	15489	264	1896	7099	17	307	21	1354
1790	1004	384	14	27	81	4	55	—	—	—	1621	57	257	830	—	15	2	24
781	338	261	1	1	43	4	26	1	—	—	822	11	58	421	—	11	1	33
2843	2099	583	13	18	98	4	68	—	—	1	4563	63	371	1322	—	3	2	32
87	75	6	4	—	4	—	3	—	—	—	227	—	5	52	—	—	—	2
3986	1758	604	18	40	711	54	40	2	1	—	4584	68	236	1582	8	88	—	576
2440	1189	629	10	6	81	14	48	—	—	—	1719	15	612	1230	—	10	1	16
140	88	41	—	3	2	—	3	—	—	—	96	5	36	80	—	2	—	1
2379	1093	439	10	24	51	10	39	—	—	—	1514	9	969	1094	—	16	2	44
178	91	28	1	—	10	—	5	—	—	—	246	1	25	192	—	1	—	20
1721	828	452	15	18	52	5	41	—	—	3	1402	19	286	726	—	7	1	21
1094	300	159	2	6	16	3	14	—	—	—	789	6	72	302	—	9	1	42
1152	761	232	3	13	66	11	34	—	—	—	1315	19	231	643	—	16	—	22
1172	554	198	3	5	34	3	19	1	—	2	1005	11	162	632	3	12	3	46
2256	752	338	18	20	54	9	31	1	—	—	1339	9	226	366	1	11	—	14
1018	557	220	9	4	32	3	17	—	—	—	720	17	46	290	1	5	1	45
678	403	172	5	4	51	4	19	—	—	—	561	8	253	346	—	4	—	20
281	240	60	—	2	22	2	7	2	—	—	315	20	114	238	—	10	2	16
714	381	136	7	11	54	8	16	1	—	—	396	8	109	255	—	1	—	17
739	444	150	3	8	37	1	10	1	—	1	571	8	127	287	—	19	1	62
1789	932	314	11	19	61	11	54	2	—	1	992	10	506	779	—	12	6	55
2873	854	319	3	8	71	8	49	2	—	—	1796	36	317	919	2	26	3	93
1747	1148	532	14	28	242	19	97	2	—	—	1819	36	403	1139	1	23	5	42
900	613	335	4	14	84	19	42	—	—	—	1237	40	275	757	—	44	3	113
778	420	220	15	10	105	17	40	—	—	—	524	15	338	534	—	3	—	17
11	3	3	1	1	—	—	1	—	—	—	9	—	1	3	—	—	—	—
1159	748	450	21	22	174	21	36	1	—	—	1061	45	213	736	—	7	3	32
287	284	123	3	7	114	3	25	—	—	—	521	8	124	292	—	38	—	35
1429	986	494	18	35	231	18	38	—	—	—	1069	20	278	694	3	13	4	44
2470	775	380	10	18	90	—	28	—	—	1	1496	25	103	492	—	17	1	99
1193	646	251	12	14	80	31	30	—	—	—	778	22	424	711	1	5	—	30
94	48	12	2	4	16	1	4	—	—	—	145	2	15	60	—	1	1	7
2114	911	515	18	30	185	36	37	—	—	—	1093	21	672	901	—	15	3	55
768	250	109	—	6	19	5	7	—	—	2	488	5	101	324	2	17	1	87
759	565	188	16	32	255	41	28	1	—	—	535	8	290	393	1	2	1	34
217	218	62	1	4	22	19	3	—	—	—	233	—	58	142	1	6	2	44
436	144	89	10	35	158	18	12	—	—	—	587	14	144	287	—	7	—	74
192	52	19	—	5	19	3	2	—	—	—	189	1	21	34	—	1	1	33

Fjordane. Mononucleosis infect.: 1 tilf. i Østfold, 1 tilf. i Hedmark, 2 tilf. i Oppland, 4 tilf. i Telemark.

Tabell 10. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i bygdene etter måned i 1951.
Notified cases of infectious and other diseases by physicians in the rural districts by month.

Sykdom <i>Disease</i>	I alt <i>Total</i>	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Septem- ber	Oktober	Novem- ber	Desem- ber	Uoppg mnd. <i>Unknown</i>
Tyfoidfeber	5	-	-	-	-	-	1	1	2	1	-	-	-	-
Paratyfus	3	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	80	8	5	6	7	9	5	10	9	6	7	4	3	4
Encephalitt, epidemisk	22	-	1	-	-	2	1	2	5	4	4	-	-	-
Poliomyelitt, akutt, paralytisk	978	20	12	9	11	12	20	60	103	199	304	157	71	-
— ikke paralytisk	465	3	-	5	2	1	3	17	55	100	201	57	21	-
Skarlagensfeber	779	63	85	103	73	52	44	55	58	65	63	67	-	-
Meslinger	12 445	1 259	1 182	1 399	1 450	1 888	1 529	863	358	402	616	640	808	51
Difteri	108	8	9	15	8	2	11	6	15	12	2	9	11	-
Dysenteri	48	1	-	2	1	33	4	1	1	3	1	1	-	-
Mastitis puerperalis	768	-	-	-	-	-	-	-	-	218	213	158	179	-
Septico-pyæmi etter fødsel	44	5	5	4	3	7	5	5	1	2	3	3	1	-
Septico-pyæmi etter abort	16	-	-	-	1	1	3	2	5	-	1	2	1	-
Pemfigus hos nýfødte	744	43	41	58	55	60	44	80	74	118	71	50	50	-
Rosen	2 367	186	170	173	172	186	182	219	226	219	212	223	199	-
Kusma	1 038	36	47	72	51	72	53	94	59	88	120	138	208	-
Kikhoste	13 595	1 090	1 011	1 021	888	1 130	1 200	901	954	1 010	1 249	1 571	1 570	-
Influensa	27 377	7 032	3 238	2 303	1 595	1 364	1 092	917	1 127	1 677	2 677	2 268	2 084	3
Bronchopneumoni	15 010	2 101	1 525	1 407	1 317	1 370	1 078	841	783	834	1 080	1 214	1 448	12
Lungebetennelse, krupås	6 418	900	659	599	560	618	563	387	334	327	428	504	538	1
Erythema nodosum	230	25	30	22	27	20	24	15	11	11	12	17	16	-
Plevritt	366	31	42	34	31	40	33	31	28	27	17	26	26	-
Tuberkulose i lungene	2 079	181	190	171	197	185	197	126	140	142	127	191	220	12
Tuberkulose i andre organer	281	16	22	28	28	22	35	20	27	27	19	14	23	-
Giktfeber	723	64	68	66	60	61	74	51	50	46	60	60	63	-
Malaria	8	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	1	2	-
Febris undulans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Weils sykdom, Icterus hæmorragica	5	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gastroenteritt, akutt	22 888	1 153	1 168	1 377	1 601	1 825	2 359	2 551	2 816	2 572	2 125	1 618	1 722	1
Hepatitis epidemica	398	22	36	37	30	21	38	34	34	59	23	32	32	-
Skabb	6 582	768	597	538	639	538	380	372	376	523	665	589	592	5
Impetigo contagiosa	12 986	950	856	908	930	911	877	893	1 163	1 381	1 529	1 390	1 194	4
Ulcus molle	7	2	-	1	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	170	15	15	14	18	9	22	9	12	22	11	11	12	-
Syfilis, medfødt	30	3	4	1	3	1	7	1	-	1	2	3	3	1
Gonorré, uretritt	593	53	58	48	45	53	47	48	47	44	64	53	30	3

Tabell 11. Tilstelte av epidemiske sykdommer meldt av legene i byene etter måned i 1951.
Notified cases of infectious and other diseases by physicians in the towns by month.

Sykdom <i>Disease</i>	I alt <i>Total</i>	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Uoppg. mnd. <i>Unknown</i>
Tyfoidfeber	10	-	-	-	-	-	4	3	2	1	-	-	-	-
Paratyfus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	32	4	1	6	6	-	2	2	3	-	6	-	-	-
Encephalitt, epidemisk	6	-	-	1	1	-	-	-	-	3	1	-	-	-
Poliomyelitt, akutt, paralytisk	585	6	1	2	2	4	13	28	45	158	218	88	20	-
— — ikke paralytisk	205	-	1	1	-	1	-	-	9	86	63	42	2	-
Skarlagensfeber	356	26	29	34	31	34	49	13	21	27	49	22	21	-
Meslinger	10 065	1 266	2 007	1 544	1 187	855	651	318	137	205	309	598	988	-
Difteri	35	12	-	5	3	2	-	-	4	3	1	4	1	-
Dysenteri	9	1	-	-	-	5	-	1	-	-	-	2	-	-
Mastitis puerperalis	252	-	-	-	-	-	-	-	-	59	63	54	76	-
Septico-pyæmi etter fødsel	6	-	-	-	1	-	-	1	-	1	1	2	-	-
Septico-pyæmi etter abort	9	1	-	-	3	2	1	-	1	-	1	-	-	-
Pemfigus hos nyfødte	567	36	47	32	51	48	43	55	72	67	41	35	40	-
Rosen	1 424	120	114	102	97	128	131	84	121	119	146	129	133	-
Kusma	619	19	54	30	69	74	46	31	37	48	58	36	117	-
Kikhoste	7 723	525	576	538	516	627	676	485	594	646	746	931	863	-
Influensa	17 288	3 816	2 307	1 404	1 065	867	582	389	625	1 145	1 995	1 608	1 485	-
Bronchopneumoni	7 542	992	788	715	604	677	505	327	358	441	649	684	802	-
Lungebetennelse, krupøs	3 089	354	357	293	264	303	230	104	137	178	260	264	345	-
Erythema nodosum	65	8	4	10	4	10	4	5	5	3	5	3	4	-
Plevritt	136	12	10	6	15	19	12	12	11	9	14	6	10	-
Tuberkulose i lungene	1 346	102	104	118	111	120	133	90	103	101	134	106	97	27
Tuberkulose i andre organer	128	16	10	12	9	9	19	14	17	8	5	3	6	-
Giktfeber	305	24	29	34	29	34	21	17	18	18	21	31	29	-
Malaria	9	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Febris undulans	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Weils sykdom, Icterus hæmorrhagica	6	-	-	-	1	-	1	-	-	1	1	1	1	-
Gastroenteritt, akutt . . . . . ¹	15 489	963	976	1 018	1 205	1 224	1 560	1 283	1 704	1 816	1 700	1 000	1 039	1
Hepatitis epidemica	264	21	11	26	21	22	17	15	22	33	38	22	16	-
Skabb	1 896	226	159	156	183	142	80	70	125	173	219	184	179	-
Impetigo contagiosa	7 099	539	509	483	473	529	410	378	636	808	1 039	700	595	-
Ulcus molle	17	-	1	1	1	3	2	2	2	-	2	3	-	-
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	307	40	24	33	24	38	22	18	17	17	33	23	18	-
Syfilis, medfødt	21	2	5	1	1	2	2	1	2	-	2	1	2	-
Gonorré, uretritt	1 354	127	112	89	122	107	121	97	139	106	103	121	110	-

¹ Herav 1 salmonella typhi murium og 1 salmonella Hvittingfoss.

Tabell 12. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i 1951 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene for byer og herreder.

Cases of tuberculosis registered by the Board of Health in urban and rural municipalities.

Legedistrikter Health districts	Tilfelle innført i året Cases registered during the year						Utgått Deleted		Tilf under tilsyn Patients under medical control pr. 31/12 1951			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tubek- kulosen § 6 ³⁾
	M. H.	K. F.	Tils. Tot.	Lunge- tub. ¹⁾	Tub. i andre org. ²⁾	I alt Tot.	Døde By death	M.	K.	Tils.		
R i k e t Whole country ..	2118	1720	3838	3618	220	3426	771	12859	9506	22365	1060	
Bygder Rural distr.	1340	1088	2428	2286	142	2262	472	7320	5460	12780	759	
Byer Towns	778	632	1410	1332	78	1164	299	5539	4046	9585	301	
F y l k e r : Counties.												
Ø s t f o l d	67	71	138	136	2	171	47	569	374	943	31	
Halden stadsdistr.	—	4	4	3	1	11	2	28	15	43	2	
Sarpsborg ——	2	4	6	6	—	12	4	41	35	76	1	
Fredrikstad stadsfysikat	7	2	9	9	—	11	6	54	31	85	—	
Moss stadslegdistrikt .	8	13	21	21	—	20	6	105	72	177	3	
Skiptvet	1	—	1	1	—	2	1	12	6	18	—	
Rakkestad	3	1	4	4	—	2	1	12	10	22	—	
Eidsberg	1	4	5	5	—	16	3	16	16	32	6	
Askim	1	8	9	9	—	5	1	18	18	36	1	
Aremark	1	1	2	2	—	6	6	13	13	26	3	
Idd	3	9	12	12	—	7	2	34	24	58	3	
Hvaler	1	—	1	1	—	6	—	14	5	19	—	
Borge	10	3	13	13	—	1	—	31	12	43	2	
Tune	11	8	19	18	1	23	8	68	50	118	5	
Glemmen	8	7	15	15	—	11	1	70	31	101	5	
Råde	4	2	6	6	—	31	4	32	17	49	—	
Rygge	2	2	4	4	—	1	—	8	9	17	—	
Hobøl	4	3	7	7	—	6	2	13	10	23	—	
A k e r s h u s	104	79	183	180	3	204	36	534	381	915	24	
Krakkstad	6	4	10	10	—	72	6	23	24	47	1	
Frogner	11	8	19	19	—	17	4	35	11	46	3	
Oppgård	3	2	5	5	—	4	—	20	18	38	—	
Bærum	26	21	47	45	2	47	9	133	100	233	4	
Asker	8	9	17	17	—	16	2	36	18	54	1	
Aurskog	3	1	4	4	—	2	1	15	7	22	—	
Høland	5	1	6	6	—	1	1	11	6	17	—	
Enebakk	4	5	9	9	—	2	1	7	10	17	3	
Ullensaker	2	7	9	9	—	5	2	32	36	68	2	
Lillestrøm	11	6	17	17	—	7	2	63	40	103	—	
Skedsmo	18	8	26	26	—	12	5	116	84	200	4	
Nes	2	4	6	6	—	2	1	14	9	23	1	
Eidsvoll	2	1	3	2	1	8	2	15	7	22	3	
Hurdal	—	—	—	—	—	1	—	3	2	5	—	
Nannestad	3	2	5	5	—	8	—	11	9	20	2	
O s l o	338	246	584	543	41	428	122	2453	1803	4256	149	
H e d m a r k	73	54	127	121	6	122	31	369	285	654	42	
Hamar stadslegdistr. .	3	7	10	9	1	7	—	27	22	49	4	
Ringsaker	15	6	21	21	—	15	4	33	22	55	2	
Nes	2	—	2	1	1	3	1	2	7	9	—	
Vang	6	3	9	9	—	8	4	24	7	31	3	
Løten	—	—	—	—	—	14	2	10	5	15	1	
Romedal	5	7	12	12	—	3	2	21	22	43	8	

¹⁾ Tuberculosis of the lungs. ²⁾ Tuberculosis of other sites. ³⁾ Cases admitted in hospitals according to the Tuberculosis Law of May 8, 1900, § 6.

**Tabell 12 (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i 1951 etter utdrag
av tuberkuloseprotokollene for byer og herreder.**

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1951			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Sør-Odal	1	2	3	3	—	5	1	12	18	30	—
Nord-Odal	2	2	4	4	—	1	1	7	13	20	1
Vinger	3	—	3	3	—	2	—	10	9	19	1
Eidskog	3	3	6	6	—	1	1	7	10	17	—
Brandval	2	—	2	2	—	1	—	28	27	55	1
Grue	5	3	8	8	—	7	2	26	13	39	—
Hof	1	3	4	4	—	8	1	25	18	43	—
Våler	—	1	1	1	—	3	1	11	8	19	2
Elverum	2	5	7	7	—	6	1	31	30	61	9
Trysil	2	2	4	4	—	11	1	24	14	38	1
Åmot	1	—	1	1	—	4	4	15	7	22	—
Stor-Elvdal	2	1	3	3	—	1	—	3	1	4	—
Rendal	2	—	2	2	—	7	—	10	4	14	—
Alvdal	5	—	5	5	—	5	1	8	2	10	1
Folldal	—	1	1	—	—	1	1	—	4	1	5
Tynset	2	1	3	2	1	3	1	7	6	13	1
Tolga	6	6	12	11	1	2	1	9	10	19	3
Engerdal	3	1	4	3	1	3	1	6	2	8	3
Kvikne	—	—	—	—	—	1	1	9	7	16	1
O p p l a n d	52	50	102	95	7	125	25	300	269	569	24
Lillehammer stadsdistrikt	4	5	9	9	—	11	—	17	18	35	2
Gjøvik —→	4	6	10	9	1	14	1	11	24	35	—
Lesja	1	1	2	2	—	6	2	13	8	21	2
Lom	1	—	1	1	—	3	2	7	9	16	1
Vågå	1	—	1	1	—	4	4	9	8	17	—
Sel og Heidal	2	1	3	3	—	3	2	12	11	23	1
Nord-Fron	1	—	1	1	—	1	1	9	11	20	—
Sør-Fron	—	—	—	—	—	1	1	2	6	8	—
Ringebu	—	2	2	2	—	—	—	11	7	18	—
Øyer	1	—	1	1	—	4	1	3	—	3	—
Østre Gausdal	3	4	7	7	—	3	—	9	10	19	3
Vestre Gausdal	—	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—
Fåberg	7	10	17	14	3	8	—	33	22	55	—
Biri	—	1	1	1	—	6	1	4	6	10	—
Snertingdal	1	—	1	1	—	—	—	4	3	7	1
Vardal	4	1	5	5	—	9	—	13	17	30	1
Ø. Toten	4	—	4	4	—	4	—	23	7	30	3
V. Toten	—	1	1	1	—	7	1	17	11	28	—
Lunner	2	2	4	3	1	3	—	11	9	20	2
Jevnaker	4	3	7	6	1	3	—	9	19	28	1
Gran	3	5	8	7	1	6	1	13	8	21	—
Land	3	2	5	5	—	4	—	20	15	35	1
Torpa	1	—	1	1	—	5	2	8	3	11	—
Sør-Aurdal	1	3	4	4	—	12	1	3	10	13	—
Nord-Aurdal	2	1	3	3	—	5	4	19	9	28	—
Etnedal	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5	—
Vestre Slidre	2	1	3	3	—	2	1	8	10	18	3
Øystre Slidre	—	1	1	1	—	—	—	7	5	12	3
B u s k e r u n d	48	44	92	89	3	109	26	333	259	592	27
Drammen stadsfysikat	4	4	8	8	—	21	5	16	27	43	7
Kongsberg stadsdistrikt	4	4	8	8	—	3	2	34	15	49	1

Tabell 12 (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i 1951 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1951			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Norderhov	11	3	14	13	1	6	5	58	30	88	1
Ådal	1	1	2	2	—	1	1	8	5	13	1
Nes	—	1	1	1	—	4	1	7	9	16	2
Gol	1	1	2	2	—	4	1	10	7	17	1
Ål	3	2	5	5	—	6	—	10	13	23	4
Hol	1	1	2	2	—	2	—	13	6	19	1
Sigdal	—	1	1	—	1	—	—	8	22	30	1
Krødsherad	—	—	—	—	—	3	1	2	3	5	1
Modum	2	5	7	7	—	7	2	6	10	16	2
Eiker	7	4	11	11	—	11	2	66	42	108	—
Drammen	9	10	19	18	1	34	4	66	45	111	2
Sandsvær	3	2	5	5	—	3	1	16	14	30	—
Rollag	1	5	6	6	—	3	—	9	6	15	2
Nore og Uvdal	1	—	1	1	—	1	1	4	5	9	1
V e s t f o l d	69	70	139	135	4	118	23	465	319	784	35
Horten stadsdistrikt..	11	6	17	15	2	3	2	95	48	143	6
Tønsberg —»—	7	5	12	12	—	18	6	26	16	42	8
Sandefjord —»—	—	1	1	1	—	5	3	20	12	32	3
Larvik —»—	5	3	8	7	1	8	1	34	16	50	—
Holmestrand	3	4	7	7	—	2	—	4	11	15	2
Skoger	9	6	15	15	—	17	2	32	24	56	3
Hof	10	15	25	24	1	22	2	43	43	86	2
Stokke.....	6	6	12	12	—	8	3	81	51	132	3
Sem	7	11	18	18	—	13	3	50	43	93	4
Nøtterøy	6	5	11	11	—	4	1	49	28	77	3
Brunlanes	5	8	13	13	—	18	—	31	27	58	1
T e l e m a r k	44	51	95	91	4	91	28	378	292	670	33
Notodden stadsdistrikt	3	2	5	5	—	1	1	18	14	32	—
Skien stadsfysikat	4	8	12	11	1	6	3	39	27	66	—
Porsgrunn stadsdistrikt.	5	5	10	10	—	8	1	34	23	57	—
Kragerø —»—	1	—	1	1	—	17	2	8	5	13	1
Drangedal.....	1	5	6	6	—	9	2	9	5	14	4
Skåtøy	1	5	6	6	—	5	1	20	17	37	4
Bamble	1	4	5	5	—	6	1	28	29	57	—
Eidanger	3	3	6	5	1	2	2	46	33	79	—
Gjerpen og Siljan	4	6	10	10	—	8	1	34	27	61	1
Solum	2	1	3	3	—	5	2	20	17	37	1
Holla	—	—	—	—	—	4	3	13	8	21	3
Sauherad	5	1	6	6	—	2	1	18	11	29	8
Tinn	2	3	5	5	—	3	2	13	12	25	—
Hovin	—	—	—	—	—	—	—	4	2	6	1
Hjartdal	2	1	3	3	—	4	2	16	12	28	2
Seljord	2	3	5	5	—	2	2	15	10	25	2
Kviteseid	2	1	3	3	—	2	2	12	11	23	1
Nissedal	1	2	3	3	—	2	—	7	10	17	—
Fyresdal	1	—	1	1	—	3	—	6	3	9	1
Lårdal	3	—	3	2	1	1	—	10	11	21	1
Vinje	1	1	2	1	1	2	—	8	5	13	3
A u s t - A g d e r	46	34	80	80	—	86	12	286	210	496	24
Risør stadslegedistrikt	1	—	1	1	—	1	1	9	7	16	—
Arendal —»—	5	6	11	11	—	9	1	34	34	68	—

Tabell 12 (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i 1951 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1951			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Holt.....	3	1	4	4	-	7	3	26	20	46	3
Søndeled	1	2	3	3	-	2	1	14	13	27	4
Åmli	2	3	5	5	-	4	-	11	7	18	-
Froland	1	6	7	7	-	29	1	40	31	71	3
Tromøy	3	5	8	8	-	8	2	35	31	66	7
Grimstad	13	3	16	16	-	10	2	48	27	75	4
Lillesand	5	-	5	5	-	6	1	19	12	31	1
Vegusdal	2	-	2	2	-	2	-	7	1	8	2
Evje	4	2	6	6	-	5	-	21	17	38	-
Bygland	5	5	10	10	-	2	-	11	8	19	-
Valle	1	1	2	2	-	1	-	11	2	13	-
V e s t - A g d e r	59	39	98	93	5	128	23	287	218	505	30
Kr.sand stadsfysikat ..	22	8	30	29	1	32	7	90	47	137	7
Oddernes	11	8	19	17	2	13	4	63	53	116	9
Søgne	-	-	-	-	-	2	1	10	7	17	-
Halse	5	4	9	9	-	2	2	11	12	23	-
Laudal	1	-	1	1	-	6	3	9	4	13	-
Bjelland	-	-	-	-	-	6	-	10	10	20	1
Audnedal	5	5	10	10	-	7	2	18	17	35	4
Lista	1	5	6	6	-	10	1	16	20	36	-
Farsund	1	1	2	2	-	7	-	10	4	14	-
Lyngdal	-	-	-	-	-	1	-	11	11	22	3
Hægebostad	1	2	3	3	-	2	-	3	4	7	1
Kvinesdal	9	4	13	12	1	23	-	11	7	18	3
Flekkefjord	3	2	5	4	1	16	3	25	22	47	2
Sirdal	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
R o g a l a n d	97	77	174	164	10	322	45	899	740	1639	52
Stavanger stadsfysikat	27	22	49	47	2	144	22	371	301	672	27
Egersund stadsdistrikt ..	1	1	2	2	-	2	1	4	2	6	-
Haugesund stadsfysikat ..	8	9	17	17	-	29	7	64	69	133	-
Sokndal.....	3	2	5	5	-	1	-	11	14	25	1
Lund	1	1	2	2	-	3	-	5	7	12	-
Eigersund	4	-	4	3	1	8	-	23	16	39	-
Time	9	7	16	16	-	8	2	43	33	76	6
Sandnes	1	8	9	8	1	32	-	86	82	168	-
Hetland	16	9	25	25	-	18	1	98	81	179	5
Høgsfjord	3	3	6	5	1	13	2	17	11	28	1
Finnøy	2	-	2	1	1	1	-	10	8	18	1
Nedstrand	-	-	-	-	-	-	-	11	7	18	-
Hjelmeland	3	2	5	4	1	6	3	22	16	38	1
Sand	1	3	4	2	2	5	3	17	19	36	4
Kopervik	7	7	14	13	1	43	2	87	57	144	3
Skåre	11	3	14	14	-	9	2	30	17	47	3
H o r d a l a n d	143	92	235	222	13	270	30	655	397	1052	57
Strandebarm	-	-	-	-	-	3	-	12	4	16	1
Jondal	-	-	-	-	-	4	-	7	-	7	3
Kvinnherad	3	2	5	5	-	3	-	14	13	27	3
Skånevik	6	3	9	8	1	7	-	20	7	27	2
Ølen	2	3	5	5	-	4	1	15	14	29	3
Sveio	8	5	13	12	1	9	4	32	21	53	7
Finnås	7	2	9	9	-	10	1	32	15	47	3

**Tabell 12 (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i 1951 etter utdrag
av tuberkuloseprotokollene for byer og herreder.**

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr 31/12 1951			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Stord	8	4	12	12	—	3	1	24	15	39	—
Tysnes.....	2	3	5	5	—	—	—	14	11	25	—
Fusa	7	3	10	10	—	5	—	33	8	41	—
Fana	12	9	21	21	—	31	4	56	36	92	1
Os	7	2	9	9	—	14	—	14	9	23	—
Austevoll	1	—	1	1	—	1	—	20	7	27	—
Sund	4	1	5	4	1	13	—	18	10	28	—
Askøy	6	3	9	7	2	29	2	27	23	50	1
Laksevåg	16	10	26	24	2	26	2	114	78	192	3
Haus	11	15	26	24	2	24	1	35	20	55	1
Bruvik	3	2	5	5	—	4	2	13	6	19	2
Hosanger	1	2	3	3	—	7	—	8	6	14	—
Manger	3	2	5	4	1	6	—	14	10	24	1
Herdla	5	5	10	10	—	2	—	24	16	40	5
Lindås	8	4	12	12	—	13	1	29	14	43	10
Austrheim.....	4	2	6	6	—	8	1	8	7	15	2
Røldal	—	1	1	1	—	—	—	1	1	2	1
Odda	3	3	6	6	—	10	3	24	14	38	2
Ullensvang	2	2	4	3	1	1	—	14	5	19	—
Ulvik	—	1	1	1	—	1	—	8	4	12	1
Kvam	4	—	4	3	1	13	3	7	7	14	1
Voss.....	10	3	13	12	1	19	4	18	16	34	4
Bergen	87	69	156	146	10	97	40	812	541	1353	19
Sogn og Fjordane	64	64	128	123	5	79	19	274	249	523	38
Hafslo	1	2	3	3	—	3	1	10	8	18	—
Luster	1	1	2	2	—	2	—	4	5	9	—
Lærdal	3	6	9	8	1	3	—	18	18	36	—
Sogndal	2	3	5	5	—	1	1	8	7	15	—
Aurland	—	2	2	2	—	1	—	5	13	18	1
Leikanger	1	—	1	1	—	1	—	5	2	7	—
Balestrand	2	1	3	3	—	1	—	4	6	10	—
Vik	5	2	7	7	—	5	2	6	6	12	1
Kyrkjebø	4	7	11	10	1	4	—	19	13	32	—
Lavik	5	4	9	9	—	6	4	10	11	21	4
Gulen	4	2	6	6	—	7	1	12	8	20	2
Solund	2	—	2	2	—	—	—	7	6	13	2
Askvoll	5	6	11	11	—	—	—	12	12	24	2
Fjaler	1	2	3	3	—	1	1	17	10	27	—
Gaular	4	3	7	7	—	—	—	7	5	12	2
Førde	2	3	5	4	1	—	—	8	6	14	2
Gloppe	1	1	2	2	—	2	1	12	9	21	2
Naustdal	6	1	7	7	—	—	—	8	6	14	2
Kinn	1	2	3	3	—	11	1	23	25	48	4
Bremanger	4	1	5	5	—	1	1	14	11	25	7
Selje	1	5	6	5	1	5	3	18	14	32	1
Vågsøy (Ytre Nordfjord)	3	1	4	4	—	3	1	11	8	19	4
Davik	—	1	1	1	—	3	—	4	6	10	1
Nordfjordeid	—	4	4	4	—	—	—	8	9	17	—
Innvik	4	4	8	7	1	3	—	6	11	17	1
Stryn og Hornindal ..	2	—	2	2	—	16	2	18	14	32	—
Møre og Romsdal.	184	138	322	310	12	211	37	862	646	1508	61
Ålesund stadsfysikat	24	14	38	38	—	25	2	78	39	117	2
Kristiansund ——	26	12	38	37	1	9	6	128	87	215	5

**Tabell 12 (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i 1951 etter utdrag
av tuberkuloseprotokollene for byer og herreder.**

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1951			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tubulo- vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Vanylven	2	2	4	4	-	2	1	17	4	21	-
Sande	1	3	4	3	1	25	3	12	10	22	4
Herøy	4	3	7	7	-	2	1	24	9	33	-
Ulstein	15	16	31	31	-	7	1	39	32	71	3
Volda	3	5	8	8	-	9	2	18	18	36	6
Ørsta	5	7	12	12	-	4	-	15	28	43	-
Hjørundfjord	-	-	-	-	-	4	-	3	2	5	-
Stranda	-	1	1	1	-	5	-	5	6	11	2
Norddal	-	-	-	-	-	1	-	1	2	3	1
Ørskog	1	3	4	4	-	2	1	30	21	51	4
Borgund	15	8	23	22	1	24	5	82	44	126	3
Haram	4	2	6	6	-	2	-	29	13	42	-
Vestnes	3	6	9	8	1	6	-	6	9	15	-
Eid	5	4	9	8	1	5	-	12	21	33	1
Grytten	4	2	6	6	-	3	1	22	12	34	-
Nesset	5	7	12	12	-	2	1	17	28	45	5
Molde	14	16	30	29	1	15	1	52	57	109	-
Bud	8	5	13	13	-	4	-	36	49	85	5
Aukra	4	-	4	4	-	11	1	16	13	29	3
Kvernes	14	5	19	18	1	18	4	47	25	72	4
Gjemnes	5	6	11	9	2	1	-	29	23	52	1
Tingvoll	6	2	8	8	-	-	-	24	14	38	1
Sunndal	2	3	5	4	1	1	1	9	14	23	3
Surnadal	1	-	1	-	1	1	1	15	4	19	1
Stangvik	1	-	1	1	-	3	1	3	1	4	-
Rindal	2	2	4	3	1	1	-	12	10	22	-
Aure	-	-	-	-	-	6	2	20	6	26	4
Halsa	5	4	9	9	-	-	-	38	26	64	1
Edøy	5	-	5	5	-	13	2	23	19	42	2
S ø r - T r ø n d e l a g . . .	211	158	369	356	13	273	76	1153	905	2058	77
Trondheim stadsfysikat	63	61	124	120	4	87	25	442	347	789	-
Bjørnør	6	1	7	6	1	10	3	21	9	30	2
Åfjord	4	3	7	7	-	5	-	19	4	23	5
Bjugn	8	3	11	11	-	14	5	35	28	63	11
Rissa	3	1	4	4	-	4	1	18	23	41	2
Lensvik	-	-	-	-	-	-	-	10	11	21	3
Ørland	4	2	6	6	-	2	-	27	25	52	-
Frøya	11	10	21	19	2	4	4	34	17	51	1
Hitra	5	4	9	8	1	9	3	47	24	71	19
Hemne	1	-	1	1	-	2	2	12	12	24	2
Orkdal	9	7	16	14	2	12	2	52	42	94	10
Meldal	2	2	4	4	-	7	5	22	7	29	3
Rennebu	1	1	2	2	-	3	1	9	6	15	-
Oppdal	4	1	5	5	-	4	3	13	12	25	3
Røros	6	2	8	8	-	7	3	18	11	29	1
Singsås	4	2	6	5	1	8	2	13	16	29	1
Støren	14	5	19	18	1	11	3	26	29	55	3
Melhus	6	4	10	10	-	7	2	33	38	71	-
Børsa	2	1	3	3	-	3	2	21	12	33	4
Leinstrand	12	3	15	15	-	4	1	29	30	59	4
Strinda	39	41	80	79	1	61	7	205	162	367	-
Malvik	4	1	5	5	-	9	2	27	16	43	-
Selbu	3	3	6	6	-	-	-	20	24	44	3

Tabell 12 (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i 1951 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ^{31/12} 1951			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Nord-Trøndelag .	61	51	112	97	15	88	24	298	211	509	57
Meråker	4	2	6	5	1	3	-	8	10	18	1
Hegra	-	1	1	1	-	1	-	6	2	8	-
Stjørdal	5	1	6	5	1	9	2	31	21	52	11
Leksvik	1	-	1	1	-	4	-	8	3	11	3
Frosta	1	2	3	3	-	4	-	3	12	15	2
Skogn	3	2	5	4	1	11	1	25	13	38	-
Levanger	4	4	8	4	4	3	3	14	14	28	3
Verdal	1	6	7	6	1	7	1	19	23	42	-
Verran	1	1	2	2	-	2	2	12	4	16	1
Inderøy	3	4	7	7	-	3	2	20	14	34	5
Stod	8	7	15	15	-	7	1	27	25	52	5
Snåsa	1	2	3	3	-	6	2	2	3	5	1
Beitstad	4	4	8	8	-	4	1	11	6	17	2
Grong	-	1	1	1	-	4	-	5	5	10	-
Namsskogan	-	1	1	1	-	-	-	2	3	5	-
Lierne	2	2	4	3	1	1	1	4	2	6	3
Overhalla	3	-	3	3	-	3	1	11	7	18	-
Namsos	5	3	8	8	-	4	1	19	10	29	7
Klinga	2	-	2	2	-	-	-	7	3	10	2
Fosnes	1	-	1	1	-	-	-	7	6	13	1
Flatanger	1	-	1	1	-	-	2	1	6	2	8
Vikna	1	3	4	4	-	-	1	1	11	10	21
Leka	1	-	1	1	-	-	1	-	8	2	10
Kolvereid	9	5	14	8	6	8	4	32	11	43	1
Nordland	167	147	314	290	24	249	63	972	686	1658	145
Mosjøen stadslegedistr.	2	7	9	7	2	-	-	17	12	29	2
Bodø ——	9	6	15	14	1	5	2	28	10	38	3
Narvik ——	10	12	22	22	-	11	4	50	45	95	8
Svolvær ——	4	2	6	5	1	2	2	13	11	24	-
Bindal	-	1	1	1	-	1	1	4	6	10	1
Sømna	6	3	9	9	-	-	-	14	9	23	6
Brønnøy	5	3	8	7	1	5	-	20	15	35	6
Vega	-	3	3	3	-	4	2	8	10	18	3
Velfjord	2	-	2	2	-	-	-	8	5	13	-
Tjøtta	4	1	5	3	2	2	1	22	15	37	4
Vefsn	1	3	4	4	-	3	3	29	29	58	1
Hattfjelldal	1	-	1	1	-	-	-	6	5	11	2
Alstahaug	2	2	4	4	-	-	11	2	20	15	35
Herøy	3	3	6	6	-	-	1	-	28	22	50
Nesna	5	2	7	6	1	15	4	34	28	62	2
Hemnes	11	7	18	15	3	17	2	25	21	46	2
Mo	17	17	34	34	-	11	1	48	23	71	1
Lurøy	3	2	5	5	-	4	1	1	20	16	36
Rødøy	1	3	4	4	-	-	1	-	6	10	16
Meløy	3	3	6	4	2	7	6	20	9	29	4
Gildeskål	2	2	4	2	2	8	1	16	9	25	2
Beiarn	1	-	1	1	-	-	1	1	10	2	12
Bodin	8	3	11	11	-	-	11	3	27	23	50
Skjerstad	2	1	3	3	-	-	4	1	12	6	18
Fauske	7	7	14	14	-	-	13	5	42	29	71
Saltdal	1	1	2	2	-	-	8	-	14	12	26
Sørfold	-	3	3	3	-	-	4	1	20	17	37
Nordfold	4	3	7	7	-	-	4	1	22	15	37

Tabell 12 (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i 1951 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1951			Tilfelle innlægt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Steigen	2	-	2	2	-	7	1	7	7	14	3
Hamarøy	-	1	1	1	-	1	1	9	8	17	5
Tysfjord	2	2	4	4	-	3	-	24	23	47	7
Ankenes	3	4	7	7	-	13	1	27	9	36	2
Evenes	1	1	2	2	-	-	-	7	1	8	3
Lødingen	2	4	6	5	1	9	2	23	13	36	2
Vågan	3	1	4	4	-	3	1	22	18	40	-
Gimsøy	4	1	5	5	-	1	1	21	9	30	1
Borge	2	2	4	3	1	9	-	22	7	29	1
Hol	5	3	8	8	-	6	-	20	18	38	5
Buksnes	3	3	6	5	1	5	3	15	13	28	1
Flakstad	2	2	4	4	-	-	-	16	10	26	4
Værøy	-	-	-	-	-	-	-	13	7	20	1
Hadsel	7	3	10	8	2	9	3	62	45	107	7
Bø	7	12	19	16	3	13	2	34	32	66	6
Øksnes	5	1	6	6	-	4	1	22	10	32	1
Sortland	2	5	7	7	-	3	-	7	6	13	4
Dverberg	3	2	5	4	1	10	3	38	21	59	6
T r o m s	135	111	246	217	29	183	48	646	464	1110	98
Tromsø stadslegedistr.	15	19	34	31	3	17	3	75	63	138	15
Harstad ——	4	6	10	9	1	2	1	20	15	35	13
Kvæfjord	1	2	3	3	-	3	1	14	13	27	-
Skånlund	-	1	1	1	-	3	-	2	2	4	1
Trondenes	8	7	15	14	1	12	2	37	23	60	9
Bjarkøy	2	4	6	5	1	6	3	7	7	14	5
Ibestad	9	6	15	14	1	16	1	36	22	58	8
Salangen	11	8	19	19	-	8	3	27	19	46	4
Tranøy	8	3	11	8	3	7	1	33	13	46	5
Sørreisa	4	2	6	5	1	3	1	17	13	30	2
Berg	5	4	9	8	1	9	1	21	14	35	-
Hillesøy	4	1	5	5	-	1	1	19	18	37	1
Lenvik	7	3	10	10	-	4	4	45	33	78	3
Målselv	6	2	8	6	2	3	1	24	18	42	1
Bardu	1	2	3	3	-	5	1	10	10	20	2
Balsfjord	11	11	22	16	6	2	2	49	38	87	15
Tromsøysund	13	7	20	16	4	39	11	63	47	110	-
Lyngen	11	11	22	21	1	12	4	62	39	101	-
Karlsøy	6	4	10	9	1	7	2	29	20	49	13
Skjervøy	5	6	11	8	3	17	4	41	31	72	1
Nordreisa	4	2	6	6	-	7	1	15	6	21	-
F i n n m a r k	69	75	144	130	14	72	16	314	257	571	37
Alta	6	9	15	12	3	1	1	30	29	59	5
Talvik	1	1	2	2	-	3	2	9	1	10	1
Loppa	5	4	9	6	3	1	1	26	12	38	1
Hammerfest	24	9	33	31	2	19	2	55	35	90	2
Måsøy	2	2	4	4	-	-	-	13	5	18	-
Nordkapp	8	9	17	15	2	13	1	35	37	72	6
Kistrand	2	1	3	3	-	3	-	9	9	18	-
Karasjok	-	2	2	2	-	3	2	4	6	10	-
Lebesby	3	8	11	10	1	4	1	22	25	47	6
Tana	2	4	6	6	-	1	1	15	10	25	4
Gamvik	-	2	2	2	-	2	-	6	6	12	2
Berlevåg	-	8	8	8	-	4	-	7	10	17	1
Vadsø	3	1	4	3	1	9	1	20	11	31	-
Sør-Varanger	8	10	18	16	2	4	2	37	43	80	4
Vardø	5	5	10	10	-	5	2	26	18	44	5

Tabell 13. Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1951. Births notified by midwives and physicians.

Fylker Counties	Barselkvinner Number of confinements					Fosterleier: Position of foetus:				Fødselen fullendt ved: Delivered by:				
	I alt Total	Derav: Of these:			Ansiktsleie Face	Sete- eller fotleie Breech	Tverrleie Transverse	Annet eller uopp- gitt leie Others	tang forceps	vending version	uttrekning extraction	etterbyrs- operasjoner other manipulative procedures		
		Førstefødende Primiparae	Flergangs- fødende Multiparae	Gifte Married										
Riket. Whole country	1) 60 518	22 356	37 969	57 999	2 347	57 508	330	2 169	129	1 167	412	31	173	107
Bygder. Rural districts	2) 25 858	7 816	18 012	24 660	1 179	24 634	230	748	42	495	59	9	100	82
Byer. Towns	3) 34 660	14 540	19 957	33 339	1 168	32 874	100	1 421	87	672	353	22	73	25.
Østfold	4) 3 008	1 210	1 797	2 864	143	2 893	14	88	7	50	11	-	2	2
Akershus.....	5) 2 037	781	1 256	1 955	81	2 008	5	35	2	4	7	1	3	4
Oslo	7 593	3 688	3 905	7 305	288	7 180	13	317	37	150	-	-	-	-
Hedmark	6) 2 962	1 083	1 868	2 840	113	2 808	33	85	10	58	2	2	14	8
Oppland	2 958	1 119	1 839	2 857	101	2 815	27	92	4	51	6	1	3	2
Buskerud	2 560	1 075	1 485	2 504	56	2 468	4	97	5	23	12	1	15	8
Vestfold	7) 2 550	1 028	1 512	2 505	45	2 380	7	106	-	89	7	-	5	-
Telemark	2 415	993	1 422	2 289	126	2 331	11	83	6	28	19	-	6	3
Aust-Agder	1 175	377	798	1 148	27	1 130	6	55	1	5	-	1	4	-
Vest-Agder	8) 1 994	603	1 230	1 811	22	1 781	3	66	5	171	-	-	1	1
Rogaland	4 612	1 603	3 009	4 546	66	4 448	20	145	4	47	-	-	1	5
Hordaland	2 231	632	1 599	2 197	34	2 136	12	57	1	42	3	-	8	7
Bergen	3 847	1 541	2 306	3 766	81	3 723	8	143	4	14	259	7	31	-
Sogn og Fjordane	1 699	549	1 150	1 675	24	1 635	21	47	5	19	3	-	8	6
Møre og Romsdal.....	4 141	1 364	2 777	4 037	104	3 902	34	165	16	77	11	-	14	11
Sør-Trøndelag	3 627	1 356	2 271	3 413	214	3 462	9	164	5	39	1	1	4	2
Nord-Trøndelag	2 335	753	1 582	2 231	104	2 223	14	89	-	40	8	-	10	6
Nordland	4 622	1 356	3 266	4 327	295	4 340	42	178	7	120	31	-	16	24
Troms	2 548	802	1 746	2 316	232	2 394	26	108	9	46	29	17	22	10
Finnmark	9) 1 604	443	1 151	1 413	191	1 451	21	49	1	94	3	-	6	8

¹⁾ Herav 193 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 172 om gift eller ugift. ²⁾ Herav 30 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 19 om gift eller ugift. ³⁾ Herav 163 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 153 om gift eller ugift. ⁴⁾ Herav 1 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, gift eller ugift. ⁵⁾ Herav 1 oppgitt om gift eller ugift. ⁶⁾ Herav 11 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 9 om gift eller ugift. ⁷⁾ Herav 10 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende. ⁸⁾ Herav 161 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, gift eller ugift. ⁹⁾ Herav 10 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende.

Tabell 13 (forts.). Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1951.

Fylker	Fødte barn i alt <i>Births</i>	Levendefødte barn <i>Live births</i>												Barn født uten liv <i>Stillbirths</i>						Twillingfødsler <i>Twin births</i>	Trillingfødsler <i>Triplet births</i>			
		Samlet antall <i>Total</i>						Derav døde innen 24 timer ¹⁾						Dødfødte										
		født i 5.-7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 5.-7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 5.-7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 5.-7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 5.-7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 5.-7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾						
		Sum Total	M. M.	K. F.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.				
Riket	61303	31825	29478	170	120	596	535	30429	28290	66	33	65	42	63	57	127	97	129	102	374	334	775	5	
Bygder	26149	13487	12662	73	46	198	200	12998	12227	32	14	20	23	31	27	44	35	39	36	135	118	291	—	
Byer	35154	18338	16816	97	74	398	335	17431	16063	34	19	45	19	32	30	83	62	90	66	239	216	484	5	
Østfold	3052	1543	1509	10	4	14	12	1497	1481	7	—	—	2	5	—	5	3	3	2	14	7	44	—	
Akershus	2054	1086	968	5	2	27	20	1044	935	4	1	3	5	1	2	2	4	3	—	5	7	17	—	
Oslo	7697	3954	3743	41	27	88	94	3726	3543	10	5	7	10	10	7	20	9	13	18	66	52	104	—	
Hedmark	2994	1543	1451	6	5	20	19	1488	1401	—	3	2	—	3	6	5	3	7	7	17	16	32	—	
Oppland	2989	1602	1387	3	6	25	27	1544	1334	1	1	3	3	6	4	6	4	7	2	17	14	31	—	
Buskerud	2597	1334	1263	7	5	38	29	1275	1213	2	2	1	1	2	2	1	—	3	7	10	9	37	—	
Vestfold	2582	1338	1244	10	4	24	13	1275	1212	1	1	5	1	3	1	11	4	3	3	15	8	32	—	
Telemark	2459	1233	1226	6	6	19	20	1182	1181	4	2	3	1	2	—	6	4	6	4	14	11	44	—	
Aust-Agder	1197	634	563	1	1	18	25	600	516	1	1	—	1	—	1	1	6	5	1	3	8	13	22	—
Vest-Agder	2026	1036	990	2	5	20	23	985	951	1	—	2	—	1	2	6	2	7	1	16	8	32	—	
Rogaland	4664	2457	2207	6	7	45	40	2368	2114	—	2	8	1	2	4	4	10	2	7	32	29	48	2	
Hordaland	2248	1138	1110	5	2	13	13	1109	1080	4	2	3	2	2	1	3	2	1	3	7	10	17	—	
Bergen	3892	2058	1834	4	4	35	27	1971	1760	—	1	5	2	1	5	7	10	14	6	27	27	45	—	
Sogn og Fjordane	1727	882	845	4	—	13	11	844	823	1	—	2	1	3	2	3	—	3	2	15	9	26	1	
Møre og Romsdal	4194	2198	1996	7	3	49	46	2099	1914	7	1	8	3	4	5	6	5	16	6	21	22	53	—	
Sør-Trøndelag ..	3679	1896	1783	9	9	46	35	1799	1695	5	2	3	3	4	3	7	12	9	8	26	24	50	1	
Nord-Trøndelag ..	2366	1242	1124	11	3	30	24	1178	1080	10	3	6	1	6	4	2	4	12	6	9	7	31	—	
Nordland	4687	2421	2266	14	3	32	35	2322	2176	8	1	2	3	5	6	13	10	12	10	28	32	65	—	
Troms	2583	1378	1205	18	17	18	14	1315	1145	—	3	1	2	2	1	9	2	4	5	14	22	33	1	
Finnmark	1616	852	764	1	7	22	8	808	736	—	2	1	—	1	1	5	4	3	2	13	7	12	—	

¹⁾ Of these died within 24 hours. ²⁾ Month of gestation.

Norges Offisielle Statistikk, rekke XI.

Official Statistics of Norway, series XI.

Rekke XI.

Trykt 1954.

- Nr. 152. Økonomisk utsyn over året 1953. *Economic Survey.*
— 153. Folketellingen 1. desember 1950. III. Trossamfunn. *Population census December 1, 1950. III. Religious groups.*
— 154. Skogstatistikk 1952. *Forestry Statistics.*
— 155. Folketellingen i Norge 3. desember 1946. VI. Yrkesstatistikk. *Recensement du 3 décembre 1946. VI. Statistique de professions.*
— 156. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1951. *Medical Statistical Report.*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende månedshefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following monthly bulletins:*

Statistiske Meldinger. *Monthly Bulletin of Statistics.*

Månedssoppgaver over vareomsetningen med utlandet. *Monthly Bulletin of External Trade.*

Abonnement på begge disse månedshefter tegnes i Statistisk Sentralbyrå. Pris pr. år kr. 10.00, pr. nr. kr. 1.00. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Av følgende publikasjoner er Byråets beholdning meget knapp, og en er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk Årbok, alle årganger til og med 1943—45, dessuten 1950.

Norges Handel, alle årganger til og med 1918, dessuten 1920—23, 1927—30 og 1934—39.

Norges Industri, 1895—1929, 1932—39, 1948 og 1949.

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.
Pris kr. 3,50 + oms.avgift.

Grøndahl & Søns boktrykkeri, Oslo.